

▼ B**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI
2014/65/EU,****annettu 15 päivänä toukokuuta 2014,****rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja
direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta****(uudelleenlaadittu)****(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

I OSASTO

SOVELTAMISALA JA MÄÄRITELMÄT

*1 artikla***Soveltamisala****▼ M6**

1. Tätä direktiiviä sovelletaan sijoituspalveluyrityksiin, markkinoiden ylläpitäjiin ja kolmansien maiden yrityksiin, jotka tarjoavat sijoituspalveluja tai harjoittavat sijoitustoimintaa unionissa sinne perustetun sivuliikkeen välityksellä.

▼ B

2. Tässä direktiivissä vahvistetaan vaatimukset seuraaville:

- a) sijoituspalveluyritysten toimiluvan myöntämistä ja toiminnan harjoittamista koskevat edellytykset;
- b) sijoituspalvelujen tarjoaminen tai sijoitustoiminta, jota kolmansien maiden yritykset harjoittavat sivuliikkeen perustamisen välityksellä;
- c) säänneltyjen markkinoiden toimiluvan myöntäminen ja toiminta; ja

▼ M6**▼ B**

e) toimivaltaisten viranomaisten toteuttama valvonta, yhteistyö ja täytäntöönpano.

3. Seuraavia säännöksiä sovelletaan myös direktiivin 2013/36/EU mukaisesti toimiluvan saaneisiin luottolaitoksiin siltä osin kuin ne tarjoavat yhtä tai useampaa sijoituspalvelua ja/tai harjoittavat sijoitustoimintaa:

- a) 2 artiklan 2 kohta, 9 artiklan 3 kohta sekä 14 ja 16–20 artikla;
- b) II osaston II luku lukuun ottamatta 29 artiklan 2 kohdan toista alakohtaa;
- c) II osaston III luku lukuun ottamatta 34 artiklan 2 ja 3 kohta ja 35 artiklan 2–6 ja 9 kohta;
- d) 67–75 sekä 80, 85 ja 86 artikla.

4. Seuraavia säännöksiä sovelletaan myös sijoituspalveluyrityksiin ja direktiivin 2013/36/EU mukaisesti toimiluvan saaneisiin luottolaitoksiin siltä osin kuin ne myyvät strukturoituja talletuksia tai tarjoavat asiakkaille niihin liittyvää neuvontaa:

▼B

- a) 9 artiklan 3 kohta, 14 artikla ja 16 artiklan 2, 3 ja 6 kohta;
 - b) 23–26 ja 28 artikla, 29 artikla lukuun ottamatta sen 2 kohdan toista alakohtaa, ja 30 artikla; ja
 - c) 67–75 artikla.
5. Jäljempänä olevia 17 artiklan 1–6 kohtaa sovelletaan myös säänneltyjen markkinoiden ja monenkeskisten kaupankäyntijärjestelmien jäseniin tai osapuoliin, joilta ei 2 artiklan 1 kohdan a, e, i ja j alakohdan nojalla edellytetä tämän direktiivin mukaista toimilupaa.
6. Jäljempänä olevia 57 ja 58 artiklaa sovelletaan myös henkilöihin, joita koskee 2 artiklassa säädetty poikkeus.

▼M11

▼B*2 artikla***Poikkeukset**

1. Tätä direktiiviä ei sovelleta seuraaviin:
 - a) vakuutusyritykset tai direktiivissä 2009/138/EY tarkoitettua jälleentaitoedelleenvakuutustoimintaa harjoittavat yritykset siltä osin kuin ne harjoittavat mainitussa direktiivissä tarkoitettua toimintaa;
 - b) henkilöt, jotka tarjoavat sijoituspalveluja yksinomaan emoyrityksilleen, tytäryrityksilleen tai emoyritystensä muille tytäryrityksille;
 - c) henkilöt, jotka tarjoavat sijoituspalvelua, kun tätä palvelua tarjotaan satunnaisesti ammattitoiminnan yhteydessä ja kun tätä ammattitoimintaa säännellään lain säännöksin tai hallinnollisin määräyksin tai ammattikunnan eettisin säännöin, joissa ei suljeta pois tällaisen palvelun tarjoamista;
 - d) henkilöt, jotka käyvät kauppaa omaan lukuunsa muilla rahoitusvälineillä kuin hyödykejohdannaisilla taikka päästöoikeuksilla tai niiden johdannaisilla ja jotka eivät tarjoa muita sijoituspalveluja tai harjoita muuta sijoitustoimintaa muilla rahoitusvälineillä kuin hyödykejohdannaisilla taikka päästöoikeuksilla tai niiden johdannaisilla, paitsi siinä tapauksessa, että nämä henkilöt:

▼ B

- i) ovat markkinatakaajia;

▼ M11

- ii) ovat säännellyn markkinan tai monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän jäseniä tai osapuolia, lukuun ottamatta finanssialan ulkopuolisia yhteisöjä, jotka toteuttavat kauppapaikassa liiketoimia, jotka ovat osa likviditeetin hallintaa tai jotka vähentävät suoraan näiden finanssialan ulkopuolisten yhteisöjen tai niiden ryhmien liiketoimintaan tai rahoitustoimintaan liittyviä riskejä objektiivisesti mitattavissa olevalla tavalla;

▼ B

- iii) soveltavat huippunopeaa algoritmista kaupankäyntimenetelmää; tai
- iv) käyvät kauppaa omaan lukuunsa toteuttaessaan asiakastoimeksiantoja;

Henkilöiden, joihin sovelletaan a, i tai j alakohdassa säädettyä poikkeusta, ei poikkeuksen soveltamiseksi tarvitse täyttää tässä alakohdassa säädettyjä edellytyksiä;

- e) toiminnanharjoittajat, joille on asetettu direktiivin 2003/87/EY noudattamista koskevia velvoitteita ja jotka päästöoikeuksilla kauppaa käydessään eivät toteuta asiakastoimeksiantoja eivätkä tarjoa muita sijoituspalveluja tai harjoita muuta sijoitustoimintaa kuin kaupankäyntiä omaan lukuunsa, edellyttäen, että kyseiset henkilöt eivät sovelta huippunopeaa algoritmista kaupankäyntimenetelmää;
- f) henkilöt, joiden tarjoamat sijoituspalvelut muodostuvat yksinomaan työntekijöiden osallistumisjärjestelmien hallinnoinnista;
- g) henkilöt, joiden tarjoamat sijoituspalvelut koostuvat ainoastaan sekä työntekijöiden osallistumisjärjestelmien hallinnoinnista että yksinomaan niiden emoyrityksille, niiden tytäryrityksille tai niiden emoyritysten muille tytäryrityksille tarjotuista sijoituspalveluista;
- h) EKPJ:n jäsenet ja muut kansalliset elimet, jotka harjoittavat vastaanlaista toimintaa unionissa, muut julkiset elimet, joiden vastuulla on julkisen velan hoito tai jotka osallistuvat sen hoitoon unionissa, sekä kansainväliset kahden tai useamman jäsenvaltion perustamat kansainväliset rahoituslaitokset, joiden tarkoituksena on hankkia rahoitusta ja antaa rahoitustukea niille jäsenilleen, joilla on tai joille uhkaa tulla vakavia rahoitusongelmia;
- i) yhteissijoitusyritykset ja eläkerahastot riippumatta siitä, koordinoitdaanko niitä unionin tasolla, sekä näiden yritysten tai rahastojen säilytysyhteisöt ja omaisuudenhoitajat;

▼ M8

- j) henkilöt, jotka
 - i) käyvät kauppaa hyödykejohdannaisilla taikka päästöoikeuksilla tai niiden johdannaisilla omaan lukuunsa, mukaan lukien markkinatakaajat, lukuun ottamatta henkilöitä, jotka käyvät kauppaa omaan lukuunsa toteuttaessaan asiakastoimeksiantoja; tai

▼M8

- ii) tarjoavat muussa kuin omaan lukuunsa käytävässä kaupassa sijoituspalveluja, jotka liittyvät hyödykejohdannaisiin taikka päästöoikeuksiin tai niiden johdannaisiin, pääasiallisen liiketoimintansa kohteena oleville asiakkaille tai toimittajille,

edellyttäen, että

- kunkin mainitun tapauksen osalta erikseen ja kokonaisuutena tämä tapahtuu konsernitason tarkasteltuna niiden pääasiallisen liiketoiminnan oheistoimintana;
- nämä henkilöt eivät ole osa konsernia, jonka pääasiallinen liiketoiminta on tässä direktiivissä tarkoitettua sijoituspalvelujen tarjoamista tai jonkin direktiivin 2013/36/EU liitteessä I luetellun toimen suorittamista tai hyödykejohdannaisiin liittyvää markkinatakaajana toimimista;
- nämä henkilöt eivät sovelta huippunopeaa algoritmista kaupankäyntimenetelmää; ja
- nämä henkilöt ilmoittavat pyynnöstä toimivaltaiselle viranomaiselle, millä perusteella ne katsovat, että niiden i ja ii alakohdan mukainen toiminta on niiden pääasiallisen liiketoiminnan oheistoimintaa;

▼B

- k) henkilöt, jotka tarjoavat sijoitusneuvontaa muun tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolisen ammattitoiminnan yhteydessä edellyttäen, ettei tämä neuvonta ole maksullista;
- l) tanskalaisten ja suomalaisten eläkerahastojen perustamat yhdistykset, joiden ainoana tarkoituksena on hoitaa jäseninään olevien eläkerahastojen varoja;
- m) agente di cambio -nimiset välittäjät, joiden toimintaa ja tehtäviä säännellään 24 päivänä helmikuuta 1998 annetun Italian kansallisen asetuksen nro 58 201 artiklassa;
- n) direktiivin 2009/72/EY 2 artiklan 4 kohdassa tai direktiivin 2009/73/EY 2 artiklan 4 kohdassa tarkoitettut siirtoverkonhaltijat niiden hoitaessa kyseisten direktiivien tai asetuksen (EY) N:o 714/2009 tai asetuksen (EY) N:o 715/2009 tai mainittujen asetusten nojalla hyväksytyjen verkkosääntöjen tai suuntaviivojen mukaisia tehtäviään, henkilöt, jotka toimivat niiden puolesta palveluntarjoajina ja hoitavat niiden kyseisten säädösten tai kyseisten asetusten nojalla hyväksytyjen verkkosääntöjen ja suuntaviivojen mukaisia tehtäviä, sekä energiantasausjärjestelmän, johtoverkoston tai muun energian tarjonnan ja käytön pitämiseksi tasapainossa tarkoitettujen järjestelmän ylläpitäjät tai hallinnoijat niiden hoitaessa kyseisiä tehtäviä.

Tätä poikkeusta on sovellettava tässä alakohdassa tarkoitettua toimintaa harjoittaviin henkilöihin ainoastaan siltä osin kuin ne harjoittavat hyödykejohdannaisiin liittyvää sijoitustoimintaa tai tarjoavat niihin liittyviä sijoituspalveluja kyseisen toiminnan harjoittamiseksi. Tätä poikkeusta ei sovelleta jälkimarkkinoiden toimintaan, mukaan lukien kauppapaikka jälkimarkkinoilla käytävää finanssiirto-oikeuksien kauppaa varten;

▼ M1

- o) arvopaperikeskukset, lukuun ottamatta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 909/2014 ⁽¹⁾ 73 artiklassa säädettyjä tapauksia;

▼ M7

- p) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2020/1503 ⁽²⁾ 2 artiklan 1 kohdan e alakohdassa määritellyt joukkorahoituspalvelun tarjoajat.

▼ B

2. Tässä direktiivissä annettuja oikeuksia ei uloteta palvelujen tarjoamiseen vastapuolena sellaisissa liiketoimissa, joiden toteuttajina ovat valtionvelkaa hoitavat julkiset laitokset tai EKPJ:n jäsenet, jotka hoitavat tehtäviään Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen sekä Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan N:o 4 mukaisesti tai hoitavat vastaavia tehtäviä kansallisten säännösten mukaisesti.

3. Komissio hyväksyy 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä 1 kohdan c alakohdan soveltamiseksi sen selventämiseksi, milloin toimintaa harjoitetaan satunnaisesti.

▼ M8

4. Komissio hyväksyy 31 päivään heinäkuuta 2021 mennessä 89 artiklan mukaisesti delegoidun säädöksen tämän direktiivin täydentämiseksi määrittämällä tämän artiklan 1 kohdan j alakohdan soveltamiseksi perusteet sen selvittämiseksi, milloin toiminta on konsernitasolla katsottava pääasiallisen liiketoiminnan oheistoiminnaksi.

Näissä perusteissa on otettava huomioon seuraavat osatekijät:

- a) alittaako unionissa kaupankäynnin kohteena olevien käteissuoritukseksi toteutettavien hyödyke johdannaisten taikka päästöoikeuksien tai niiden johdannaisten, pois lukien kauppapaikassa kaupankäynnin kohteena olevat hyödyke johdannaiset taikka päästöoikeudet tai niiden johdannaiset, jäljellä olevan vastuun nettomäärän nimellisarvo kolmen miljardin euron vuosittaisen kynnyksarvon; tai
- b) onko konsernin, johon henkilö kuuluu, käyttämä pääoma kohdennettu valtaosin konsernin pääasialliseen liiketoimintaan; tai
- c) ylittääkö 1 kohdan j alakohdassa tarkoitettujen toiminnan volyyymi muun kaupankäynnin kokonaisvolyymin konsernitasolla tarkasteltuna vai ei.

Tässä kohdassa tarkoitettua toimintaa on tarkasteltava konsernitasolla.

Tämän kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettuihin osatekijöihin eivät kuulu

- a) asetuksen (EU) N:o 648/2012 3 artiklassa tarkoitettujen konsernin sisäiset transaktiot, joiden tarkoituksena on koko konsernia koskeva likviditeetin tai riskien hallinta;

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 909/2014, annettu 23 päivänä heinäkuuta 2014, arvopaperitoimituksen parantamisesta Euroopan unionissa sekä arvopaperikeskuksista ja direktiivien 98/26/EY ja 2014/65/EU sekä asetuksen (EU) N:o 236/2012 muuttamisesta (EUVL L 257, 28.8.2014, s. 1).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/1503, annettu 7 päivänä lokakuuta 2020, yrityksille suunnatun joukkorahoituspalvelun eurooppalaisista tarjoajista sekä asetuksen (EU) 2017/1129 ja direktiivin (EU) 2019/1937 muuttamisesta (EUVL L 347, 20.10.2020, s. 1).

▼M8

- b) hyödykejohdannaisia taikka päästöoikeuksia tai näiden johdannaisia koskevat liiketoimet, jotka objektiivisesti mitattavalla tavalla vähentävät liiketoimintaan tai rahoitustoimintaan välittömästi liittyviä riskejä;
- c) hyödykejohdannaisia taikka päästöoikeuksia tai näiden johdannaisia koskevat liiketoimet, jotka toteutetaan likviditeetin tarjoamista kauppapaikalle koskevien velvoitteiden täyttämiseksi, kun tällaisten velvoitteiden täyttämistä edellyttävät joko sääntelyviranomaiset unionin oikeuden tai kansallisten lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten mukaisesti taikka kauppapaikat.

▼B*3 artikla***Valinnaiset poikkeukset**

1. Jäsenvaltiot voivat päättää olla soveltamatta tätä direktiiviä sellaisiin henkilöihin, joiden kotijäsenvaltioita ne ovat, edellyttäen, että nämä henkilöt ovat saaneet toimiluvan ja näiden henkilöiden toimintaa säännellään kansallisella tasolla ja että nämä henkilöt
 - a) eivät saa pitää hallussaan asiakkaiden varoja tai asiakkaiden arvopapereita eivätkä tämän vuoksi koskaan saa olla velkaa asiakkailleen;
 - b) saavat tarjota ainoastaan sijoituspalvelua, joka muodostuu siirtokelpoisia arvopapereita ja yhteissijoitusyritysten osuuksia koskevien toimeksiantojen vastaanottamisesta ja välittämisestä ja/tai kyseisiin rahoitusvälineisiin liittyvän sijoitusneuvonnan tarjoamisesta; ja
 - c) kyseistä palvelua tarjotessaan voivat välittää toimeksiantoja ainoastaan
 - i) tämän direktiivin mukaisesti toimiluvan saaneille sijoituspalveluyrityksille;
 - ii) direktiivin 2013/36/EU mukaisesti toimiluvan saaneille luottolaitoksille;
 - iii) kolmansissa maissa toimiluvan saaneiden sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten sivuliikkeille, joihin sovelletaan ja jotka noudattavat toiminnan vakautta koskevia sääntöjä, joiden toimivaltaiset viranomaiset katsovat olevan vähintään yhtä tiukat kuin ne, joista on säädetty tässä direktiivissä, asetuksessa (EU) N:o 575/2013 tai direktiivissä 2013/36/EU;
 - iv) yhteissijoitusyrityksille, joille on jonkin jäsenvaltion lain nojalla annettu lupa markkinoida rahasto-osuuksia yleisölle, ja tällaisten yritysten omaisuudenhoitajille; tai
 - v) kiinteän pääoman sijoitusyhtiöille, sellaisina kuin ne on määritellyt Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2012/30/EU ⁽¹⁾ 17 artiklan 7 kohdassa, joiden arvopaperit on listattu tai joiden arvopapereilla käydään kauppaa jonkin jäsenvaltion säännellyllä markkinalla; tai

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/30/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, niiden takeiden yhteensovittamisesta samanveroisiksi, joita jäsenvaltioissa vaaditaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 54 artiklan toisessa kohdassa tarkoitetuilta yhtiöiltä niiden jäsenten sekä ulkopuolisten etujen suojaamiseksi osakeyhtiötä perustettaessa sekä niiden pääomaa säilytettäessä ja muutettaessa (EUVL L 315, 14.11.2012, s. 74).

▼B

- d) tarjoavat yksinomaan hyödykkeisiin, päästöoikeuksiin ja/tai niiden johdannaisiin liittyviä sijoituspalveluja ainoana tarkoituksenaan suojata asiakkaidensa kaupalliset riskit, jos nämä asiakkaat ovat yksinomaan direktiivin 2009/72/EY 2 artiklan 35 kohdassa määriteltyjä paikallisia sähköalan yrityksiä ja/tai direktiivin 2009/73/EY 2 artiklan 1 kohdassa määriteltyjä maakaasualan yrityksiä, edellyttäen, että näillä asiakkailla on yhteisesti hallussaan 100 prosenttia kyseisten henkilöiden pääomasta tai äänioikeuksista, ne käyttävät yhteistä määräysvaltaa ja niitä koskee tämän direktiivin 2 artiklan 1 kohdan j alakohdassa tarkoitettu poikkeus, jos ne tarjoavat kyseiset sijoituspalvelut itse; tai
- e) tarjoavat yksinomaan päästöoikeuksiin ja/tai niiden johdannaisiin liittyviä sijoituspalveluja ainoana tarkoituksenaan suojata asiakkaidensa kaupalliset riskit, jos nämä asiakkaat ovat yksinomaan direktiivin 2003/87/EY 3 artiklan f alakohdassa määriteltyjä toiminnanharjoittajia, edellyttäen, että näillä asiakkailla on yhteisesti hallussaan 100 prosenttia kyseisten henkilöiden pääomasta tai äänioikeuksista, ne käyttävät yhteistä määräysvaltaa ja niitä koskee tämän direktiivin 2 artiklan 1 kohdan j alakohdassa tarkoitettu poikkeus, jos ne tarjoavat kyseiset sijoituspalvelut itse.

2. Jäsenvaltioiden järjestelmissä 1 kohdassa tarkoitettuihin henkilöihin on sovellettava vaatimuksia, jotka vähintään vastaavat seuraavia tämän direktiivin vaatimuksia:

- a) toimiluvan myöntämistä ja jatkuvaa valvontaa koskevat edellytykset ja menettelyt, joista säädetään 5 artiklan 1 ja 3 kohdassa, 7–10, 21, 22 ja 23 artiklassa sekä vastaavissa delegoiduissa säädöksissä, jotka komissio hyväksyy 89 artiklan mukaisesti;
- b) menettelytapaveloitteet, joista säädetään 24 artiklan 1, 3, 4, 5, 7 ja 10 kohdassa, 25 artiklan 2, 5 ja 6 kohdassa ja, jos kansallisessa järjestelmässä sallitaan näiden henkilöiden nimetä sidonnaisasiamiehiä, 29 artiklassa sekä vastaavissa täytäntöönpanotoimenpiteissä;
- c) toiminnan järjestämistä koskevat vaatimukset, joista säädetään 16 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä, kuudennessa ja seitsemännessä alakohdassa ja 16 artiklan 6 ja 7 kohdassa sekä vastaavissa delegoiduissa säädöksissä, jotka komissio hyväksyy 89 artiklan mukaisesti.

Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle tämän artiklan 1 kohdan nojalla jätetyt henkilöt kuuluvat direktiivin 97/9/EY mukaisesti hyväksytyyn sijoittajien korvausjärjestelmään. Jäsenvaltiot voivat sallia, että sijoituspalveluyritykset eivät kuulu tällaiseen järjestelmään, edellyttäen, että niillä on ammatillinen vastuuvakuutus, joka soveltamisalan ulkopuolelle tämän artiklan 1 kohdan nojalla jätettyjen henkilöiden koon, riskiprofiilin ja oikeudellisen luonteen huomioon ottaen varmistaa vastaavan suojan niiden asiakkaille.

Poiketen siitä, mitä tämän kohdan toisessa alakohdassa säädetään, jäsenvaltiot, jotka ovat jo antaneet tällaisia lakeja, asetuksia tai hallinnollisia määräyksiä ennen 2 päivää heinäkuuta 2014, voivat 3 päivään heinäkuuta 2019 saakka vaatia, että kun tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle tämän artiklan 1 kohdan nojalla jätetyt henkilöt tarjoavat sijoituspalveluja yhteissijoitusyritysten osuuksiin liittyvien toimeksiantojen vastaanottamiseksi ja välittämiseksi ja/tai sijoitusneuvonnan tarjoamiseksi ja toimivat välittäjinä direktiivissä 2009/65/EY määritellyn rahastoyhtiön kanssa, nämä henkilöt ovat yhteisvastuussa rahastoyhtiön kanssa kaikista näihin palveluihin liittyvistä asiakkaalle aiheutuvista vahingoista.

▼B

3. Tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle 1 kohdan nojalla jätettyjä henkilöitä ei koske 34 artiklassa säädetty sijoituspalvelujen tarjoamisen tai sijoitustoiminnan harjoittamisen vapaus eikä 35 artiklassa säädetty vapaus perustaa sivuliikkeitä.

4. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle, käyttävätkö ne tämän artiklan mukaista vaihtoehtoa, ja varmistettava, että kussakin 1 kohdan mukaisesti myönnettyssä toimiluvassa mainitaan, että se on myönnetty tämän artiklan mukaisesti.

5. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle kansalliset säännökset, jotka vastaavat 2 kohdassa lueteltuja tämän direktiivin vaatimuksia.

*4 artikla***Määritelmät**

1. Tässä direktiivissä tarkoitetaan

- 1) 'sijoituspalveluyrityksellä' oikeushenkilöä, jonka tavanomaisena ammatti- tai liiketoimintana on yhden tai useamman sijoituspalvelun ammattimainen tarjoaminen kolmansille osapuolille ja/tai yhden tai useamman sijoitustoimen ammattimainen harjoittaminen.

Jäsenvaltiot voivat sisällyttää sijoituspalveluyritysten määritelmään yrityksiä, jotka eivät ole oikeushenkilöitä, jos:

- a) niiden oikeudellinen asema varmistaa kolmansien osapuolten eduille oikeushenkilön tarjoamaa suojaa vastaavan suojan; ja
- b) niiden toiminnan vakautta valvotaan tehokkaasti niiden oikeudellista muotoa vastaavalla tavalla.

Jos luonnollinen henkilö tarjoaa palveluja, joihin liittyy kolmansien osapuolten varojen tai siirtokelpoisten arvopapereiden hallintaa, kyseistä henkilöä voidaan kuitenkin pitää tätä direktiiviä ja asetusta (EU) N:o 600/2014 sovellettaessa sijoituspalveluyrityksenä ainoastaan, jos kyseinen henkilö täyttää seuraavat edellytykset, rajoittamatta kuitenkaan muiden tässä direktiivissä, asetuksessa (EU) N:o 600/2014 ja direktiivissä 2013/36/EU asetettujen vaatimusten noudattamista:

- a) kolmansien osapuolten omistusoikeus välineisiin ja varoihin on suojattava erityisesti yrityksen tai sen omistajien maksukyvyttömyystilanteessa taikka takavarikon, kuittauksen tai yrityksen tai sen omistajien velkojien muiden toimien yhteydessä;
- b) yrityksen on oltava sellaisten sääntöjen alainen, joiden tarkoituksena on valvoa sen ja sen omistajien vakavaraisuutta;
- c) yhden tai useamman sellaisen henkilön, jolla on kansallisen lainsäädännön nojalla valtuudet tilintarkastusten suorittamiseen, on vuosittain tarkastettava yrityksen tilinpäätös;
- d) jos yrityksellä on vain yksi omistaja, tämän henkilön on suojattava sijoittajat sen varalta, että yrityksen toiminta lakkaa omistajan kuoleman tai toimintakyvyttömyyden tai muun vastaavan tapahtuman vuoksi;
- 2) 'sijoituspalveluilla ja -toiminnalla' liitteessä I olevassa A osassa lueteltuja palveluja ja toimintaa, jotka liittyvät liitteessä I olevassa C osassa lueteltuihin välineisiin.

▼B

Komissio hyväksyy 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä toimenpiteistä, joilla määritetään

- a) liitteessä I olevan C osan 6 kohdassa tarkoitettujen johdannais-sopimukset, jotka ovat luonteeltaan tukkutason energiatuotteiden kaltaisia ja jotka on fyysisesti selvitettävä, ja C osan 6 kohdan energiajohdannais-sopimukset;
- b) liitteessä I olevan C osan 7 kohdassa tarkoitettujen johdannais-sopimukset, jotka ovat luonteeltaan muiden johdannaisrahoitusvälineiden kaltaisia;
- c) liitteessä I olevan C osan 10 kohdassa tarkoitettujen johdannais-sopimukset, jotka ovat luonteeltaan muiden johdannaisrahoitusvälineiden kaltaisia, ottaen huomioon muun muassa se, käydäänkö niillä kauppaa säännellyllä markkinalla, monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä;
- 3) 'oheispalveluilla' mitä tahansa liitteessä I olevassa B osassa lueteltua palvelua;
- 4) 'sijoitusneuvonnalla' joko asiakkaan pyynnöstä tai sijoituspalveluyrityksen aloitteesta tapahtuvaa yksilöllisten suositusten antamista asiakkaalle yhdestä tai useammasta rahoitusvälineisiin liittyvästä liiketoimesta;
- 5) 'toimeksiantojen toteuttamisella asiakkaiden lukuun' toimimista sopimusten tekemiseksi yhden tai useamman rahoitusvälineen ostosta tai myynnistä asiakkaan lukuun, ja tähän kuuluu sijoituspalveluyrityksen tai luottolaitoksen liikkeeseenlaskemien rahoitusvälineiden myymistä koskevien sopimusten tekeminen niiden liikkeeseenlaskun ajankohtana;
- 6) 'kaupankäynnillä omaan lukuun' omaa pääomaa vastaan tapahtuvaa kaupankäyntiä, jonka tuloksena on yhtä tai useampaa rahoitusvälinettä koskevien liiketoimien toteuttaminen;
- 7) 'markkinatakaajalla' henkilöä, joka rahoitusmarkkinoilla tarjoutuu käymään kauppaa jatkuvasti omaan lukuunsa ostamalla ja myymällä rahoitusvälineitä omaa pääomaansa vastaan itse määrittämiensä hinnoin;
- 8) 'salkunhoidolla' sijoitusten hoitamista asiakkaiden antaman valtuutuksen mukaan harkinnanvaraisesti sekä asiakaskohtaisesti, jos kyseiseen salkkuun kuuluu yksi tai useampi rahoitusväline;

▼M8

- 8 a) 'rahoitusvälineiden vaihtamisella' rahoitusvälineen myyntiä ja toisen rahoitusvälineen ostamista tai sellaisen oikeuden käyttämistä, jolla muutetaan olemassa olevaa rahoitusvälinettä;

▼B

- 9) 'asiakkaalla' luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolle sijoituspalveluyritys tarjoaa sijoitus- tai oheispalveluja;
- 10) 'ammattimaisella asiakkaalla' asiakasta, joka täyttää liitteessä II vahvistetut perusteet;
- 11) 'yksityisasiakkaalla' asiakasta, joka ei ole ammattimainen asiakas;
- 12) 'pk-yritysten kasvumarkkinalla' monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää, joka on rekisteröity pk-yritysten kasvumarkkinaksi 33 artiklan mukaisesti;
- 13) 'pienillä ja keskisuurilla yrityksillä' tätä direktiiviä sovellettaessa yrityksiä, joiden keskimääräinen markkina-arvo oli alle 200 000 000 euroa kolmen edellisen kalenterivuoden lopun hintatarjousten perusteella;

▼B

- 14) 'rajahintatoimeksiannolla' rahoitusvälineen osto- tai myyntitoimeksiannosta, joka annetaan toteutettavaksi sille määrättyyn rajahintaan tai tätä parempaan hintaan sekä tietyn suuruisena;

▼M9

- 15) 'rahoitusvälineellä' liitteessä I olevassa C osassa eriteltyjä välineitä, mukaan lukien hajautetun tilikirjan teknologiaa käyttäen liikkeeseen lasketut välineet;

▼B

- 16) 'C osan 6 kohdan energiajohdannaissopimuksilla' liitteessä I olevan C osan 6 kohdassa mainittuja hiileen tai öljyyn liittyviä optioita, futuureja, swapeja ja muita johdannaissopimuksia, joilla käydään kauppaa organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä ja jotka on fyysisesti selvitettävä;
- 17) 'rahamarkkinavälineillä' välinelajeja, joilla tavallisesti käydään kauppaa rahamarkkinoilla, kuten esimerkiksi valtion velkasitoumuksia, talletustodistuksia ja yritystodistuksia, lukuun ottamatta maksuvälineitä;
- 18) 'markkinoiden ylläpitäjällä' yhtä tai useampaa henkilöä, joka hallinnoi ja/tai ylläpitää säänneltyä markkinan liiketoimintaa ja joka voi olla säännelty markkina itse;

▼M11

- 19) 'monenkeskisellä järjestelmällä' asetuksen (EU) N:o 600/2014 2 artiklan 1 kohdan 11 alakohdassa määriteltyä monenkeskistä järjestelmää;
- 20) 'kauppojen sisäisellä toteuttajalla' sijoituspalveluyritystä, joka suunnitelmallisesti, säännöllisesti ja järjestelmällisesti käy kauppaa omaan lukuunsa oman pääoman ehtoisilla rahoitusvälineillä toteuttamalla asiakkaiden toimeksiannot säänneltyjen markkinoiden taikka monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän tai organisoidun kaupankäyntijärjestelmän ulkopuolella ylläpitämättä monenkeskistä järjestelmää tai joka valitsee kauppojen sisäisen toteuttajan aseman;

▼B

- 21) 'säännellyllä markkinalla' markkinoiden ylläpitäjän ylläpitämää ja/tai hallinnoimaa monenkeskistä järjestelmää, jossa järjestelmän ehdottomien sääntöjen mukaisesti saatetaan yhteen rahoitusvälineitä koskevia useiden kolmansien osapuolten osto- ja myyntintressejä tai helpotetaan niiden yhteen saattamista siten, että tuloksena on sopimus kaupankäynnin kohteeksi markkinan sääntöjen ja/tai järjestelmien mukaisesti otetuista rahoitusvälineistä, jolla on toimilupa ja joka toimii säännöllisesti ja tämän direktiivin III osaston mukaisesti;
- 22) 'monenkeskisellä kaupankäyntijärjestelmällä' sijoituspalveluyrityksen tai markkinoiden ylläpitäjän ylläpitämää monenkeskistä järjestelmää, jossa järjestelmän ehdottomien sääntöjen mukaisesti saatetaan yhteen rahoitusvälineitä koskevia useiden kolmansien osapuolten osto- ja myyntintressejä siten, että tuloksena on sopimus tämän direktiivin II osaston mukaisesti;

▼B

- 23) 'organisoidulla kaupankäyntijärjestelmällä' monenkeskistä järjestelmää, joka ei ole säännelty markkina tai monenkeskinen kaupankäyntijärjestelmä ja jossa useiden kolmansien osapuolten joukkovelkakirjoja, strukturoituja rahoitustuotteita, päästöoikeuksia tai johdannaisia koskevat osto- ja myynti-intressit voivat olla keskenään vuorovaikutuksessa siten, että tuloksena on sopimus tämän direktiivin II osaston mukaisesti;
- 24) 'kauppapaikalla' mitä tahansa säänneltyä markkinaa, monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää;
- 25) 'likvideillä markkinoilla' rahoitusvälineen tai rahoitusvälinelajin markkinoita, joilla on jatkuvasti valmiita ja halukkaita ostajia ja myyjiä ja joita arvioidaan seuraavin perustein ottaen huomioon kyseisen rahoitusvälineen tai rahoitusvälinelajin erityiset markkinarakenteet:
- liiketoimien keskimääräinen toteutustiheys ja keskikoko eri markkinaehtojen vallitessa ja ottaen huomioon rahoitusvälineisiin kuuluvien tuotteiden luonne ja elinkaari;
 - markkinaosapuolten lukumäärä ja tyyppi, mukaan lukien markkinaosapuolten lukumäärä suhteessa kaupankäynnin kohteena olevien rahoitusvälineiden lukumäärään tietyn tuotteen markkinoilla;
 - osto- ja myyntihintojen keskimääräinen erotus, jos se on saatavilla;
- 26) 'toimivaltaisella viranomaisella' kunkin jäsenvaltion 67 artiklan mukaisesti nimeämää viranomaista, jollei tässä direktiivissä toisin säädetä;
- 27) 'luottolaitoksella' asetuksen (EU) N:o 575/2013 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa määriteltyä luottolaitosta;
- 28) 'yhteissijoitusyrityksen rahastoyhtiöllä' Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/65/EY ⁽¹⁾ 2 artiklan 1 kohdan b alakohdassa määriteltyä rahastoyhtiötä;
- 29) 'sidonnaisasiamiehellä' luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka toimii vain yhden ainoan sijoituspalveluyrityksen lukuun ja sen täydellisellä ja ehdottomalla vastuulla, markkinoi sijoitus- ja/tai oheispalveluja asiakkaille tai mahdollisille asiakkaille, vastaanottaa ja välittää sijoituspalveluihin tai rahoitusvälineisiin liittyviä asiakkaiden ohjeita tai toimeksiantoja, välittää rahoitusvälineitä asiakkaille tai mahdollisille asiakkaille tai tarjoaa asiakkaille tai mahdollisille asiakkaille kyseisiä rahoitusvälineitä tai palveluja koskevaa neuvontaa;
- 30) 'sivuliikkeellä' muuta sellaista liiketoimipaikkaa kuin päätoimipaikkaa, joka on osa sijoituspalveluyritystä, joka ei ole oikeushenkilö ja joka tarjoaa sijoituspalveluja ja/tai harjoittaa sijoitustoimintaa ja voi myös tarjota oheispalveluja, joiden tarjoamiseen sijoituspalveluyritys on saanut toimiluvan; kaikkia sijoituspalveluyrityksen samaan jäsenvaltioon perustamia liiketoimipaikkoja pidetään yhtenä sivuliikkeenä silloin, kun sijoituspalveluyrityksen päätoimipaikka on toisessa jäsenvaltiossa;

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/65/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (EUVL L 302, 17.11.2009, s. 32).

▼B

- 31) 'huomattavalla omistusosuudella' suoraa tai välillistä omistusoosuutta sijoituspalveluyrityksessä, kun tämä osuus on vähintään 10 prosenttia pääomasta tai äänioikeuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/109/EY ⁽¹⁾ 9 ja 10 artiklan mukaisesti, kun otetaan huomioon mainitun direktiivin 12 artiklan 4 ja 5 kohdassa vahvistetut osuuksien yhteen laskemista koskevat ehdot, tai kun sen nojalla on mahdollista vaikuttaa huomattavasti sen sijoituspalveluyrityksen johtamiseen, jossa omistusosuus on;
- 32) 'emoyrityksellä' Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/34/EU ⁽²⁾ 2 artiklan 9 kohdassa ja 22 artiklassa tarkoitettua emoyritystä;
- 33) 'tytäryrityksellä' direktiivin 2013/34/EU 2 artiklan 10 kohdassa ja 22 artiklassa tarkoitettua tytäryritystä, mukaan lukien kaikki perimmäisen emoyrityksen tytäryrityksen tytäryritykset;
- 34) 'konsernilla' direktiivin 2013/34/EU 2 artiklan 11 kohdassa määriteltäviä konsernia;
- 35) 'läheisillä sidoksilla' tilannetta, jossa kahden tai useamman luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön välillä on sidoksena
- a) omistusyhteys eli suora tai määräysvallan kautta välillinen vähintään 20 prosentin omistusosuus yrityksen äänioikeuksista tai pääomasta;
 - b) 'määräysvalta' eli emoyrityksen ja tytäryrityksen välinen yhteys kaikissa direktiivin 2013/34/EU 22 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa taikka samankaltainen luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön ja yrityksen välinen yhteys, siten että mahdollinen tytäryrityksen tytäryritys katsotaan näiden yritysten johdossa olevan emoyrityksen tytäryrityksiksi;
 - c) molempien tai kaikkien pysyvä sidos samaan henkilöön määräysvallan kautta;

▼M6

- 36) 'ylimmällä hallintoelimellä' sijoituspalveluyrityksen, markkinoiden ylläpitäjän tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 2 artiklan 1 kohdan 36 a alakohdassa määritellyn raportointipalvelujen tarjoajan yhtä tai useampaa kansallisen lainsäädännön mukaisesti nimettyä elintä, jolla on toimivalta vahvistaa yhteisön strategia, tavoitteet ja yleinen johtaminen, joka valvoo ja seuraa johdon päätöksentekoa ja johon kuuluu yhteisön liiketoimintaa tosiasiallisesti johtavia henkilöitä.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/109/EY, annettu 15 päivänä joulukuuta 2004, säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteeksi otettavien arvopaperien liikkeeseenlaskijoita koskeviin tietoihin liittyvien avoimuusvaatimusten yhdenmukaistamisesta ja direktiivin 2001/34/EY muuttamisesta (EUVL L 390, 31.12.2004, s. 38).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/34/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, tietentyypisten yritysten vuositilinpäätöksistä, konsernitilinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY kumoamisesta (EUVL L 182, 29.6.2013, s. 19).

▼M6

Jos tässä direktiivissä viitataan ylimpään hallintoelimeen ja kansallisessa lainsäädännössä ylimmän hallintoelimen johto- tai valvontatehtävät on annettu eri elimille tai yhden elimen eri jäsenille, jäsenvaltion on yksilöitävä ylimmän hallintoelimen asiasta vastaavat elimet tai jäsenet kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti, jollei tässä direktiivissä toisin säädetä;

- 37) 'toimivalla johdolla' luonnollisia henkilöitä, jotka vastaavat sijoituspalveluyrityksen, markkinoiden ylläpitäjän tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 2 artiklan 1 kohdan 36 a alakohdassa määritellyn raportointipalvelujen tarjoajan päivittäisestä johtamisesta ja ovat siitä tili- ja vastuuvollisia ylimmälle hallintoelimelle, mukaan lukien niiden käytänteiden toteuttaminen, jotka koskevat palvelujen ja tuotteiden jakelua asiakkaille yrityksen ja sen henkilöstön toimesta;

▼B

- 38) 'päämiehen lukuun täsmäytetyllä kaupankäynnillä' liiketoimea, jossa kaupan mahdollistava taho toimii liiketoimen ostajan ja myyjän välillä siten, ettei siihen kohdistu markkinariskiä liiketoimen toteutuksen missään vaiheessa, ja jossa liiketoimen molemmat puolet toteutetaan samanaikaisesti ja liiketoimi toteutetaan hintaan, josta kaupan mahdollistavalle taholle ei koidu muuta voittoa tai tappiota kuin aiemmin ilmoitettu palkkio, maksu tai kulut liiketoimesta;
- 39) 'algoritmisella kaupankäynnillä' rahoitusvälineillä tapahtuvaa kaupankäyntiä, jossa tietokonealgoritmi määrittää automaattisesti toimeksiantojen yksittäiset parametrit, kuten toimeksiantojen käynnistämisen, ajoituksen, hinnan ja määrän sekä toimeksiantojen hoidon niiden jättämisen jälkeen siten, että ihmisen työpanosta tarvitaan vain vähän tai ei lainkaan; tähän eivät kuulu järjestelmät, joita käytetään ainoastaan toimeksiantojen reitittämiseen yhteen tai useampaan kauppapaikkaan, sellaiseen toimeksiantojen käsittelyyn, johon ei sisälly kaupankäynnin parametrien määrittystä, toimeksiantojen vahvistamiseen tai kaupan jälkeiseen toteutettujen liiketoimien käsittelyyn;
- 40) 'huippunopealla algoritmisella kaupankäyntimenetelmällä' mitä tahansa algoritmista kaupankäyntimenetelmää, jolle ovat ominaisia
- a) infrastruktuuri, jolla pyritään minimoimaan verkkoon liittyvä ja muuntyyppinen viive ja joka sisältää vähintään yhden seuraavista toimeksiantojen algoritmista kirjausta koskevista palveluista: erilaiset konesalipalvelut (co-location tai proximity hosting) tai huippunopea suora sähköinen markkinoillepääsy;
 - b) järjestelmän määrittämä toimeksiantojen käynnistäminen, tuottaminen, reitittäminen tai toteuttaminen siten, että ihminen ei osallistu yksittäisiin liiketoimiin tai toimeksiantoihin; ja
 - c) korkea päivänsisäinen viestimäärä, joka koostuu toimeksiantoista, hintatarjouksista tai peruutuksista;
- 41) 'suoralla sähköisellä markkinoillepääsillä' järjestelyä, jossa kauppapaikan jäsen tai osapuoli taikka asiakas antaa henkilölle luvan käyttää sen kaupankäyntikoodia, niin että henkilö voi välittää rahoitusvälineeseen liittyviä toimeksiantoja sähköisesti suoraan kauppapaikkaan, mukaan lukien järjestelyt, joissa kyseinen

▼B

henkilö käyttää jäsenen tai osapuolen taikka asiakkaan infrastruktuuria tai jäsenen tai osapuolen taikka asiakkaan käyttöön antamaa yhteysjärjestelmää toimeksiantojen välittämiseksi (suora pääsy markkinoille), sekä järjestelyt, joissa henkilö ei käytä tällaista infrastruktuuria (tuettu pääsy);

- 42) 'ristiinmyyntikäytännöllä' sijoituspalvelun tarjoamista yhdessä toisen palvelun tai tuotteen kanssa osana pakettia tai ehtona saman sopimuksen tai paketin osalta;
- **C1** 43) 'strukturoidulla talletuksella' Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/49/EU ⁽¹⁾ 2 artiklan 1 kohdan 3 alakohdassa määriteltyä talletusta, jonka pääoma ◀ voidaan maksaa kokonaan takaisin talletusajan päätyttyä ehdoin, joiden mukaisesti mahdollinen korko tai lisäkorko maksetaan tai sen maksamiseen kohdistuu riski, noudattaen kaavaa, jossa otetaan huomioon seuraavanlaisia tekijöitä:
- a) indeksi tai indeksien yhdistelmä, lukuun ottamatta vaihtuvakorkoisia talletuksia, joiden tuotto on suoraan sidoksissa korkoindeksiin, kuten Euriboriin tai Liboriin;
 - b) rahoitusväline tai rahoitusvälineiden yhdistelmä;
 - c) hyödyke tai hyödykkeiden yhdistelmä tai muut aineelliset tai aineettomat omaisuuserät, jotka eivät ole keskenään vaihdettavissa; tai
 - d) valuuttakurssi tai valuuttakurssien yhdistelmä;
- 44) 'siirtokelpoisilla arvopapereilla' sellaisia arvopaperilajeja maksuvälineitä lukuun ottamatta, jotka ovat vaihdantakelpoisia pääomamarkkinoilla, kuten
- a) yhtiöiden osakkeita ja muita arvopapereita, jotka vastaavat yhtiöiden, henkilöyhtiöiden ja muiden yhteisöjen osakkeita, sekä osaketalletustodistuksia;
 - b) joukkovelkakirjoja tai muita arvopaperistettuja velan muotoja, mukaan lukien tällaisia arvopapereita koskevat talletustodistukset;
 - c) kaikkia muita arvopapereita, jotka oikeuttavat hankkimaan tai myymään edellä mainitun kaltaisia siirtokelpoisia arvopapereita tai jotka edellyttävät käteissuoritusta, joka määräytyy siirtokelpoisten arvopapereiden, valuuttojen, korkojen tai tuottojen, hyödykkeiden taikka muiden indeksien tai mittareiden perusteella;

▼M8

- 44 a) 'ennenaikaisen takaisinmaksun mahdollistavalla lausekkeella' lauseketta, jonka tarkoituksena on suojata sijoittajaa varmistamalla, että joukkovelkakirjalainan ennaikaisen lunastuksen tapauksessa liikkeeseenlaskijan on maksettava joukkovelkakirjalainan haltijana olevalle sijoittajalle määrä, joka vastaa jäljellä olevien maturiteettiin saakka odotettavissa olevien kuponkimaksujen nettokyarvon ja lunastettavan joukkovelkakirjalainan lainapäätöksen yhteenlaskettua määrää;

▼B

- 45) 'talletustodistuksilla' sellaisia arvopapereita, jotka ovat vaihdantakelpoisia pääomamarkkinoilla ja jotka edustavat sellaisen liikkeeseenlaskijan arvopaperiomistusta, jonka kotipaikka on muualla, mutta jotka voidaan ottaa kaupankäynnin kohteeksi säännellyillä markkinoilla ja joilla voidaan käydä kauppaa erillään sellaisen liikkeeseenlaskijan arvopapereista, jonka kotipaikka on muualla;

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/49/EU, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, talletusten vakuusjärjestelmistä (katso tämän virallisen lehden sivu 149).

▼ B

- 46) 'pörssilistatulla rahastolla' rahastoa, jonka osuuksista tai osakelajeista vähintään yksi on jatkuvan kaupankäynnin kohteena vähintään yhdessä kauppapaikassa siten, että vähintään yksi markkinataakaaja varmistaa, että sen osuuksien tai osakkeiden hinta kauppapaikassa ei poikkea merkittävästi nettoarvosta ja soveltuvin osin ohjeellisesta nettoarvosta;
- 47) 'todistuksilla' asetuksen (EU) N:o 600/2014 2 artiklan 1 kohdan 27 alakohdassa määritellyjä todistuksia;
- 48) 'strukturoiduilla rahoitustuotteilla' asetuksen (EU) N:o 600/2014 2 artiklan 1 kohdan 28 alakohdassa määritellyjä strukturoituja rahoitustuotteita;
- 49) 'johdannaisilla' asetuksen (EU) N:o 600/2014 2 artiklan 1 kohdan 29 alakohdassa määritellyjä johdannaisia;
- 50) 'hyödykejohdannaisilla' asetuksen (EU) N:o 600/2014 2 artiklan 1 kohdan 30 alakohdassa määritellyjä hyödykejohdannaisia;
- 51) 'keskusvastapuolella' asetuksen (EU) N:o 648/2012 2 artiklan 1 kohdassa määritellyä keskusvastapuolta;

▼ M6**▼ B**

- 55) 'kotijäsenvaltiolla'
- a) sijoituspalveluyritysten tapauksessa jäsenvaltiota, jossa
- i) sijoituspalveluyrityksen päätoimipaikka sijaitsee, jos yritys on luonnollinen henkilö;
 - ii) sijoituspalveluyrityksellä on sääntömääräinen kotipaikka, jos yritys on oikeushenkilö;
 - iii) sijoituspalveluyrityksen päätoimipaikka sijaitsee, jos yrityksellä ei sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaan ole sääntömääräistä kotipaikkaa;
- b) säännellyn markkinan tapauksessa jäsenvaltiota, jossa säännelty markkina on rekisteröity tai, jos sillä ei kyseisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan ole sääntömääräistä kotipaikkaa, jäsenvaltiota, jossa säännellyn markkinan päätoimipaikka sijaitsee;

▼ M6**▼ B**

- 56) 'vastaanottavalla jäsenvaltiolla' muuta jäsenvaltiota kuin kotijäsenvaltiota, jossa sijoituspalveluyrityksellä on sivuliike tai jossa se tarjoaa sijoituspalveluja ja/tai harjoittaa sijoitustoimintaa, tai

▼ B

jäsenvaltiota, jossa säännellyllä markkinalla on tarkoituksenmukaisia järjestelyjä, joilla helpotetaan tähän samaan jäsenvaltioon sijoittautuneiden etäkaupankäyntiä harjoittavien jäsenten tai osapuolten kaupankäyntiä sen järjestelmässä;

- 57) 'kolmannen maan yrityksellä' yritystä, joka olisi sijoituspalveluja tarjoava tai sijoitustoimintaa harjoittava luottolaitos tai sijoituspalveluyritys, jos sen päätoimipaikka tai sääntömääräinen kotipaikka sijaitsisi unionin alueella;
- 58) 'tukkutason energiatuotteella' asetuksen (EU) N:o 1227/2011 2 artiklan 4 kohdassa määritellyjä tukkutason energiatuotteita;

▼ M8

- 59) 'maatalousalan hyödykejohtannaisilla' johdannaissopimuksia, jotka liittyvät Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 ⁽¹⁾ 1 artiklassa ja liitteessä I olevassa I–XX ja XXIV/1 osassa lueteltuihin tuotteisiin sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1379/2013 ⁽²⁾ liitteessä I lueteltuihin tuotteisiin;

▼ B

- 60) 'valtionlainan liikkeeseenlaskijalla' seuraavia velkainstrumenttien liikkeeseen laskijoita:
- i) unioni;
 - ii) jäsenvaltio, mukaan lukien mikä hyvänsä jäsenvaltion julkishallinnon yksikkö, virasto tai erillisyyhtiö;
 - iii) jos jäsenvaltio on liittovaltio, jokin tämän liittovaltion osavaltio;
 - iv) useita jäsenvaltioita varten perustettu erillisyyhtiö;
 - v) kahden tai useamman jäsenvaltion perustama kansainvälinen finanssilaitos, jonka tarkoituksena on hankkia varoja ja antaa rahoitusapua jäsenilleen, joilla on vakavia rahoitusongelmia tai joita sellaiset vaikeudet uhkaavat; tai
 - vi) Euroopan investointipankki;
- 61) 'valtionlainalla' velkainstrumenttia, jonka valtionlainan liikkeeseenlaskija on laskenut liikkeeseen;
- 62) 'pysyvällä välineellä' mitä tahansa välinettä,
- a) jonka avulla asiakas voi tallentaa tälle henkilökohtaisesti osoitettuja tietoja siten, että tiedot ovat saatavilla myöhempää käyttöä varten tietojen käyttötarkoituksen kannalta asianmukaisen ajan; ja
 - b) joka mahdollistaa tallennettujen tietojen jäljentämisen muuttomattomina;

▼ M8

- 62 a) 'sähköisellä muodolla' mitä tahansa muuta pysyvää välinettä kuin paperia;

▼ M6

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1308/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 922/72, (ETY) N:o 234/79, (EY) N:o 1037/2001 ja (EY) N:o 1234/2007 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 671).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1379/2013, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, kalastus- ja vesiviljelytuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä ja neuvoston asetusten (EY) N:o 1184/2006 ja (EY) N:o 1224/2009 muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 104/2000 kumoamisesta (EUVL L 354, 28.12.2013, s. 1).

▼ M1

64) 'arvopaperikeskuksella' asetuksen (EU) N:o 909/2014 2 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa määriteltyä arvopaperikeskusta;

▼ M8

65) 'pääasiassa kaupallista toimintaa harjoittavalla konsernilla' konsernia, jonka pääasiallinen liiketoiminta ei ole tässä direktiivissä tarkoitettua sijoituspalvelujen tarjoamista tai jonkin direktiivin 2013/36/EU liitteessä I luetellun toimen suorittamista tai hyödykejohtannaisiin liittyvää markkinatakaajana toimimista.

▼ B

2. Siirretään komissiolle valta hyväksyä 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla täsmennetään teknisen sisällön osalta 1 kohdassa säädettyjä määritelmiä niiden mukauttamiseksi markkinoiden kehitykseen, tekniseen kehitykseen ja asetuksessa (EU) N:o 596/2014 kielletystä toiminnasta saatuihin kokemuksiin sekä tämän direktiivin yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi.

II OSASTO

SIJOITUSPALVELUYRITYSTEN TOIMILUVAN MYÖNTÄMISTÄ JA TOIMINNAN HARJOITTAMISTA KOSKEVAT EDELLYTYKSET

I LUKU

Toimiluvan myöntämistä koskevat edellytykset ja menettelyt

5 artikla

Toimilupavaatimus

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalvelujen tarjoamiseen ja/tai sijoitustoiminnan harjoittamiseen ammattimaisesti säännöllisenä ammatti- tai liiketoimintana tarvitaan tämän luvun mukainen etukäteen annettava toimilupa. Tällaisen toimiluvan myöntää 67 artiklan mukaisesti nimetty kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen.

2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, jäsenvaltioiden on myönnettävä kaikille markkinoiden ylläpitäjille toimilupa ylläpitää monikeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää edellyttäen, että tarkistetaan etukäteen, että ne noudattavat tätä lukua.

3. Jäsenvaltioiden on rekisteröitävä kaikki sijoituspalveluyritykset. Rekisterin on oltava yleisön saatavilla, ja sen on sisällettävä tiedot niistä palveluista tai siitä toiminnasta, joita varten sijoituspalveluyrityksellä on toimilupa. Se on saatettava ajan tasalle säännöllisesti. Jokainen toimilupa on annettava tiedoksi arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luettelon kaikista unionissa olevista sijoituspalveluyrityksistä. Luettelo sisältää tiedot niistä palveluista tai siitä toiminnasta, joita varten kullakin sijoituspalveluyrityksellä on toimilupa, ja se on saatettava ajan tasalle säännöllisesti. Arvopaperimarkkinaviranomainen julkistaa luettelon verkkosivustollaan ja pitää sen ajan tasalla.

Jos toimivaltainen viranomainen on peruuttanut toimiluvan 8 artiklan b, c ja d alakohdan mukaisesti, peruuttaminen julkistetaan luettelossa viiden vuoden ajan.

▼B

4. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että
 - a) sijoituspalvelu yrityksellä, joka on oikeushenkilö, on päätoimipaikka samassa jäsenvaltiossa, jossa sen sääntömääräinen kotipaikka on;
 - b) sijoituspalvelu yrityksellä, joka ei ole oikeushenkilö, tai sijoituspalvelu yrityksellä, joka on oikeushenkilö mutta jolla ei kansallisen lainsäädännön mukaisesti ole sääntömääräistä kotipaikkaa, on päätoimipaikka siinä jäsenvaltiossa, jossa se tosiasiallisesti harjoittaa liiketoimintaansa.

*6 artikla***Toimiluvan laajuus**

1. Kotijäsenvaltion on varmistettava, että toimiluvassa määritetään sijoituspalvelut tai -toiminta, joita varten sijoituspalvelu yrityksellä on toimilupa. Toimilupa voi kattaa yhden tai useamman liitteessä I olevassa B osassa luetelluista oheispalveluista. Toimilupaa ei saa missään tapauksessa myöntää yksinomaan oheispalvelujen tarjoamista varten.
2. Jos sijoituspalvelu yritys haluaa luvan laajentaa liiketoimintansa muihin sijoituspalveluihin tai muuhun sijoitustoimintaan taikka oheispalveluihin, jotka eivät kuulu sen alkuperäiseen toimilupaan, sen on haettava toimilupansa laajentamista.
3. Toimilupa on voimassa koko unionissa, ja sijoituspalvelu yritys voi sen nojalla tarjota niitä sijoituspalveluja tai harjoittaa sitä sijoitustoimintaa, joita varten sillä on toimilupa, kaikkialla unionissa joko sijoittautumisoikeuden, myös sivuliikkeen kautta tapahtuvan, tai palvelujen tarjoamisen vapauden perusteella.

*7 artikla***Toimiluvan myöntämisessä ja toimilupahakemusten hylkäämisessä noudatettavat menettelyt**

1. Toimivaltainen viranomainen ei saa myöntää toimilupaa, ennen kuin se on täysin varmistunut siitä, että hakija täyttää kaikki tämän direktiivin nojalla annettujen säännösten mukaiset vaatimukset.
2. Sijoituspalvelu yrityksen on annettava kaikki sellaiset tiedot, mukaan lukien toimintaohjelma, josta käyvät ilmi muun muassa suunnitellut liiketoimintamuodot ja organisaatorakenne, joita toimivaltainen viranomainen tarvitsee varmistuakseen siitä, että sijoituspalvelu yritys on toimiluvan myöntämisajankohtana ottanut käyttöön kaikki tarvittavat järjestelyt tämän luvun mukaisten velvoitteidensa täyttämiseksi.
3. Hakijalle on ilmoitettava kuuden kuukauden kuluessa täydellisen hakemuksen jättämisestä, onko toimilupa myönnetty.
4. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa määritetään
 - a) toimivaltaisille viranomaisille tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti annettavat tiedot, mukaan lukien toimintaohjelma;
 - b) sijoituspalvelu yritysten hoitoa 9 artiklan 6 kohdan nojalla koskevat vaatimukset ja 9 artiklan 5 kohdan mukaisissa ilmoituksissa annettavat tiedot;

▼B

- c) sellaisia osakkeenomistajia ja jäseniä koskevat vaatimukset, joilla on huomattavia omistussuosia, sekä seikat, jotka voivat estää toimivaltaista viranomaista hoitamasta tehokkaasti valvontatehtäviään 10 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaisesti.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2015.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

5. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi, joissa vahvistetaan vakiomuotoiset lomakkeet, mallit ja menettelyt tämän artiklan 2 kohdassa ja 9 artiklan 5 kohdassa tarkoitettujen tietojen ilmoittamista tai toimittamista varten.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä tammikuuta 2016.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut tekniset täytäntöönpanostandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.

*8 artikla***Toimiluvan peruuttaminen**

Toimivaltainen viranomainen voi peruuttaa sijoituspalveluyritykselle myönnetyn toimiluvan, jos sijoituspalveluyritys

- a) ei käytä toimilupaa 12 kuukauden kuluessa, nimenomaisesti luopuu siitä tai ei ole tarjonnut sijoituspalveluja tai harjoittanut sijoitustoimintaa kuuden edeltävän kuukauden aikana, paitsi jos kyseinen jäsenvaltio on säättänyt, että näissä tapauksissa toimilupa raukeaa;
- b) on saanut toimiluvan väärin tietojen perusteella tai muilla sääntöjenvastaisilla keinoilla;

▼M4

- c) ei enää täytä niitä edellytyksiä, joiden perusteella toimilupa on myönnetty, kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2019/2033 ⁽¹⁾ säädettyjä edellytyksiä;

▼B

- d) on vakavalla ja järjestelmällisellä tavalla rikkonut tämän direktiivin tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 nojalla annettuja säännöksiä, jotka koskevat sijoituspalveluyritysten toiminnan harjoittamisen edellytyksiä;
- e) kuuluu tapauksiin, joissa kansallisessa lainsäädännössä säädetään toimiluvan peruuttamisesta tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluttomien seikkojen perusteella.

Jokainen toimiluvan peruutus on annettava tiedoksi arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

*9 artikla***Ylin hallintoelin**

1. Toimivaltaisten viranomaisten, jotka myöntävät toimiluvan 5 artiklan mukaisesti, on varmistettava, että sijoituspalveluyritykset ja niiden ylimmät hallintoelimet täyttävät direktiivin 2013/36/EU 88 ja 91 artiklan vaatimukset.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/2033, annettu 27 päivänä marraskuuta 2019, sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista sekä asetusten (EU) N:o 1093/2010, (EU) N:o 575/2013, (EU) N:o 600/2014 ja (EU) N:o 806/2014 muuttamisesta (EUVL L 314, 5.12.2019, s. 1).

▼B

Arvopaperimarkkinaviranomainen ja pankkiviranomainen antavat yhdessä direktiivin 2013/36/EU 91 artiklan 12 kohdassa lueteltuja seikkoja koskevat ohjeet.

2. Toimivaltaiset viranomaiset voivat toimilupaa 5 artiklan mukaisesti myöntäessään antaa ylimmän hallintoelimen jäsenille luvan hoitaa lisäksi yhtä liikkeenjohtoon osallistumattoman johtajan tehtävää direktiivin 2013/36/EU 91 artiklan 3 kohdan mukaisesti sallittujen tehtävien ohella. Toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle säännöllisesti tällaisista luvista.

Pankkiviranomainen ja arvopaperimarkkinaviranomainen koordinoivat tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa ja direktiivin 2013/36/EU 91 artiklan 6 kohdassa säädettyjen tietojen keruuta sijoituspalveluyritysten osalta.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyrityksen ylin hallintoelin määrittelee ohjaus- ja hallintojärjestelmät, joilla varmistetaan sijoituspalveluyrityksen tehokas ja vakaa hoito, mukaan lukien tehtävien eriyttäminen sijoituspalveluyrityksessä ja eturistiriitojen ehkäiseminen, tavalla, joka edistää markkinoiden eheyttä ja asiakkaiden etuja, ja valvoo näiden järjestelmien täytäntöönpanoa ja vastaa niistä.

Näillä järjestelmillä on myös varmistettava, että ylin hallintoelin määrittelee ja hyväksyy seuraavat seikat sekä valvoo niitä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta direktiivin 2013/36/EU 88 artiklan 1 kohdassa vahvistettujen vaatimusten soveltamista:

- a) sijoituspalvelujen tarjoamiseen ja sijoitustoiminnan harjoittamiseen sekä oheispalvelujen tarjoamiseen käytettävä yrityksen organisaatio, mukaan lukien henkilöstöltä vaadittavat taidot, tietämys ja asiantuntemus sekä palvelujen tarjoamiseen ja toiminnan harjoittamiseen käytettävät resurssit, menettelyt ja järjestelyt ottaen huomioon yrityksen liiketoiminnan luonne, laajuus ja monimuotoisuus ja kaikki vaatimukset, joita yrityksen on noudatettava;
- b) tarjottuihin palveluihin ja tuotteisiin ja harjoitettuun toimintaan sovellettavat toimintaperiaatteet yrityksen riskirajan sekä yrityksen asiakkaiden ominaispiirteiden ja tarpeiden mukaisesti, mukaan lukien tarvittaessa asianmukaisten stressitestien suorittaminen;
- c) palvelujen tarjoamiseen asiakkaille osallistuvien henkilöiden palkitsemisjärjestelmät, joiden tavoitteena on kannustaa vastuulliseen liiketoimintaan ja asiakkaiden tasapuoliseen kohteluun ja välttää eturistiriitoja suhteissa asiakkaisiin.

Ylimmän hallintoelimen on valvottava ja määräajoin arvioitava sijoituspalvelujen tarjoamiseen ja sijoitustoiminnan harjoittamiseen sekä oheispalvelujen tarjoamiseen liittyvien yrityksen strategisten tavoitteiden asianmukaisuutta ja täytäntöönpanoa, sijoituspalveluyrityksen ohjaus- ja hallintojärjestelmien tehokkuutta ja palvelujen tarjoamiseen asiakkaille sovellettavien toimintaperiaatteiden asianmukaisuutta sekä toteutettava asianmukaiset toimet mahdollisten puutteiden korjaamiseksi.

Ylimmän hallintoelimen jäsenillä on oltava käytössään riittävät tiedot ja asiakirjat, joita se tarvitsee johdon päätöksenteon seuraamiseksi ja valvomiseksi.

▼B

4. Toimivaltaisen viranomaisen on evättävä toimilupa, jos se ei katso, että sijoituspalveluyrityksen ylimmän hallintoelimen jäsenet ovat riittävän hyvämaineisia ja heillä on riittävä tietämys, taidot ja kokemus ja he käyttävät riittävästi aikaa tehtäviensä hoitamiseen sijoituspalveluyrityksessä, tai jos on osoitettavissa objektiivisia syitä, joiden perusteella voidaan katsoa, että yrityksen ylin hallintoelin saattaa vaarantaa yrityksen tehokkaan, järkevän ja vakaan hoidon sekä sen asiakkaiden etujen ja markkinoiden eheyden asianmukaisen huomioonottamisen.

5. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritys ilmoittaa toimivaltaiselle viranomaiselle kaikki ylimmän hallintoelimensä jäsenet ja kaikki jäsenten vaihdokset sekä antaa kaikki tarpeelliset tiedot sen arvioimiseksi, täyttääkö yritys 1, 2 ja 3 kohdan vaatimukset.

6. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että vähintään kaksi 1 kohdassa säädetty edellytykset täyttävää henkilöä tosiasiallisesti johtaa hakemuksen esittäneen sijoituspalveluyrityksen liiketoimintaa.

Poiketen siitä, mitä ensimmäisessä alakohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat myöntää toimiluvan sijoituspalveluyritykselle, joka on luonnollinen henkilö, tai sijoituspalveluyritykselle, joka on oikeushenkilö ja jota johtaa yksi luonnollinen henkilö yrityksen perustamisasiakirjojen ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Jäsenvaltioiden on kuitenkin edellytettävä, että

- a) käytössä on vaihtoehtoisia järjestelyjä, joilla varmistetaan tällaisten sijoituspalveluyritysten järkevä ja vakaa hoito sekä niiden asiakkaiden etujen ja markkinoiden eheyden asianmukainen huomioonottaminen;
- b) kyseiset luonnolliset henkilöt ovat riittävän hyvämaineisia, heillä on riittävä tietämys, taidot ja kokemus ja he käyttävät riittävästi aikaa tehtäviensä hoitamiseen.

*10 artikla***Osakkeenomistajat ja jäsenet, joilla on huomattavia omistussuusia**

1. Toimivaltaiset viranomaiset eivät saa myöntää sijoituspalveluyritykselle toimilupaa sijoituspalvelujen tarjoamiseen tai sijoitustoiminnan harjoittamiseen ennen kuin niille on ilmoitettu sellaisten suoraan tai välillisesti osakkeenomistajina tai jäseninä olevien luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden nimet, joilla on huomattavia omistussuusia, ja näiden osuuksien määrät.

Toimivaltaisten viranomaisten on evättävä toimilupa, jos ne eivät ole varmistuneita niiden osakkeenomistajien tai jäsenten sopivuudesta, joilla on huomattavia omistussuusia, kun otetaan huomioon tarve varmistaa sijoituspalveluyrityksen järkevä ja vakaa hoito.

Jos sijoituspalveluyrityksen ja muiden luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden välillä on läheisiä sidoksia, toimivaltainen viranomainen voi myöntää toimiluvan ainoastaan, jos kyseiset sidokset eivät estä sitä hoitamasta tehokkaasti valvontatehtäviään.

2. Toimivaltaisen viranomaisen on evättävä toimilupa, jos yritykseen läheisesti sidoksissa olevaan yhteen tai useampaan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön sovellettavat kolmannen maan lait, asetukset tai hallinnolliset määräykset tai niiden täytäntöönpanoon liittyvät vaikeudet estävät kyseistä viranomaista hoitamasta tehokkaasti valvontatehtäviään.

3. Niissä tapauksissa, joissa 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen henkilöiden käyttämä vaikutusvalta todennäköisesti haittaa sijoituspalveluyrityksen järkevää ja vakaata hoitoa, jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että toimivaltainen viranomainen toteuttaa tilanteen lopettamiseksi aiheelliset toimenpiteet.

▼B

Toimenpiteet voivat olla hakemuksia johtajiin ja yrityksen johdosta vastaaviin kohdistuvien tuomioistuimen määräysten saamiseksi tai seuraamusten asettamiseksi tai kyseisten osakkeenomistajien tai jäsenten omistamiin osakkeisiin tai osuuksiin kuuluvien äänioikeuksien käyttöön kohdistuvia keskeytyksiä.

11 artikla

Ehdotettujen hankintojen ilmoittaminen

1. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön tai tällaisten yhdessä toimivien henkilöiden, jäljempänä 'hankkijaehdokas', jotka ovat päättäneet hankkia suoraan tai välillisesti huomattavan omistusosuuden sijoituspalveluyrityksestä tai lisätä suoraan tai välillisesti huomattavaa omistusosuuttaan siten, että hankkijaehdokkaan osuus äänioikeuksista tai pääomasta olisi vähintään 20, 30 tai 50 prosenttia, taikka siten, että sijoituspalveluyrityksestä tulee hankkijaehdokkaan tytäryritys, jäljempänä 'ehdotettu hankinta', on ensin ilmoitettava hankinnasta etukäteen kirjallisesti sen sijoituspalveluyrityksen toimivaltaisille viranomaisille, josta ne pyrkivät hankkimaan huomattavan omistusosuuden tai lisäämään sitä, mainiten samalla aiotun osuuden suuruuden ja antaen 13 artiklan 4 kohdassa tarkoitetut asiaa koskevat tiedot.

Jäsenvaltioiden on säädettävä, että luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön, joka on päättänyt luopua suoraan tai välillisesti huomattavasta omistusosuudestaan sijoituspalveluyrityksessä, on ensin ilmoitettava tästä kirjallisesti kotijäsenvaltion viranomaisille mainiten samalla aiotun osuuden suuruuden. Tällaisen henkilön on ilmoitettava toimivaltaisille viranomaisille myös päätöksestään vähentää huomattavaa omistusosuuttaan siten, että kyseisen henkilön osuus äänioikeuksista tai pääomasta olisi alle 20, 30 tai 50 prosenttia, tai siten, että sijoituspalveluyritys lakkaa olemasta kyseisen henkilön tytäryritys.

Jäsenvaltioiden ei edellytetä soveltavan 30 prosentin raja-arvoa, jos ne soveltavat direktiivin 2004/109/EY 9 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaisesti yhden kolmasosan raja-arvoa.

Määritettäessä, täyttyvätkö 10 artiklassa ja tässä artiklassa tarkoitetut huomattavaa omistusosuutta koskevat arviointiperusteet, jäsenvaltiot eivät saa ottaa huomioon sellaisia äänioikeuksia tai osakkeita, joita sijoituspalveluyrityksillä tai luottolaitoksilla voi olla sen vuoksi, että ne ovat antaneet merkintäsitoumuksen rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskuun ja/tai rahoitusvälineiden liikkeeseenlasku on järjestetty liitteessä I olevan A osan 6 kohdassa tarkoitetun merkintätakauksen perusteella, edellyttäen, että kyseisiä oikeuksia ei käytetä eikä niillä muuten vaikuteta liikkeeseenlaskijan johtamiseen ja että niistä luovutaan vuoden kuluessa hankkimisesta.

2. Asianomaisten toimivaltaisten viranomaisten on 13 artiklan 1 kohdassa säädettyä arviointia, jäljempänä 'arviointi', suorittaessaan kuultava toisiaan täysimääräisesti, jos hankkijaehdokas on

- a) luottolaitos, henkivakuutusyritys, vahinkovakuutusyritys, jälleenvakuutusyritys, sijoituspalveluyritys tai yhteissijoitusyrityksen rahastoyhtiö, jolle on myönnetty toimilupa toisessa jäsenvaltiossa tai muulla alalla kuin millä ehdotetun hankinnan kohde toimii;
- b) sellaisen luottolaitoksen, henkivakuutusyrityksen, vahinkovakuutusyrityksen, jälleenvakuutusyrityksen, sijoituspalveluyrityksen tai yhteissijoitusyrityksen rahastoyhtiön emoyritys, jolle on myönnetty toimilupa toisessa jäsenvaltiossa tai muulla alalla kuin millä ehdotetun hankinnan kohde toimii; tai

▼B

- c) luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, jolla on määräysvalta sellaisessa luottolaitoksessa, henkivakuutusyhtiössä, vahinkovakuutusyhtiössä, jälleenvakuutusyhtiössä, sijoituspalveluyhtiössä tai yhteissijoitusyhtiön rahastoyhtiössä, jolle on myönnetty toimilupa toisessa jäsenvaltiossa tai muulla alalla kuin millä ehdotetun hankinnan kohde toimii.

Toimivaltaisten viranomaisten on ilman aiheutonta viivytystä toimitettava toisilleen kaikki arvioinnin kannalta olennaiset tai asiaan vaikuttavat tiedot. Toimivaltaisten viranomaisten on tältä osin toimitettava pyynnöstä toisilleen kaikki asiaan vaikuttavat tiedot ja oma-aloitteisesti kaikki olennaiset tiedot. Ehdotetun hankinnan kohteena olevalle sijoituspalveluyhtiölle toimiluvan myöntäneen toimivaltaisen viranomaisen tekemässä päätöksessä on esitettävä hankkijaehdokkaasta vastaavan toimivaltaisen viranomaisen mahdolliset lausunnot ja varaukset.

3. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että jos sijoituspalveluyhtiö saa tietää sellaisista sen omaa pääomaa koskevista omistusosuuksien hankinnoista tai niistä luopumisista, joiden vuoksi kyseinen omistusosuus muodostuu 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua raja-arvoa suuremmaksi tai pienemmäksi, sen on ilmoitettava tästä toimivaltaiselle viranomaiselle viipymättä.

Sijoituspalveluyhtiöiden on lisäksi vähintään kerran vuodessa ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle sellaisten osakkeenomistajien ja jäsenten nimet, joilla on huomattavia omistusosuuksia, sekä näiden osuuksien suuruudet esimerkiksi sellaisina kuin nämä tiedot esitetään yhtiö- tai vuosikokouksessa tai sellaisina kuin tiedot saadaan sellaisiin yrityksiin sovellettavien säännösten noudattamiseksi, joiden siirtokelpoiset arvopaperit on otettu kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla.

4. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että toimivaltaiset viranomaiset soveltavat 10 artiklan 3 kohdassa säädettyjä toimenpiteitä vastaavia toimenpiteitä henkilöihin, jotka eivät noudata velvoitetta antaa ennakkotietoja huomattavan omistusosuuden hankinnasta tai kasvattamisesta. Jos osuus hankitaan toimivaltaisten viranomaisten vastustuksesta huolimatta, jäsenvaltioiden on riippumatta siitä, otetaanko käyttöön muita mahdollisia seuraamuksia, joko määrättävä keskeytettäväksi osuuksia vastaavien äänioikeuksien käyttäminen tai määrättävä, että annetut äänet ovat mitättömiä taikka että ne voidaan mitätöidä.

*12 artikla***Arviointijakso**

1. Toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava hankkijaehdokkaalle kirjallisesti heti ja joka tapauksessa kahden työpäivän kuluessa 11 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen ilmoituksen vastaanottamisesta sekä tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen tietojen mahdollisesta myöhemmästä vastaanottamisesta, että ne ovat vastaanottaneet ilmoituksen tai tiedot.

Toimivaltaisilla viranomaisilla on enintään 60 työpäivää aikaa ilmoituksen ja sellaisten asiakirjojen vastaanottamista koskevan kirjallisen ilmoituksen päiväyksestä, joiden liittämistä ilmoitukseen jäsenvaltio edellyttää 13 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua luettelon perusteella, jäljempänä 'arviointijakso', suorittaa arviointi.

Toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava hankkijaehdokkaalle arviointijakson päättymispäivämäärä antaessaan vastaanottamista koskevan ilmoituksen.

2. Toimivaltaiset viranomaiset voivat arviointijakson 50 ensimmäisen työpäivän aikana tarvittaessa pyytää lisätietoja, jotka ovat tarpeen arvioinnin suorittamiseksi. Pyyntö on esitettävä kirjallisesti, ja siinä on yksilöitävä tarvittavat lisätiedot.

▼B

Arviointijakso keskeytetään sinä päivänä, jona toimivaltaiset viranomaiset ovat pyytäneet tietoja, siihen päivään saakka, jona hankkijaehdokkaan toimittamat lisätiedot on saatu. Keskeytys ei saa olla pitempi kuin 20 työpäivää. Toimivaltaiset viranomaiset voivat harkintansa mukaan pyytää vielä täydentämään tai tarkentamaan tietoja, mutta tämä ei saa enää keskeyttää arviointijaksoa.

3. Toimivaltaiset viranomaiset voivat pidentää 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettua keskeytystä enintään 30 työpäiväksi, jos hankkijaehdokka on jompikumpi seuraavista:

- a) unionin ulkopuolella sijaitseva tai siellä säännelty luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö;
- b) luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, johon ei sovelleta tämän direktiivin tai direktiivien 2009/65/EY, 2009/138/EY tai 2013/36/EU mukaista valvontaa.

4. Jos toimivaltaiset viranomaiset arvioinnin suoritettuaan päättävät vastustaa ehdotettua hankintaa, niiden on ilmoitettava tästä hankkijaehdokkaalle kirjallisesti kahden työpäivän kuluessa ylittämättä arviointijaksoa ja perusteltava päätöksensä. Jollei kansallisesta lainsäädännöstä muuta johdu, yleisön saataville voidaan hankkijaehdokkaan pyynnöstä saattaa asianmukainen selvitys päätöksen perusteluista. Tämä ei estä jäsenvaltiota sallimasta toimivaltaisen viranomaisen julkistaa tällaisia tietoja ilman hankkijaehdokkaan pyyntöä.

5. Jos toimivaltaiset viranomaiset eivät arviointijakson kuluessa vastusta kirjallisesti ehdotettua hankintaa, se katsotaan hyväksytyksi.

6. Toimivaltaiset viranomaiset voivat määrätä enimmäisajan, jonka kuluessa ehdotettu hankinta on saatettava päätökseen, ja tarvittaessa pidentää tätä määräaika.

7. Jäsenvaltiot eivät saa asettaa vaatimuksia, jotka ovat tiukempia kuin tässä direktiivissä säädetty, sen osalta, miten toimivaltaisille viranomaisille on ilmoitettava äänioikeuksien tai pääoman suorista tai välillisistä hankinnoista tai miten toimivaltaiset viranomaiset hyväksyvät ne.

8. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi tyhjentävän luettelon laatimiseksi niistä 13 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuista tiedoista, jotka hankkijaehdokkaiden on sisällytettävä ilmoitukseensa, sanotun kuitenkin rajoittamatta tämän artiklan 2 kohdan soveltamista.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2014.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

9. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi, joissa vahvistetaan vakiomuotoiset lomakkeet, mallit ja menettelyt 11 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua asianomaisten toimivaltaisten viranomaisten välistä kuulemismenettelyä varten.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten täytäntöönpanostandardien luonnokset komissiolle viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2014.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut tekniset täytäntöönpanostandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.

13 artikla

Arviointi

1. Arvioidessaan 11 artiklan 1 kohdassa edellytettyä ilmoitusta ja 12 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja tietoja toimivaltaisten viranomaisten on hankinnan kohteena olevan sijoituspalveluyrityksen järkevän ja vakaan hoidon varmistamiseksi ja ottaen huomioon hankkijaehdokkaan todennäköinen vaikutus sijoituspalveluyritykseen arvioitava hankkijaehdokkaan sopivuus ja ehdotetun hankinnan taloudellinen järkevyyys kaikkien seuraavien perusteiden mukaisesti:

- a) hankkijaehdokkaan maine;
- b) niiden henkilöiden, jotka tulevat johtamaan sijoituspalveluyrityksen liiketoimintaa aiotun hankinnan seurauksena, maine ja kokemus;
- c) hankkijaehdokkaan taloudellinen vakaus erityisesti suhteessa siihen, millaista liiketoimintaa hankinnan kohteena olevassa sijoituspalveluyrityksessä harjoitetaan ja aiotaan harjoittaa;
- d) se, pystyykö sijoituspalveluyritys täyttämään jatkuvasti tähän direktiiviin ja soveltuvin osin muihin direktiiveihin, erityisesti direktiiveihin 2002/87/EY ja 2013/36/EU, perustuvat vakavaraisuusvaatimukset, erityisesti se, onko ryhmällä, jonka osa sijoituspalveluyrityksestä tulee, rakenne, joka mahdollistaa tehokkaan valvonnan, tehokkaan tietojenvaihdon toimivaltaisten viranomaisten välillä ja toimivaltaisten viranomaisten keskinäisen vastuunjaon määrittämisen;
- e) se, onko perusteltua syytä epäillä, että ehdotetun hankinnan yhteydessä syyllistytään tai pyritään tai on syyllistytty tai pyritty direktiivin 2005/60/EY 1 artiklassa tarkoitettuun rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen tai että ehdotettu hankinta saattaisi lisätä tämän vaaraa.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla mukautetaan tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädettyjä perusteita.

2. Toimivaltaiset viranomaiset voivat vastustaa ehdotettua hankintaa vain, jos se on perusteltua 1 kohdassa säädettyjen perusteiden nojalla tai jos hankkijaehdokkaan toimittamat tiedot ovat puutteellisia.

3. Jäsenvaltiot eivät saa asettaa ennakkoehtoja sen suhteen, millainen omistusosuuden taso on hankittava, eivätkä sallia toimivaltaisten viranomaistensa tarkastelevan ehdotettua hankintaa markkinoiden taloudellisten tarpeiden pohjalta.

4. Jäsenvaltioiden on julkistettava luettelo tiedoista, jotka tarvitaan arvion tekemiseen ja jotka on toimitettava toimivaltaisille viranomaisille 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua ilmoitusta annettaessa. Vaadittavien tietojen on oltava suhteutettuja ja mukautettuja hankkijaehdokkaan ja ehdotetun hankinnan luonteeseen. Jäsenvaltiot eivät saa vaatia tietoja, joilla ei ole merkitystä toiminnan vakauden arvioinnille.

5. Sen estämättä, mitä 12 artiklan 1, 2 ja 3 kohdassa säädetään, toimivaltaisen viranomaisen on kohdeltava hankkijaehdokkaista syrjimättömällä tavalla, jos kyseinen viranomainen on saanut ilmoituksen kahdesta tai useammasta ehdotuksesta hankkia huomattava omistusosuus tai lisätä huomattavaa omistusosuutta samasta sijoituspalveluyrityksestä.

▼B*14 artikla***Jäsenyyss hyväksytyssä sijoittajien korvausjärjestelmässä**

Toimivaltaisen viranomaisen on varmistettava, että kaikki sijoituspalveluyrityksen toimilupaa hakevat yhteisöt täyttävät direktiivin 97/9/EY mukaiset velvoitteensa toimiluvan myöntämisaikana.

Ensimmäisessä kohdassa säädetty velvoite on täytettävä strukturoitujen talletusten osalta, jos strukturoidun talletuksen liikkeeseen laskenut luottolaitos on direktiivin 2014/49/EU nojalla tunnustetun talletusten vaakuusjärjestelmän jäsen.

▼M4*15 artikla***Perustamispääoma**

Jäsenvaltioiden on varmistettava, etteivät toimivaltaiset viranomaiset myönnä toimilupaa, jos sijoituspalveluyrityksellä ei ole direktiivin (EU) 2019/2034 ⁽¹⁾ 9 artiklan vaatimusten mukaista kulloisenkin sijoituspalvelun tai -toiminnan edellyttämää riittävää perustamispääomaa.

▼B*16 artikla***Toiminnan järjestämistä koskevat vaatimukset**

1. Kotijäsenvaltion on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset noudattavat tämän artiklan 2–10 kohdassa ja 17 artiklassa säädettyjä toiminnan järjestämistä koskevia vaatimuksia.

2. Sijoituspalveluyrityksen on otettava käyttöön riittäviä toimintaperiaatteita ja menettelyjä sen varmistamiseksi, että yritys, mukaan lukien sen johto, työntekijät ja sidonnaisasiamiehet, noudattaa tämän direktiivin mukaisia velvoitteitaan, sekä kyseisten henkilöiden henkilökohtaisia liiketoimia koskevia asianmukaisia sääntöjä.

3. Sijoituspalveluyrityksen on pidettävä yllä ja käytettävä tehokkaita organisaatio- ja hallintojärjestelyjä voidakseen ryhtyä kaikkiin kohtuullisiin toimiin, jotta 23 artiklassa määritellyt eturistiriidat eivät vaikuttaisi haitallisesti sen asiakkaiden etuihin.

Sijoituspalveluyrityksen, joka valmistaa rahoitusvälineitä asiakkaille myytäväksi, on pidettävä yllä, käytettävä ja tarkasteltava prosessia, jossa kukin rahoitusväline ja olemassa olevien rahoitusvälineiden merkittävät mukautukset hyväksytään ennen rahoitusvälineen markkinointia tai jakelua asiakkaille.

Tuotteiden hyväksyntää koskevassa menettelyssä on täsmennettävä loppuasiakkaiden yksilöity kohdemarkkina kunkin rahoitusvälineen asiaankuuluvassa asiakkaiden luokassa ja varmistettava, että kaikki tällaisen yksilöidyn kohdemarkkinan kannalta merkitykselliset riskit arvioidaan ja että aiottu jakelustrategia on yksilöidyn kohdemarkkinan mukainen.

Sijoituspalveluyrityksen on myös säännöllisesti tarkasteltava tarjoamiinsa tai markkinoimiaan rahoitusvälineitä ottaen huomioon kaikki tapahtumat, jotka voivat olennaisesti vaikuttaa yksilöityyn kohdemarkkinaan

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/2034, annettu 27 päivänä marraskuuta 2019, sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta ja direktiivien 2002/87/EY, 2009/65/EY, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU ja 2014/65/EU muuttamisesta (EUVL L 314, 5.12.2019, s. 64).

▼B

kohdistuvaan potentiaaliseen riskiin, ja vähintään arvioitava, onko rahoitusväline edelleen yksilöidyn kohdemarkkinan tarpeiden mukainen ja onko aiottu jakelustrategia edelleen asianmukainen.

Rahoitusvälineitä valmistavan sijoituspalveluyrityksen on asetettava jakelijoiden saataville kaikki asianmukaiset tiedot rahoitusvälineestä ja tuotteiden hyväksymistä koskevasta menettelystä, mukaan lukien tieto rahoitusvälineen yksilöidystä kohdemarkkinasta.

Jos sijoituspalveluyritys tarjoaa tai suosittelee rahoitusvälineitä, joita se ei itse valmista, sillä on oltava käytössään asianmukaiset järjestelyt, joiden avulla voidaan saada viidennessä alakohdassa tarkoitetut tiedot ja saada käsitys kunkin rahoitusvälineen ominaispiirteistä ja tarkoitusta kohdemarkkinasta.

Tässä kohdassa tarkoitetut toimintaperiaatteet, menettelyt ja järjestelyt eivät rajoita muita tämän direktiivin ja asetuksen (EU) N:o 600/2014 mukaisia vaatimuksia, mukaan lukien tietojen julkistamista, soveltuvuutta tai asianmukaisuutta, eturistiriitojen havaitsemista ja hallintaa sekä kannustimia koskevat vaatimukset.

4. Sijoituspalveluyrityksen on toteutettava kohtuulliset toimenpiteet sijoituspalvelujen tarjoamisen ja sijoitustoiminnan harjoittamisen jatkuvuuden ja säännönmukaisuuden turvaamiseksi. Tätä varten sijoituspalveluyrityksen on käytettävä tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhteisia järjestelmiä, resursseja ja menettelyjä.

5. Sijoituspalveluyrityksen on antaessaan kolmannen osapuolen suoritettavaksi operatiivisia toimintoja, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä jatkuvan ja hyvän palvelun tarjoamiseksi asiakkaille sekä sijoitustoiminnan harjoittamiseksi jatkuvalla ja tyydyttävällä tavalla, varmistettava, että se toteuttaa kohtuulliset toimenpiteet aiheettoman operatiivisen lisäriskin välttämiseksi. Tärkeiden operatiivisten toimintojen ulkoistamista ei saa toteuttaa tavalla, joka heikentäisi olennaisesti yrityksen sisäisen valvonnan laatua ja valvontaviranomaisen mahdollisuuksia seurata, miten yritys täyttää kaikki velvoitteensa.

Sijoituspalveluyrityksellä on oltava moitteettomat hallinto- ja kirjanpitoimenettelyt, omat sisäiset valvontamekanismit, tehokkaat riskinarviointimenettelyt sekä tehokkaat valvonta- ja turvajärjestelyt tietojenkäsittelyjärjestelmiä varten.

Sijoituspalveluyrityksellä on oltava käytössään vakaat turvajärjestelmät, joiden avulla voidaan varmistaa tiedonsiirtovälineiden suojaus ja todentaminen, minimoida tiedon turmeltumisen ja luvattoman käytön riski ja estää tietojen vuotaminen ja jotka turvaavat tiedon luottamuksellisuuden kaikissa vaiheissa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta toimivaltaisten viranomaisten mahdollisuutta vaatia viestien käyttöoikeutta tämän direktiivin ja asetuksen (EU) N:o 600/2014 mukaisesti.

6. Sijoituspalveluyrityksen on huolehdittava siitä, että sen tarjoamista palveluista, harjoittamasta toiminnasta ja toteuttamista liiketoimista on olemassa riittävää kirjanpitoa, jotta toimivaltainen viranomainen voi hoitaa valvontatehtävänsä ja suorittaa tämän direktiivin, asetuksen (EU) N:o 600/2014, direktiivin 2014/57/EU ja asetuksen (EU) N:o 596/2014 mukaiset lainvalvontatoimet ja erityisesti varmistaa, että sijoituspalveluyritys on täyttänyt kaikki velvoitteensa, mukaan lukien sen asiakkaisiin tai potentiaalisiin asiakkaisiin ja markkinoiden eheyteen liittyvät velvoitteet.

▼B

7. Kirjanpidon on sisällettävä tallenteet puhelinkeskusteluista tai sähköisistä viesteistä, jotka liittyvät ainakin toteutettuihin liiketoimiin käytäessä kauppaa omaan lukuun ja asiakastoimeksiantoja koskevien palvelujen tarjoamiseen asiakastoimeksiantojen vastaanottamisen, välittämisen ja toteuttamisen yhteydessä.

Tällaisten puhelinkeskusteluiden ja sähköisten viestien on sisällettävä myös ne, joiden on tarkoitus johtaa toteutettuihin liiketoimiin käytäessä kauppaa omaan lukuun tai asiakastoimeksiantoja koskevien palvelujen tarjoamiseen asiakastoimeksiantojen vastaanottamisen, välittämisen ja toteuttamisen yhteydessä, vaikka tällaiset keskustelut tai viestit eivät johtaisi tällaisten liiketoimien toteuttamiseen tai asiakastoimeksiantoja koskevien palvelujen tarjoamiseen.

Sijoituspalveluyrityksen on tätä varten toteutettava kaikki kohtuulliset toimenpiteet pitääkseen kirjaa asiaa koskevista puhelinkeskusteluista, jotka on käyty, ja sähköisistä viesteistä, jotka on lähetetty tai vastaanotettu, laitteilla, jotka sijoituspalveluyritys on toimittanut työntekijälle tai toimeksisaajalle tai joiden käyttöön työntekijällä tai toimeksisaajalla on sijoituspalveluyrityksen hyväksyntä tai lupa.

Sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava uusille ja nykyisille asiakkaille, että sijoituspalveluyrityksen ja sen asiakkaiden välinen puhelinviestintä tai niiden väliset keskustelut, jotka johtavat tai voivat johtaa liiketoimiin, tallennetaan.

Tällainen ilmoitus voidaan tehdä kerran, ennen sijoituspalvelujen tarjoamista uusille ja nykyisille asiakkaille.

Sijoituspalveluyritys ei saa tarjota sijoituspalveluja tai harjoittaa sijoitustoimintaa puhelimitse asiakkaille, joille ei ole etukäteen ilmoitettu tämän puhelinviestinnän tai näiden keskustelujen tallentamisesta, jos sijoituspalvelut ja sijoitustoiminta liittyvät asiakastoimeksiantojen vastaanottamiseen, välittämiseen ja toteuttamiseen.

Asiakkaat voivat tehdä toimeksiantoja muita kanavia käyttäen, mutta ne on toimitettava pysyvällä välineellä kuten postilähetyksellä, faksilla, sähköpostiviestillä tai kokouksissa tehdyistä asiakastoimeksiannoista laadituilla asiakirjoilla. Erityisesti asiakkaan kanssa kasvokkain käytyjen asiaa koskevien keskustelujen sisältö voidaan tallentaa pöytäkirjaa tai kirjallisia muistiinpanoja käyttäen. Tällaisten toimeksiantojen katsotaan vastaavan puhelimitse vastaanotettuja toimeksiantoja.

Sijoituspalveluyrityksen on toteutettava kaikki kohtuulliset toimenpiteet estääkseen työntekijää tai toimeksisaajaa käymästä, lähettämästä tai vastaanottamasta yksityisomistuksessa olevin laittein asiaa koskevia puhelinkeskusteluja ja sähköisiä viestejä, joista sijoituspalveluyritys ei pysty pitämään kirjaa tai joita se ei pysty jäljentämään.

Tämän kohdan mukaisesti pidetty kirjanpito on toimitettava kyseiselle asiakkaalle pyynnöstä ja säilytettävä viiden vuoden ajan ja toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä enintään seitsemän vuoden ajan.

8. Sijoituspalveluyrityksen, jolla on hallussaan asiakkaille kuuluvia rahoitusvälineitä, on riittävin järjestelyin suojattava asiakkaiden omistusoikeudet erityisesti sijoituspalveluyrityksen maksukyvyttömyyden varalta ja estettävä asiakkaiden rahoitusvälineiden käyttö yrityksen omaan lukuun muutoin kuin asiakkaan nimenomaisella suostumuksella.

▼B

9. Sijoituspalveluyrityksen, jolla on hallussaan asiakkaille kuuluvia varoja, on riittävin järjestelyin suojattava asiakkaiden oikeudet ja luottolaitoksia lukuun ottamatta estettävä asiakkaiden varojen käyttö yrityksen omaan lukuun.

10. Sijoituspalveluyritys ei saa tehdä omistusoikeuden siirtäviä rahoitusvakuusjärjestelyjä yksityisasiakkaiden kanssa asiakkaiden nykyisten tai tulevien, tosiasiallisten tai ehdollisten taikka mahdollisten velvoitteiden turvaamiseksi tai kattamiseksi.

11. Kun kyse on sijoituspalveluyritysten sivuliikkeistä, sen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen, jossa sivuliike sijaitsee, on pantava täytäntöön 6 ja 7 kohdassa säädetty velvoite sivuliikkeen toteuttamien liiketoimien osalta, sanotun kuitenkin rajoittamatta sijoituspalveluyrityksen kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen mahdollisuutta saada suoraan kyseiset tiedot.

Jäsenvaltiot voivat poikkeustapauksissa asettaa sijoituspalveluyrityksille asiakkaan varojen suojaamista koskevia vaatimuksia 8, 9 ja 10 kohdassa sekä vastaavissa 12 kohdassa tarkoitetuissa delegoiduissa säädöksissä vahvistettujen vaatimusten lisäksi. Tällaisten vaatimusten on oltava objektiivisesti perusteltuja ja oikeasuhteisia, ja niissä on otettava huomioon kyseisen jäsenvaltion markkinarakenteen kannalta erityisen tärkeät sijoittajansuojaa tai markkinoiden eheyttä koskevat erityisriskit, kun sijoituspalveluyritykset suojaavat asiakkaan varoja.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle kaikista vaatimuksista, joita ne aikovat asettaa tämän kohdan mukaisesti, ilman aiheetonta viivytystä ja vähintään kaksi kuukautta ennen kyseisen vaatimuksen aiottua voimaantulopäivää. Ilmoitukseen on liitettävä kyseisen vaatimuksen perustelut. Tällaiset lisävaatimukset eivät saa rajoittaa 34 ja 35 artiklasta johtuvia sijoituspalveluyritysten oikeuksia tai muulla tavoin vaikuttaa niihin.

Komissio antaa kahden kuukauden kuluessa kolmannessa alakohdassa tarkoitettusta ilmoituksesta lausunnon lisävaatimusten oikeasuhteisuudesta ja perusteluista.

Jäsenvaltiot voivat pitää voimassa lisävaatimuksia, edellyttäen että niistä on ilmoitettu komissiolle direktiivin 2006/73/EY 4 artiklan mukaisesti ennen 2 päivää heinäkuuta 2014 ja että kyseisessä artiklassa vahvistetut edellytykset täyttyvät.

Komissio antaa jäsenvaltioille tiedoksi ja julkistaa verkkosivustollaan tämän kohdan mukaisesti asetetut lisävaatimukset.

12. Siirretään komissiolle valta hyväksyä 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla määritetään tämän artiklan 2–10 kohdassa vahvistetut toiminnan järjestämistä koskevat käytännön vaatimukset, joita sovelletaan erilaisia sijoituspalveluja tarjoaviin ja/tai sijoitustoimintaa harjoittaviin sekä oheispalveluja taikka niiden yhdistelmiä tarjoaviin sijoituspalveluyrityksiin ja 41 artiklan mukaisesti toimiluvan saaneisiin kolmansien maiden yritysten sivuliikkeisiin.

▼M8*16 a artikla***Vapautukset tuotehallintavaatimuksista**

Sijoituspalveluyritys vapautetaan 16 artiklan 3 kohdan toisesta viidenneen alakohdassa ja 24 artiklan 2 kohdassa säädetyistä vaatimuksista, kun sen tarjoama sijoituspalvelu koskee joukkovelkakirjalainoja, joihin ei sisälly muita johdannaisia kuin ennenaikaisen takaisinmaksun mahdollistava lauseke tai kun rahoitusvälineitä markkinoidaan tai jaellaan yksinomaan hyväksyttävälle vastapuolille.

*17 artikla***Algoritminen kaupankäynti**

1. Algoritmista kaupankäyntiä harjoittavalla sijoituspalveluyrityksellä on oltava käytössään sen harjoittamaan liiketoimintaan soveltuvat tehokkaat järjestelmät ja riskinhallintamenetelmät, joiden avulla voidaan varmistaa sen kaupankäyntijärjestelmien häiriönsietokyky ja riittävä kapasiteetti sekä asianmukaiset kaupankäynnin raja-arvot ja limiitit sekä estää virheellisten toimeksiantojen lähettäminen tai järjestelmien muu toiminta, joka voi aiheuttaa tai lisätä markkinoiden tavanomaisesta poikkeavaa toimintaa. Tällaisella yrityksellä on myös oltava käytössään tehokkaat järjestelmät ja riskinhallintamenetelmät sen varmistamiseksi, että kaupankäyntijärjestelmiä ei voida käyttää asetuksen (EU) N:o 596/2014 vastaisiin tarkoituksiin tai sen kauppapaikan sääntöjen vastaisesti, johon sillä on yhteys. Sijoituspalveluyrityksellä on oltava käytössään tehokkaat liiketoiminnan jatkuvuutta koskevat järjestelyt, joiden avulla voidaan korjata sen kaupankäyntijärjestelmissä esiintyvät häiriöt, ja sen on varmistettava, että sen järjestelmät ovat kaikilta osin testattuja ja niitä valvotaan asianmukaisesti, jotta ne täyttävät tässä kohdassa säädetty vaatimukset.

2. Algoritmista kaupankäyntiä jäsenvaltiossa harjoittavan sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava tästä kotijäsenvaltionsa sekä sen kauppapaikan toimivaltaisille viranomaisille, jossa sijoituspalveluyritys kauppapaikan jäsenenä tai osapuolena harjoittaa algoritmista kaupankäyntiä.

Sijoituspalveluyrityksen kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi pyytää sijoituspalveluyritystä toimittamaan säännöllisesti tai tapauskohtaisesti kuvauksen sen algoritmisten kaupankäyntistrategioiden luonteesta, yksityiskohtaiset tiedot järjestelmään sovellettavista kaupankäynnin parametreista tai limiiteistä, tiedot keskeisistä vaatimustenmukaisuuden ja riskinhallinnan varmistavista menetelmistä, joita se käyttää varmistukseen 1 kohdassa säädettyjen edellytysten täyttymisen, sekä sen järjestelmien testausta koskevat tiedot. Sijoituspalveluyrityksen kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi milloin tahansa pyytää sijoituspalveluyritykseltä lisätietoja tämän algoritmista kaupankäynnistä ja siihen käytettävistä järjestelmistä.

Sijoituspalveluyrityksen kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on sen kauppapaikan toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä, jossa sijoituspalveluyritys kauppapaikan jäsenenä tai osapuolena harjoittaa algoritmista kaupankäyntiä, toimitettava ilman aiheetonta viivytystä toisessa alakohdassa tarkoitetut tiedot, jotka se saa algoritmista kaupankäyntiä harjoittavalta sijoituspalveluyritykseltä.

Sijoituspalveluyrityksen on huolehdittava siitä, että tässä kohdassa tarkoitetuista seikoista on olemassa kirjanpitoa, ja varmistettava, että kyseinen kirjanpito on riittävää, jotta sen toimivaltainen viranomainen voi valvoa tämän direktiivin vaatimusten noudattamista.

Huippunopeaa algoritmista kaupankäyntimenetelmää soveltavan sijoituspalveluyrityksen on tallennettava hyväksytyssä muodossa kaikkien kauppapaikoissa tekemiensä toimeksiantojen, mukaan lukien peruutetut toimeksiannot, toteutetut toimeksiannot ja hintatarjoukset, tarkka ja aikasekvensoitu kirjanpito ja annettava se pyynnöstä toimivaltaiselle viranomaiselle.

▼B

3. Algoritmista kaupankäyntiä markkinatakausstrategian toteuttamiseksi harjoittavan sijoituspalveluyrityksen on, ottaen huomioon kyseisten markkinoiden likviditeetti, laajuus ja luonne sekä kaupankäynnin kohteena olevan välineen ominaispiirteet:

- a) toteutettava tällaista markkinatakausta keskeytymättä tietyn osan kauppapaikan kaupankäyntiajasta poikkeustapauksia lukuun ottamatta siten, että kyseiselle kauppapaikalle tarjotaan likviditeettiä säännöllisesti ja ennakoitavasti;
- b) tehtävä kauppapaikan kanssa sitova kirjallinen sopimus, jossa on määritettävä ainakin a alakohdan mukaiset sijoituspalveluyrityksen velvoitteet; ja
- c) otettava käyttöön tehokkaat järjestelmät ja valvontamenetelmät sen varmistamiseksi, että se aina täyttää b alakohdassa tarkoitetun sopimuksen mukaiset velvoitteensa.

4. Tätä artiklaa ja 48 artiklaa sovellettaessa algoritmista kaupankäyntiä harjoittavan sijoituspalveluyrityksen katsotaan toteuttavan markkinatakausstrategiaa, kun sen ollessa yhden tai useamman kauppapaikan jäsenenä tai osapuolena sen strategiassa, jota se soveltaa käydessään kauppaa omaan lukuunsa, tehdään sitovia, kooltaan vertailukelpoisia ja hinnoiltaan kilpailukykyisiä samanaikaisia osto- ja myyntitarjouksia, jotka koskevat yhtä tai useampaa rahoitusvälinettä yhdessä kauppapaikassa tai eri kauppapaikoissa, siten, että kokonaismarkkinoille tarjotaan likviditeettiä säännöllisesti ja toistuvasti.

5. Sijoituspalveluyrityksellä, joka tarjoaa suoraa sähköistä markkinoillepääsyä kauppapaikkaan, on oltava käytössään tehokkaat järjestelmät ja valvontamenetelmät, joiden avulla voidaan varmistaa, että kyseistä palvelua käyttävien asiakkaiden sopivuus arvioidaan ja todenneetaan asianmukaisesti, että kyseistä palvelua käyttäviä asiakkaita estetään ylittämästä asianmukaisia ennalta asetettuja kaupankäynnin ja luottojen raja-arvoja, että kyseistä palvelua käyttävien asiakkaiden toteuttamaa kaupankäyntiä seurataan asianmukaisesti ja että asianmukaisilla riskinhallintamenetelmillä estetään kaupankäynti, joka voi aiheuttaa riskejä sijoituspalveluyritykselle itselleen tai joka voisi aiheuttaa tai lisätä markkinoiden tavanomaisesta poikkeavaa toimintaa taikka olla asetuksen (EU) N:o 596/2014 tai kauppapaikan sääntöjen vastaista. Suora sähköinen markkinoillepääsy ilman tällaisia valvontamenetelmiä on kielletty.

Sijoituspalveluyritys, joka tarjoaa suoraa sähköistä markkinoillepääsyä, vastaa siitä, että kyseistä palvelua käyttävät asiakkaat noudattavat tämän direktiivin vaatimuksia ja kauppapaikan sääntöjä. Sijoituspalveluyrityksen on seurattava liiketoimia havaitakseen kyseisten sääntöjen rikkomiset, tavanomaisesta poikkeavan kaupankäynnin tai mahdollisen markkinoiden väärinkäytön, joista on ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle. Sijoituspalveluyrityksen on varmistettava, että yrityksen ja asiakkaan välillä on sitova kirjallinen sopimus palvelun tarjoamiseen liittyvistä keskeisistä oikeuksista ja velvoitteista ja että sopimuksen nojalla sijoituspalveluyrityksellä säilyy tämän direktiivin mukainen vastuu.

Sijoituspalveluyrityksen, joka tarjoaa suoraa sähköistä markkinoillepääsyä kauppapaikkaan, on ilmoitettava tästä kotijäsenvaltionsa ja sen kauppapaikan toimivaltaisille viranomaisille, johon sijoituspalveluyritys tarjoaa suoraa sähköistä markkinoillepääsyä.

▼B

Sijoituspalveluyrityksen kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi pyytää sijoituspalveluyritystä toimittamaan säännöllisesti tai tapauskohtaisesti kuvauksen ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuista järjestelmistä ja valvontamenetelmistä sekä todisteet niiden käytöstä.

Sijoituspalveluyrityksen kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on sen kauppapaikan toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä, jonka osalta sijoituspalveluyritys tarjoaa suoraa sähköistä markkinoillepääsyä, toimitettava ilman aiheetonta viivytystä neljännessä alakohdassa tarkoitettut tiedot, jotka se saa sijoituspalveluyritykseltä.

Sijoituspalveluyrityksen on huolehdittava siitä, että tässä kohdassa tarkoitetuista seikoista on olemassa kirjanpitoa, ja varmistettava, että kyseinen kirjanpito on riittävää, jotta sen toimivaltainen viranomainen voi valvoa tämän direktiivin vaatimusten noudattamista.

6. Sijoituspalveluyrityksellä, joka toimii yleisenä selvitysosapuolena muille henkilöille, on oltava käytössään tehokkaat järjestelmät ja valvontamenetelmät sen varmistamiseksi, että selvityspalveluja sovelletaan ainoastaan sopiviin ja selkeät perusteet täyttäviin henkilöihin ja että kyseisiin henkilöihin sovelletaan asianmukaisia vaatimuksia sijoituspalveluyritykseen ja markkinoihin kohdistuvien riskien vähentämiseksi. Sijoituspalveluyrityksen on varmistettava, että sijoituspalveluyrityksen ja henkilön välillä on sitova kirjallinen sopimus palvelun tarjoamiseen liittyvistä keskeisistä oikeuksista ja velvoitteista.

7. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa määritetään

- a) edellä 1–6 kohdassa vahvistetut toiminnan järjestämistä koskevat yksityiskohtaiset vaatimukset, joita sovelletaan erilaisia sijoituspalveluja tarjoaviin ja/tai sijoitustoimintaa harjoittaviin sekä oheispalveluja taikka niiden yhdistelmiä tarjoaviin sijoituspalveluyrityksiin, jolloin 5 kohdassa vahvistettujen toiminnan järjestämistä koskevien vaatimusten osalta on määritettävä suoraa markkinoillepääsyä ja tuettua pääsyä koskevat erityisvaatimukset siten, että voidaan varmistaa, että tuettuun pääsyyn sovellettavat valvontamenetelmät vastaavat vähintään suoraan markkinoillepääsyyn sovellettavia valvontamenetelmiä;
- b) tilanteet, joissa sijoituspalveluyritys on velvollinen tekemään 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettua markkinatakaus sopimuksen, sekä tällaisten sopimusten sisältö, mukaan lukien 3 artiklassa vahvistettu osuus kauppapaikan kaupankäyntiajasta;
- c) tilanteet, joita pidetään 3 kohdassa tarkoitettuina poikkeustapauksina, mukaan lukien äärimmäisen vaihtelevat olosuhteet, poliittiset ja makrotaloudelliset kysymykset, järjestelmää koskevat ja operatiiviset seikat sekä olosuhteet, jotka heikentävät sijoituspalveluyrityksen kykyä ylläpitää 1 kohdassa säädettyjä järjeviä riskinhallintakäytäntöjä;
- d) edellä 2 kohdan viidennessä alakohdassa tarkoitettua hyväksytyntä muodon sisältö ja esitystapa sekä ajanjakso, jolta sijoituspalveluyrityksellä on oltava tällainen kirjanpito.

▼B

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2015. Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten sääntelystandardien asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

18 artikla

Kaupankäyntimenettely ja liiketoimien loppuunsaattaminen monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä ja organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalveluyritykset ja markkinoiden ylläpitäjät 16 artiklassa säädettyjen toiminnan järjestämistä koskevien vaatimusten täyttämisen lisäksi ottavat käyttöön avoimet säännöt ja menettelyt tasapuolista ja asianmukaista kaupankäyntiä varten sekä vahvistavat objektiiviset perusteet toimeksiantojen tehokasta toteuttamista varten. Niillä on oltava järjestelyt, joilla varmistetaan järjestelmän moitteeton tekninen toimivuus, mukaan lukien tehokkaat varajärjestelmät varsinaisen järjestelmän toimintahäiriöihin liittyvien riskien hallitsemiseksi.

2. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalveluyritykset ja markkinoiden ylläpitäjät ottavat käyttöön avoimet säännöt niiden rahoitusvälineiden määrittämistä koskevista perusteista, joilla voidaan käydä kauppaa niiden järjestelmissä.

Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalveluyritykset ja markkinoiden ylläpitäjät tarjoavat riittävästi julkisesti saatavilla olevaa tietoa tai soveltuvin osin varmistuvat tällaisen tiedon saatavuudesta, jotta järjestelmän käyttäjät pystyvät muodostamaan arvion sijoituksesta, ottaen huomioon sekä käyttäjien luonne että kaupankäynnin kohteena olevien rahoitusvälineiden lajit.

3. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalveluyritykset ja markkinoiden ylläpitäjät ottavat käyttöön, julkistavat ja pitävät voimassa sekä panevat täytäntöön objektiivisiin perusteisiin perustuvat avoimet ja syrjimättömät säännöt, jotka koskevat pääsyä niiden järjestelmiin.

4. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalveluyritykset ja markkinoiden ylläpitäjät ovat ottaneet käyttöön järjestelyt, joilla voidaan selkeästi havaita ja hallita monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän, organisoidun kaupankäyntijärjestelmän, niiden omistajien taikka monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävän sijoituspalveluyrityksen tai markkinoiden ylläpitäjän välisten eturistiriitojen mahdolliset haittavaikutukset monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän tai organisoidun kaupankäyntijärjestelmän ylläpitämiselle taikka järjestelmän jäsenille tai osapuolille ja käyttäjille sekä järjestelmien moitteettomalle toiminnalle.

5. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalveluyritykset ja markkinoiden ylläpitäjät noudattavat 48 ja 49 artiklan vaatimuksia ja että niillä on sitä varten käytössään kaikki tarvittavat tehokkaat järjestelmät, menettelyt ja järjestelyt.

6. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalveluyritykset ja markkinoiden ylläpitäjät tiedottavat selkeästi järjestelmän jäsenille tai osapuolille näiden velvoitteista järjestelmässä toteutettujen liiketoimien toimituksen osalta. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalveluyritykset ja markkinoiden ylläpitäjät ovat ottaneet käyttöön tarvittavat järjestelyt kyseisessä monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä toteutettujen liiketoimien tehokkaan toimituksen helpottamiseksi.

▼B

7. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että monenkeskisillä kaupankäyntijärjestelmillä tai organisoiduilla kaupankäyntijärjestelmillä on vähintään kolme merkittävässä määrin aktiivista jäsentä tai käyttäjää, joista kullakin on mahdollisuus olla vuorovaikutuksessa kaikkien muiden kanssa hinnanmuodostuksessa.

8. Kun kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla otetulla siirtokelpoisella arvopaperilla käydään kauppaa myös monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä ilman liikkeeseenlaskijan suostumusta, liikkeeseenlaskijalla ei ole velvoitetta julkistaa sitä koskevia taloudellisia tietoja ensimmäisillä, jatkuvasti eikä tapauskohtaisesti kyseisessä monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä.

9. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalveluyritykset ja markkinoiden ylläpitäjät noudattavat viipymättä toimivaltaisen viranomaisensa 69 artiklan 2 kohdan mukaisesti antamia ohjeita rahoitusvälineen kaupankäynnin keskeyttämisestä tai lopettamisesta.

10. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalveluyritykset ja markkinoiden ylläpitäjät toimittavat toimivaltaiselle viranomaiselle yksityiskohtaisen kuvauksen monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän tai organisoidun kaupankäyntijärjestelmän toiminnasta, mukaan lukien mahdolliset sidokset säänneltyyn markkinaan, monenkeskiseen kaupankäyntijärjestelmään, organisoitua kaupankäyntijärjestelmään tai saman sijoituspalveluyrityksen tai markkinoiden ylläpitäjän omistamaan kauppajen sisäiseen toteuttajaan taikka sellaisen omistusyhteys, sekä luettelo niiden jäsenistä, osapuolista ja/tai käyttäjistä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 20 artiklan 1, 4 ja 5 kohdan soveltamista. Toimivaltaisten viranomaisten on pyynnöstä asetettava nämä tiedot arvopaperimarkkinaviranomaisen saataville. Kaikki sijoituspalveluyrityksille ja markkinoiden ylläpitäjille myönnettyt toimitukset ylläpitää monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää on ilmoitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luettelon kaikista unionissa olevista monenkeskisistä kaupankäyntijärjestelmistä ja organisoiduista kaupankäyntijärjestelmistä. Luettelossa on oltava tiedot monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän tai organisoidun kaupankäyntijärjestelmän tarjoamista palveluista sekä monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän tai organisoidun kaupankäyntijärjestelmän tunnustekoodi, jota käytetään asetuksen (EU) N:o 600/2014 6, 10 ja 26 artiklan mukaisesti annettavissa tiedoissa. Se on saatettava ajan tasalle säännöllisesti. Arvopaperimarkkinaviranomainen julkistaa luettelon verkkosivustollaan ja pitää sen ajan tasalla.

11. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi, joissa määritetään 10 kohdassa tarkoitettujen kuvauksen ja ilmoituksen sisältö ja muoto.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten täytäntöönpanostandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä tammikuuta 2016.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten täytäntöönpanostandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.

19 artikla

Monenkeskisiä kaupankäyntijärjestelmiä koskevat erityisvaatimukset

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalveluyritykset ja markkinoiden ylläpitäjät 16 ja 18 artiklassa säädettyjen vaatimusten täyttämisen lisäksi ottavat käyttöön ja panevat täytäntöön syrjimättömät säännöt järjestelmässä tapahtuvaa toimeksiantojen toteuttamista varten.

2. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että monenkeskiseen kaupankäyntijärjestelmään pääsyä koskevat 18 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen säännöt täyttävät 53 artiklan 3 kohdan mukaiset edellytykset.

3. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävillä sijoituspalveluyrityksillä ja markkinoiden ylläpitäjillä on

▼B

- a) riittävät valmiudet hallita siihen kohdistuvia riskejä, panna täytännön asianmukaiset järjestelyt ja järjestelmät kaikkien sen ylläpitoon kohdistuvien merkittävien riskien havaitsemiseksi ja toteuttaa tehokkaita toimenpiteitä tällaisten riskien lieventämiseksi;
- b) toimivat järjestelyt, joilla helpotetaan sen järjestelmien välityksellä toteutettujen liiketoimien tehokasta ja oikea-aikaista loppuunsaattamista; ja
- c) käytettävissään toimilupaa myönnettäessä ja sen jälkeen jatkuvasti riittävät taloudelliset resurssit, joilla helpotetaan sen asianmukaista toimintaa, ottaen huomioon markkinoilla toteutettujen liiketoimien luonne ja suuruus sekä siihen kohdistuvien riskien lajit ja suuruus.
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 24 ja 25 artiklaa, 27 artiklan 1, 2 ja 4–10 kohtaa sekä 28 artiklaa ei sovelleta järjestelmän käytön osalta monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää koskevien sääntöjen mukaisesti toteutettuihin jäsenten tai osapuolten välisiin liiketoimiin tai monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ja sen jäsenten tai osapuolten välisiin liiketoimiin. Monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän jäsenten tai osapuolten on kuitenkin täytettävä asiakkaitaan koskevat 24, 25, 27 ja 28 artiklan mukaiset velvoitteet silloin, kun ne toteuttavat asiakkaiden toimeksiantoja niiden lukuun monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän järjestelmien välityksellä.
5. Jäsenvaltiot eivät saa sallia, että monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalveluyritykset tai markkinoiden ylläpitäjät toteuttavat asiakastoimeksiantoja omaa pääomaa vastaan tai harjoittavat päämiehen lukuun täsmäytettyä kaupankäyntiä.

20 artikla

Organisoituja kaupankäyntijärjestelmiä koskevat erityisvaatimukset

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävä sijoituspalveluyritys ja markkinoiden ylläpitäjä ottaa käyttöön järjestelyt, joilla estetään asiakastoimeksiantojen toteuttaminen organisoitussa kaupankäyntijärjestelmässä sitä ylläpitävän sijoituspalveluyrityksen tai markkinoiden ylläpitäjän taikka sijoituspalveluyrityksen tai markkinoiden ylläpitäjän kanssa samaan konserniin tai oikeushenkilöön kuuluvan yhteisön omaa pääomaa vastaan.

2. Jäsenvaltioiden on sallittava se, että organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävä sijoituspalveluyritys tai markkinoiden ylläpitäjä harjoittaa joukkovelkakirjalainojen, strukturoitujen rahoitustuotteiden, päästöoikeuksien ja tiettyjen johdannaisten päämiehen lukuun täsmäytettyä kaupankäyntiä ainoastaan silloin, kun asiakas on antanut suostumuksensa prosessiin.

Organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävä sijoituspalveluyritys tai markkinoiden ylläpitäjä ei saa käyttää päämiehen lukuun täsmäytettyä kaupankäyntiä toteuttaakseen asiakastoimeksiantoja organisoitussa kaupankäyntijärjestelmässä sellaisiin johdannaislajeihin kuuluvissa johdannaisissa, joiden on ilmoitettu kuuluvan määritysvelvollisuuden piiriin asetuksen (EU) N:o 648/2012 5 artiklan mukaisesti.

Organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävän sijoituspalveluyrityksen tai markkinoiden ylläpitäjän on otettava käyttöön järjestelyt, joilla varmistetaan, että 4 artiklan 1 kohdan 38 alakohdassa olevaa päämiehen lukuun täsmäytetyn kaupankäynnin määritelmää noudatetaan.

3. Jäsenvaltiot voivat sallia organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävän sijoituspalveluyrityksen tai markkinoiden ylläpitäjän harjoittavan omaan lukuunsa muuta kuin päämiehen lukuun täsmäytettyä kaupankäyntiä ainoastaan sellaisten valtion velkainstrumenttien osalta, joille ei ole likvidejä markkinoita.

▼B

4. Jäsenvaltiot eivät saa sallia organisoidun kaupankäyntijärjestelmän ylläpitoa ja kauppojen sisäistä toteutusta saman oikeussubjektin sisällä. Organisoidulla kaupankäyntijärjestelmällä ei saa olla kauppojen sisäiseen toteuttajaan yhteyttä, joka mahdollistaa organisoidun kaupankäyntijärjestelmän toimeksiantojen ja kauppojen sisäisen toteuttajan toimeksiantojen tai hintatarjousten vuorovaikutuksen. Organisoidulla kaupankäyntijärjestelmällä ei saa olla toiseen organisoituun kaupankäyntijärjestelmään yhteyttä, joka mahdollistaa eri organisoitujen kaupankäyntijärjestelmien toimeksiantojen vuorovaikutuksen.

5. Jäsenvaltiot eivät saa estää organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävää sijoituspalveluyritystä tai markkinoiden ylläpitäjää antamasta toisen sijoituspalveluyrityksen tehtäväksi toteuttaa tässä organisoitussa kaupankäyntijärjestelmässä markkinatakausta itsenäisesti.

Tätä artiklaa sovellettaessa sijoituspalveluyrityksen ei katsota toteuttavan organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä markkinatakausta itsenäisesti, jos sillä on läheinen sidos organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävään sijoituspalveluyritykseen tai markkinoiden ylläpitäjään.

6. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että toimeksiannot toteutetaan organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä harkinnanvaraisesti.

Organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävällä sijoituspalveluyrityksellä tai markkinoiden ylläpitäjällä on harkintavaltaa vain jommasakummissa tai molemmissa seuraavista tilanteista:

- a) kun se päättää antaa tai peruuttaa toimeksiannon ylläpitämässään organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä;
- b) kun se päättää olla täsmäyttämättä tiettyä asiakastoimeksiantoa muiden järjestelmässä tietyinä ajankohtana olevien toimeksiantojen kanssa edellyttäen, että se noudattaa asiakkaalta saamiaan nimenomaisia ohjeita ja täyttää 27 artiklan mukaiset velvoitteensa.

Organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävä sijoituspalveluyritys tai markkinoiden ylläpitäjä voi asiakastoimeksiantoja täsmäyttävän järjestelmän osalta päättää, haluaako se täsmäyttää järjestelmässä vähintään kaksi toimeksiantoa ja milloin ja kuinka suuren määrän se täsmäyttää niitä. Edellä olevien 1, 2, 4 ja 5 kohdan mukaisesti organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävä sijoituspalveluyritys tai markkinoiden ylläpitäjä voi liiketoimia muilla kuin oman pääoman ehtoisilla rahoitusvälineillä järjestävän järjestelmän osalta helpottaa asiakkaiden välisiä neuvotteluja saattaakseen yhteen vähintään kaksi mahdollisesti yhteensopivaa liiketoimeen kohdistuvaa kaupankäynti-intressiä, sanotun kuitenkin rajoittamatta 3 kohdan soveltamista.

Tämä velvoite ei rajoita 18 ja 27 artiklan soveltamista.

7. Toimivaltainen viranomainen voi edellyttää, että joko silloin, kun sijoituspalveluyritys tai markkinoiden ylläpitäjä hakee toimilupaa organisoidun kaupankäyntijärjestelmän ylläpitämiseen, tai tapauskohtaisesti annetaan yksityiskohtainen selvitys siitä, miksi järjestelmä ei vastaa säänneltyä markkinaa, monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai kauppojen sisäistä toteuttajaa eikä voi toimia sellaisena, sekä yksityiskohtainen kuvaus siitä, miten harkintavaltaa käytetään erityisesti silloin, kun organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä annettu toimeksianto voidaan peruuttaa, ja milloin ja miten organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä täsmäytetään vähintään kaksi asiakastoimeksiantoa. Lisäksi organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävän sijoituspalveluyrityksen tai markkinoiden ylläpitäjän on annettava toimivaltaiselle viranomaiselle tiedot, joissa selvitetään sen päämiehen lukuun täsmäytetyn kaupankäynnin käyttö. Toimivaltaisen viranomaisen on valvottava, miten sijoituspalveluyritys tai markkinoiden ylläpitäjä harjoittaa päämiehen lukuun täsmäytettyä kaupankäyntiä, varmistaakseen, että se täyttää edelleen tällaisen kaupankäynnin määritelmän ja että sen harjoittama päämiehen lukuun täsmäytetty kaupankäynti ei aiheuta eturistiriitoja sijoituspalveluyrityksen tai markkinoiden ylläpitäjän ja sen asiakkaiden välillä.

8. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 24, 25, 27 ja 28 artiklaa sovelletaan organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä toteutettaviin liiketoimiin.

▼B*II LUKU**Sijoituspalveluyritysten toiminnan harjoittamista koskevat edellytykset*

1 j a k s o

Yleiset säännökset*21 artikla***Toimiluvan myöntämistä koskevien edellytysten säännöllinen tarkastelu**

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että niiden alueella toimiluvan saanut sijoituspalveluyritys täyttää jatkuvasti I luvussa asetetut toimiluvan myöntämistä koskevat edellytykset.

2. Jäsenvaltioiden on vaadittava toimivaltaisia viranomaisia ottamaan käyttöön tarkoituksenmukaiset menetelmät sen valvomiseksi, että sijoituspalveluyritykset täyttävät 1 kohdan mukaisen vaatimuksen. Niiden on vaadittava sijoituspalveluyrityksiä ilmoittamaan toimivaltaisille viranomaisille kaikista toimiluvan myöntämistä koskevien edellytysten olennaisista muutoksista.

Arvopaperimarkkinaviranomainen voi laatia tässä kohdassa tarkoitettuja valvontamenetelmiä koskevia ohjeita.

*22 artikla***Jatkuvaa valvontaa koskeva yleinen velvoite**

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset valvovat sijoituspalveluyritysten toimintaa arvioidakseen, täyttävätkö ne tässä direktiivissä säädetty toiminnan harjoittamista koskevat edellytykset. Jäsenvaltioiden on varmistettava asianmukaisten toimenpiteiden toteuttaminen, jotta toimivaltaiset viranomaiset voivat hankkia tarvittavat tiedot arvioidakseen, täyttävätkö sijoituspalveluyritykset edellä mainitut velvoitteet.

▼M6

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun toimivaltaisten viranomaisten tehtävänä on myöntää toimilupa hyväksytyjen julkistamisjärjestelyjen, sellaisena kuin ne ovat määriteltyinä asetuksen (EU) N:o 600/2014 2 artiklan 1 kohdan 34 alakohdassa kyseisen asetuksen 2 artiklan 3 kohdan mukaisin poikkeuksin, tai hyväksytyjen ilmoitusjärjestelmien, sellaisena kuin ne ovat määriteltyinä kyseisen asetuksen 2 artiklan 1 alakohdan 36 alakohdassa kyseisen asetuksen 2 artiklan 3 kohdan mukaisin poikkeuksin, toiminnalle ja valvoa sitä, ne valvovat kyseisten hyväksytyjen julkistamisjärjestelyjen tai hyväksytyjen ilmoitusjärjestelmien toimintaa arvioidakseen, täytyvätkö mainitussa asetuksessa säädetty toiminnan harjoittamista koskevat edellytykset. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että aiheelliset toimenpiteet toteutetaan, jotta toimivaltaiset viranomaiset voivat hankkia tarvittavat tiedot arvioidakseen, täyttävätkö hyväksytyt julkistamisjärjestelyt tai hyväksytyt ilmoitusjärjestelmät edellä mainitut velvoitteet.

▼B*23 artikla***Eturistiriidat**

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset toteuttavat kaikki asianmukaiset toimenpiteet havaitakseen ja estääkseen tai hallitakseen niiden, mukaan lukien niiden johto, työntekijät ja sidonnaisasiamiehet tai muut niihin määräysvallan kautta suoraan tai

▼B

välillisesti sidoksissa olevat henkilöt, ja niiden asiakkaiden välisiä eturistiriitoja tai asiakkaiden välisiä eturistiriitoja, joita syntyy sijoitus- tai oheispalvelujen tai niiden yhdistelmien tarjoamisen yhteydessä, mukaan lukien kannustimien vastaanottamisesta kolmansilta osapuolilta tai sijoituspalveluyrityksen omista palkkiorakenteista ja muista kannustinrakenteista aiheutuvat eturistiriidat.

2. Jos sijoituspalveluyrityksen 16 artiklan 3 kohdan mukaisesti soveltamalla organisaatio- tai hallintojärjestelyillä, joiden tavoitteena on estää eturistiriitoja vaikuttamasta haitallisesti sen asiakkaan etuihin, ei pystytä riittävällä tavalla varmistamaan, että asiakkaan etuihin kohdistuvat riskit vältetään, sijoituspalveluyrityksen on selkeästi ilmoitettava asiakkaalle eturistiriitojen yleinen luonne ja/tai lähteet sekä kyseisten riskien pienentämiseksi toteutetut toimenpiteet, ennen kuin se alkaa suorittaa liiketoimia asiakkaan lukuun.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettuun ilmoitukseen sovelletaan seuraavia vaatimuksia:

- a) se on tehtävä pysyvällä välineellä; ja
- b) sen on sisällettävä asiakkaan kannalta arvioituna riittävästi yksityiskohtaista tietoa, jotta asiakas voi sen pohjalta tehdä sitä palvelua koskevan perustellun päätöksen, jonka yhteydessä eturistiriita aiheutuu.

4. Siirretään komissiolle valta hyväksyä 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla

- a) määritetään toimenpiteet, jotka sijoituspalveluyrityksen voidaan kohdella edellyttää toteuttavan eturistiriitojen tunnistamiseksi, ehkäisemiseksi, hallitsemiseksi ja ilmoittamiseksi, kun se tarjoaa sijoitus- tai oheispalveluja tai niiden yhdistelmiä;
- b) vahvistetaan asianmukaiset perusteet sellaisten eturistiriitojen määrittämiseksi, jotka saattavat vahingoittaa sijoituspalveluyrityksen asiakkaiden tai potentiaalisten asiakkaiden etuja.

2 j a k s o

Säännökset, joilla varmistetaan sijoittajansuoja

24 artikla

Yleiset periaatteet ja asiakkaille annettava tieto

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritys toimii rehellisesti, tasapuolisesti ja ammattimaisesti asiakkaidensa etujen mukaisesti tarjotessaan näille sijoituspalveluja tai tarvittaessa oheispalveluja ja noudattaa erityisesti tässä artiklassa ja 25 artiklassa määritettyjä periaatteita.

2. Sijoituspalveluyrityksen, joka valmistaa rahoitusvälineitä asiakkaille myytäväksi, on varmistettava, että kyseiset rahoitusvälineet suunnitellaan siten, että ne täyttävät loppuasiakkaiden yksilöidyn kohdemarkkinan tarpeet asiaankuuluvassa asiakkaiden luokassa, että rahoitusvälineiden jakelustrategia on yhteensopiva yksilöidyn kohdemarkkinan kanssa ja että sijoituspalveluyritys toteuttaa kohtuulliset toimenpiteet varmistukseksi, että rahoitusvälinettä jaetaan yksilöidylle kohdemarkkinalle.

Sijoituspalveluyrityksellä on oltava käsitys tarjoamistaan tai suosittelemissaan rahoitusvälineistä, ja sen on arvioitava rahoitusvälineiden yhteensopivuus niiden asiakkaiden tarpeiden kanssa, joille se tarjoaa

▼B

sijoituspalveluja, ottaen huomioon myös 16 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu loppuasiakkaiden yksilöity kohdemarkkina, sekä varmistettava, että rahoitusvälineitä tarjotaan tai suositellaan vain, jos tämä on asiakkaan edun mukaista.

3. Kaiken tiedon, markkinointiviestintä mukaan lukien, jonka sijoituspalveluyritys osoittaa asiakkaille tai potentiaalisille asiakkaille, on oltava tasapuolista ja selkeää eikä se saa olla harhaanjohtavaa. Markkinointiviestinnän on oltava selvästi tunnistettavissa markkinointiviestinnäksi.

4. Asiakkaille tai potentiaalisille asiakkaille on annettava hyvissä ajoin asianmukaista tietoa sijoituspalveluyrityksestä ja sen tarjoamista palveluista, rahoitusvälineistä ja ehdotetuista sijoitusstrategioista, toteuttamispaikoista sekä kaikista kuluista ja liitännäisistä veloituksista. Näihin tietoihin on sisällyttävä seuraavat:

- a) jos sijoitusneuvontaa tarjotaan, sijoituspalveluyrityksen on hyvissä ajoin ennen kuin se tarjoaa sijoitusneuvontaa ilmoitettava asiakkaalle,
 - i) tarjotaanko neuvonta riippumattomasti vai ei;
 - ii) perustuuko neuvonta laajaan vai rajoitetumpaan analyysiin eri rahoitusvälinelajeista ja erityisesti rajoittuuko valikoima sellaisten yhteisöjen liikkeeseenlaskemiin tai tarjoamiin rahoitusvälineisiin, joilla on sijoituspalveluyritykseen läheinen sidos tai niin läheinen muu oikeudellinen tai taloudellinen suhde, kuten sopimussuhde, että se voi vaarantaa tarjotun neuvonnan riippumattomuuden;
 - iii) tarjoaako sijoituspalveluyritys asiakkaalle säännöllistä arviointia kyseiselle asiakkaalle suositeltujen rahoitusvälineiden soveltuvuudesta;
- b) rahoitusvälineitä ja ehdotettuja sijoitusstrategioita koskevien tietojen on sisällettävä asianmukaisia ohjeita ja varoituksia kyseisiin rahoitusvälineisiin tehtäviin sijoituksiin ja erityisiin sijoitusstrategioihin sisältyvistä riskeistä sekä siitä, onko rahoitusväline tarkoitettu yksityisasiakkaille vai ammattimaisille asiakkaille, ottaen huomioon 2 kohdan mukainen yksilöity kohdemarkkina;
- c) kuluja ja liitännäisiä veloituksia koskevien tietojen on sisällettävä sekä sijoitus- että oheispalveluihin liittyvät tiedot, mukaan lukien neuvonnan kulut, asiakkaalle suositellun tai markkinoidun rahoitusvälineen kulut ja se, miten asiakas voi maksaa ne, myös mahdollisten kolmansien osapuolten maksujen osalta.

Tiedot kaikista kuluista ja veloituksista, mukaan lukien sijoituspalvelun ja rahoitusvälineen yhteydessä syntyvät kulut ja veloitukset, jotka eivät aiheudu markkinariskin toteutumisesta, on koottava siten, että asiakas saa käsityksen kokonaiskuluista sekä kumulatiivisesta vaikutuksesta sijoituksen tuottoon, ja asiakkaan pyynnöstä eriteltävä. Tällaiset tiedot on tapauksen mukaan annettava asiakkaalle säännöllisesti, vähintään vuosittain, sijoituksen voimassaoloaikana.

▼ M8

Kun rahoitusvälineestä tehdään osto- tai myyntisopimus käyttäen etäviestintä, joka estää kuluja ja veloituksia koskevien tietojen toimittamisen etukäteen, sijoituspalveluyritys voi toimittaa tiedot kuluista ja veloituksista joko sähköisessä muodossa tai yksityisasiakkaan pyynnöstä paperilla ilman aiheetonta viivytystä liiketoimen toteuttamisen jälkeen, jos molemmat seuraavista edellytyksistä täyttyvät:

- i) asiakas on antanut suostumuksensa siihen, että tiedot toimitetaan ilman aiheetonta viivytystä liiketoimen toteuttamisen jälkeen;
- ii) sijoituspalveluyritys on antanut asiakkaalle mahdollisuuden lykätä liiketoimen toteuttamista siihen asti, kunnes asiakas on saanut tiedot.

Kolmannen alakohdan vaatimusten lisäksi sijoituspalveluyrityksen on annettava asiakkaalle mahdollisuus saada tiedot kuluista ja veloituksista puhelimitse ennen liiketoimen toteuttamista.

▼ B

5. Tämän artiklan 4 ja 9 kohdassa tarkoitetut tiedot on annettava ymmärrettävässä muodossa siten, että asiakkaat tai potentiaaliset asiakkaat voivat kohtuullisesti ymmärtää tarjottavan sijoituspalvelun ja tietyn rahoitusvälinelajin luonteen ja siihen sisältyvät riskit ja siten tehdä perusteltuja sijoituspäätöksiä. Jäsenvaltiot voivat sallia, että nämä tiedot esitetään vakio muodossa.

▼ M8

5 a. Sijoituspalveluyritysten on toimitettava kaikki tiedot, jotka tämän direktiivin mukaan on toimitettava, asiakkaille tai potentiaalisille asiakkaille sähköisessä muodossa, paitsi jos asiakas tai potentiaalinen asiakas on yksityisasiakas tai potentiaalinen yksityisasiakas, joka on pyytänyt saada tiedot paperilla, jolloin tiedot on annettava paperilla maksutta.

Sijoituspalveluyritysten on ilmoitettava yksityisasiakkaille tai potentiaalisille yksityisasiakkaille, että niillä on mahdollisuus saada tiedot paperilla.

Sijoituspalveluyritysten on ilmoitettava nykyisille yksityisasiakkaille, jotka saavat paperilla tiedot, jotka tämän direktiivin mukaan on toimitettava, että ne saavat jatkossa nämä tiedot sähköisessä muodossa, vähintään kahdeksan viikkoa ennen näiden tietojen lähettämistä sähköisessä muodossa. Sijoituspalveluyritysten on ilmoitettava kyseisille nykyisille yksityisasiakkaille, että ne voivat joko saada tiedot jatkossakin paperilla tai vaihtaa sähköisessä muodossa toimitettaviin tietoihin. Sijoituspalveluyritysten on myös ilmoitettava nykyisille yksityisasiakkaille, että sähköiseen muotoon siirtyminen tapahtuu automaattisesti, elleivät ne pyydä tietojen paperilla toimittamisen jatkamista kyseisen kahdeksan viikon ajanjakson kuluessa. Nykyisille yksityisasiakkaille, jotka jo saavat sähköisessä muodossa tiedot, jotka tämän direktiivin mukaan on toimitettava, ei tarvitse ilmoittaa asiasta.

▼B

6. Jos sijoituspalvelu tarjotaan osana rahoitustuotetta, johon jo sovelletaan muita luottolaitoksiin ja kulutusluottoihin liittyviä unionin oikeuden säännöksiä tietoja koskevien vaatimusten osalta, 3, 4 ja 5 kohdassa asetetut velvoitteet eivät koske tätä palvelua.

7. Kun sijoituspalveluyritys ilmoittaa asiakkaalle, että sijoitusneuvonta tarjotaan riippumattomasti,

a) sijoituspalveluyrityksen on arvioitava riittävä valikoima markkinoilla saatavilla olevia rahoitusvälineitä, joiden on riittävän laajasti edustettava eri lajeja ja liikkeeseenlaskijoita tai tuotteiden tarjoajia sen varmistamiseksi, että asiakkaan sijoitustavoitteet voidaan asianmukaisesti saavuttaa, eivätkä ne saa rajoittua rahoitusvälineisiin, joita laskevat liikkeeseen tai tarjoavat

i) sijoituspalveluyritys itse tai sellaiset yhteisöt, joilla on läheinen sidos sijoituspalveluyritykseen; tai

ii) muut yhteisöt, joihin sijoituspalveluyrityksellä on niin läheinen muu oikeudellinen tai taloudellinen suhde, kuten sopimussuhde, että se voi vaarantaa tarjotun neuvonnan riippumattomuuden;

b) sijoituspalveluyritys ei saa vastaanottaa ja pitää itsellään välityspalkkioita, provisioita tai muita rahallisia tai ei-rahallisia etuja, jotka kolmas osapuoli tai kolmannen osapuolen lukuun toimiva henkilö maksaa tai tarjoaa ja jotka liittyvät kyseisen palvelun tarjoamiseen asiakkaille. Vähäiset ei-rahalliset edut, jotka ovat omiaan parantamaan asiakkaalle tarjottavan palvelun laatua ja jotka ovat laajuudeltaan ja luonteeltaan sellaisia, että niiden ei voida katsoa haittaavan sen velvoitteen noudattamista, jonka mukaan sijoituspalveluyrityksen on toimittava asiakkaan edun mukaisesti, on ilmoitettava selkeästi, eivätkä ne kuulu tämän alakohdan soveltamisalaan.

8. Tarjotessaan salkunhoitoa sijoituspalveluyritys ei saa vastaanottaa ja pitää itsellään välityspalkkioita, provisioita tai muita rahallisia tai ei-rahallisia etuja, jotka kolmas osapuoli tai kolmannen osapuolen lukuun toimiva henkilö maksaa tai tarjoaa ja jotka liittyvät kyseisen palvelun tarjoamiseen asiakkaille. Vähäiset ei-rahalliset edut, jotka ovat omiaan parantamaan asiakkaalle tarjottavan palvelun laatua ja jotka ovat laajuudeltaan ja luonteeltaan sellaisia, että niiden ei voida katsoa haittaavan sen velvoitteen noudattamista, jonka mukaan sijoituspalveluyrityksen on toimittava asiakkaan etujen mukaisesti, on ilmoitettava selkeästi, eivätkä ne kuulu tämän kohdan soveltamisalaan.

9. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyritysten ei katsota täyttävän 23 artiklan tai tämän artiklan 1 kohdan mukaisia velvoitteitaan, kun ne maksavat mille tahansa osapuolelle asiakasta tai asiakkaan lukuun toimivaa henkilöä lukuun ottamatta tai saavat tällaiselta osapuolelta välityspalkkion tai provision taikka tarjoavat mille tahansa osapuolelle asiakasta tai asiakkaan lukuun toimivaa henkilöä lukuun ottamatta tai saavat tällaiselta osapuolelta ei-rahallisen edun sijoitus- tai oheispalvelun tarjoamisen yhteydessä, paitsi jos maksu tai etu

a) on tarkoitettu parantamaan asiaankuuluvan asiakkaalle tarjottavan palvelun laatua; ja

▼B

- b) ei haittaa sen velvoitteen noudattamista, jonka mukaan sijoituspalveluyrityksen on toimittava rehellisesti, tasapuolisesti ja ammattimaisesti asiakkaidensa etujen mukaisesti.

Asiakkaalle on ennen asianomaisen sijoitus- tai oheispalvelun tarjoamista annettava selkeässä muodossa kattavat, paikkansapitävät ja ymmärrettävät tiedot ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun maksun tai edun olemassaolosta, sen luonteesta ja määrästä tai, kun määrää ei pystytä määrittämään, sen laskentamenetelmästä. Sijoituspalveluyrityksen on tapauksen mukaan ilmoitettava asiakkaalle myös mekanismeista, joilla sijoitus- tai oheispalvelun tarjoamisen yhteydessä saatu välityspalkkio, provisio tai rahallinen tai ei-rahallinen etu siirretään asiakkaalle.

Ensimmäisessä alakohdassa asetettuja vaatimuksia ei sovelleta maksuun tai etuun, joka mahdollistaa sijoituspalvelujen tarjoamisen tai on tarpeen niiden tarjoamiseksi, kuten säilytyskulut, toimitus- ja vaihtopalkkiot sekä säännöksiin tai lainsäädäntöön perustuvat verot ja maksut, eikä luonteensa vuoksi voi johtaa ristiriitaan sen velvoitteen kanssa, jonka mukaan sijoituspalveluyrityksen on toimittava rehellisesti, tasapuolisesti ja ammattimaisesti asiakkaidensa etujen mukaisesti.

▼M8

9 a. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kolmannen osapuolen tekemien tutkimusten toimittamisen sijoituspalveluyrityksille, jotka tarjoavat asiakkaille salkunhoitoa tai muita sijoitus- tai oheispalveluja, katsotaan täyttävän 1 kohdan mukaiset velvoitteet, jos

- a) sijoituspalveluyrityksen ja tutkimuspalvelun tarjoajan välillä on ennen toteutuspalvelun tai tutkimuspalvelun toimittamista tehty sopimus, jossa yksilöidään, mikä osa toteutuspalveluja ja tutkimusta koskevista yhdistetyistä maksuista tai yhteismaksusta kohdistuu tutkimukseen;
- b) sijoituspalveluyritys ilmoittaa asiakkailleen tutkimuksen toimittaville kolmansille osapuolille suoritetuista toteutuspalveluja ja tutkimusta koskevista yhteismaksuista; ja
- c) tutkimus, josta yhdistetyt maksut tai yhteismaksu suoritetaan, koskee liikkeeseenlaskijoita, joiden markkina-arvo tutkimuksen toimittamista edeltäneiden 36 kuukauden aikana oli enintään yksi miljardi euroa kalenterivuoden lopun hintatarjousten perusteella niiltä vuosilta, joina ne ovat listattuja tai niitä ei ollut listattu, tai oman pääoman perusteella niiltä tilikausilta, joina ne ovat listattuja tai niitä ei ollut listattu.

Tätä artiklaa sovellettaessa tutkimuksen katsotaan käsittävän tutkimusaineiston tai -palvelut, jotka liittyvät yhteen tai useampaan rahoitusvälineeseen tai muuhun omaisuuserään taikka rahoitusvälineiden tosiasiallisiin tai potentiaalisiin liikkeeseenlaskijoihin, tai käsittävän tutkimusaineiston tai -palvelut, jotka liittyvät läheisesti tiettyyn toimialaan tai markkinaan siten, että ne vaikuttavat kyseisen toimialan tai markkinan rahoitusvälineitä, omaisuuseriä tai liikkeeseenlaskijoita koskeviin näkemyksiin.

▼M8

Tutkimukseen kuuluvat myös aineisto tai palvelut, joissa suositetaan tai ehdotetaan suoraan tai välillisesti sijoitusstrategiaa ja esitetään perusteltu näkemys rahoitusvälineiden tai omaisuuserien nykyisestä tai tulevastavasta arvosta tai hinnasta tai jotka muutoin sisältävät analyysejä ja uudenlaisia näkemyksiä ja joissa tehdään uuteen tai olemassa olevaan tietoon perustuvia päätelmiä, joilla voidaan vaikuttaa sijoitusstrategiaan ja jotka voivat olla merkityksellisiä ja tuoda lisäarvoa päätöksille, joita sijoituspalveluyritys tekee sellaisten asiakkaiden lukuun, joita kyseisestä tutkimuksesta veloitetaan.

▼B

10. Sijoituspalveluyrityksen, joka tarjoaa asiakkaille sijoituspalveluja, on varmistettava, että se ei palkitse tai arvioi henkilöstöään tavalla, joka on ristiriitainen suhteessa sen veloitteeseen toimia asiakkaidensa edun mukaisesti. Se ei erityisesti saa ottaa käyttöön palkitsemista, myyntitavoitteita tai muita seikkoja koskevia järjestelyjä, jotka voisivat kannustaa sen henkilöstöä suosittelemaan tiettyä rahoitusvälinettä yksityisasiakkaalle, kun sijoituspalveluyritys voisi tarjota toista rahoitusvälinettä, joka paremmin vastaisi asiakkaan tarpeita.

11. Jos sijoituspalvelu tarjotaan yhdessä toisen palvelun tai tuotteen kanssa osana pakettia tai ehtona samalle sopimukselle tai paketille, sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava asiakkaalle, voidaanko eri osatekijät ostaa erikseen, ja selvitettävä erikseen kunkin osatekijän kulut ja veloitukset.

Jos tällaisesta yksityisasiakkaalle tarjottavasta sopimuksesta tai paketista aiheutuvat riskit todennäköisesti poikkeavat erikseen käsiteltyihin osatekijöihin liittyvistä riskeistä, sijoituspalveluyrityksen on annettava riittävä kuvaus sopimuksen tai paketin eri osatekijöistä ja siitä, miten niiden vuorovaikutus muuttaa riskejä.

Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii yhteistyössä pankkiviranomaisen ja vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen kanssa viimeistään 3 päivänä tammikuuta 2016 ja saattaa määräajoin ajan tasalle ristiinmyyntikäytäntöjen arviointia ja valvontaa koskevat ohjeet, joissa selvitetään erityisesti tilanteet, joissa ristiinmyyntikäytännöt ovat vastoin 1 kohdassa säädettyjä veloitteita.

12. Jäsenvaltiot voivat poikkeustapauksissa asettaa sijoituspalveluyrityksille lisävaatimuksia tämän soveltamisalaan kuuluvien seikkojen osalta. Tällaisten vaatimusten on oltava objektiivisesti perusteltuja ja oikeasuhteisia, ja niissä on otettava huomioon kyseisen jäsenvaltion markkinarakenteen kannalta erityisen tärkeät sijoittajansuojaa tai markkinoiden eheyttä koskevat erityisriskit.

▼B

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle kaikista vaatimuksista, joita ne aikovat asettaa tämän kohdan mukaisesti, ilman aiheutonta viivytystä ja vähintään kaksi kuukautta ennen kyseisen vaatimuksen aiottua voimaantulopäivää. Ilmoitukseen on liitettävä kyseisen vaatimuksen perustelut. Tällaiset lisävaatimukset eivät saa rajoittaa tämän direktiivin 34 ja 35 artiklasta johtuvia sijoituspalveluyritysten oikeuksia tai muulla tavoin vaikuttaa niihin.

Komissio antaa kahden kuukauden kuluessa toisessa alakohdassa tarkoitettua ilmoituksesta lausunnon lisävaatimusten oikeasuhteisuudesta ja perusteluista.

Komissio antaa jäsenvaltioille tiedoksi ja julkistaa verkkosivustollaan tämän kohdan mukaisesti asetetut lisävaatimukset.

Jäsenvaltiot voivat pitää voimassa lisävaatimuksia, jotka on ilmoitettu komissiolle direktiivin 2006/73/EY 4 artiklan mukaisesti ennen 2 päivää heinäkuuta 2014, edellyttäen, että kyseisessä artiklassa vahvistetut edellytykset täyttyvät.

13. Siirretään komissiolle valta hyväksyä 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla varmistetaan, että sijoituspalveluyritykset noudattavat tässä artiklassa vahvistettuja periaatteita tarjotessaan asiakkailleen sijoitus- tai oheispalveluja, mukaan lukien:

- a) edellytykset, jotka tiedon on täytettävä ollakseen tasapuolista ja selkeää eikä harhaanjohtavaa;
- b) yksityiskohtaiset ohjeet asiakkaille asiakkaiden luokittelusta, sijoituspalveluyrityksistä ja niiden palveluista, rahoitusvälineistä sekä kuluista ja veloituksista annettavan tiedon muodosta ja sisällöstä;
- c) perusteet, jotka koskevat markkinoilla saatavilla olevien rahoitusvälineiden valikoiman arviointia;
- d) perusteet, joiden avulla arvioidaan, ovatko kannustimia vastaanottavat yritykset noudattaneet velvoitetta toimia rehellisesti, tasapuolisesti ja ammattimaisesti asiakkaan etujen mukaisesti.

Määritettäessä vaatimuksia, jotka koskevat 4 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdan mukaisia tietoja rahoitusvälineistä, on otettava mukaan tiedot tuotteen rakenteesta ja soveltuvin osin otettava huomioon mahdolliset unionin lainsäädännön mukaisesti edellytetyt vakio-
muotoiset tiedot.

14. Edellä 13 kohdassa tarkoitetuissa delegoiduissa säädöksissä on otettava huomioon

- a) asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle tarjottavan palvelun tai tarjottavien palvelujen luonne ottaen huomioon liiketoimien laji, kohde, suuruus ja tiheys;
- b) tarjottavien tai harkittavien tuotteiden luonne ja valikoima, mukaan lukien eri rahoitusvälinelajit;
- c) se, onko asiakas tai potentiaalinen asiakas yksityisasiakas vai ammattimainen asiakas, tai 4 ja 5 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa asiakkaan luokittelu hyväksyttäväksi vastapuoleksi.

▼ B*25 artikla***Soveltuvuuden ja asianmukaisuuden arviointi sekä tietojen antaminen asiakkaille**

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset varmistavat ja osoittavat toimivaltaisille viranomaisille pyynnöstä, että luonnollisilla henkilöillä, jotka antavat sijoitusneuvontaa tai tietoa rahoitusvälineistä, sijoituspalveluista tai oheispalveluista asiakkaille sijoituspalveluyrityksen lukuun, on tarvittava tietämys ja pätevyys 24 artiklan ja tämän artiklan mukaisten velvoitteidensa täyttämiseksi. Jäsenvaltioiden on julkaistava tällaisen tietämyksen ja pätevyyden arvioimiseksi käytetyt perusteet.

2. Tarjotessaan sijoitusneuvontaa tai salkunhoitoa sijoituspalveluyrityksen on hankittava tarvittavat tiedot asiakkaan tai potentiaalisen asiakkaan tietämyksestä ja kokemuksesta tietystä tuotteesta tai palvelusta sekä tämän taloudellisesta tilanteesta, mukaan lukien tappionsietokyky, ja sijoitustavoitteista, mukaan lukien riskiraja, jotta sijoituspalveluyritys voi suositella asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle soveltuvia ja erityisesti tämän riskirajan ja tappionsietokyvyn mukaisia sijoituspalveluja ja rahoitusvälineitä.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun sijoituspalveluyritys tarjoaa sijoitusneuvontaa, jossa suositellaan 24 artiklan 11 kohdan mukaisesti niputettujen palvelujen tai tuotteiden pakettia, koko niputettu paketti on soveltuva.

▼ M8

Tarjotessaan joko sijoitusneuvontaa tai salkunhoitoa, mihin liittyy rahoitusvälineen vaihtaminen, sijoituspalveluyritysten on hankittava tarvittavat tiedot asiakkaan sijoituksesta ja analysoitava rahoitusvälineen vaihtamisen kustannukset ja hyödyt. Tarjotessaan sijoitusneuvontaa sijoituspalveluyritysten on ilmoitettava asiakkaalle, ovatko rahoitusvälineen vaihtamisesta aiheutuvat hyödyt suuremmat kuin tällaiseen vaihtoon liittyvät kustannukset.

▼ B

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyritys muita kuin 2 kohdassa tarkoitettuja sijoituspalveluja tarjotessaan pyytää asiakasta tai potentiaalista asiakasta antamaan tietoja tietämyksestään ja kokemuksestaan tietystä tarjotusta tai pyydetystä tuotteesta tai palvelusta, jotta yritys voi arvioida, onko suunniteltu sijoituspalvelu tai -tuote asiakkaalle asianmukainen. Kun suunnitellaan 24 artiklan 11 kohdan mukaisesti niputettujen palvelujen tai tuotteiden pakettia, arvioinnissa on otettava huomioon, onko koko niputettu paketti asianmukainen.

Jos sijoituspalveluyritys katsoo ensimmäisen alakohdan mukaisesti saadun tiedon perusteella, että tuote tai palvelu ei ole asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle soveltuva, sen on varoitettava asiakasta tai potentiaalista asiakasta. Varoitus voidaan esittää vakiomuodossa.

Jos asiakkaat tai potentiaaliset asiakkaat eivät anna ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja tietoja tai antavat riittämättömät tiedot tietämyksestään ja kokemuksestaan, sijoituspalveluyrityksen on varoitettava asiakkaita tai potentiaalisia asiakkaita siitä, että sijoituspalveluyrityksellä ei ole mahdollisuutta määrittää, onko suunniteltu palvelu tai tuote näille soveltuva. Varoitus voidaan esittää vakiomuodossa.

4. Kun sijoituspalveluyritys tarjoaa sijoituspalveluja, jotka koostuvat yksinomaan asiakastoimeksiantojen toteuttamisesta tai näiden toimeksiantojen vastaanottamisesta ja välittämisestä oheispalveluin tai niitä

▼B

ilman, lukuun ottamatta liitteessä I olevan B osan 1 kohdassa täsmennettyä luoton- tai lainanantoa, joka ei sisällä asiakkaiden nykyisiä lainojen luottorajoja, käyttötilejä ja tilinylitysoikeuksia, jäsenvaltioiden on sallittava kyseisten sijoituspalvelujen tarjoaminen asiakkaille ilman 3 kohdassa säädettyjen tietojen hankkimista tai siinä säädettyä asianmukaisuuden määrittämistä, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) palvelut liittyvät johonkin seuraavista rahoitusvälineistä:
- i) osakkeet, jotka on otettu kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla tai vastaavalla kolmannen maan markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, kun on kyse yhtiöiden osakkeista mutta ei kuitenkaan sellaisten yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten osakkeista, jotka eivät ole yhteissijoitusyrityksiä, eikä johdannaisia sisältävistä osakkeista;
 - ii) joukkovelkakirjalainat tai muut arvopaperistetut velan muodot, jotka on otettu kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla tai vastaavalla kolmannen maan markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, paitsi jos ne sisältävät johdannaisia tai ovat rakenteeltaan sellaisia, että asiakkaan on vaikea ymmärtää niihin liittyviä riskejä;
 - iii) rahamarkkinavälineet, paitsi jos ne sisältävät johdannaisia tai ovat rakenteeltaan sellaisia, että asiakkaan on vaikea ymmärtää niihin liittyviä riskejä;
 - iv) yhteissijoitusyritysten osakkeet tai osuudet, lukuun ottamatta asetuksen (EU) N:o 583/2010 36 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettuja strukturoituja yhteissijoitusyrityksiä;
 - v) strukturoidut talletukset, paitsi jos ne ovat rakenteeltaan sellaisia, että asiakkaan on vaikea ymmärtää tuottoon liittyvää riskiä tai tuotteen irtisanomisesta ennen määräaikaan aiheutuvia kustannuksia;
 - vi) muut yksinkertaiset rahoitusvälineet sovellettaessa tätä kohtaa.

▼M3

Edellyttäen, että kolmannessa ja neljännessä alakohdassa säädettyjä vaatimuksia ja niiden mukaista menettelyä noudatetaan, kolmansien maiden markkinoita pidetään tätä alakohtaa sovellettaessa säännellyjä markkinoita vastaavina.

Jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä komissio tekee vastaavuuspäätökset 89 a artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen ja toteaa, varmistetaanko kolmannen maan oikeudellisella kehyksellä ja valvontakehyksellä, että kyseisessä kolmannessa maassa hyväksytyt säännellyt markkinat ovat sellaisten oikeudellisesti sitovien vaatimusten mukaisia, jotka vastaavat tämän alakohdan soveltamista varten asetuksen (EU) N:o 596/2014, tämän direktiivin III osaston, asetuksen (EU) N:o 600/2014 II osaston ja direktiivin 2004/109/EY mukaisia vaatimuksia ja joihin sovelletaan tehokasta valvontaa ja täytäntöönpanoa kyseisessä kolmannessa maassa. Toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava, miksi se katsoo, että asianomaisen kolmannen maan oikeudellista kehystä ja valvontakehystä on pidettävä vastaavana, ja toimitettava asiaankuuluvat tiedot tähän liittyen.

Tällainen kolmannen maan oikeudellinen kehys ja valvontakehys voidaan katsoa vastaavaksi, mikäli kyseinen kehys täyttää vähintään seuraavat ehdot:

- i) markkinoihin sovelletaan jatkuvasti lupamenettelyä sekä tehokasta valvontaa ja täytäntöönpanoa;
- ii) markkinoilla on selkeät ja avoimet säännöt arvopaperien kaupankäynnin kohteeksi ottamisesta, niin että arvopapereilla voidaan käydä kauppaa tasapuolisesti, asianmukaisesti ja tehokkaasti sekä siten, että ne ovat vapaasti luovutettavissa;
- iii) arvopaperien liikkeeseenlaskijoihin sovelletaan velvollisuutta antaa säännöllisesti ja jatkuvasti tietoja, millä varmistetaan korkea-tasoinen sijoittajansuoja; ja

▼ M3

- iv) markkinoiden avoimuus ja luotettavuus varmistetaan estämällä markkinoiden väärinkäyttö sisäpiirikauppojen ja markkinoiden manipuloinnin muodossa.

▼ B

- b) palvelu tarjotaan asiakkaan tai potentiaalisen asiakkaan aloitteesta;
- c) asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle on selkeästi ilmoitettu, että sijoituspalveluyrityksellä ei kyseistä palvelua tarjotessaan ole velvoitetta arvioida tarjotun rahoitusvälineen tai palvelun asianmukaisuutta, eikä asiakas tässä tapauksessa näin ollen kuulu liiketoiminnan menettelytapasäännösten antaman suojan piiriin. Tällainen varoitus voidaan esittää vakiomuodossa;
- d) sijoituspalveluyritys täyttää 23 artiklan mukaiset velvoitteensa.

5. Sijoituspalveluyrityksen on luotava arkisto, joka sisältää asiakkaan ja sijoituspalveluyrityksen välillä sovitun asiakirjan tai sovitut asiakirjat, jossa tai joissa määritetään osapuolten oikeudet ja velvoitteet sekä muut sijoituspalveluyrityksen asiakkaalle tarjoamien palvelujen ehdot. Sopimuspuolten oikeudet ja velvoitteet voidaan sisällyttää viitteinä muihin asiakirjoihin tai oikeudellisesti sitoviin teksteihin.

6. Sijoituspalveluyrityksen on annettava asiakkaalle riittävät tiedot tarjotusta palvelusta pysyvällä välineellä. Näihin tietoihin on sisällytettävä säännölliset ilmoitukset asiakkaille ottaen huomioon kyseisten rahoitusvälineiden laji ja monimutkaisuus ja asiakkaalle tarjottavan palvelun luonne, ja niihin on sisällytettävä soveltuvien osien tiedot asiakkaan lukuun suoritettujen liiketoimien ja palvelujen kustannuksista.

Sijoituspalveluyrityksen on sijoitusneuvontaa tarjotessaan toimitettava asiakkaalle ennen liiketoimen toteuttamista pysyvällä välineellä soveltuvuutta koskeva lausunto, jossa täsmennetään, millaista neuvontaa annetaan ja miten se vastaa yksityisasiakkaan mieltymyksiä, tavoitteita ja muita ominaisuuksia.

Kun rahoitusvälineestä tehdään osto- tai myyntisopimus käyttäen etäviestintä, joka estää soveltuvuutta koskevan lausunnon toimittamisen etukäteen, sijoituspalveluyritys voi toimittaa soveltuvuutta koskevan kirjallisen lausunnon pysyvällä välineellä heti sen jälkeen, kun sopimuksesta on tullut kyseistä asiakasta sitova, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) asiakas on antanut suostumuksensa siihen, että soveltuvuutta koskeva lausunto toimitetaan ilman aiheetonta viivytyksiä liiketoimen toteuttamisen jälkeen; ja
- b) sijoituspalveluyritys on antanut asiakkaalle mahdollisuuden lykätä liiketoimea, jotta asiakas voi saada soveltuvuutta koskevan lausunnon etukäteen.

Kun sijoituspalveluyritys tarjoaa salkunhoitoa tai on ilmoittanut asiakkaalle, että se aikoo tehdä soveltuvuuden säännöllisen arvioinnin, säännöllisesti annettaviin tietoihin on sisällytettävä ajan tasalle saatettu lausunto siitä, miten sijoitus vastaa yksityisasiakkaan mieltymyksiä, tavoitteita ja muita ominaisuuksia.

▼B

7. Jos kiinteää asunto-omaisuutta koskeva luottosopimus, johon sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2014/17/EU ⁽¹⁾ säädettyjä kuluttajien luottokelpoisuuden arviointia koskevia säännöksiä, edellyttää sellaisen kiinnitystodistukseen liittyvän sijoituspalvelun tarjoamista samalle kuluttajalle, joka on erityisesti tarkoitettu takaamaan kyseisen kiinteään asunto-omaisuuteen liittyvän luottosopimuksen rahoitus ja jolla on samat ehdot kuin mainitulla sopimuksella, jotta laina voitaisiin maksaa, jällelrahoittaa tai lunastaa, kyseiseen palveluun ei sovelleta tässä artiklassa asetettuja velvoitteita.

8. Siirretään komissiolle valta hyväksyä 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä toimenpiteistä, joilla varmistetaan, että sijoituspalveluyritykset noudattavat tämän artiklan 2–6 kohdassa vahvistettuja periaatteita tarjotessaan asiakkailleen sijoitus- tai oheispalveluja, mukaan lukien tiedot, jotka on saatava arvioitaessa palvelujen ja rahoitusvälineiden soveltuvuutta tai asianmukaisuutta yritysten asiakkaille, yksinkertaisten rahoitusvälineiden arviointiperusteet tämän artiklan 4 kohdan a alakohdan vi alakohdan sovellettaessa sekä palvelujen tarjoamista asiakkaille koskevien arkistojen ja sopimusten sekä asiakkaille tarjotuista palveluista säännöllisesti annettavien tietojen sisältö ja muoto. Näissä delegoiduissa säädöksissä on otettava huomioon

- a) asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle tarjottavan palvelun tai tarjottavien palvelujen luonne ottaen huomioon liiketoimien laji, kohde, suuruus ja tiheys;
- b) tarjottavien tai harkittavien tuotteiden luonne, mukaan lukien eri rahoitusvälinelajit;
- c) se, onko asiakas tai potentiaalinen asiakas yksityisasiakas vai ammattimainen asiakas, tai 6 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa asiakkaiden luokittelu hyväksyttäväksi vastapuoleksi.

9. Arvopaperimarkkinaviranomainen antaa viimeistään 3 päivänä tammikuuta 2016 ohjeita, joissa täsmennetään 1 kohdan mukaisesti edellytetyn tietämyksen ja pätevyyden arviointiperusteet.

10. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii viimeistään 3 päivänä tammikuuta 2016 ja saattaa määräajoin ajan tasalle ohjeita seuraavien arvioinnista:

- a) rahoitusvälineet, jotka ovat 4 kohdan a alakohdan ii ja iii alakohdan mukaisesti rakenteeltaan sellaisia, että asiakkaan on vaikea ymmärtää niihin liittyviä riskejä;
- b) strukturoidut talletukset, jotka ovat 4 kohdan a alakohdan v alakohdan mukaisesti rakenteeltaan sellaisia, että asiakkaan on vaikea ymmärtää tuottoon liittyvää riskiä tai tuotteen irtisanomisesta ennen määräaikaa aiheutuvia kustannuksia.

11. Arvopaperimarkkinaviranomainen voi laatia ja saattaa määräajoin ajan tasalle ohjeita sellaisten rahoitusvälineiden arvioinnista, jotka luokitellaan yksinkertaisiksi 4 kohdan a alakohdan vi alakohdan sovellettaessa, ottaen huomioon 8 kohdan nojalla annetut delegoidut säädökset.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/17/EU, annettu 4 päivänä helmikuuta 2014, kuluttajille tarkoitetuista kiinteää asunto-omaisuutta koskevista luottosopimuksista ja direktiivien 2008/48/EY ja 2013/36/EU sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta (EUVL L 60, 28.2.2014, s. 34).

▼B*26 artikla***Palvelujen tarjoaminen toisen sijoituspalveluyrityksen välityksellä**

Jäsenvaltioiden on sallittava, että sijoituspalveluyritys, joka vastaanottaa toisen sijoituspalveluyrityksen välityksellä ohjeen sijoitus- tai oheispalvelujen tarjoamisesta asiakkaan lukuun, voi luottaa välittäjänä toimivalta sijoituspalveluyritykseltä saamiinsa asiakastietoihin. Toimeksiannon välittävä sijoituspalveluyritys vastaa edelleen antamiensa tietojen täydellisyydestä ja oikeellisuudesta.

Sijoituspalveluyrityksen, joka vastaanottaa tällä tavalla annetun ohjeen palvelujen tarjoamisesta asiakkaan lukuun, on myös voitava luottaa palvelua tai liiketoimea koskeviin suosituksiin, jotka toinen sijoituspalveluyritys on antanut asiakkaalle. Toimeksiannon välittävä sijoituspalveluyritys vastaa edelleen asiakkaalle annettujen suositusten tai neuvosten soveltuvuudesta.

Sijoituspalveluyritys, joka vastaanottaa asiakkaan ohjeen tai toimeksiannon toisen sijoituspalveluyrityksen välityksellä, on vastuussa palvelun tai liiketoimen toteuttamisesta tällaisten tietojen tai suositusten perusteella tämän osaston asiaa koskevien säännösten mukaisesti.

*27 artikla***Velvoite toteuttaa toimeksiannot asiakkaan kannalta mahdollisimman edullisin ehdoin**

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset toteuttavat kaikki riittävät toimet päästäkseen toimeksiantoja toteuttaessaan asiakkaidensa kannalta parhaimpaan mahdolliseen tulokseen ottaen huomioon hinnan, kustannukset, nopeuden, toteuttamisen ja toimituksen todennäköisyyden, suuruuden, luonteen ja muut toimeksiannon toteuttamisen kannalta olennaiset seikat. Jos asiakas on kuitenkin antanut erityisen ohjeen toimeksiannon toteuttamisesta, sijoituspalveluyrityksen on toteutettava se kyseisen ohjeen mukaisesti.

Kun sijoituspalveluyritys toteuttaa toimeksiannon yksityisasiakkaan lukuun, paras mahdollinen tulos määräytyy kokonaissuorituksen perusteella, joka muodostuu rahoitusvälineen hinnasta ja toimeksiannon toteuttamiseen liittyvistä kustannuksista, joiden on sisällettävä kaikki suoraan toimeksiannon toteuttamisesta asiakkaalle aiheutuvat kulut, mukaan lukien toteuttamispaikan maksut, määritys- ja toimitusmaksut sekä kaikki muut toimeksiannon toteuttamiseen osallistuville kolmansille osapuolille suoritettavat maksut.

Jotta voidaan saavuttaa ensimmäisen alakohdan mukaisesti paras tulos silloin, kun useampi kuin yksi paikka kilpailee rahoitusvälinettä koskevan toimeksiannon toteuttamisesta, ja arvioida ja verrata tuloksia, jotka saavutettaisiin asiakkaan kannalta toteuttamalla toimeksianto kussakin sellaisessa sijoituspalveluyrityksen toimeksiantojen toteuttamisperiaatteiden mukaisessa toteuttamispaikassa, joka pystyy toteuttamaan kyseisen toimeksiannon, arvioinnissa on otettava huomioon sijoituspalveluyrityksen omat provisiot ja kulut toimeksiannon toteuttamisesta kussakin näistä toteuttamispaikoista.

▼M11

▼ M11

3. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että asetuksen (EU) N:o 600/2014 23 ja 28 artiklassa säädettyjen kaupankäyntivelvollisuuksien piiriin kuuluvien rahoitusvälineiden osalta sijoituspalveluyritys ilmoittaa asiakkaan lukuun toteutetun toimeksiannon toteuttamisen jälkeen asiakkaalle, missä kauppapaikassa toimeksianto toteutettiin.

▼ B

4. Jäsenvaltioiden on veloitettava sijoituspalveluyritykset laatimaan ja ottamaan käyttöön toimivat järjestelyt 1 kohdan vaatimusten täyttämiseksi. Jäsenvaltioiden on erityisesti edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset laativat ja ottavat käyttöön toimeksiantojen toteuttamisperiaatteet, jotta sijoituspalveluyritykset voivat päästä asiakastoimeksiantojen osalta parhaaseen mahdolliseen tulokseen 1 kohdan mukaisesti.

5. Toimeksiantojen toteuttamisperiaatteisiin on sisällyttävä kunkin rahoitusvälinelajin osalta tiedot niistä paikoista, joissa sijoituspalveluyritys toteuttaa asiakastoimeksiantonsa, sekä toteuttamispaikan valintaan vaikuttavista tekijöistä. Niissä on mainittava ainakin ne paikat, joissa sijoituspalveluyrityksen on mahdollista päästä asiakastoimeksiantojen toteuttamisen kannalta jatkuvasti parhaaseen mahdolliseen tulokseen.

Jäsenvaltioiden on veloitettava sijoituspalveluyritykset antamaan asiakkailleen asianmukaiset tiedot niiden toimeksiantojen toteuttamisperiaatteista. Näissä tiedoissa on selitettävä selkeästi, riittävän yksityiskohteisesti ja asiakkaiden kannalta helposti ymmärrettävällä tavalla, miten sijoituspalveluyritys toteuttaa toimeksiannot asiakkaalle. Jäsenvaltioiden on veloitettava sijoituspalveluyritykset hankkimaan asiakkailtaan etukäteen suostumus toimeksiantojen toteuttamisperiaatteille.

Kun toimeksiantojen toteuttamisperiaatteiden mukaan asiakastoimeksiannot voidaan toteuttaa kauppapaikan ulkopuolella, jäsenvaltioiden on veloitettava sijoituspalveluyritykset antamaan asiakkailleen tiedot erityisesti tästä mahdollisuudesta. Jäsenvaltioiden on veloitettava sijoituspalveluyritykset hankkimaan asiakkailtaan etukäteen nimenomainen suostumus toimeksiantojen toteuttamiselle kauppapaikan ulkopuolella. Sijoituspalveluyritykset voivat hankkia tällaisen suostumuksen joko yleisenä suostumuksena tai erikseen kutakin liiketoimea varten.

▼ M11

7. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että asiakastoimeksiantoja toteuttavat sijoituspalveluyritykset seuraavat toimeksiantojen toteuttamista koskevien järjestelyjensä ja periaatteidensa toimivuutta todetakseen ja tarvittaessa korjatakseen mahdolliset puutteet. Jäsenvaltioiden on erityisesti edellytettävä, että tällaiset sijoituspalveluyritykset arvioivat säännöllisesti, ovatko toimeksiantojen toteuttamisperiaatteisiin sisältyvät toimeksiantojen toteuttamispaikat sellaisia, että niillä voidaan saavuttaa asiakkaan kannalta paras mahdollinen tulos, vai onko niiden tehtävä muutoksia toteuttamista koskeviin järjestelyihinsä. Jäsenvaltioiden on veloitettava sijoituspalveluyritykset ilmoittamaan asiakkailleen, joiden kanssa niillä on jatkuva asiakassuhde, kaikista toimeksiantojen toteuttamista koskeviin järjestelyihin tai periaatteisiin tehtävistä olennaisista muutoksista.

▼ B

8. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset voivat osoittaa asiakkailleen näiden pyynnöstä, että ne ovat toteuttaneet näiden toimeksiannot sijoituspalveluyrityksen toimeksiantojen toteuttamisperiaatteiden mukaisesti, ja osoittaa toimivaltaiselle viranomaiselle sen pyynnöstä, että ne noudattavat tätä artiklaa.

9. Siirretään komissiolle valta hyväksyä 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä seuraavista:

▼ B

- a) perusteet niiden eri tekijöiden suhteellisen merkityksen arvioimiseksi, jotka 1 kohdan mukaisesti voidaan ottaa huomioon parhaan mahdollisen tuloksen määrittämiseksi, ottaen huomioon toimeksiannon suuruus ja laji sekä se, onko asiakas yksityisasiakas vai ammattimainen asiakas;
- b) tekijät, jotka sijoituspalveluyritys voi ottaa huomioon tarkistaessaan toimeksiantojen toteuttamista koskevia järjestelyjään, sekä tilanteet, joissa muutokset näihin järjestelyihin voivat olla tarkoituksenmukaisia. Tämä koskee erityisesti tekijöitä, joiden perusteella määritetään, missä toteuttamispaikoissa sijoituspalveluyrityksen on mahdollista päästä asiakastoimeksiantojen toteuttamisen kannalta jatkuvasti parhaaseen mahdolliseen tulokseen;
- c) niiden tietojen luonne ja laajuus, jotka asiakkaille annetaan toimeksiantojen toteuttamisperiaatteista 5 kohdan mukaisesti.

▼ M11

10. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa täsmennetään perusteet, jotka on otettava huomioon laadittaessa toimeksiantojen toteuttamisperiaatteita ja arvioitaessa niiden toimivuutta 5 ja 7 kohdan mukaisesti, kun otetaan huomioon, toteutetaanko toimeksiannot yksityisasiakkaiden vai ammattimaisten asiakkaiden lukuun.

Näiden perusteiden on sisällettävä vähintään seuraavat:

- a) toimeksiantojen toteuttamisperiaatteisiin sisältyvät, toteuttamispaikkojen valinnan ratkaisevat tekijät;
- b) toimeksiantojen toteuttamisperiaatteiden arvioinnin ja päivityksen tiheys;
- c) tapa, jolla 5 kohdassa tarkoitettut rahoitusvälinelajit yksilöidään.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 29 päivänä joulukuuta 2024.

Siirretään komissiolle valta täydentää tätä direktiiviä hyväksymällä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

▼ B*28 artikla***Asiakastoimeksiantojen käsittelyä koskevat säännöt**

1. Jäsenvaltioiden on vaadittava sijoituspalveluyrityksiä, joilla on toimilupa asiakkaiden lukuun tapahtuvaa toimeksiantojen toteuttamista varten, ottamaan käyttöön menettelyt ja järjestelyt, joiden avulla asiakastoimeksiannot voidaan toteuttaa täsmällisesti, tasapuolisesti ja nopeasti verrattuna muihin asiakastoimeksiantoihin tai sijoituspalveluyrityksen omiin kaupankäynti-intresseihin.

▼B

Näiden menettelyjen ja järjestelyjen avulla on voitava toteuttaa keskenään samankaltaisia asiakastoimeksiantoja sen mukaisesti, milloin sijoituspalveluyritys on vastaanottanut toimeksiannon.

2. Jos asiakas on antanut rajahintatoimeksiannon osakkeista, jotka on otettu kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla tai joilla käydään kauppaa kauppapaikassa, eikä toimeksiantoa toteuteta välittömästi vallitsevissa markkinaolosuhteissa, jäsenvaltioiden on vaadittava sijoituspalveluyritystä, paitsi jos asiakas nimenomaan antaa tästä poikkeavat ohjeet, toteuttamaan toimenpiteitä kyseisen toimeksiannon mahdollisimman pikaiseksi toteuttamiseksi julkistamalla välittömästi kyseinen asiakkaan rajahintatoimeksianto tavalla, joka on helposti muiden markkinaosapuolten saatavilla. Jäsenvaltiot voivat päättää, että sijoituspalveluyritykset täyttävät tämän velvoitteen, mikäli ne välittävät asiakkaan rajahintatoimeksiannon kauppapaikkaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että toimivaltaiset viranomaiset voivat antaa luvan poiketa velvoitteesta julkistaa rajahintatoimeksianto, kun se on kooltaan suuri asetuksen (EU) N:o 600/2014 4 artiklan mukaisesti määritettyyn tavanomaiseen markkinakokoon verrattuna.

3. Siirretään komissiolle valta hyväksyä 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla määritetään

- a) niiden menettelyjen ja järjestelyjen ehdot ja luonne, joiden avulla asiakastoimeksiannot toteutetaan täsmällisesti, tasapuolisesti ja nopeasti, sekä sellaiset tilanteet tai liiketoimien lajit, joiden yhteydessä sijoituspalveluyritykset voivat perustellusti poiketa nopeasta toteutuksesta saavuttaakseen asiakkaiden kannalta edullisemmat ehdot;
- b) eri menetelmät, joita soveltamalla sijoituspalveluyrityksen katsotaan täyttäneen velvoitteensa julkistaa markkinoille tiedot asiakkaan rajahintatoimeksiannoista, joita ei voida toteuttaa välittömästi.

*29 artikla***Sijoituspalveluyritysten velvoitteet niiden nimetessä sidonnaisasiamiehiä**

1. Jäsenvaltioiden on sallittava, että sijoituspalveluyritys nimeää sidonnaisasiamiehiä edistämään sijoituspalveluyrityksen tarjoamien palvelujen myyntiä, hankkimaan asiakkaita tai ottamaan vastaan toimeksiantoja asiakkailta tai potentiaalisilta asiakkailta ja välittämään niitä, tarjoamaan rahoitusvälineitä sekä tarjoamaan neuvontaa kyseisen sijoituspalveluyrityksen tarjoamista rahoitusvälineistä ja palveluista.

2. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että jos sijoituspalveluyritys päättää nimetä sidonnaisasiamiehiä, sijoituspalveluyritys on yksin ja vastuussa näiden asiamiesten toimista tai laiminlyönneistä näiden toimiessa sijoituspalveluyrityksen lukuun. Jäsenvaltioiden on vaadittava sijoituspalveluyritystä varmistamaan, että sidonnaisasiamies ilmoittaa asemansa ja edustamansa sijoituspalveluyrityksen nimen ottaessaan yhteyttä asiakkaaseen tai potentiaaliseen asiakkaaseen tai ennen kaupankäyntiä tämän kanssa.

Jäsenvaltiot voivat 16 artiklan 6, 8 ja 9 kohdan mukaisesti sallia, että niiden alueella rekisteröidyt sidonnaisasiamiehet pitävät hallussaan asiakkaiden varoja ja/tai rahoitusvälineitä sen sijoituspalveluyrityksen lukuun ja sen täydellä vastuulla, jonka puolesta kyseiset asiamiehet toimivat niiden alueella tai, jos kyseessä on rajatylittävä liiketoimi, sen jäsenvaltion alueella, joka sallii sidonnaisasiamiehen pitävän hallussaan asiakkaiden varoja.

▼B

Jäsenvaltioiden on vaadittava sijoituspalveluyrityksiä valvomaan sidonnaisasiamiestensä toimintaa sen varmistamiseksi, että yritykset noudattavat jatkuvasti tätä direktiiviä toimiessaan sidonnaisasiamiesten välityksellä.

3. Sidonnaisasiamiehet on rekisteröitävä sen jäsenvaltion julkiseen rekisteriin, johon kyseiset asiamiehet ovat sijoittautuneet. Arvopaperimarkkinaviranomainen julkaisee verkkosivustollaan viitteet tai hyperlinkit niiden jäsenvaltioiden tämän artiklan mukaisesti perustamiin julkisiin rekistereihin, jotka päättävät sallia, että sijoituspalveluyritykset nimeävät sidonnaisasiamiehiä.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että julkiseen rekisteriin kirjataan vain sellaisia sidonnaisasiamiehiä, jotka on todettu riittävän hyvämaineiseksi ja joilla on asianmukainen yleinen, taloudellinen ja ammatillinen tietämys ja pätevyys, jotta nämä pystyvät tarjoamaan sijoitus- tai oheispalvelun ja antamaan asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle kaikki ehdotettua palvelua koskevat olennaiset tiedot.

Jäsenvaltiot voivat päättää, että sijoituspalveluyritykset voivat asianmukaisen valvonnan perusteella todentaa, ovatko niiden nimeämät sidonnaisasiamiehet riittävän hyvämaineisia ja onko näillä toisessa alakohdassa tarkoitettu tietämys ja pätevyys.

Rekisteri on saatettava säännöllisesti ajan tasalle. Siihen sisältyvien tietojen on oltava julkisesti saatavilla.

4. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sidonnaisasiamiehiä nimeävät sijoituspalveluyritykset toteuttavat asianmukaisia toimenpiteitä niiden kielteisten vaikutusten estämiseksi, joita sidonnaisasiamiehen tämän direktiivin soveltamisalaan kuulumattomalla toiminnalla saattaa olla toimintaan, jota sidonnaisasiamies toteuttaa sijoituspalveluyrityksen luokun.

Jäsenvaltiot voivat sallia toimivaltaisten viranomaisten tekemän yhteistyötä sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten tai niiden yhteenliittymien ja muiden yhteisöjen kanssa rekisteröidessään sidonnaisasiamiehiä ja valvoessaan, että nämä täyttävät 3 kohdan vaatimukset. Sijoituspalveluyritykset, luottolaitokset tai niiden yhteenliittymät ja muut yhteisöt saavat erityisesti rekisteröidä sidonnaisasiamiehiä toimivaltaisen viranomaisen valvonnassa.

5. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset nimeävät ainoastaan 3 kohdassa tarkoitettuihin julkisiin rekistereihin kirjattuja sidonnaisasiamiehiä.

6. Jäsenvaltiot voivat antaa säännöksiä, jotka ovat tämän artiklan säännöksiä tiukempia, tai pitää tällaiset säännökset voimassa taikka säätää muista vaatimuksista lainkäyttöalueellaan rekisteröidyille sidonnaisasiamiehille.

▼M8*29 a artikla***Ammattimaisille asiakkaille tarjottavat palvelut**

1. Edellä 24 artiklan 4 kohdan c alakohdassa säädettyjä vaatimuksia ei sovelleta muihin ammattimaisille asiakkaille tarjottaviin palveluihin kuin sijoitusneuvontaan ja salkunhoitoon.

2. Edellä 25 artiklan 2 kohdan kolmannessa alakohdassa ja 25 artiklan 6 kohdassa säädettyjä vaatimuksia ei sovelleta ammattimaisille asiakkaille tarjottaviin palveluihin, elleivät nämä asiakkaat ilmoita sijoituspalveluyritykselle joko sähköisessä muodossa tai paperilla haluavansa käyttää kyseisissä säännöksissä säädettyjä oikeuksia.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyritykset pitävät kirjaa 2 kohdassa tarkoitetuista asiakkaiden ilmoituksista.

▼B*30 artikla***Hyväksyttävien vastapuolten kanssa toteutettavat liiketoimet****▼M8**

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyrityksillä, joilla on toimilupa asiakkaiden lukuun tapahtuvaa toimeksiantojen toteuttamista ja/tai omaan lukuun tapahtuvaa kaupankäyntiä ja/tai toimeksiantojen vastaanottamista tai välittämistä varten, on mahdollisuus helpottaa tai toteuttaa liiketoimia hyväksyttävien vastapuolten kanssa ilman, että niiden on noudatettava 24 artiklaa, lukuun ottamatta sen 5 a kohtaa, 25 artiklaa, 27 artiklaa ja 28 artiklan 1 kohtaa kyseisissä liiketoimissa tai kyseisiin liiketoimiin suoraan liittyvissä oheispalveluissa.

▼B

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyritykset toimivat suhteissaan hyväksyttäviin vastapuoliin rehellisesti, tasapuolisesti ja ammattimaisesti ja viestivät näiden kanssa tavalla, joka on tasapuolinen ja selkeä eikä harhaanjohtava, ottaen huomioon hyväksyttävän vastapuolen ja sen liiketoiminnan luonteen.

2. Jäsenvaltioiden on pidettävä tässä artiklassa tarkoitettuina hyväksyttävänä vastapuolina sijoituspalveluyrityksiä, luottolaitoksia, vakuutusyrityksiä, yhteissijoitusyrityksiä ja niiden rahastoyhtiöitä, eläkesäätiöitä ja niiden rahastoyhtiöitä, muita unionin oikeuden tai jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti toimiluvan saaneita tai säänneltyjä rahoituslaitoksia, kansallisia hallituksia ja niiden vastaavia virastoja, mukaan lukien valtionvelkaa kansallisella tasolla hoitavat julkisyhteisöt, keskuspankit ja ylikansalliset organisaatiot.

Ensimmäisen alakohdan mukainen luokittelu hyväksyttäväksi vastapuoleksi ei vaikuta näiden yhteisöjen oikeuteen hakea yleisesti tai kauppa-kohtaisesti sellaisen asiakkaan asemaa, jonka sijoituspalveluyrityksen kanssa toteuttamiin liiketoimiin sovelletaan 24, 25, 27 ja 28 artiklaa.

3. Jäsenvaltiot voivat pitää hyväksyttävänä vastapuolina myös muita yrityksiä, jotka täyttävät ennalta vahvistetut oikeasuhteiset vaatimukset, kuten määrälliset raja-arvot. Jos liiketoimen mahdolliset osapuolet sijaitsevat eri lainkäyttöalueilla, sijoituspalveluyrityksen on hyväksyttävä toisena osapuolena olevan yrityksen asema sellaisena kuin se määritetään tämän toisen osapuolen sijoittautumisjäsenvaltion lainsäädännössä tai muissa toimenpiteissä.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyritys saa ryhtyesään 1 kohdan mukaisesti liiketoimiin tällaisten yritysten kanssa aiotulta vastapuolelta nimenomaisen vahvistuksen, että tämä hyväksyy hyväksyttävän vastapuolen aseman. Jäsenvaltioiden on sallittava, että sijoituspalveluyritys voi hankkia kyseisen vahvistuksen joko yleisenä suostumuksena tai erikseen kutakin liiketoimea varten.

4. Jäsenvaltiot voivat pitää hyväksyttävänä vastapuolina 2 kohdassa tarkoitettuja yhteisöjen ryhmiä vastaavia kolmansien maiden yhteisöjä.

Jäsenvaltiot voivat pitää hyväksyttävänä vastapuolina myös 3 kohdassa tarkoitettujen kaltaisia kolmansien maiden yrityksiä samoin edellytyksin ja vaatimuksin kuin 3 kohdassa säädetään.

5. Siirretään komissiolle valta hyväksyä 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla määritetään

- a) menettelyt, joilla haetaan 2 kohdan mukaista asiakkaan asemaa;
- b) menettelyt nimenomaisen vahvistuksen saamiseksi 3 kohdan mukaisilta aiotuilta vastapuolilta;

▼B

- c) ennalta vahvistetut oikeasuhteiset vaatimukset, mukaan lukien määrälliset raja-arvot, joiden perusteella yritystä voidaan pitää 3 kohdan mukaisena hyväksyttävänä vastapuolena.

3 j a k s o

Markkinoiden avoimuus ja cheys*31 artikla***Monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän tai organisoidun kaupankäyntijärjestelmän sääntöjen sekä muiden oikeudellisten velvoitteiden noudattamisen valvonta**

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalveluyritykset ja markkinoiden ylläpitäjät ottavat käyttöön ja pitävät voimassa monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän tai organisoidun kaupankäyntijärjestelmän kannalta tehokkaat järjestelyt ja menettelyt valvoakseen säännöllisesti, että järjestelmän jäsenet tai osapuolet taikka käyttäjät noudattavat sen sääntöjä. Monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävien sijoituspalveluyritysten ja markkinoiden ylläpitäjien on seurattava lähetettyjä toimeksiantoja, mukaan lukien peruutukset, ja liiketoimia, joita jäsenet tai osapuolet taikka käyttäjät toteuttavat niiden järjestelmiä käyttäen, havaitakseen järjestelmän sääntöjen rikkomisen, tavanomaisesta poikkeavan kaupankäynnin, menettelyn, johon saattaa liittyä asetuksessa (EU) N:o 596/2014 kiellettyä toimintaa, tai rahoitusvälineeseen liittyviä järjestelmän toimintahäiriöitä, ja niiden on otettava käyttöön tarvittavat resurssit varmistaakseen, että tällainen seuranta on tuloksellista.

▼M11

Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävillä sijoituspalveluyrityksillä ja markkinoiden ylläpitäjillä on käytössään järjestelyt, joilla varmistetaan, että ne täyttävät asetuksen (EU) N:o 600/2014 22 b artiklassa säädetyt tietojen laatua koskevat vaatimukset.

▼B

2. Jäsenvaltioiden on veloitettava monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalveluyritykset ja markkinoiden ylläpitäjät ilmoittamaan toimivaltaiselle viranomaiselle välittömästi järjestelmän sääntöjen merkittävästä rikkomisesta, tavanomaisesta poikkeavasta kaupankäynnistä, menettelystä, johon saattaa liittyä asetuksessa (EU) N:o 596/2014 kiellettyä toimintaa, tai rahoitusvälineeseen liittyvistä järjestelmän toimintahäiriöistä.

Monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävien sijoituspalveluyritysten ja markkinoiden ylläpitäjien toimivaltaisten viranomaisten on toimitettava ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut tiedot arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille.

Kun kyseessä on menettely, johon saattaa liittyä asetuksessa (EU) N:o 596/2014 kiellettyä toimintaa, toimivaltaisen viranomaisen on oltava vakuuttunut siitä, että tällaista toimintaa tapahtuu tai on tapahtunut, ennen kuin se ilmoittaa asiasta muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

3. Jäsenvaltioiden on lisäksi veloitettava monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalveluyritykset ja markkinoiden ylläpitäjät toimittamaan 2 kohdassa tarkoitetut tiedot ilman aiheutonta viivytystä viranomaiselle, joka vastaa markkinoiden väärinkäyttöä koskevista tutkinta- ja syytetoimista, ja avustamaan sitä kaikin tavoin tällaisissa järjestelmissä tai niiden välityksellä tapahtuvaa markkinoiden väärinkäyttöä koskeissa tutkinta- ja syytetoimissa.

4. Siirretään komissiolle valta hyväksyä 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä niiden tilanteiden määrittämiseksi, joita koskee tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettu ilmoitusvaatimus.

32 artikla

Rahoitusvälineellä monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä käytävän kaupan keskeyttäminen ja lopettaminen

1. Monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävä sijoituspalveluyritys tai markkinoiden ylläpitäjä voi keskeyttää tai lopettaa kaupankäynnin rahoitusvälineellä, joka ei enää ole monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän tai organisoidun kaupankäyntijärjestelmän sääntöjen mukainen, paitsi jos tällaisesta keskeyttämisestä tai lopettamisesta todennäköisesti aiheutuu merkittävää haittaa sijoittajien eduille tai markkinoiden asianmukaiselle toiminnalle, sanotun kuitenkin rajoittamatta toimivaltaisen viranomaisen oikeutta vaatia 69 artiklan 2 kohdan nojalla rahoitusvälineellä käytävän kaupan keskeyttämistä tai lopettamista.

2. Jäsenvaltioiden on vaadittava monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävää sijoituspalveluyritystä tai markkinoiden ylläpitäjää, joka keskeyttää tai lopettaa kaupankäynnin rahoitusvälineellä, keskeyttämään tai lopettamaan kaupankäynti myös liitteessä I olevan C osan 4–10 kohdassa tarkoitetuilla johdannaisilla, jotka liittyvät tai joissa viitataan tähän rahoitusvälineeseen, kun tämä on tarpeen kohde-etuutena olevalla rahoitusvälineellä käytävän kaupan keskeyttämisen tai lopettamisen tavoitteiden tukemiseksi. Monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävän sijoituspalveluyrityksen tai markkinoiden ylläpitäjän on julkistettava päätöksensä, joka koskee kyseisellä rahoitusvälineellä tai mahdollisella siihen liittyvällä johdannaisella käytävän kaupan keskeyttämistä tai lopettamista, ja annettava asiaa koskevat päätökset tiedoksi toimivaltaiselle viranomaiselle.

Toimivaltaisen viranomaisen, jonka lainkäyttöalueella kaupankäynnin keskeyttämisestä tai lopettamisesta on päätetty, on myös vaadittava säänneltyjä markkinoita, muita monenkeskisiä kaupankäyntijärjestelmiä, muita organisoituja kaupankäyntijärjestelmiä ja kauppohenkilöitä, jotka kuuluvat sen lainkäyttövaltaan ja käyvät kauppaa samalla rahoitusvälineellä tai tämän direktiivin liitteessä I olevan C osan 4–10 kohdassa tarkoitetuilla johdannaisilla, jotka liittyvät tai joissa viitataan tähän rahoitusvälineeseen, keskeyttämään tai lopettamaan kaupankäynti kyseisellä rahoitusvälineellä tai johdannaisilla, jos keskeyttäminen tai lopettaminen johtuu epäilystä markkinoiden väärinkäytöstä, ostotarjouksesta tai siitä, että asetuksen (EU) N:o 596/2014 7 ja 17 artiklan vastaisesti liikkeeseenlaskijasta tai rahoitusvälineestä on jätetty julkistamatta sisäpiiritietoa, paitsi jos tällaisesta keskeyttämisestä tai lopettamisesta voisi aiheutua merkittävää haittaa sijoittajien eduille tai markkinoiden asianmukaiselle toiminnalle.

Toimivaltaisen viranomaisen on välittömästi julkistettava päätös ja annettava se tiedoksi arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille.

Muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten, joille päätös on annettu tiedoksi, on myös vaadittava säänneltyjä markkinoita, muita monenkeskisiä kaupankäyntijärjestelmiä, muita organisoituja kaupankäyntijärjestelmiä ja kauppohenkilöitä, jotka kuuluvat niiden lainkäyttövaltaan ja käyvät kauppaa samalla rahoitusvälineellä tai liitteessä I olevan C osan 4–10 kohdassa tarkoitetuilla johdannaisilla, jotka liittyvät tai joissa viitataan tähän rahoitusvälineeseen, keskeyttämään tai lopettamaan kaupankäynti kyseisellä rahoitusvälineellä tai johdannaisilla, jos keskeyttäminen tai lopettaminen johtuu epäilystä markkinoiden väärinkäytöstä, ostotarjouksesta tai siitä, että asetuksen (EU) N:o 596/2014 7 ja 17 artiklan vastaisesti liikkeeseenlaskijasta tai rahoitusvälineestä on jätetty julkistamatta sisäpiiritietoa, paitsi jos tällaisesta keskeyttämisestä tai lopettamisesta voisi aiheutua merkittävää haittaa sijoittajien eduille tai markkinoiden asianmukaiselle toiminnalle.

▼B

Kunkin toimivaltaisen viranomaisen, jolle päätös on annettu tiedoksi, on annettava päätöksensä tiedoksi arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja muille toimivaltaisille viranomaisille sekä perusteltava päätöksensä, jos kaupankäyntiä rahoitusvälineellä tai liitteessä I olevan C osan 4–10 kohdassa tarkoitetuilla johdannaisilla, jotka liittyvät tai joissa viitataan tähän rahoitusvälineeseen, ei keskeytetä tai lopeteta.

Tätä kohtaa sovelletaan myös siinä tapauksessa, että rahoitusvälineellä tai liitteessä I olevan C osan 4–10 kohdassa tarkoitetuilla johdannaisilla, jotka liittyvät tai joissa viitataan tähän rahoitusvälineeseen, käytävän kaupan keskeyttäminen lopetetaan.

Tässä kohdassa tarkoitettua tiedoksiantomenettelyä sovelletaan myös siinä tapauksessa, että toimivaltainen viranomainen päättää 69 artiklan 2 kohdan m ja n alakohdan nojalla keskeyttää tai lopettaa kaupankäynnin rahoitusvälineellä tai liitteessä I olevan C osan 4–10 kohdassa tarkoitetuilla johdannaisilla, jotka liittyvät tai joissa viitataan tähän rahoitusvälineeseen.

Sen varmistamiseksi, että velvoitetta tällaisilla johdannaisilla käytävän kaupan keskeyttämisestä tai lopettamisesta sovelletaan oikeasuhteisesti, arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardiksi, joissa täsmennetään tapaukset, joissa yhteys liitteessä I olevan C osan 4–10 kohdassa tarkoitettujen johdannaisien, joka liittyy tai jossa viitataan rahoitusvälineeseen, jolla käytävä kauppa on keskeytetty tai lopetettu, ja alkuperäisen rahoitusvälineen välillä on sellainen, että myös kaupankäynti johdannaisella on keskeytettävä tai lopetettava kohde-etuutena olevalla rahoitusvälineellä käytävän kaupan keskeyttämisen tai lopettamisen tavoitteiden tukemiseksi.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2015.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten sääntelystandardien asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

3. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi, joissa määritetään 2 kohdan mukaisten päätösten tiedoksiantamisen ja julkistamisen muoto ja aikataulu.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten täytäntöönpanostandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä tammi-kuuta 2016.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten täytäntöönpanostandardien asetuksen (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.

4. Siirretään komissiolle valta hyväksyä 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joissa luetellaan tilanteet, joista aiheutuu tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua merkittävää haittaa sijoittajien eduille ja markkinoiden asianmukaiselle toiminnalle.

4 j a k s o

Pk-yritysten kasvumarkkinat

33 artikla

Pk-yritysten kasvumarkkinat

1. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ylläpitäjä voi hakea kotijäsenvaltionsa toimivaltaiselta viranomaiselta monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän rekisteröintiä pk-yritysten kasvumarkkinana.

▼B

2. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi rekisteröidä monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän pk-yritysten kasvumarkkinana, jos toimivaltainen viranomainen vastaanottaa 1 kohdassa tarkoitetun hakemuksen ja katsoo, että 3 kohdan mukaiset vaatimukset täyttyvät monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän osalta.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että monenkeskiseen kaupankäyntijärjestelmään sovelletaan tehokkaita sääntöjä, järjestelmiä ja menettelyjä, joilla varmistetaan seuraavien vaatimusten täyttyminen:

- a) vähintään 50 prosenttia liikkeeseenlaskijoista, joiden rahoitusvälineet otetaan kaupankäynnin kohteeksi monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, on pk-yrityksiä ajankohtana, jolloin monenkeskinen kaupankäyntijärjestelmä rekisteröidään pk-yritysten kasvumarkkinaksi, ja kaikkina sen jälkeisinä kalenterivuosina;
- b) käytössä on asianmukaiset perusteet, joiden mukaisesti liikkeeseenlaskijoiden rahoitusvälineet otetaan kaupankäynnin kohteeksi ja pidetään kaupankäynnin kohteena markkinalla;
- c) kun rahoitusvälineet otetaan ensimmäisen kerran kaupankäynnin kohteeksi markkinalla, julkaistaan riittävät tiedot, joiden perusteella sijoittajat voivat tehdä perustellun päätöksen sijoittamisesta näihin rahoitusvälineisiin; tiedot julkaistaan joko asianmukaisena listalleottoa koskevana asiakirjana tai esitteenä, jos direktiivissä 2003/71/EY säädettyjä vaatimuksia sovelletaan rahoitusvälineiden ensimmäisen kerran monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteeksi ottamisen yhteydessä tapahtuvaan rahoitusvälineiden yleisölle tarjoamiseen;
- d) markkinalla toimiva liikkeeseenlaskija antaa tai sen puolesta annetaan asianmukaiset tilinpäätösraportit, kuten tilintarkastajien hyväksymät vuosikertomukset;
- e) asetuksen (EU) N:o 596/2014 3 artiklan 1 kohdan 21 alakohdassa määritellyt markkinoilla toimivat liikkeeseenlaskijat, asetuksen (EU) N:o 596/2014 3 artiklan 1 kohdan 25 alakohdassa määritellyt johdotehtävissä toimivat henkilöt ja asetuksen (EU) N:o 596/2014 3 artiklan 1 kohdan 26 alakohdassa määritellyt näiden lähipiiriin kuuluvat henkilöt noudattavat vaatimuksia, joita heihin sovelletaan asetuksen (EU) N:o 596/2014 nojalla;
- f) markkinalla toimivia liikkeeseenlaskijoita koskevat lakisääteiset tiedot tallennetaan ja levitetään julkisesti;
- g) käytössä on tehokkaat järjestelmät ja valvontamenetelmät, joiden tarkoituksena on estää ja havaita markkinoiden väärinkäyttö asetuksessa (EU) N:o 596/2014 edellytetyllä tavalla.

4. Edellä olevan 3 kohdan mukaiset vaatimukset eivät rajoita monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävän sijoituspalveluyrityksen tai markkinoiden ylläpitäjän velvoitetta noudattaa muita tämän direktiivin mukaisia monenkeskisten kaupankäyntijärjestelmien ylläpitoon liittyviä velvoitteita. Ne eivät myöskään estä monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävää sijoituspalveluyritystä tai markkinoiden ylläpitäjää asettamasta lisävaatimuksia kyseisessä kohdassa mainittujen vaatimusten lisäksi.

5. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi poistaa monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän pk-yritysten kasvumarkkinoiden rekisteristä seuraavissa tapauksissa:

- a) markkinaa ylläpitävä sijoituspalveluyritys tai markkinoiden ylläpitäjä hakee sen poistamista rekisteristä;
- b) edellä olevan 3 kohdan mukaiset vaatimukset eivät enää täyty monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän osalta.

6. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että jos kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen rekisteröi monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän pk-yritysten kasvumarkkinana tai poistaa sen rekisteristä tämän artiklan nojalla, sen on mahdollisimman pian ilmoitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle rekisteröinnistä tai rekisteristä poistamisesta. Arvopaperimarkkinaviranomainen julkaisee verkkosivustollaan luettelon pk-yritysten kasvumarkkinoista ja pitää sen ajan tasalla.

▼ **B**

7. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että jos liikkeeseenlaskijan rahoitusväline otetaan kaupankäynnin kohteeksi jollakin pk-yritysten kasvumarkkinalla, kyseisellä rahoitusvälineellä voidaan käydä kauppaa myös toisella pk-yritysten kasvumarkkinalla mutta ainoastaan, jos siitä on ilmoitettu liikkeeseenlaskijalle eikä se ole vastustanut tätä. Tässä tapauksessa liikkeeseenlaskijaan ei kuitenkaan sovelleta viimeksi mainitun pk-yritysten kasvumarkkinan osalta velvoitteita, jotka koskevat ohjaus- ja hallintojärjestelmiä tai ensimarkkinoilla tapahtuvaa, jatkuvaa tai tapauskohtaista tietojen julkistamista.

8. Siirretään komissiolle valta hyväksyä 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joissa täsmennetään tämän artiklan 3 kohdassa säädetty vaatimukset. Toimenpiteissä on otettava huomioon, että vaatimuksilla on ylläpidettävä korkea sijoittajansuojan tasoa sijoittajaluottamuksen edistämiseksi kyseisillä markkinoilla ja samalla minimoitava markkinalla toimivalle liikkeeseenlaskijalle aiheutuva hallinnollinen rasite ja ettei rekisteristä poistaminen tai rekisteröinnin epääminen johdu ainoastaan tilapäisestä kyvyttömyydestä täyttää tämän artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädetty vaatimukset.

▼ **M5**

9. Komissio perustaa sidosryhmien edustajista koostuvan asiantuntijaryhmän viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 2020 pk-yritysten kasvumarkkinoiden toiminnan ja onnistumisen seuraamiseksi. Sidosryhmien edustajista koostuva asiantuntijaryhmä julkaisee päätelmänsä raportin viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 2021.

▼ **B***III LUKU**Sijoituspalveluyritysten oikeudet**34 artikla***Sijoituspalvelujen tarjoamisen ja sijoitustoiminnan harjoittamisen vapaus**

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyritykset, jotka ovat tämän direktiivin ja luottolaitosten osalta direktiivin 2013/36/EU mukaisesti saaneet toimiluvan toisen jäsenvaltion toimivaltaisilta viranomaisilta ja joita kyseiset viranomaiset valvovat, voivat vapaasti tarjota sijoituspalveluja ja/tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjota oheispalveluja niiden alueella edellyttäen, että mainitut palvelut ja toiminta kuuluvat sijoituspalveluyrityksen toimiluvan piiriin. Oheispalveluja saa tarjota ainoastaan sijoituspalvelun ja/tai -toiminnan yhteydessä.

Jäsenvaltiot eivät saa asettaa tällaiselle sijoituspalveluyritykselle tai luottolaitokselle lisävaatimuksia tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien asioiden osalta.

2. Sijoituspalveluyrityksen, joka aikoo ensimmäistä kertaa tarjota sijoituspalveluja tai harjoittaa sijoitustoimintaa toisen jäsenvaltion alueella tai joka aikoo muuttaa tarjoamiensa palvelujen tai harjoittamansa toiminnan valikoimaa, on ilmoitettava seuraavat tiedot kotijäsenvaltionsa toimivaltaiselle viranomaiselle:

- a) jäsenvaltio, jonka alueella se aikoo toimia;
- b) toimintaohjelma, jossa ilmoitetaan erityisesti sijoituspalvelut, joita se aikoo tarjota, ja/tai sijoitustoiminta, jota se aikoo harjoittaa, sekä oheispalvelut, joita se aikoo tarjota kyseisen jäsenvaltion alueella, sekä se, aikooko yritys käyttää tässä kotijäsenvaltionsa sijoittautuneita sidonnaisasiamiehiä. Jos sijoituspalveluyritys aikoo käyttää sidonnaisasiamiehiä, sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava kotijäsenvaltionsa toimivaltaiselle viranomaiselle kyseisten sidonnaisasiamiesten nimet.

▼B

Jos sijoituspalveluyritys aikoo käyttää kotijäsenvaltioonsa sijoittautuneita sidonnaisasiamiehiä sen jäsenvaltion alueella, jossa se aikoo tarjota palveluja, sijoituspalveluyrityksen kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on kuukauden kuluessa kaikkien tietojen vastaanottamisesta ilmoitettava vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, joka on nimetty yhteysviranomaiseksi 79 artiklan 1 kohdan mukaisesti, niiden sidonnaisasiamiesten nimet, joita sijoituspalveluyritys aikoo käyttää sijoituspalvelujen tarjoamiseksi ja sijoitustoiminnan harjoittamiseksi kyseisessä jäsenvaltiossa. Vastaanottavan jäsenvaltion on julkaistava nämä tiedot. Arvopaperimarkkinaviranomainen voi pyytää saada tutustua näihin tietoihin asetuksen (EU) N:o 1095/2010 35 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen ja siinä asetettujen edellytysten mukaisesti.

3. Kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on toimitettava tiedot kuukauden kuluessa niiden vastaanottamisesta vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, joka on nimetty yhteysviranomaiseksi 79 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Sijoituspalveluyritys voi tämän jälkeen ryhtyä tarjoamaan kyseisiä sijoituspalveluja ja harjoittamaan kyseistä sijoitustoimintaa vastaanottavassa jäsenvaltiossa.

4. Jos 2 kohdan mukaisesti ilmoitettuihin tietoihin tulee muutos, sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava muutoksesta kirjallisesti kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle viimeistään kuukautta ennen muutoksen toteuttamista. Kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava muutoksesta vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

5. Luottolaitoksen, joka aikoo tarjota sijoituspalveluja tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjota oheispalveluja 1 kohdan mukaisesti sidonnaisasiamiesten välityksellä, on ilmoitettava kyseisten sidonnaisasiamiesten nimet kotijäsenvaltionsa toimivaltaiselle viranomaiselle.

Jos luottolaitos aikoo käyttää kotijäsenvaltioonsa sijoittautuneita sidonnaisasiamiehiä sen jäsenvaltion alueella, jossa se aikoo tarjota palveluja, luottolaitoksen kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on kuukauden kuluessa kaikkien tietojen vastaanottamisesta ilmoitettava vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, joka on nimetty yhteysviranomaiseksi 79 artiklan 1 kohdan mukaisesti, niiden sidonnaisasiamiesten nimet, joita luottolaitos aikoo käyttää palvelujen tarjoamiseksi kyseisessä jäsenvaltiossa. Vastaanottavan jäsenvaltion on julkaistava nämä tiedot.

6. Jäsenvaltioiden on ilman oikeudellisia tai hallinnollisia lisävaatimuksia sallittava, että muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneet monenkeskisiä kaupankäyntijärjestelmiä ja organisoituja kaupankäyntijärjestelmiä ylläpitävät sijoituspalveluyritykset ja markkinoiden ylläpitäjät tarjoavat niiden alueella asianmukaiset järjestelyt siten, että helpotetaan jäsenvaltioiden alueelle sijoittautuneiden etäkäyttäjien, -jäsenten tai -osapuolten pääsyä niiden markkinoille ja kaupankäyntiä näillä markkinoilla.

7. Monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävän sijoituspalveluyrityksen tai markkinoiden ylläpitäjän on ilmoitettava kotijäsenvaltionsa toimivaltaiselle viranomaiselle jäsenvaltio, jossa se aikoo tarjota tällaiset järjestelyt. Kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on annettava tästä kuukauden kuluessa tieto sen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, jossa monenkeskinen kaupankäyntijärjestelmä tai organisoitu kaupankäyntijärjestelmä aikoo tarjota tällaiset järjestelyt.

Monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä ja ilman aiheutonta viivytystä ilmoitettava kyseiseen jäsenvaltioon sijoittautuneiden monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän etäjäsenten tai -osapuolten nimet.

▼B

8. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa täsmennetään 2, 4, 5 ja 7 kohdan mukaisesti ilmoitettavat tiedot.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2015.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten sääntelystandardien asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

9. ►**C3** Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi vakiomuotoisten lomakkeiden, mallien ja menettelyjen vahvistamiseksi 2, 3, 4, 5 ja 7 kohdassa tarkoitettua tietojen toimittamista varten. ◀

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten täytäntöönpanostandardien luonnokset komissiolle viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2016.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten täytäntöönpanostandardien asetuksen (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.

35 artikla

Sivuliikkeen perustaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyritykset voivat tarjota sijoituspalveluja ja/tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjota oheispalveluja niiden alueella tämän direktiivin ja direktiivin 2013/36/EU mukaisesti käyttämällä sijoittautumisoikeutta joko siten, että ne perustavat sivuliikkeen, tai siten, että ne käyttävät muuhun jäsenvaltioon kuin kotijäsenvaltioon sijoittautunutta sidonnaisasiamiestä, edellyttäen, että sivuliikkeen tarjoamat palvelut ja sen harjoittama toiminta kuuluvat sijoituspalveluyrityksen tai luottolaitoksen kotijäsenvaltiossaan saaman toimiluvan piiriin. Oheispalveluja saa tarjota ainoastaan sijoituspalvelun ja/tai -toiminnan yhteydessä.

Jäsenvaltiot eivät saa asettaa sivuliikkeen toiminnan järjestämiselle ja toiminnalle muita kuin 8 kohdassa sallittuja lisävaatimuksia tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien asioiden osalta.

2. Jäsenvaltioiden on vaadittava sijoituspalveluyritystä, joka aikoo perustaa sivuliikkeen toisen jäsenvaltion alueelle tai käyttää sellaiseen toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneita sidonnaisasiamiehiä, jonka alueelle se ei ole perustanut sivuliikettä, ilmoittamaan tästä ensin kotijäsenvaltionsa toimivaltaiselle viranomaiselle ja antamaan sille seuraavat tiedot:

- a) jäsenvaltiot, joiden alueelle se aikoo perustaa sivuliikkeen, tai jäsenvaltiot, joiden alueelle se ei ole perustanut sivuliikettä mutta joihin sijoittautuneita sidonnaisasiamiehiä se aikoo käyttää;
- b) toimintaohjelma, jossa ilmoitetaan muun muassa tarjottavat sijoituspalvelut ja/tai harjoitettava sijoitustoiminta sekä tarjottavat oheispalvelut;
- c) jos perustetaan sivuliike, sivuliikkeen organisaatorakenne sekä se, aikooko sivuliike käyttää sidonnaisasiamiehiä, ja näiden sidonnaisasiamiesten nimet;
- d) jos aiotaan käyttää sidonnaisasiamiehiä jäsenvaltiossa, jonka alueelle sijoituspalveluyritys ei ole perustanut sivuliikettä, sellainen kuvaus yhden tai useamman sidonnaisasiamiehen suunnitellusta käytöstä ja

▼B

organisaatorakenteesta, joka sisältää myös raportointisuhteet ja josta käy ilmi, miten asiamiehet liittyvät sijoituspalveluyrityksen yhtiörakenteeseen;

- e) vastaanottavassa jäsenvaltiossa oleva osoite, josta asiakirjoja on mahdollista saada;
- f) sivuliikkeen tai sidonnaisasiamiehen johdosta vastuussa olevien nimet.

Jos sijoituspalveluyritys käyttää muuhun jäsenvaltioon kuin kotijäsenvaltioonsa sijoittautunutta sidonnaisasiamiestä, kyseinen sidonnaisasiamies rinnastetaan sivuliikkeeseen, jos sellainen on perustettu, ja sidonnaisasiamieheen sovelletaan kaikissa tapauksissa tämän direktiivin sivuliikkeitä koskevia säännöksiä.

3. Kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on kolmen kuukauden kuluessa kaikkien tietojen vastaanottamisesta, paitsi jos sillä on syytä epäillä sijoituspalveluyrityksen hallintorakenteen tai taloudellisen tilanteen asianmukaisuutta suunniteltu toiminta huomioon ottaen, ilmoitettava kyseiset tiedot vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, joka on nimetty yhteysviranomaiseksi 79 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja ilmoitettava tästä sijoituspalveluyritykselle.

4. Edellä 2 kohdassa tarkoitettujen tietojen lisäksi kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle tiedot hyväksytystä korvausjärjestelmästä, johon sijoituspalveluyritys kuuluu direktiivin 97/9/EY mukaisesti. Kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava tietoihin tulevista muutoksista vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

5. Jos kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen kieltäytyy ilmoittamasta tietoja vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, sen on perusteltava kieltäytymisensä kyseiselle sijoituspalveluyritykselle kolmen kuukauden kuluessa kaikkien tietojen vastaanottamisesta.

6. Sivuliike voidaan perustaa ja liiketoiminta aloittaa, kun vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselta viranomaiselta on saatu asiasta ilmoitus tai, jos kyseiseltä viranomaiselta ei ole saatu ilmoitusta, kahden kuukauden kuluessa siitä, kun kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on ilmoittanut tiedot.

7. Luottolaitoksen, joka aikoo käyttää muuhun jäsenvaltioon kuin kotijäsenvaltioonsa sijoittautunutta sidonnaisasiamiestä sijoituspalvelujen tarjoamiseksi ja/tai sijoitustoiminnan harjoittamiseksi sekä oheispalvelujen tarjoamiseksi tämän direktiivin mukaisesti, on ilmoitettava tästä kotijäsenvaltionsa toimivaltaiselle viranomaiselle ja annettava sille 2 kohdassa tarkoitettut tiedot.

Kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on kolmen kuukauden kuluessa kaikkien tietojen vastaanottamisesta, paitsi jos sillä on syytä epäillä luottolaitoksen hallintorakenteen tai taloudellisen tilanteen asianmukaisuutta, ilmoitettava kyseiset tiedot vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, joka on nimetty yhteysviranomaiseksi 79 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja ilmoitettava tästä luottolaitokselle.

Jos kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen kieltäytyy ilmoittamasta tietoja vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, sen on perusteltava kieltäytymisensä kyseiselle luottolaitokselle kolmen kuukauden kuluessa kaikkien tietojen vastaanottamisesta.

▼B

Sidonnaisasiamies voi aloittaa toimintansa, kun vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselta viranomaiselta on saatu asiasta ilmoitus tai, jos kyseiseltä viranomaiselta ei ole saatu ilmoitusta, kahden kuukauden kuluessa siitä, kun kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on ilmoittanut tiedot. Kyseiseen sidonnaisasiamieheen sovelletaan tämän direktiivin sivuliikkeitä koskevia säännöksiä.

8. Sen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen, jossa sivuliike sijaitsee, on vastuussa sen varmistamisesta, että sivuliikkeen sen alueella tarjoamat palvelut ovat tämän direktiivin 24, 25, 27 ja 28 artiklassa ja asetuksen (EU) N:o 600/2014 14–26 artiklassa säädettyjen velvoitteiden sekä vastaanottavan jäsenvaltion niiden nojalla hyväksymien toimenpiteiden mukaisia, jos kyseiset toimenpiteet sallitaan 24 artiklan 12 kohdan mukaisesti.

Sen jäsenvaltion toimivaltaisella viranomaisella, jossa sivuliike sijaitsee, on oikeus tutkia sivuliikkeen järjestelyt ja pyytää niihin muutoksia, jos ne ovat ehdottoman tarpeellisia sen varmistamiseksi, että toimivaltainen viranomainen voi panna täytäntöön tämän direktiivin 24, 25, 27 ja 28 artiklan ja asetuksen (EU) N:o 600/2014 14–26 artiklan mukaiset velvoitteet sekä niiden nojalla hyväksytyt toimenpiteet sivuliikkeen sen alueella tarjoamien palvelujen ja/tai harjoittaman toiminnan osalta.

9. Kunkin jäsenvaltion on säädettävä, että jos sijoituspalveluyritys on perustanut sivuliikkeen sen alueelle toisen jäsenvaltion myöntämän toimiluvan nojalla, sijoituspalveluyrityksen kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi tehtäviään hoitaessaan suorittaa sivuliikkeessä tarkastuksia ilmoitettuaan asiasta ensin vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

10. Jos 2 kohdan mukaisesti ilmoitettuihin tietoihin tulee muutos, sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava muutoksesta kirjallisesti kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle viimeistään kuukautta ennen muutoksen toteuttamista. Kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava muutoksesta vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

11. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa täsmennetään 2, 4, 7 ja 10 kohdan mukaisesti ilmoitettavat tiedot.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2015.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

12. ►**C3** Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi vakiomuotoisten lomakkeiden, mallien ja menettelyjen vahvistamiseksi 2, 3, 4, 7 ja 10 kohdassa tarkoitettua tietojen toimittamista varten. ◀

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä tammikuuta 2016.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut tekniset täytäntöönpanostandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.

36 artikla

Pääsy säännellyille markkinoille

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että muista jäsenvaltioista tulevilla sijoituspalveluyrityksillä, joilla on toimilupa asiakastoimeksiantojen toteuttamista tai omaan lukuun tapahtuvaa kaupankäyntiä varten, on oikeus päästä niiden alueella toimiville säännellyille markkinoille tai liittyä näiden jäseniksi käyttämällä jotakin seuraavista järjestelyistä:

- a) suoraan perustamalla sivuliikkeitä vastaanottaviin jäsenvaltioihin;
- b) tulemalla säännellyn markkinan etäjäseneksi tai hankkimalla etäpääsy säännellylle markkinalle ilman, että niiden on täytynyt sijoittautua säännellyn markkinan kotijäsenvaltioon, jos kyseisen markkinan kaupankäyntimenettelyt ja -järjestelmät eivät edellytä fyysistä läsnäoloa liiketoimien toteuttamiseksi.

2. Jäsenvaltiot eivät saa asettaa 1 kohdassa annettua oikeutta käytäville sijoituspalveluyrityksille sääntelyyn liittyviä tai hallinnollisia lisävaatimuksia tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien asioiden osalta.

37 artikla

Pääsy keskusvastapuoli- ja selvitysjärjestelmiin sekä oikeus nimetä selvitysjärjestelmä

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että muista jäsenvaltioista tulevilla sijoituspalveluyrityksillä on oikeus päästä suoraan ja välillisesti niiden alueella toimiviin keskusvastapuoli- ja selvitysjärjestelmiin rahoitusvälineillä toteutettujen liiketoimien loppuunsaattamiseksi tai niiden loppuunsaattamisen järjestämiseksi, sanotun kuitenkin rajoittamatta asetuksen (EU) N:o 648/2012 III, V tai VI osaston soveltamista.

Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että näiden sijoituspalveluyritysten suoraa ja välillistä pääsyä tällaisiin järjestelmiin koskevat samat syrjimättömät, avoimet ja objektiiviset perusteet kuin ne, joita sovelletaan paikallisiin jäseniin tai osapuoliin. Jäsenvaltiot eivät saa rajata näiden järjestelmien käyttöä pelkästään omalla alueellaan toimivissa kauppa-paikoissa rahoitusvälineillä toteutettujen liiketoimien määritykseen ja toimitukseen.

2. Jäsenvaltioiden on veloitettava alueellaan toimivat säännellyt markkinat tarjoamaan kaikille jäsenilleen tai osapuolilleen oikeus nimetä selvitysjärjestelmä rahoitusvälineillä kyseisellä säännellyllä markkinalla toteutetuille liiketoimille, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) nimetyn selvitysjärjestelmän ja muiden järjestelmien välillä on kyseisen liiketoimen tehokkaaseen ja taloudelliseen toimitukseen tarvittavat yhteydet ja järjestelyt;
- b) säännellyn markkinan valvonnasta vastaava toimivaltainen viranomainen katsoo, että säännellyllä markkinalla toteutettujen liiketoimien toimitukselle muussa kuin säännellyn markkinan nimeämässä selvitysjärjestelmässä on sellaiset tekniset edellytykset, että rahoitusmarkkinat toimivat joustavasti ja asianmukaisesti.

Tämä säännellyn markkinan toimivaltaisen viranomaisen arvio ei rajoita selvitysjärjestelmien valvojina toimivien kansallisten keskuspankkien

▼B

tai kyseisten järjestelmien osalta toimivaltaisten muiden valvontaviranomaisten toimivaltaa. Tarpeettoman päällekkäisen valvonnan välttämiseksi toimivaltaisen viranomaisen on otettava huomioon edellä mainittujen laitosten jo suorittama valvonta.

*38 artikla***Keskusvastapuolia ja monenkeskisten kaupankäyntijärjestelmien selvitysjärjestelmiä koskevat säännökset**

1. Jäsenvaltiot eivät saa estää monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ylläpitäviä sijoituspalveluyrityksiä ja markkinoiden ylläpitäjiä tekemästä asianmukaisia järjestelyjä toisessa jäsenvaltiossa toimivan keskusvastapuolen tai selvitysyhteisön ja selvitysjärjestelmän kanssa jäsenen tai osapuolten kyseisten järjestelmien välityksellä toteuttamien joidenkin tai kaikkien kauppojen määrittämiseksi ja/tai toimittamiseksi.

2. Monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävien sijoituspalveluyritysten ja markkinoiden ylläpitäjien toimivaltainen viranomainen ei saa vastustaa toisessa jäsenvaltiossa toimivan keskusvastapuolen, selvitysyhteisön ja/tai selvitysjärjestelmän käyttöä, paitsi jos tämän osoitetaan olevan välttämätöntä kyseisen monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän asianmukaisen toiminnan ylläpitämiseksi ja ottaen huomioon selvitysjärjestelmille 37 artiklan 2 kohdassa asetetut edellytykset.

Tarpeettoman päällekkäisen valvonnan välttämiseksi toimivaltaisen viranomaisen on otettava huomioon selvitysjärjestelmien valvojina toimivien kansallisten keskuspankkien tai kyseisten järjestelmien osalta toimivaltaisten muiden valvontaviranomaisten jo suorittama selvitysjärjestelmän valvonta.

*IV LUKU****Kolmansien maiden yritysten tarjoamat sijoituspalvelut ja harjoittama sijoitustoiminta****1 jakso***Palvelujen tarjoaminen tai toiminnan harjoittaminen perustamalla sivuliike***39 artikla***Sivuliikkeen perustaminen**

1. Jäsenvaltio voi edellyttää, että kolmannen maan yritys, joka aikoo tarjota sijoituspalveluja tai harjoittaa sijoitustoimintaa oheispalveluin tai ilman niitä yksityisasiakkaille tai liitteessä II olevassa II osassa tarkoitetuille ammattimaisille asiakkaille kyseisen jäsenvaltion alueella, perustaa sivuliikkeen kyseiseen jäsenvaltioon.

2. Kun jäsenvaltio edellyttää, että kolmannen maan yritys, joka aikoo tarjota sijoituspalveluja tai harjoittaa sijoitustoimintaa oheispalveluin tai ilman niitä sen alueella, perustaa sivuliikkeen, sivuliikkeen on hankittava kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisilta viranomaisilta etukäteen toimilupa seuraavien edellytysten mukaisesti:

- a) palvelujen tarjoaminen, jota varten kolmannen maan yritys hakee toimilupaa, on toimiluvan varaista ja valvonnan alaista siinä kolmannessa maassa, johon yritys on sijoittautunut, ja lupaa hakevalla yrityksellä on asianmukainen toimilupa, jonka myötä toimivaltainen

▼B

viranomainen kiinnittää asianmukaista huomiota rahanpesunvastaisen toimintaryhmän (FATF) suosituksiin rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnasta;

- b) sen jäsenvaltion toimivaltaisilla viranomaisilla, johon sivuliike on määrää perustaa, ja sen kolmannen maan toimivaltaisilla valvontaviranomaisilla, johon yritys on sijoittautunut, on yhteistyöjärjestelyt, jotka sisältävät säännöt tietojenvaihdosta markkinoiden eheyden ylläpitämiseksi ja sijoittajien suojaamiseksi;
- c) sivuliikkeellä on vapaassa hallinnassaan riittävästi alkupääomaa;
- d) yksi tai useampi henkilö nimetään sivuliikkeen johdosta vastuussa olevaksi, ja kaikki nämä henkilöt täyttävät 9 artiklan 1 kohdassa säädetyt vaatimukset;
- e) kolmas maa, johon kolmannen maan yritys on sijoittautunut, on tehnyt sen jäsenvaltion kanssa, johon sivuliike on määrää perustaa, sopimuksen, joka vastaa täysin OECD:n malliverosopimuksen 26 artiklassa vahvistettuja vaatimuksia ja jolla varmistetaan tehokas tietojenvaihto veroasioissa, mukaan lukien mahdolliset monenväliset verosopimukset;
- f) yritys kuuluu direktiivin 97/9/EY mukaisesti hyväksytyyn sijoittajien korvausjärjestelmään.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun kolmannen maan yrityksen on jätettävä hakemuksensa sen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, johon se aikoo perustaa sivuliikkeen.

*40 artikla***Tiedonantovelvollisuus**

Kolmannen maan yritys, joka aikoo hankkia toimiluvan sivuliikkeen välityksellä tapahtuvaa sijoituspalvelujen tarjoamista tai sijoitustoiminnan harjoittamista sekä mahdollista oheispalvelujen tarjoamista varten jäsenvaltion alueella, on annettava kyseisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle seuraavat tiedot:

- a) sen valvonnasta kyseisessä kolmannessa maassa vastaavan viranomaisen nimi. Jos valvonnasta vastaa useampi kuin yksi viranomainen, on annettava yksityiskohtaiset tiedot niiden vastuualueista;
- b) kaikki olennaiset tiedot yrityksestä (nimi, oikeudellinen muoto, sääntömääräinen kotipaikka ja osoite, ylimmän hallintoelimen jäsenet, merkittävät osakkeenomistajat) ja toimintaohjelma, jossa ilmoitetaan tarjottavat sijoituspalvelut ja/tai harjoitettava sijoitustoiminta sekä tarjottavat oheispalvelut ja sivuliikkeen organisaatorakenne, mukaan lukien kuvaus mahdollisesta tärkeiden operatiivisten toimintojen ulkoistamisesta kolmansille osapuolille;
- c) sivuliikkeen johdosta vastuussa olevien henkilöiden nimet ja tarvittavat asiakirjat, jotka osoittavat 9 artiklan 1 kohdassa säädettyjen vaatimusten täyttymisen;
- d) tiedot sivuliikkeen vapaassa hallinnassa olevasta alkupääomasta.

▼ **M4***41 artikla***Toimiluvan epääminen**

1. Sen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen, johon kolmannen maan yritys on perustanut tai aikoo perustaa sivuliikkeensä, saa myöntää toimiluvan ainoastaan, jos toimivaltainen viranomainen katsoo, että

- a) edellä olevan 39 artiklan mukaiset edellytykset täyttyvät; ja
- b) kolmannen maan yrityksen sivuliike pystyy noudattamaan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä.

Toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava kolmannen maan yritykselle kuuden kuukauden kuluessa täydellisen hakemuksen jättämisestä, onko toimilupa myönnetty.

2. Kolmannen maan yrityksen sivuliikkeen, jolle on myönnetty toimilupa 1 kohdan mukaisesti, on noudatettava velvoitteita, jotka sisältyvät tämän direktiivin 16–20, 23, 24, 25 ja 27 artiklaan, 28 artiklan 1 kohtaan sekä 30, 31 ja 32 artiklaan ja asetuksen (EU) N:o 600/2014 3–26 artiklaan sekä niiden nojalla hyväksytyihin toimenpiteisiin, ja kyseinen sivuliike on toimiluvan myöntäneen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen valvonnan alainen.

Jäsenvaltiot eivät saa asettaa sivuliikkeen toiminnan järjestämiselle ja toiminnalle muita lisävaatimuksia tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien asioiden osalta, eivätkä ne saa kohdella kolmansien maiden yritysten sivuliikkeitä suotuisammin kuin unionin yrityksiä.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset toimittavat arvopaperimarkkinaviranomaiselle vuosittain niiden alueella toimivien kolmansien maiden yritysten sivuliikkeiden luettelon.

Arvopaperimarkkinaviranomainen julkaisee vuosittain luettelon unionissa toimivista kolmansien maiden yritysten sivuliikkeistä sekä sen kolmannen maan yrityksen nimen, johon sivuliike kuuluu.

3. Edellä 1 kohdan mukaisesti toimiluvan saaneen kolmannen maan yrityksen sivuliikkeen on ilmoitettava 2 kohdassa tarkoitettulle toimivaltaiselle viranomaiselle vuosittain seuraavat tiedot:

- a) sivuliikkeen kyseisessä jäsenvaltiossa suorittamien palvelujen ja toiminnan laajuus ja kattavuus;
- b) niiden kolmansien maiden yritysten osalta, jotka harjoittavat liitteessä I olevan A osan 3 kohdassa lueteltua toimintaa, niiden EU:n vastapuoliin liittyvien vastuiden vähimmäismäärä, keskimäärä ja enimmäismäärä kuukausittain;
- c) niiden kolmansien maiden yritysten osalta, jotka tarjoavat liitteessä I olevan A osan 6 kohdassa lueteltua palvelua, sellaisten EU:n vastapuolilta peräisin olevien rahoitusvälineiden, joiden osalta on annettu merkintäsitoumuksia tai järjestetty liikkeeseenlaskuja merkintätäkauksen perusteella, kokonaisarvo edellisiltä 12 kuukaudelta;
- d) a alakohdassa tarkoitettuja palveluja ja toimintaa vastaava liikevaihto ja niitä vastaavien varojen yhteenlaskettu arvo;

▼ **M4**

- e) yksityiskohtainen kuvaus sivuliikkeen asiakkaiden käytettävissä olevista sijoittajansuojajärjestelyistä, mukaan lukien 39 artiklan 2 kohdan f alakohdassa tarkoitettu sijoittajien korvausjärjestelmästä johdettavat kyseisten asiakkaiden oikeudet;
- f) niiden riskienhallintaperiaatteet ja -järjestelyt, joita sivuliike soveltaa a alakohdassa tarkoitettuihin palveluihin ja toimintaan;
- g) ohjaus- ja hallinnointijärjestelyt, mukaan lukien sivuliikkeen keskeisistä toiminnoista vastaavat henkilöt;
- h) mahdolliset muut tiedot, joita toimivaltainen viranomaisella pitää tarpeellisina sivuliikkeen toiminnan kattavan seurannan mahdollistamiseksi.

4. Toimivaltaisten viranomaisten on pyynnöstä toimitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle seuraavat tiedot:

- a) kaikki sivuliikkeille 1 kohdan mukaisesti myönnetty toimitiluvat ja niihin myöhemmin tehdyt muutokset;
- b) toimitiluvan saaneen sivuliikkeen jäsenvaltiossa suorittaminen palvelujen ja toiminnan laajuus ja kattavuus;
- c) b alakohdassa tarkoitettuja palveluja ja toimintaa vastaava liikevaihto ja niitä vastaavat kokonaisvarat;
- d) sen kolmannen maan ryhmän nimi, johon toimitiluvan saanut sivuliike kuuluu.

5. Edellä tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitetut toimivaltaiset viranomaiset, 1 kohdan mukaisesti toimitiluvan saaneiden kolmansien maiden yritysten sivuliikkeiden kanssa samaan ryhmään kuuluvien yritysten toimivaltaiset viranomaiset sekä arvopaperimarkkinaviranomainen ja pankkiviranomainen tekevät tiivistä yhteistyötä varmistaakseen, että kaikkiin kyseisen ryhmän toimintoihin unionissa sovelletaan kattavaa, johdonmukaista ja tehokasta valvontaa tämän direktiivin, asetuksen (EU) N:o 575/2013, asetuksen (EU) N:o 600/2014, asetuksen (EU) 2019/2033 direktiivin 2013/36/EU ja direktiivin (EU) 2019/2034 mukaisesti.

6. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi sen määrittämiseksi, missä muodossa 3 ja 4 kohdassa tarkoitetut tiedot on ilmoitettava.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa kyseisten teknisten täytäntöönpanostandardien luonnokset komissiolle viimeistään 26 päivänä syyskuuta 2020.

Siirretään komissiolle valta täydentää tätä direktiiviä hyväksymällä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut tekniset täytäntöönpanostandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.

42 artikla

Palvelujen tarjoaminen asiakkaan yksinomaisesta aloitteesta

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun kolmannen maan yritys tarjoaa sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa unioniin sijoittautuneelle tai unionissa sijaitsevalle yksityisasiakkaalle tai liitteessä II olevassa II osassa tarkoitettulle ammattimaiselle asiakkaalle tämän

▼M4

omasta yksinomaisesta aloitteesta, 39 artiklan mukaista toimilupavaatimusta ei sovelleta kyseisen palvelun tarjoamiseen tai toiminnan harjoittamiseen kyseiselle henkilölle eikä myöskään kyseisen palvelun tarjoamiseen tai toiminnan harjoittamiseen nimenomaisesti liittyvään suhteeseen.

Konsernin sisäisiä suhteita rajoittamatta, jos jokin kolmannen maan yritys, myös sellaisen yhteisön välityksellä, joka toimii sen puolesta tai jolla on tiiviit yhteydet tällaiseen kolmannen maan yritykseen, tai jokin muu tällaisen yhteisön puolesta toimiva henkilö pyrkii hankkimaan asiakkaita tai mahdollisia asiakkaita unionissa, tätä ei katsota asiakkaan omasta yksinomaisesta aloitteesta tarjotuksi palveluksi.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettun asiakkaan tekemä aloite ei oikeuta kolmannen maan yritystä markkinoimaan uusia sijoitustuotteiden tai sijoituspalvelujen lajeja kyseiselle asiakkaalle muuten kuin sivuliikkeen välityksellä, jos sellaista edellytetään kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

▼B

2 j a k s o

Toimiluvan peruuttaminen

43 artikla

Toimiluvan peruuttaminen

Edellä olevan 41 artiklan mukaisesti toimiluvan myöntänyt toimivaltainen viranomainen voi peruuttaa kolmannen maan yritykselle myönnetyn toimiluvan, jos kyseinen yritys

- a) ei käytä toimilupaa 12 kuukauden kuluessa, nimenomaisesti luopuu siitä tai ei ole tarjonnut sijoituspalveluja tai harjoittanut sijoitustoimintaa kuuden edeltävän kuukauden aikana, paitsi jos kyseinen jäsenvaltio on säättänyt, että näissä tapauksissa toimilupa raukeaa;
- b) on saanut toimiluvan väärin tietojen perusteella tai muilla sääntöjenvastaisilla keinoilla;
- c) ei enää täytä niitä edellytyksiä, joiden perusteella toimilupa on myönnetty;
- d) on vakavalla ja järjestelmällisellä tavalla rikkonut tämän direktiivin nojalla annettuja säännöksiä, jotka koskevat sijoituspalveluyritysten toiminnan harjoittamisen edellytyksiä ja joita sovelletaan kolmansien maiden yrityksiin;
- e) kuuluu tapauksiin, joissa kansallisessa lainsäädännössä säädetään toimiluvan peruuttamisesta tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluttomien seikkojen perusteella.

III OSASTO

SÄÄNNELLYT MARKKINAT

44 artikla

Toimiluvan myöntäminen ja sovellettava lainsäädäntö

1. Jäsenvaltioiden on myönnettävä säännellyn markkinan toimilupa vain niille järjestelmille, jotka noudattavat tätä osastoa.

▼B

Toimivaltainen viranomainen saa myöntää säännellyn markkinan toimiluvan ainoastaan, jos se katsoo, että säännellyn markkinan ylläpitäjä ja sen järjestelmät täyttävät vähintään tässä osastossa säädetyt vaatimukset.

Jos säännelty markkina on oikeushenkilö ja sitä hallinnoi tai ylläpitää muu markkinoiden ylläpitäjä kuin säännelty markkina itse, jäsenvaltioiden on säädettävä, miten tämän direktiivin mukaiset markkinoiden ylläpitäjän eri velvoitteet jaetaan säännellyn markkinan ja markkinoiden ylläpitäjän kesken.

Markkinoiden ylläpitäjän on annettava kaikki sellaiset tiedot, mukaan lukien toimintaohjelma, josta käyvät ilmi muun muassa suunnitellut liiketoimintamuodot ja organisaatorakenne, joita toimivaltainen viranomainen tarvitsee varmistuakseen siitä, että säännelty markkina on toimiluvan myöntämisaikana toteuttanut kaikki tarvittavat järjestelyt tämän osaston mukaisten velvoitteidensa täyttämiseksi.

2. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että markkinoiden ylläpitäjä suorittaa säännellyn markkinan toiminnan järjestämiseen ja ylläpitoon liittyviä tehtäviä toimivaltaisen viranomaisen valvonnassa. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset seuraavat säännöllisesti, että säännellyt markkinat noudattavat tätä osastoa. Niiden on lisäksi varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset valvovat, että säännellyt markkinat täyttävät jatkuvasti tässä osastossa säädetyt toimiluvan myöntämisen edellytykset.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että markkinoiden ylläpitäjän vastuulla on huolehtia siitä, että sen hallinnoima säännelty markkina täyttää tässä osastossa säädetyt vaatimukset.

Niiden on lisäksi varmistettava, että markkinoiden ylläpitäjällä on oikeus käyttää niitä oikeuksia, jotka tämän direktiivin nojalla kuuluvat sen hallinnoimalle säännellylle markkinalle.

4. Säännellyn markkinan järjestelmiä käyttäen harjoitettuun kaupankäyntiin sovelletaan säännellyn markkinan kotijäsenvaltion julkisoikeudellisia säännöksiä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asetuksen (EU) No 596/2014 tai direktiivin 2014/.../EU asiaa koskevien säännösten soveltamista.

5. Toimivaltainen viranomainen voi peruuttaa säännellylle markkinalle myönnetyn toimiluvan, jos säännelty markkina

- a) ei käytä toimilupaa 12 kuukauden kuluessa, nimenomaisesti luopuu siitä tai ei ole ylläpitänyt säänneltyä markkinaa kuuden edeltävän kuukauden aikana, paitsi jos kyseinen jäsenvaltio on säätänyt, että näissä tapauksissa toimilupa raukeaa;
- b) on saanut toimiluvan väärin tietojen perusteella tai muilla sääntöjenvastaisilla keinoilla;
- c) ei enää täytä niitä edellytyksiä, joiden perusteella toimilupa on myönnetty;
- d) on vakavalla ja järjestelmällisellä tavalla rikkonut tämän direktiivin tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 nojalla annettuja säännöksiä;

▼B

e) kuuluu tapauksiin, joissa kansallisessa lainsäädännössä säädetään toimiluvan peruuttamisesta.

6. Jokainen toimiluvan peruutus on annettava tiedoksi arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

*45 artikla***Markkinoiden ylläpitäjän ylintä hallintoelintä koskevat vaatimukset**

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että markkinoiden ylläpitäjän ylimmän hallintoelimen kaikki jäsenet ovat aina riittävän hyvämaineisia ja että heillä on tehtäviensä suorittamiseen riittävä tietämys, taidot ja kokemus. Ylimmän hallintoelimen koostumuksen on myös edustettava kokonaisuudessaan riittävän laaja-alaista kokemusta.

2. Ylimmän hallintoelimen jäsenten on täytettävä erityisesti seuraavat vaatimukset:

a) Ylimmän hallintoelimen kaikkien jäsenten on käytettävä riittävästi aikaa tehtäviensä hoitamiseen markkinoiden ylläpitäjässä. Ylimmän hallintoelimen jäsenellä missä tahansa oikeussubjektissa olevien samanaikaisten johtajatehtävien sallittavassa lukumäärässä on otettava huomioon yksilölliset olosuhteet ja markkinoiden ylläpitäjän toiminnan luonne, laajuus ja monimuotoisuus.

Jos markkinoiden ylläpitäjä on kokonsa, sisäisen organisaationsa sekä toimintansa luonteen, laajuuden ja monimuotoisuuden perusteella merkittävä, sen muut kuin jäsenvaltiota edustavat ylimmän hallintoelimen jäsenet eivät saa hoitaa samanaikaisesti enempää kuin yhtä seuraavista johtotehtävien yhdistelmistä:

i) yhden liikkeenjohtoon osallistuvan johtajan ja kahden liikkeenjohtoon osallistumattoman johtajan tehtävän yhdistelmä;

ii) neljän liikkeenjohtoon osallistumattoman johtajan tehtävät.

Liikkeenjohtoon osallistuvien tai osallistumattomien johtajien tehtävät, jotka hoidetaan saman konsernin sisällä tai yrityksissä, joissa markkinoiden ylläpitäjällä on huomattava omistusosuus, lasketaan yhdeksi johtajan tehtäväksi.

Toimivaltaiset viranomaiset voivat antaa ylimmän hallintoelimen jäsenille luvan hoitaa lisäksi yhtä liikkeenjohtoon osallistumattoman johtajan tehtävää. Toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle säännöllisesti tällaisista luvista.

Johtotehtävät organisaatioissa, joiden tavoitteet eivät ole pääasiallisesti kaupallisia, vapautetaan rajoituksesta, joka koskee ylimmän hallintoelimen jäsenellä olevien johtajatehtävien sallittavaa lukumäärää.

b) Ylimmällä hallintoelimellä on oltava kokonaisuutena riittävä tietämys, taidot ja kokemus, jotta se voi ymmärtää markkinoiden ylläpitäjän toimintaa, tärkeimmät riskit mukaan lukien.

▼B

c) Ylimmän hallintoelimen kunkin jäsenen on toimittava rehellisesti, lahjomattomasti ja riippumattomasti, jotta hän voi tarvittaessa tehokkaasti arvioida ja kyseenalaistaa toimivan johdon päätökset ja valvoa ja seurata tehokkaasti päätöksentekoa.

3. Markkinoiden ylläpitäjien on osoitettava riittävät henkilöstöresurssit ja taloudelliset resurssit ylimmän hallintoelimen jäsenten tehtävään asettamiseen ja koulutukseen.

4. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että kokonsa, sisäisen organisaationsa sekä toimintansa luonteen, laajuuden ja monimuotoisuuden vuoksi merkittävät markkinoiden ylläpitäjät perustavat nimityskomitean, joka muodostuu ylimmän hallintoelimen jäsenistä, jotka eivät vastaa asianomaisen markkinoiden ylläpitäjän päivittäisestä johtamisesta.

Nimityskomitean on huolehdittava seuraavista tehtävistä:

a) sen on haettava ja suositeltava ylimmälle hallintoelimelle tai yhtiökokoukselle hyväksyttäväksi ehdokkaita ylimmässä hallintoelimessä avoimena olevia paikkoja täytettäessä. Nimityskomitean on tällöin arvioitava ylimmän hallintoelimen tietämyksen, taitojen, monimuotoisuuden ja kokemuksen kokonaisuutta. Lisäksi komitean on laadittava kuvaus tiettyä nimitystä koskevista tehtävistä ja sen edellyttämistä valmiuksista ja arvioitava, kuinka paljon tehtävän hoito vie aikaa. Lisäksi nimityskomitean on päätettävä ylimmässä hallintoelimessä aliedustetun sukupuolen edustusta koskevasta tavoitteesta ja laadittava toimintasuunnitelma ylimmässä hallintoelimessä aliedustetun sukupuolen osuuden nostamiseksi tämän tavoitteen tasolle;

b) sen on arvioitava säännöllisesti ja vähintään vuosittain ylimmän hallintoelimen rakennetta, kokoa, kokoonpanoa ja tehtävien hoitoa ja annettava ylimmälle hallintoelimelle suosituksia mahdollisista muutoksista;

c) sen on arvioitava säännöllisesti ja vähintään vuosittain ylimmän hallintoelimen yksittäisten jäsenten ja koko ylimmän hallintoelimen tietämystä, taitoja ja kokemusta ja annettava tästä tietoa ylimmälle hallintoelimelle;

d) sen on tarkasteltava säännöllisesti ylimmän hallintoelimen toimivan johdon valinnassa ja nimittämisessä noudattamaa toimintatapaa ja annettava suosituksia ylimmälle hallintoelimelle.

Tehtäviään suorittaessaan nimityskomitean on siinä määrin kuin mahdollista ja jatkuvasti otettava huomioon tarve varmistaa, että ylimmän hallintoelimen päätöksentekoa ei hallitse yksi henkilö tai pieni ryhmä henkilöitä tavalla, joka on vahingollinen markkinoiden ylläpitäjän etujen kannalta kokonaisuutena katsottuna.

Tehtäviään suorittaessaan nimityskomitean on voitava käyttää kaikkia aiheelliseksi katsomiaan resursseja, myös ulkopuolisia neuvonantajia.

Tätä kohtaa ei sovelleta, jos ylin hallintoelin ei kansallisen lain mukaan ole toimivaltainen jäsentensä valinta- ja nimitysmenettelyssä.

▼B

5. Jäsenvaltioiden tai toimivaltaisten viranomaisten on vaadittava markkinoiden ylläpitäjiä ja niiden nimityskomiteoita ottamaan huomioon laaja-alaiset ominaisuudet ja taidot ylimmän hallintoelimen jäseniä rekrytoitaessa ja ottamaan tätä varten käyttöön toimintapolitiikka, jolla edistetään monimuotoisuutta ylimmässä hallintoelimessä.

6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että markkinoiden ylläpitäjän ylin hallintoelin määrittelee ohjaus- ja hallintojärjestelmät, joilla varmistetaan organisaation tehokas ja vakaa hoito, mukaan lukien tehtävien eriyttäminen organisaatiossa ja eturistiriitojen ehkäiseminen, tavalla, joka edistää markkinoiden eheyttä, ja valvoo näiden järjestelmien täytäntöönpanoa.

Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että ylin hallintoelin valvoo ja määrääjoin arvioi markkinoiden ylläpitäjän ohjaus- ja hallintojärjestelmien tehokkuutta ja toteuttaa asianmukaiset toimet mahdollisten puutteiden korjaamiseksi.

Ylimmän hallintoelimen jäsenillä on oltava käytössään riittävät tiedot ja asiakirjat, joita se tarvitsee johdon päätöksenteon seuraamiseksi ja valvomiseksi.

7. Toimivaltaisen viranomaisen on evättävä toimilupa, jos se ei katso, että markkinoiden ylläpitäjän ylimmän hallintoelimen jäsenet ovat riittävän hyvämaineisia ja heillä on riittävä tietämys, taidot ja kokemus ja he käyttävät riittävästi aikaa tehtäviensä hoitamiseen, tai jos on osoitettavissa objektiivisia syitä, joiden perusteella voidaan katsoa, että markkinoiden ylläpitäjän ylin hallintoelin saattaa vaarantaa markkinoiden ylläpitäjän tehokkaan, järkevän ja vakaan hoidon sekä markkinoiden eheyden asianmukaisen huomioonottamisen.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että säännellyn markkinan toimilupaa myönnettäessä henkilön tai henkilöiden, jotka tosiasiallisesti johtavat toimiluvan jo saaneen säännellyn markkinan liiketoimintaa ja toimintoja tämän direktiivin mukaisesti, katsotaan täyttävän 1 kohdassa säädetyt vaatimukset.

8. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että markkinoiden ylläpitäjä ilmoittaa toimivaltaiselle viranomaiselle kaikkien ylimmän hallintoelimensä jäsenten nimet ja kaikki jäsenten vaihdokset sekä antaa kaikki tarpeelliset tiedot sen arvioimiseksi, täyttääkö markkinoiden ylläpitäjä 1–5 kohdan vaatimukset.

9. Arvopaperimarkkinaviranomainen antaa ohjeita seuraavista:

- a) se, mikä on riittävä aika, jonka ylimmän hallintoelimen jäsen yksilölliset olosuhteet ja markkinoiden ylläpitäjän toiminnan luonne, laajuus ja monimuotoisuus huomioon ottaen tarvitsee tehtäviensä hoitamiseen;
- b) se, mitä ovat 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetut ylimmän hallintoelimen riittävä tietämys, taidot ja kokemus;
- c) se, mitä ovat 2 kohdan c alakohdassa tarkoitetut ylimmän hallintoelimen jäsenen rehellisyys, lahjomattomuus ja riippumattomuus;
- d) se, mitä ovat 3 kohdassa tarkoitetut riittävät henkilöstöresurssit ja taloudelliset resurssit ylimmän hallintoelimen jäsenten tehtävään asettamiseen ja koulutukseen;
- e) se, mitä tarkoittaa monimuotoisuus, joka on otettava huomioon valittaessa ylimmän hallintoelimen jäseniä 5 kohdan mukaisesti.

▼B

Arvopaperimarkkinaviranomainen antaa nämä ohjeet viimeistään 3 päivänä tammikuuta 2016.

*46 artikla***Sellaisia henkilöitä koskevat vaatimukset, jotka huomattavasti vaikuttavat säännellyn markkinan johtamiseen**

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että henkilöt, jotka suoraan tai välillisesti voivat huomattavasti vaikuttaa säännellyn markkinan johtamiseen, ovat tehtävään soveltuvia.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että säännellyn markkinan markkinoiden ylläpitäjä
 - a) antaa toimivaltaiselle viranomaiselle ja julkistaa säännellyn markkinan ja/tai markkinoiden ylläpitäjän omistusta koskevat tiedot ja erityisesti niiden osapuolten nimet, jotka voivat huomattavasti vaikuttaa säännellyn markkinan johtamiseen, sekä näiden osapuolten intressien laajuuden;
 - b) toimittaa toimivaltaiselle viranomaiselle ja julkistaa tiedot omistussuoksien siirroista, joiden johdosta tilanne muuttuu säännellyn markkinan ylläpitämiseen huomattavasti vaikuttavien henkilöiden osalta.
3. Toimivaltaisen viranomaisen on kieltäydyttävä hyväksymästä säännellyn markkinan ja/tai markkinoiden ylläpitäjän määräysvaltao-suuksiin ehdotettuja muutoksia, jos on osoitettavissa objektiivisia syitä, joiden perusteella voidaan katsoa, että muutokset vaarantaisivat säännellyn markkinan järkevän ja vakaan hoidon.

*47 artikla***Toiminnan järjestämistä koskevat vaatimukset**

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että säännellyllä markkinalla on
 - a) järjestelyt, joilla voidaan selkeästi havaita ja hallita säännellyn markkinan, sen omistajien tai sen markkinoiden ylläpitäjän ja säännellyn markkinan vakaan toiminnan välisten eturistiriitojen mahdolliset haittavaikutukset säännellyn markkinan ylläpidolle tai sen jäsenille tai osapuolille, erityisesti jos eturistiriidat saattavat haitata toimivaltaisen viranomaisen säännellylle markkinalle siirtämien toimintojen hoitamista;
 - b) riittävät valmiudet hallita siihen kohdistuvia riskejä, panna täytäntöön asianmukaiset järjestelyt ja järjestelmät kaikkien sen ylläpitoon kohdistuvien merkittävien riskien havaitsemiseksi ja toteuttaa tehokkaita toimenpiteitä tällaisten riskien lieventämiseksi;
 - c) järjestelyt, joilla varmistetaan järjestelmän moitteeton tekninen toimivuus, mukaan lukien tehokkaat varajärjestelmät varsinaisen järjestelmän mahdollisiin toimintahäiriöihin liittyvien riskien hallitsemiseksi;
 - d) avoimet ja syrjimättömät säännöt ja menettelyt, joilla mahdollistetaan hyvän kauppatavan mukainen ja asianmukainen kaupankäynti sekä vahvistetaan objektiiviset perusteet toimeksiantojen tehokasta toteuttamista varten;
 - e) toimivat järjestelyt, joilla helpotetaan sen järjestelmien välityksellä toteutettujen liiketoimien tehokasta ja oikea-aikaista loppuunsaattamista;

▼B

- f) käytettävissään toimituspäätteen myöntäessä ja sen jälkeen jatkuvasti riittävät taloudelliset resurssit, joilla helpotetaan sen asianmukaista toimintaa, ottaen huomioon markkinoilla toteutettujen liiketoimien luonne ja suuruus sekä siihen kohdistuvien riskien lajit ja suuruus;

▼M11

- g) käytössään järjestelyt, joilla varmistetaan, että se täyttää asetuksen (EU) N:o 600/2014 22 b artiklassa säädetty tietojen laatua koskevat vaatimukset;
- h) vähintään kolme merkittävässä määrin aktiivista jäsentä tai käyttäjää, joista kullakin on mahdollisuus olla vuorovaikutuksessa kaikkien muiden kanssa hinnanmuodostuksessa.

▼B

2. Jäsenvaltiot eivät saa sallia, että markkinoiden ylläpitäjät toteuttavat asiakastoimeksiantoja omaa pääomaansa vastaan tai harjoittavat päämiehen lukuun täsmäytettyä kaupankäyntiä millään ylläpitämällään säännellyllä markkinalla.

*48 artikla***Järjestelmien häiriönsietokyky, kauppajien hintavaihtelurajat ja sähköinen kaupankäynti**

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että säännellyllä markkinalla on käytössään tehokkaat järjestelmät, menettelyt ja järjestelyt, joiden avulla voidaan varmistaa sen kaupankäyntijärjestelmien häiriönsietokyky, riittävä kapasiteetti toimeksiantojen ja viestien ruuhkahuippujen käsittelemiseen ja asianmukainen kaupankäynti markkinoiden vakavissa stressiolosuhteissa sekä se, että kaupankäyntijärjestelmät ovat täysin testattuja kyseisten edellytysten täyttymisen varmistamiseksi ja että käytössä on tehokkaat liiketoiminnan jatkuvuutta koskevat järjestelyt, joiden avulla voidaan varmistaa säännellyn markkinan palvelujen jatkuvuus sen kaupankäyntijärjestelmissä esiintyvien häiriöiden varalta.

2. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että säännellyllä markkinalla on

- a) kirjalliset sopimukset kaikkien markkinatakausstrategiaa säännellyllä markkinalla toteuttavien sijoituspalveluyritysten kanssa;
- b) järjestelmät sen varmistamiseksi, että riittävän monet sijoituspalveluyritykset osallistuvat tällaisiin sopimuksiin, joiden perusteella niiden on tehtävä sitovia hintatarjouksia kilpailukykyisillä hinnoilla, jolloin markkinoilla on säännöllisesti ja ennakoitavasti likviditeettiä, jos tällainen vaatimus on tarkoituksenmukainen kyseisellä säännellyllä markkinalla tapahtuvan kaupankäynnin luonteen ja laajuuden vuoksi.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettussa kirjallisessa sopimuksessa on ainakin täsmennettävä

- a) likviditeetin tarjoamiseen liittyvät sijoituspalveluyrityksen velvoitteet ja soveltuvin osin mahdolliset muut velvoitteet, jotka johtuvat osallistumisesta 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun järjestelmään;
- b) mahdolliset alennusten muodossa olevat tai muut kannustimet, joita säännelty markkina tarjoaa sijoituspalveluyritykselle likviditeetin tarjoamiseksi markkinoille säännöllisesti ja ennakoitavasti, sekä soveltuvin osin mahdolliset muut oikeudet, joita sijoituspalveluyritykselle aiheutuu osallistumisesta 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun järjestelmään.

▼B

Säännellyn markkinan on seurattava ja valvottava, noudattavatko sijoituspalveluyritykset tällaisten sitovien kirjallisten sopimusten vaatimuksia. Säännellyn markkinan on ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle sitovan kirjallisen sopimuksen sisällöstä ja pyynnöstä annettava toimivaltaiselle viranomaiselle kaikki tarvittavat muut tiedot, jotta se voi varmistua siitä, että säännelty markkina noudattaa tämän kohdan vaatimuksia.

4. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että säännellyllä markkinalla on käytössään tehokkaat järjestelmät, menettelyt ja järjestelyt sellaisten tarjousten hylkäämiseksi, jotka ylittävät ennalta määritetyt volyymien ja hintojen raja-arvot tai ovat selvästi virheellisiä.

5. ►**M11** Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että säännellyllä markkinalla on valmiudet kaupankäynnin pysäyttämiseksi tai rajoittamiseksi väliaikaisesti hätätilanteissa tai silloin, jos jossakin rahoitusvälineessä tapahtuu merkittävä hinnanmuutos kyseisellä tai siihen liittyvällä markkinalla lyhyessä ajassa, sekä poikkeuksellisissa tapauksissa minkä tahansa liiketoimen peruuttamiseksi, muuttamiseksi tai korjaamiseksi. Jäsenvaltioiden on vaadittava säänneltyä markkinaa varmistamaan, että kaupankäynnin pysäyttämisen tai rajoittamisen parametrit kalibroidaan tavalla, jossa otetaan huomioon eri omaisuuserien luokkien ja alaluokkien likviditeetti, markkinamallin luonne ja käyttäjien lajit ja joka on riittävä asianmukaisen kaupankäynnin merkittävien toimintahäiriöiden välttämiseksi. ◀

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että säännelty markkina ilmoittaa kaupankäynnin pysäyttämisen parametrit ja kyseisten parametrien olennaiset muutokset toimivaltaiselle viranomaiselle johdonmukaisella ja vertailukelpoisella tavalla ja että toimivaltainen viranomainen puolestaan ilmoittaa ne arvopaperimarkkinaviranomaiselle. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että kun kyseisen rahoitusvälineen osalta likviditeetillä mitattuna olennainen säännelty markkina pysäyttää kaupankäynnin missä tahansa jäsenvaltiossa, kyseisellä kauppapaikalla on käytössään tarvittavat järjestelmät ja menettelyt sen varmistamiseksi, että se ilmoittaa asiasta toimivaltaisille viranomaisille, jotta ne voivat koordinoida markkinoiden laajuisia toimia ja määrittää, onko aiheellista pysäyttää kaupankäynti muissa kauppapaikoissa, joissa rahoitusvälineellä käydään kauppaa, kunnes kaupankäyntiä jatketaan alkuperäisellä markkinalla.

▼M11

Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että säännelty markkina julkistaa verkkosivustollaan tiedot kaupankäynnin pysäyttämiseen tai rajoittamiseen johtaneista olosuhteista sekä periaatteista, joiden mukaisesti vahvistetaan siinä käytetyt tärkeimmät tekniset parametrit.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos säännelty markkina ei pysäytä tai rajoita kaupankäyntiä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetulla tavalla siitä huolimatta, että merkittävä hinnanmuutos jossakin rahoitusvälineessä tai siihen liittyvissä rahoitusvälineissä on johtanut tavanomaisesta poikkeavaan kaupankäyntiin yhdellä tai useammalla markkinalla, toimivaltaiset viranomaiset pystyvät toteuttamaan aiheelliset toimenpiteet markkinoiden tavanomaisen toiminnan palauttamiseksi, myös käyttämällä 69 artiklan 2 kohdan m-p alakohdassa tarkoitettuja valvontavaltuuksia.

▼B

6. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että säännellyllä markkinalla on käytössään tehokkaat järjestelmät, menettelyt ja järjestelyt, mukaan lukien edellytys, että jäsenet tai osapuolet huolehtivat algoritmien asianmukaisesta testauksesta, ja ympäristöjen tarjoaminen tällaisen testauksen helpottamiseksi, sen varmistamiseksi, että algoritmiset kaupankäyntijärjestelmät eivät voi aikaansaada tai lisätä tavanomaisesta poikkeavaa kaupankäyntiä markkinalla, ja tällaisista algoritmisista kaupankäyntijärjestelmistä aiheutuvan tavanomaisesta poikkeavan kaupankäynnin hallinnoimiseksi, mukaan lukien järjestelmät, joilla rajoitetaan toteuttamattomien toimeksiantojen suhteellista osuutta liiketoimista, jotka jäsen tai osapuoli voi kirjata järjestelmään, voidakseen hidastaa toimeksiantojen virtaa, jos järjestelmän kapasiteetti uhkaa ylittyä, ja voidakseen rajoittaa ja valvoa markkinalla sallittavaa pienintä mahdollista hinnanmuutosväliä.

7. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että suoran sähköisen markkinoillepääsyn sallivalla säännellyllä markkinalla on käytössään tehokkaat järjestelmät, menettelyt ja järjestelyt sen varmistamiseksi, että jäsenet ja osapuolet voivat tarjota kyseistä palvelua ainoastaan, jos ne ovat tämän direktiivin mukaisesti toimiluvan saaneita sijoituspalveluyrityksiä tai direktiivin 2013/36/EU mukaisesti toimiluvan saaneita luottolaitoksia, että niiden henkilöiden sopivuuteen, joille tätä pääsyä voidaan tarjota, sovelletaan asianmukaisesti vahvistettuja perusteita ja että jäsenellä tai osapuolella säilyy vastuu toimeksiannoista ja kaupoista, jotka on toteutettu käyttäen kyseistä palvelua tämän direktiivin vaatimusten mukaisesti.

Jäsenvaltioiden on myös edellytettävä, että säännelty markkina vahvistaa asianmukaiset vaatimukset tällä markkinoillepääsillä toteutettavan kaupankäynnin riskinhallintamenetelmille ja raja-arvoille ja pystyy erottamaan ja tarvittaessa lopettamaan suoraa sähköistä markkinoillepääsyä käyttävän henkilön toimeksiannot tai kaupankäynnin erillisinä jäsenen tai osapuolen muista toimeksiannoista tai muusta kaupankäynnistä.

Säännellyllä markkinalla on oltava käytössään järjestelyt, joilla keskeytetään tai lopetetaan jäsenen tai osapuolen suora sähköinen markkinoillepääsy asiakkaalle, kun tämän kohdan vaatimuksia ei noudateta.

8. Jäsenvaltioiden on vaadittava säänneltyä markkinaa varmistamaan, että sen konosalipalveluja koskevat säännöt ovat avoimia, tasapuolisia ja syrjimättömiä.

9. Jäsenvaltioiden on vaadittava säänneltyä markkinaa varmistamaan, että sen palkkiorakenteet, mukaan lukien toteutuspalkkiot, oheispalkkiot ja mahdolliset alennukset, ovat avoimia, tasapuolisia ja syrjimättömiä ja että ne eivät luo kannustimia toimeksiantojen tekemiseen, muuttamiseen tai peruuttamiseen tai liiketoimien toteuttamiseen tavalla, joka lisää tavanomaisesta poikkeavaa kaupankäyntiä tai markkinoiden väärinkäyttöä. Jäsenvaltioiden on erityisesti vaadittava säänneltyä markkinaa asettamaan markkinatakausvelvoitteita yksittäisille osakkeille tai soveltuvalle osakekorille vastineeksi myönnettävistä alennuksista.

Jäsenvaltioiden on sallittava, että säännelty markkina mukauttaa peruutettuja toimeksiantoja koskevia palkkioitaan sen mukaan, miten kauan toimeksianto oli voimassa, ja mitoittaa palkkiot kuhunkin rahoitusväliineseen, johon niitä sovelletaan.

▼B

Jäsenvaltiot voivat sallia, että säännelty markkina vahvistaa korkeamman palkkion sellaisen toimeksiannon tekemisestä, joka myöhemmin peruutetaan, kuin toteutetusta toimeksiannosta ja vahvistaa korkeamman palkkion osapuolille, joilla on suuri peruutettujen toimeksiantojen osuus toteutettuihin toimeksiantoihin verrattuna, sekä huippunopeaa algoritmista kaupankäyntimenetelmää soveltaville osapuolille, jotta voidaan ottaa huomioon järjestelmän kapasiteettiin kohdistuva ylimääräinen rasitus.

10. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että säännelty markkina pystyy jäsenten tai osapuolten tunnusmerkintöjen avulla tunnistamaan algoritmisella kaupankäynnillä tuotetut toimeksiannot, toimeksiantojen luomiseen käytetyt eri algoritmit ja kyseiset toimeksiannot käynnistäneet henkilöt. Toimivaltaisten viranomaisten on pyynnöstä saatava nämä tiedot.

11. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että säännellyn markkinan kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä säännellyt markkinat antavat toimivaltaisen viranomaisen käyttöön tiedot tarjouskirjaan tai pääsyn tarjouskirjaansa, jotta se voi valvoa kaupankäyntiä.

12. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa yksilöidään

- a) vaatimukset, joilla varmistetaan säänneltyjen markkinoiden kaupankäyntijärjestelmien häiriönsietokyky ja riittävä kapasiteetti;
- b) edellä 6 kohdassa tarkoitettu osuus ottaen huomioon esimerkiksi sellaiset tekijät kuin toteuttamattomien toimeksiantojen arvo suhteessa toteutettujen liiketoimien arvoon;
- c) suoraa sähköistä markkinoillepääsyä koskevat valvontamenetelmät sen varmistamiseksi, että tuettuun pääsyyn sovellettavat valvontamenetelmät vastaavat vähintään suoraan markkinoillepääsyyn sovellettavia valvontamenetelmiä;
- d) vaatimukset, joilla varmistetaan, että konosalipalvelut ja palkkiorakenteet ovat tasapuolisia ja syrjimättömiä ja että palkkiorakenteet eivät luo kannustimia tavanomaisesta poikkeavaan kaupankäyntiin tai markkinoiden väärinkäyttöön;
- e) sen määrittäminen, milloin säännelty markkina on kyseisen rahoitusvälineen osalta likviditeetillä mitattuna olennainen;
- f) vaatimukset, joilla varmistetaan, että markkinatakausjärjestelmät ovat tasapuolisia ja syrjimättömiä, ja vahvistetaan vähimmäistason markkinatakausvelvoitteet, jotka säänneltyjen markkinoiden on täytettävä suunnitellessaan markkinatakausjärjestelmää, ja olosuhteet, joissa vaatimus markkinatakausjärjestelmästä ei ole tarkoituksenmukainen ottaen huomioon kaupankäynnin luonne ja laajuus kyseisellä säännellyllä markkinalla, mukaan lukien se, salliiko tai mahdollistaako kyseinen säännelty markkina algoritmisen kaupankäynnin järjestelmänsä välityksellä;
- g) vaatimukset, joilla varmistetaan algoritmien asianmukainen testaus sen varmistamiseksi, että algoritmiset kaupankäyntijärjestelmät, mukaan lukien huippunopeat kaupankäyntijärjestelmät, eivät voi aikaansaada tai lisätä tavanomaisesta poikkeavaa kaupankäyntiä markkinalla;

▼M11

- h) periaatteet, jotka säänneltyjen markkinoiden on huomioitava, kun ne perustavat mekanismejaan kaupankäynnin pysäyttämiseksi tai rajoittamiseksi 5 kohdan mukaisesti, ottaen huomioon eri omaisuuserien luokkien ja alaluokkien likviditeetti, markkinamallin luonne ja käyttäjien lajit, sanotun kuitenkin rajoittamatta säänneltyjen markkinoiden harkintavaltaa kyseisten mekanismien vahvistamisessa;

▼ M11

- i) tiedot, jotka säänneltyjen markkinoiden on julkistettava, mukaan lukien kaupankäynnin pysäyttämisen parametrit, jotka säänneltyjen markkinoiden on ilmoitettava toimivaltaisille viranomaisille, 5 kohdan nojalla.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 29 päivänä maaliskuuta 2025.

Siirretään komissiolle valta täydentää tätä direktiiviä hyväksymällä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

▼ B*49 artikla***Hinnanmuutosvälit****▼ M4**

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että säännelty markkina ottaa käyttöön hinnanmuutosvälijärjestelyjä osakkeita, talletustodistuksia, pörssilistattuja rahastoja, todistuksia ja muita samankaltaisia rahoitusvälineitä varten sekä sellaisia muita rahoitusvälineitä varten, joista laaditaan teknisiä sääntelystandardeja 4 kohdan mukaisesti. Hinnanmuutosvälien soveltaminen ei saa estää säänneltyjä markkinoita täsmäyttämästä kooltaan suuria toimeksiantoja vallitsevien osto- ja myyntihintojen keskipisteessä.

▼ B

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen hinnanmuutosvälijärjestelyjen on oltava sellaisia, että

- a) ne kalibroidaan rahoitusvälineen likviditeettiprofiiliin eri markkinoilla ja osto- ja myyntitarjousten erojen keskiarvoon ottaen huomioon, että on suotavaa mahdollistaa kohtuullisen vakaat hinnat rajoittamatta tarpeettomasti hintaerojen kaventamista edelleen;
- b) niissä mukautetaan hinnanmuutosväli asianmukaisesti kuhunkin rahoitusvälineeseen.

▼ M11

Kun kyse on osakkeista, joilla on Euroopan talousalueen (ETA) ulkopuolella annettu kansainvälinen arvopaperien tunnusnumero (ISIN), tai osakkeista, joilla on ETA-alueen ISIN-tunnus ja joilla käydään kauppaa kolmannen maan kauppapaikassa käyttäen paikallista valuuttaa tai muun kuin ETA-maan valuuttaa asetuksen (EU) N:o 600/2014 23 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetulla tavalla ja joiden osalta kauppapaikka, joka on likviditeetillä mitattuna merkittävin markkina, on kolmannessa maassa, säännellyt markkinat voivat määrittää saman hinnanmuutosvälin kuin se, jota sovelletaan kyseisessä kauppapaikassa.

▼ B

3. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa määritetään pienimmät mahdolliset hinnanmuutosvälit tai hinnanmuutosvälijärjestelyt tiettyjä osakkeita, talletustodistuksia, pörssilistattuja rahastoja, todistuksia ja muita samankaltaisia

▼B

rahoitusvälineitä varten, kun tämä on tarpeen markkinoiden asianmukaisen toiminnan varmistamiseksi, 2 kohdassa säädettyjen tekijöiden sekä rahoitusvälineiden hinnan, hintaerojen ja likviditeetin syvyyden mukaisesti.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2015.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

4. Arvopaperimarkkinaviranomainen voi laatia luonnoksia teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa määritetään pienimmät mahdolliset hinnannuutosvälit tai hinnannuotvälijärjestelyt tiettyjä muita kuin 3 kohdassa lueteltuja rahoitusvälineitä varten, kun tämä on tarpeen markkinoiden asianmukaisen toiminnan varmistamiseksi, 2 kohdassa säädettyjen tekijöiden sekä rahoitusvälineiden hinnan, hintaerojen ja likviditeetin syvyyden mukaisesti.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä tammikuuta 2016.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

▼M11**▼B***51 artikla***Rahoitusvälineiden ottaminen kaupankäynnin kohteeksi**

1. Jäsenvaltioiden on vaadittava säänneltyjä markkinoita laatimaan selkeät ja avoimet säännöt rahoitusvälineiden ottamisesta kaupankäynnin kohteeksi.

Näillä säännöillä on varmistettava, että rahoitusvälineillä, jotka on otettu kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla, voidaan käydä kauppaa hyvää kauppatapaa noudattaen, asianmukaisesti ja tehokkaasti ja, jos kyseessä ovat siirtokelpoiset arvopaperit, että ne ovat vapaasti luovutettavissa.

2. Jos kyseessä ovat johdannaiset, 1 kohdassa tarkoitetuilla säännöillä on erityisesti varmistettava, että johdannaissopimuksen sisältö mahdollistaa kyseisen sopimuksen asianmukaisen hinnoittelun ja toimivat toimitusedellytykset.

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa asetettujen velvoitteiden lisäksi jäsenvaltioiden on vaadittava säänneltyä markkinaa ottamaan käyttöön ja pitämään voimassa toimivat järjestelyt sen varmistamiseksi, että

▼B

säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteeksi otettujen siirtokelpoisten arvopaperien liikkeeseenlaskijat noudattavat ensimarkkinoilla tapahtuvaa, jatkuvaa tai tapauskohtaista tietojen julkistamista koskevia unionin oikeuden mukaisia velvoitteitaan.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että säännelty markkina ottaa käyttöön järjestelyt, joilla helpotetaan sen jäsenten tai osapuolten pääsyä unionin oikeuden nojalla julkistettuihin tietoihin.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että säännellyt markkinat ovat ottaneet käyttöön tarvittavat järjestelyt voidakseen tarkistaa säännöllisesti, että niiden kaupankäynnin kohteeksi ottamat rahoitusvälineet ovat kaupankäynnin kohteeksi ottamista koskevien vaatimusten mukaiset.

5. Siirtokelpoinen arvopaperi, joka on otettu kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla, voidaan tämän jälkeen ottaa kaupankäynnin kohteeksi muilla säännellyillä markkinoilla, jopa ilman liikkeeseenlaskijan suostumusta, direktiivin 2003/71/EY asiaa koskevien säännösten mukaisesti. Säännellyn markkinan on ilmoitettava liikkeeseenlaskijalle, että sen arvopapereilla käydään kauppaa kyseisellä säännellyllä markkinalla. Liikkeeseenlaskijalla ei ole velvoitetta antaa 3 kohdan mukaisia tietoja suoraan säännellylle markkinalle, jolla tapahtuvan kaupankäynnin kohteeksi liikkeeseenlaskijan arvopaperit on otettu ilman sen suostumusta.

6. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa

- a) määritetään eri rahoitusvälinelajien ominaispiirteet, jotka säännellyn markkinan on otettava huomioon arvioidessaan, onko rahoitusväline laskettu liikkeeseen tavalla, joka on sopusoinnussa kaupankäynnin kohteeksi ottamiselle säännellyn markkinan ylläpitämällä markkinasegmenteillä 1 kohdan toisessa alakohdassa asetettujen vaatimusten kanssa;
- b) selvennetään ne järjestelyt, jotka säännellyn markkinan on toteutettava, jotta sen katsotaan täyttäneen velvoitteensa tarkastaa, että siirtokelpoisen arvopaperin liikkeeseenlaskija noudattaa ensimarkkinoilla tapahtuvaa, jatkuvaa tai tapauskohtaista tietojen julkistamista koskevia unionin oikeuden mukaisia velvoitteitaan;
- c) selvennetään ne järjestelyt, jotka säännellyn markkinan on otettava käyttöön 3 kohdan mukaisesti helpottaakseen jäsentensä tai osapuoltonsä pääsyä unionin oikeuden mukaisesti julkistettuihin tietoihin.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2015.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

52 artikla

Rahoitusvälineillä säännellyllä markkinalla käytävän kaupan keskeyttäminen ja lopettaminen

1. Markkinoiden ylläpitäjä voi keskeyttää tai lopettaa kaupankäynnin rahoitusvälineellä, joka ei enää ole säännellyn markkinan sääntöjen mukainen, paitsi jos tällaisesta keskeyttämisestä tai lopettamisesta todennäköisesti aiheutuu merkittävää haittaa sijoittajien eduille tai markkinoiden asianmukaiselle toiminnalle, sanotun kuitenkaan rajoittamatta toimivaltaisen viranomaisen oikeutta vaatia 69 artiklan 2 kohdan mukaisesti rahoitusvälineellä käytävän kaupan keskeyttämistä tai lopettamista.

▼B

2. Jäsenvaltioiden on vaadittava markkinoiden ylläpitäjää, joka keskeyttää tai lopettaa kaupankäynnin rahoitusvälineellä, keskeyttämään tai lopettamaan kaupankäynti myös liitteessä I olevan C osan 4–10 kohdassa tarkoitetuilla johdannaisilla, jotka liittyvät tai joissa viitataan tähän rahoitusvälineeseen, kun tämä on tarpeen kohde-etuutena olevalla rahoitusvälineellä käytävän kaupan keskeyttämisen tai lopettamisen tavoitteiden tukemiseksi. Markkinoiden ylläpitäjän on julkistettava päätöksensä, joka koskee kyseisellä rahoitusvälineellä tai mahdollisella siihen liittyvällä johdannaisella käytävän kaupan keskeyttämistä tai lopettamista, ja annettava asiaa koskevat päätökset tiedoksi toimivaltaiselle viranomaiselle.

Toimivaltaisen viranomaisen, jonka lainkäyttöalueella kaupankäynnin keskeyttämisestä tai lopettamisesta on päätetty, on myös vaadittava muita säänneltyjä markkinoita, monenkeskisiä kaupankäyntijärjestelmiä, organisoituja kaupankäyntijärjestelmiä ja kauppohen sisäisiä toteuttajia, jotka kuuluvat sen lainkäyttövaltaan ja käyvät kauppaa samalla rahoitusvälineellä tai tämän direktiivin liitteessä I olevan C osan 4–10 kohdassa tarkoitetuilla johdannaisilla, jotka liittyvät tai joissa viitataan tähän rahoitusvälineeseen, keskeyttämään tai lopettamaan kaupankäynti kyseisellä rahoitusvälineellä tai johdannaisilla, jos keskeyttäminen tai lopettaminen johtuu epäilystä markkinoiden väärinkäytöstä, ostotarjouksesta tai siitä, että asetuksen (EU) N:o 596/2014 7 ja 17 artiklan vastaisesti liikkeeseenlaskijasta tai rahoitusvälineestä on jätetty julkistamatta sisäpiiritietoa, paitsi jos tästä keskeyttämisestä tai lopettamisesta voisi aiheutua merkittävää haittaa sijoittajien eduille tai markkinoiden asianmukaiselle toiminnalle.

Kunkin toimivaltaisen viranomaisen, jolle päätös on annettu tiedoksi, on annettava päätöksensä tiedoksi arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja muille toimivaltaisille viranomaisille sekä perusteltava päätöksensä, jos kaupankäyntiä rahoitusvälineellä tai liitteessä I olevan C osan 4–10 kohdassa tarkoitetuilla johdannaisilla, jotka liittyvät tai joissa viitataan tähän rahoitusvälineeseen, ei keskeytetä tai lopeteta.

Toimivaltaisen viranomaisen on välittömästi julkistettava päätös ja annettava se tiedoksi arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille.

Muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten, joille päätös on annettu tiedoksi, on myös vaadittava säänneltyjä markkinoita, muita monenkeskisiä kaupankäyntijärjestelmiä, muita organisoituja kaupankäyntijärjestelmiä ja kauppohen sisäisiä toteuttajia, jotka kuuluvat niiden lainkäyttövaltaan ja käyvät kauppaa samalla rahoitusvälineellä tai tämän direktiivin liitteessä I olevan C osan 4–10 kohdassa tarkoitetuilla johdannaisilla, jotka liittyvät tai joissa viitataan tähän rahoitusvälineeseen, keskeyttämään tai lopettamaan kaupankäynti kyseisellä rahoitusvälineellä tai johdannaisilla, jos keskeyttäminen tai lopettaminen johtuu epäilystä markkinoiden väärinkäytöstä, ostotarjouksesta tai siitä, että asetuksen (EU) N:o 596/2014 7 ja 17 artiklan vastaisesti liikkeeseenlaskijasta tai rahoitusvälineestä on jätetty julkistamatta sisäpiiritietoa, paitsi jos tästä keskeyttämisestä tai lopettamisesta voisi aiheutua merkittävää haittaa sijoittajien eduille tai markkinoiden asianmukaiselle toiminnalle.

Tätä kohtaa sovelletaan myös siinä tapauksessa, että rahoitusvälineellä tai liitteessä I olevan C osan 4–10 kohdassa tarkoitetuilla johdannaisilla, jotka liittyvät tai joissa viitataan tähän rahoitusvälineeseen, käytävän kaupan keskeyttäminen lopetetaan.

Tässä kohdassa tarkoitettua tiedoksiantomenettelyä sovelletaan myös siinä tapauksessa, että toimivaltainen viranomainen päättää 69 artiklan

▼B

2 kohdan m ja n alakohdan nojalla keskeyttää tai lopettaa kaupankäynnin rahoitusvälineellä tai liitteessä I olevan C osan 4–10 kohdassa tarkoitetuilla johdannaisilla, jotka liittyvät tai joissa viitataan tähän rahoitusvälineeseen.

Sen varmistamiseksi, että velvoitetta tällaisilla johdannaisilla käytävän kaupan keskeyttämisestä tai lopettamisesta sovelletaan oikeasuhteisesti, arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa täsmennetään tapaukset, joissa yhteys johdannaisten, joka liittyy tai jossa viitataan rahoitusvälineeseen, jolla käytävä kauppa on keskeytetty tai lopetettu, ja alkuperäisen rahoitusvälineen välillä on sellainen, että myös kaupankäynti johdannaisella on keskeytettävä tai lopetettava kohde-etuutena olevalla rahoitusvälineellä käytävän kaupan keskeyttämisen tai lopettamisen tavoitteiden tukemiseksi.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2015.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten sääntelystandardien asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

3. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi, joissa määritetään 2 kohdan mukaisten päätösten tiedoksiantamisen ja julkistamisen muoto ja aikataulu.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten täytäntöönpanostandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä tammikuuta 2016.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten täytäntöönpanostandardien asetuksen (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.

4. Siirretään komissiolle valta hyväksyä 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joissa luetellaan olosuhteet, joista aiheutuu 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua merkittävää haittaa sijoittajien eduille ja markkinoiden asianmukaiselle toiminnalle.

53 artikla

Pääsy säännellylle markkinalle

1. Jäsenvaltioiden on vaadittava säännelyä markkinaa ottamaan käyttöön, panemaan täytäntöön ja ylläpitämään objektiivisiin perusteisiin perustuvat avoimet ja syrjimättömät säännöt, jotka koskevat pääsyä säännellylle markkinalle tai sen jäsenyyttä.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa säännöissä on määritettävä jäsenen tai osapuolten velvoitteet, jotka johtuvat

- a) säännellyn markkinan muodosta ja hallinnoinnista;
- b) markkinalla toteutettaviin liiketoimiin liittyvistä säännöistä;
- c) markkinalla toimivien sijoituspalveluyritysten tai luottolaitosten henkilökunnalle asetettavista ammatillisista vaatimuksista;
- d) muille jäsenille tai osapuolille kuin sijoituspalveluyrityksille ja luottolaitoksille 3 kohdan mukaisesti asetettavista ehdoista;
- e) säännellyllä markkinalla toteutettujen liiketoimien määrittämisestä ja toimitusta koskevista säännöistä ja menettelyistä.

▼B

3. Säännellyt markkinat voivat hyväksyä jäseniksi tai osapuoliksi sijoituspalvelu yrityksii, direktiivin 2013/36/EU mukaisesti toimiluvan saaneita luottolaitoksia ja muita henkilöitä,

- a) jotka ovat riittävän hyvämaineisia;
- b) joilla on riittävät kaupankäyntivalmiudet ja -taidot ja riittävä kokemus;
- c) joilla on tarvittaessa riittävät organisaatiojärjestelyt; ja
- d) joilla on hoitamaansa tehtävään nähden riittävät resurssit ottaen huomioon eri rahoitusjärjestelyt, joita säännelty markkina on saattanut ottaa käyttöön liiketoimien asianmukaisen toimituksen takaamiseksi.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, ettei jäsenten ja osapuolten tarvitse säännellyllä markkinalla toteutettujen liiketoimien osalta soveltaa toisiinsa tämän direktiivin 24, 25, 27 ja 28 artiklassa säädettyjä velvoitteita. Säännellyn markkinan jäsenten tai osapuolten on kuitenkin täytettävä 24, 25, 27 ja 28 artiklan mukaiset asiakkaisiinsa kohdistuvat velvoitteet silloin, kun ne toteuttavat toimeksiantoja asiakkaidensa lukuun säännellyllä markkinalla.

5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että pääsyä säännellylle markkinalle tai sen jäsenyyttä tai sille osallistumista koskeissa säännöissä annetaan sijoituspalvelu yrityksille ja luottolaitoksille mahdollisuus osallistua markkinalle suoraan tai etäältä.

6. Jäsenvaltioiden on ilman oikeudellisia tai hallinnollisia lisävaatimuksia annettava toisiin jäsenvaltioihin sijoittautuneille säännellyille markkinoille mahdollisuus tarjota omalla alueellaan asianmukaisia järjestelyjä, joilla helpotetaan jäsenvaltion alueelle sijoittautuneiden etäkäyttäjien tai -osapuolten pääsyä kyseisille markkinoille ja kaupankäyntiä kyseisillä markkinoilla.

Säännellyn markkinan on ilmoitettava kotijäsenvaltionsa toimivaltaiselle viranomaiselle jäsenvaltio, jossa se aikoo tarjota tällaisia järjestelyjä. Kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on toimitettava kuukauden kuluessa tieto tästä jäsenvaltiolle, jossa säännelty markkina aikoo tarjota tällaisia järjestelyjä. Arvopaperimarkkinaviranomainen voi pyytää saada tutustua näihin tietoihin asetuksen (EU) N:o 1095/2010 35 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen ja siinä asetettujen edellytysten mukaisesti.

Säännellyn markkinan kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä ja ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava kyseiseen jäsenvaltioon sijoittautuneiden säännellyn markkinan jäsenten tai osapuolten nimet.

7. Jäsenvaltioiden on vaadittava markkinoiden ylläpitäjää toimittamaan säännellyn markkinan toimivaltaiselle viranomaiselle säännöllisesti luettelo säännellyn markkinan jäsenistä tai osapuolista.

*54 artikla***Säännellyn markkinan sääntöjen ja muiden oikeudellisten velvoitteiden noudattamisen valvonta**

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että säännellyt markkinat ottavat käyttöön ja pitävät voimassa tehokkaat järjestelyt ja menettelyt, mukaan lukien tarvittavat resurssit, valvoakseen säännöllisesti, että niiden jäsenet tai osapuolet noudattavat niiden sääntöjä. Säänneltyjen markkinoiden on valvottava jäsentensä tai osapuoltensa niiden järjestelmiä

▼B

käyttäen lähettämiä toimeksiantoja, mukaan lukien peruutukset, ja toteuttamia liiketoimia voidakseen havaita järjestelmän sääntöjen rikkomisen, tavanomaisesta poikkeavan kaupankäynnin, menettelyn, johon saattaa liittyä asetuksessa (EU) N:o 596/2014 kiellettyä toimintaa, tai rahoitusvälineeseen liittyvät järjestelmän toimintahäiriöt.

2. Jäsenvaltioiden on veloitettava säänneltyjen markkinoiden ylläpitäjät ilmoittamaan toimivaltaiselle viranomaiselleen välittömästi niiden sääntöjen merkittävästä rikkomisesta, tavanomaisesta poikkeavasta kaupankäynnistä, menettelystä, johon saattaa liittyä asetuksessa (EU) N:o 596/2014 kiellettyä toimintaa, tai rahoitusvälineeseen liittyvistä järjestelmän toimintahäiriöistä.

Säänneltyjen markkinoiden toimivaltaisten viranomaisten on toimitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut tiedot.

Kun kyseessä on menettely, johon saattaa liittyä asetuksessa (EU) N:o 596/2014 kiellettyä toimintaa, toimivaltaisen viranomaisen on oltava vakuuttunut siitä, että tällaista väärinkäyttöä tapahtuu tai on tapahtunut, ennen kuin se ilmoittaa asiasta muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

3. Jäsenvaltioiden on veloitettava markkinoiden ylläpitäjä toimittamaan asiaa koskevat tiedot ilman aiheetonta viivytystä toimivaltaiselle viranomaiselle, joka vastaa markkinoiden väärinkäyttöä kyseisellä säännellyllä markkinalla koskevista tutkinta- ja syytetoimista, ja avustamaan sitä kaikin tavoin säännellyn markkinan järjestelmissä tai niiden välityksellä tapahtuvaa markkinoiden väärinkäyttöä koskevissa tutkinta- ja syytetoimissa.

4. Siirretään komissiolle valta hyväksyä 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä niiden tilanteiden määrittämiseksi, joita koskee tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettu ilmoitusvaatimus.

*55 artikla***Keskusvastapuoli- ja selvitysjärjestelmiä koskevat säännökset**

1. Jäsenvaltiot eivät saa estää säänneltyjä markkinoita tekemästä asianmukaisia järjestelyjä toisessa jäsenvaltiossa toimivan keskusvastapuolen tai selvitysyhteisön ja selvitysjärjestelmän kanssa markkinaosapuolten kyseisten järjestelmien välityksellä toteuttamien joidenkin tai kaikkien kauppojen määrittämiseksi ja/tai toimittamiseksi, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asetuksen (EU) N:o 648/2012 III, IV tai V osaston soveltamista.

2. Säännellyn markkinan toimivaltainen viranomainen ei saa vastustaa toisessa jäsenvaltiossa toimivan keskusvastapuolen, selvitysyhteisön ja/tai selvitysjärjestelmän käyttöä, paitsi jos tämän osoitetaan olevan välttämätöntä kyseisen säännellyn markkinan asianmukaisen toiminnan ylläpitämiseksi ja ottaen huomioon selvitysjärjestelmille tämän direktiivin 37 artiklan 2 kohdassa asetetut edellytykset, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asetuksen (EU) N:o 648/2012 III, IV tai V osaston soveltamista.

Tarpeettoman päällekkäisen valvonnan välttämiseksi toimivaltaisen viranomaisen on otettava huomioon selvitysjärjestelmien valvojina toimivien keskuspankkien tai kyseisten järjestelmien osalta toimivaltaisten muiden valvontaviranomaisten jo suorittama selvitysjärjestelmän valvonta.

▼B*56 artikla***Luettelo säännellyistä markkinoista**

Kunkin jäsenvaltion on laadittava luettelo säännellyistä markkinoista, joiden kotijäsenvaltio se on, ja toimitettava tämä luettelo muille jäsenvaltioille ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle. Samalla tavalla on tiedotettava kaikista tähän luetteloon tehdyistä muutoksista. Arvopaperimarkkinaviranomainen julkistaa kaikista säännellyistä markkinoista laaditun luettelon verkkosivustollaan ja pitää sen ajan tasalla. Luettelossa on oltava arvopaperimarkkinaviranomaisen tämän direktiivin 65 artiklan 6 kohdan mukaisesti vahvistama säänneltyjen markkinoiden tunnustekoodi, jota käytetään 65 artiklan 1 kohdan g alakohdan ja 65 artiklan 2 kohdan g alakohdan sekä asetuksen (EU) N:o 600/2014 6, 10 ja 26 artiklan mukaisesti annettavissa tiedoissa.

IV OSASTO

POSITIOLIMIITIT JA HYÖDYKEJOHDANNAISPOSITIOIDEN HOIDON VALVONTATOIMENPITEET SEKÄ RAPORTOINTI*57 artikla***▼M11****Hyödykejohdannaisten positiolimiitit sekä hyödykejohdannaisten ja päästöoikeusjohdannaisten hoidon valvontatoimenpiteet****▼M8**

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset vahvistavat arvopaperimarkkinaviranomaisen 3 kohdan mukaisesti hyväksytyissä teknisissä sääntelystandardeissa määrittelemää laskentamenetelmää käyttäen limiitit, jotka koskevat kauppapaikassa kaupankäynnin kohteena olevien maatalousalan hyödykejohdannaisten ja kriittisten tai merkittävien hyödykejohdannaisten sekä taloudelliselta kannalta vastaavien OTC-sopimusten muodostaman nettomääräisen position kokoa, joka henkilöllä enintään voi olla kaikkina aikoina, ja että toimivaltaiset viranomaiset soveltavat näitä limiittejä. Hyödykejohdannaisen on katsottava olevan kriittinen tai merkittävä, kun lopullisen position haltijoiden kaikkien nettopositioiden yhteenlaskettu määrä vastaa niiden avoinna olevien sopimusten kokoa, joka on keskimäärin vähintään 300 000 erää vuoden mittaisen ajanjakson aikana. Limiitit on asetettava henkilön kaikkien positioiden ja koko konsernin tasolla henkilön lukuun pidettyjen positioiden perusteella, jotta

- a) estetään markkinoiden väärinkäyttö;
- b) tuetaan asianmukaisia hinnoittelu- ja toimitusedellytyksiä, mukaan lukien markkinoita vääristävien positioiden estäminen ja erityisesti johdannaisten toimituskuukauden hintojen ja kohde-etuutena olevan hyödykkeen spot-hintojen lähentymisen varmistaminen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta hinnanmuodostusta kohde-etuutena olevan hyödykkeen markkinoilla.

Edellä 1 kohdassa tarkoitettuja positiolimiittejä ei sovelleta

- a) finanssialan ulkopuolisen yhteisön positiioihin tai sen lukuun pidettyihin positiioihin, jotka objektiivisesti mitattavalla tavalla vähentävät kyseisen finanssialan ulkopuolisen yhteisön kaupalliseen toimintaan välittömästi liittyviä riskejä;
- b) pääasiassa kaupallista toimintaa harjoittavaan konserniin kuuluvan ja tähän pääasiassa kaupallista toimintaa harjoittavaan konserniin kuuluvan finanssialan ulkopuolisen yhteisön lukuun toimivan finanssialan yhteisön positiioihin tai sen lukuun pidettyihin positiioihin, kun kyseiset positiot objektiivisesti mitattavalla tavalla vähentävät kyseisen finanssialan ulkopuolisen yhteisön kaupalliseen toimintaan välittömästi liittyviä riskejä;

▼ M8

- c) finanssialalla toimivien ja finanssialan ulkopuolisten vastapuolten sellaisiin positiioihin, jotka ovat objektiivisesti mitattavalla tavalla seurausta liiketoimista, jotka on toteutettu likviditeetin tarjoamista kauppapaikalle koskevien velvoitteiden täyttämiseksi 2 artiklan 4 kohdan neljännen alakohdan c alakohdan mukaisesti;
- d) edellä 4 artiklan 1 kohdan 44 alakohdan c alakohdassa tarkoitettuihin kaikkiin muihin arvopapereihin, jotka liittyvät liitteessä I olevan C osan 10 kohdassa tarkoitettuun hyödykkeeseen tai kohde-etuuteen.

Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardiksi, joissa määritetään menettely, jolla finanssialan yhteisö, joka kuuluu pääasiassa kaupallista toimintaa harjoittavaan konserniin, voi hakea suojautumista koskevaa poikkeusta sellaisten kyseisen finanssialan yhteisön positioiden osalta, jotka objektiivisesti mitattavalla tavalla vähentävät konsernin finanssialan ulkopuolisten yhteisöjen kaupalliseen toimintaan välittömästi liittyviä riskejä.

Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardiksi, joissa määritetään menettely, jonka mukaisesti henkilöt voivat hakea poikkeusta positiioille, jotka ovat seurausta liiketoimista, jotka on toteutettu likviditeetin tarjoamista kauppapaikalle koskevien velvoitteiden täyttämiseksi.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa kolmannessa ja neljännessä alakohdassa tarkoitetut teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 28 päivänä marraskuuta 2021.

Siirretään komissiolle valta täydentää tätä direktiiviä hyväksymällä tämän kohdan kolmannessa ja neljännessä alakohdassa tarkoitetut tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

▼ B

- 2. Positiolimiiteissä on määritettävä selkeät määrälliset kynnsarvot, jotka koskevat sellaisen hyödykejohdannaisposition kokoa, joka henkilöillä enintään voi olla.

▼ M8

- 3. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luettelon 1 kohdassa tarkoitetuista kriittisistä tai merkittävistä hyödykejohdannaisista ja laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardiksi, joissa määritetään laskentamenetelmä, jota toimivaltaisten viranomaisten on sovellettava vahvistaessaan spot-kuukauden positiolimitit ja kaikkien muiden kuukausien positiolimitit, jotka koskevat kohde-etuuden luovuttamisen tai nettoarvon tilityksen kautta toteutettavia hyödykejohdannaisia ja perustuvat kyseisen johdannaisen ominaispiirteisiin.

Laatiessaan luetteloa 1 kohdassa tarkoitetuista kriittisistä tai merkittävistä hyödykejohdannaisista arvopaperimarkkinaviranomainen ottaa huomioon seuraavat osatekijät:

- a) markkinaosapuolten lukumäärä;
- b) kyseisen johdannaisen kohde-etuutena oleva hyödyke.

Määrittäessään ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun laskentamenetelmän arvopaperimarkkinaviranomainen ottaa huomioon seuraavat osatekijät:

- a) kohde-etuutena olevan hyödykkeen toimitettavissa oleva määrä;
- b) avoinna olevien johdannaispöytäkirjojen kokonaismäärä ja avoinna olevien sellaisten muiden rahoitusvälineiden kokonaismäärä, joissa kohde-etuutena on sama hyödyke;
- c) markkinaosapuolten lukumäärä ja koko;
- d) kohde-etuutena olevan hyödykkeen markkinoiden ominaispiirteet, mukaan lukien tuotanto- ja kulutusmallit sekä markkinoille kuljettamista koskevat mallit;

▼ **M8**

- e) uusien hyödykejohtannaisten kehittäminen;
- f) kokemukset, joita positiolimiiteistä on saatu kauppapaikkaa ylläpitäviltä sijoituspalveluyrityksiltä tai markkinoiden ylläpitäjiltä ja muilta lainkäyttöalueilta.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 28 päivänä marraskuuta 2021.

Siirretään komissiolle valta täydentää tätä direktiiviä hyväksymällä tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

4. Toimivaltaisen viranomaisen on asetettava komission 3 kohdan mukaisesti hyväksymissä teknisissä sääntelystandardeissa säädettyä laskentamenetelmää käyttäen positiolimiitit kauppapaikoissa kaupankäynnin kohteena oleville kriittisille tai merkittävillä hyödykejohtannaisille ja maatalousalan hyödykejohtannaisille. Tällaisten positiolimiittien on katettava myös taloudelliselta kannalta vastaavat OTC-sopimukset.

Toimivaltaisen viranomaisen on tarkasteltava uudelleen ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja positiolimiittejä, kun markkinoilla tapahtuu merkittävä muutos, mukaan lukien merkittävä muutos hyödykkeiden toimitettavissa olevassa määrässä tai avoimissa olevissa sopimuksissa, ja käytettävä tässä perusteena määrittämäänsä hyödykkeiden toimitettavissa olevaa määrää ja avoimissa olevia sopimuksia sekä asetettava kyseiset positiolimiitit uudelleen komission 3 kohdan mukaisesti hyväksymissä teknisissä sääntelystandardeissa säädetyn laskentamenetelmän mukaisesti.

▼ **B**

5. Toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle tarkat positiolimiitit, jotka ne aikovat asettaa arvopaperimarkkinaviranomaisen 3 kohdan mukaisesti määrittämää laskentamenetelmää käyttäen. Arvopaperimarkkinaviranomainen antaa asianomaiselle toimivaltaiselle viranomaiselle kahden kuukauden kuluessa siitä, kun se on vastaanottanut ilmoituksen, lausunnon, jossa arvioidaan, ovatko positiolimiitit 1 kohdassa asetettujen tavoitteiden sekä arvopaperimarkkinaviranomaisen 3 kohdan mukaisesti määrittämän laskentamenetelmän mukaiset. Arvopaperimarkkinaviranomainen julkistaa lausunnon verkkosivustollaan. Asianomaisen toimivaltaisen viranomaisen on muutettava positiolimiitit arvopaperimarkkinaviranomaisen lausunnon mukaisesti tai toimitettava sille perustelut siitä, miksi muutos katsotaan tarpeettomaksi. Jos toimivaltainen viranomainen asettaa arvopaperimarkkinaviranomaisen lausunnon vastaisia limiittejä, sen on viipymättä julkaistava verkkosivustollaan tiedonanto, jossa selitetään kaikilta osin, miksi se on toiminut näin.

Jos arvopaperimarkkinaviranomainen katsoo, että positiolimiitti ei ole 3 kohdassa määritetyn laskentamenetelmän mukainen, sen on toteutettava toimenpiteitä asetuksen (EU) N:o 1095/2010 17 artiklan mukaisten valtuuksiensa mukaisesti.

▼ **M8**

6. Jos samaan kohde-etuuteen perustuvilla maatalousalan hyödykejohtannaisilla, joilla on samat ominaispiirteet, käydyn kaupan volyyymi on merkittävä useamman kuin yhden lainkäyttöalueen kauppapaikoissa tai jos samaan kohde-etuuteen perustuvilla kriittisillä tai merkittävillä hyödykejohtannaisilla, joilla on samat ominaispiirteet, käydään kauppaa useamman kuin yhden lainkäyttöalueen kauppapaikoissa, sen kauppapaikan toimivaltaisen viranomaisen, jossa kaupankäynti on volyymitaan suurin, jäljempänä 'toimivaltainen keskusviranomainen', on asetettava yhtenäinen positiolimiitti, jota on määrä soveltaa kaikkeen kyseisillä johdannaisilla käytävään kauppaan. Toimivaltaisen keskusviranomaisen on kuultava sellaisten muiden kauppapaikkojen toimivaltaisia viranomaisia, joissa näillä maatalousalan hyödykejohtannaisilla käydyn kaupan volyyymi on merkittävä tai joissa käydään kauppaa näillä kriittisillä tai merkittävillä hyödykejohtannaisilla, yhtenäisestä positiolimiitistä, jota on määrä soveltaa, sekä tämän yhtenäisen positiolimiitin mahdollisista muutoksista.

▼ **M8**

Toimivaltaisten viranomaisten, jotka eivät hyväksy sitä, että toimivaltainen keskusviranomainen asettaa yhtenäisen positiolimiitin, on esitettävä kirjallisesti kaikilta osin ja yksityiskohtaisesti syyt, joiden vuoksi ne katsovat, etteivät 1 kohdassa säädetyt vaatimukset täyty. Arvopaperimarkkinaviranomainen ratkaisee toimivaltaisten viranomaisten väliset mahdolliset erimielisyydet asetuksen (EU) N:o 1095/2010 19 artiklan mukaisten valtuuksiensa mukaisesti.

Niiden kauppapaikkojen toimivaltaisten viranomaisten, joissa käydään kauppaa samaan kohde-etuuteen perustuvilla maatalousalan hyödykejohdannaisilla, joilla on samat ominaispiirteet, tai samaan kohde-etuuteen perustuvilla kriittisillä tai merkittävillä hyödykejohdannaisilla, joilla on samat ominaispiirteet, sekä näihin hyödykejohdannaisiin liittyvien positioiden haltijoiden toimivaltaisten viranomaisten on huolehdittava yhteistyöjärjestelyistä, jotka koskevat muun muassa asiaan liittyvien tietojen vaihtamista, jotta mahdollistetaan yhtenäisen positiolimiitin seuranta ja täytäntöönpanon valvonta.

7. Arvopaperimarkkinaviranomainen seuraa vähintään vuosittain sitä, miten toimivaltaiset viranomaiset ovat panneet täytäntöön arvopaperimarkkinaviranomaisen 3 kohdan mukaisesti vahvistamaa laskentamenetelmää käyttäen asetetut positiolimiitit. Arvopaperiviranomainen varmistaa tässä yhteydessä, että yhtenäistä positiolimiittiä sovelletaan tosiasiallisesti samaan kohde-etuuteen perustuviin maatalousalan hyödykejohdannaisiin ja kriittisiin ja merkittäviin sopimuksiin, joilla on samat ominaispiirteet, riippumatta siitä, missä niillä käydään kauppaa 6 kohdassa tarkoitettulla tavalla.

8. ► **M11** Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kauppapaikkaa ylläpitävä sijoituspalveluyritys tai markkinoiden ylläpitäjä, joka käy kauppaa hyödykejohdannaisilla tai päästöoikeusjohdannaisilla, suorittaa positioiden hoidon valvontatoimenpiteitä, joihin sisältyvät kauppapaikan valtuudet ◀

a) valvoa henkilöiden avoimna olevien sopimusten positiota;

▼ **M11**

b) saada henkilöiltä käyttöönsä tietoja ja kaikki merkityksellinen dokumentaatio syntyneen position tai vastuun koosta ja käyttötarkoituksesta, tietoja tosiasiallisista edunsaajista tai omistajista, mahdollisista yhteisistä järjestelyistä sekä kaikista asiaan liittyvistä varoista tai veloista kyseisillä markkinoilla, mukaan lukien tapauksen mukaan positiot jäsenten ja osapuolten välityksellä muissa kauppapaikoissa olevissa samaan kohde-etuuteen perustuvissa päästöoikeusjohdannaisissa tai hyödykejohdannaisissa, joilla on samat ominaispiirteet, ja taloudelliselta kannalta vastaavissa OTC-sopimuksissa;

▼ **M8**

c) vaatia henkilöä sulkemaan positio tai pienentämään sitä väliaikaisesti tai pysyvästi ja toteuttamaan yksipuolisesti toimia position sulkemisen tai pienentämisen varmistamiseksi, jos henkilö ei noudata vaatimusta; ja

d) vaatia henkilöä tarjoamaan väliaikaisesti likviditeettiä takaisin kyseisille markkinoille sovitulla hinnalla ja volyyymilla, jolloin nimenomaisena tarkoituksena on lieventää suuren tai määräävän position vaikutuksia.

Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardiksi, joissa määritellään positioiden hoidon valvontatoimenpiteiden sisältö ja otetaan siten huomioon asianomaisten kauppapaikkojen ominaispiirteet.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 28 päivänä marraskuuta 2021.

Siirretään komissiolle valta täydentää tätä direktiiviä hyväksymällä tämän kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettuja tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

▼B

9. Positiolimiittien ja positioiden hoidon valvontatoimenpiteiden on oltava avoimia ja syrjimättömiä, ja niissä on täsmennettävä, miten niitä sovelletaan henkilöihin, sekä otettava huomioon markkinaosapuolten luonne ja koostumus ja se, miten ne käyttävät kaupankäynnin kohteeksi otettuja sopimuksia.

10. Kauppapaikkaa ylläpitävän sijoituspalveluyrityksen tai markkinoiden ylläpitäjän on ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle positioiden hoidon valvontatoimenpiteiden yksityiskohdista.

Toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava samat tiedot sekä tarkat tiedot vahvistamistaan positiolimiiteistä arvopaperimarkkinaviranomaiselle, joka julkistaa tiivistelmätiedot positiolimiiteistä ja positioiden hoidon valvontatoimenpiteistä sekä pitää verkkosivustollaan yllä nämä tiivistelmät sisältävää tietokantaa.

11. Toimivaltaiset viranomaiset asettavat 1 kohdassa tarkoitetut positiolimiitit 69 artiklan 2 kohdan p alakohdan mukaisesti.

12. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa määritellään

- a) perusteet ja menetelmät, joilla määritetään, onko position katsottava vähentävän kaupalliseen toimintaan välittömästi liittyviä riskejä;
- b) menetelmät, joilla määritetään, milloin on koottava yhteen henkilön positiot ryhmän sisällä;
- c) perusteet, joiden avulla määritetään, onko sopimus 1 kohdassa tarkoitettu taloudelliselta kannalta kauppapaikassa kaupankäynnin kohteena olevaa sopimusta vastaava OTC-sopimus tavalla, joka helpottaa vastaaviin OTC-sopimukseen liittyvien positioiden ilmoittamista asiaankuuluvalla toimivaltaiselle viranomaiselle 58 artiklan 2 kohdassa määritetyllä tavalla;

▼M8

d) tämän artiklan 6 kohdassa tarkoitettu merkittävä volyymi;

▼B

e) menetelmä, jolla kootaan yhteen ja nettoutetaan OTC-hyödykejohdannaisten positiot ja kauppapaikoissa kaupankäynnin kohteena olevien hyödykejohdannaisten positiot nettopositioiden vahvistamiseksi limiittien noudattamisen arviointia varten. Menetelmässä on vahvistettava perusteet, joilla määritetään, mitkä positiot voidaan nettouttaa toisiaan vasten, eikä se saa helpottaa positioiden muodostumista tämän artiklan 1 kohdassa säädettyjen tavoitteiden vastaisella tavalla;

f) menettely, jonka mukaisesti henkilöt voivat hakea tämän artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa säädettyä poikkeusta ja jossa esitetään, kuinka asiaankuuluva toimivaltainen viranomainen hyväksyy tällaiset hakemukset;

g) laskentamenetelmä, jolla määritetään tämän artiklan 6 kohdassa tarkoitetut kauppapaikka, jolla hyödykejohdannaisen kaupan volyymi on suurin, sekä merkittävät volyymit.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2015.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

13. Toimivaltaiset viranomaiset eivät saa asettaa limiittejä, jotka ovat 1 kohdan nojalla vahvistettuja limiittejä tai järjestelyjä rajoittavampia, paitsi poikkeuksellisissa tapauksissa, joissa ne ovat objektiivisesti perusteltuja ja oikeasuhteisia ottaen huomioon kyseessä olevien markkinoiden likviditeetti ja näiden markkinoiden asianmukainen toiminta. Toimivaltaisten viranomaisten on julkistettava verkkosivustollaan tarkat

▼B

tiedot rajoittavammista positiolimiiteistä, jotka ne päättävät asettaa, ja rajoitukset ovat voimassa aluksi enintään kuusi kuukautta alkaen päivästä, jona ne julkaistaan verkkosivustolla. Rajoittavammat positiolimiitit voidaan uusia enintään kuudeksi kuukaudeksi kerrallaan, jos rajoituksen perustelut edelleen pätevät. Jos niitä ei uusita kuuden kuukauden ajanjakson päättyessä, ne lakkaavat olemasta voimassa ilman eri toimenpiteitä.

Kun toimivaltaiset viranomaiset päättävät asettaa rajoittavampia positiolimiittejä, niiden on ilmoitettava siitä arvopaperimarkkinaviranomaiselle. Ilmoituksessa on annettava rajoittavampien positiolimiittien perustelut. Arvopaperimarkkinaviranomainen antaa 24 tunnin kuluessa lausunnon siitä, katsooko se rajoittavammat positiolimiitit tarpeellisiksi kyseisessä poikkeuksellisessa tapauksessa. Lausunto julkistetaan arvopaperimarkkinaviranomaisen verkkosivustolla.

Jos toimivaltainen viranomainen asettaa arvopaperimarkkinaviranomaisen lausunnon vastaisia limiittejä, sen on viipymättä julkaistava verkkosivustollaan tiedonanto, jossa selitetään kaikilta osin, miksi se on toiminut näin.

14. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että toimivaltaiset viranomaiset voivat soveltaa tämän direktiivin mukaisia valtuuksiaan määrätä seuraamuksia tämän artiklan mukaisten positiolimiittien noudattamatta jättämisestä, kun

- a) sen alueella tai sen alueen ulkopuolella sijaitsevien tai toimivien henkilöiden positiot ylittävät hyödykejohdannaisoppimuksia koskevat limiitit, jotka toimivaltainen viranomainen on asettanut sen alueella sijaitsevista tai toimivista kauppapaikoissa kaupankäynnin kohteeksi otettaville sopimuksille tai taloudelliselta kannalta vastaaville OTC-sopimuksille;
- b) sen alueella tai sen alueen ulkopuolella sijaitsevien tai toimivien henkilöiden positiot ylittävät hyödykejohdannaisoppimuksia koskevat limiitit, jotka toisen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on asettanut.

*58 artikla***Positioista ilmoittaminen positioiden haltijoiden luokkien mukaan**

1. ► **M11** Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kauppapaikkaa ylläpitävä sijoituspalveluyritys tai markkinoiden ylläpitäjä, joka käy kauppaa hyödykejohdannaisilla tai päästöoikeusjohdannaisilla ◀

▼M11

- a) julkistaa
 - i) kauppapaikkojen osalta, joissa käydään kauppaa optioilla, viikoittain kaksi ilmoitusta, joista toiseen ei sisälly optioita, eri luokkiin kuuluvien henkilöiden kokonaispositioista niiden eri hyödykejohdannaisten tai päästöoikeusjohdannaisten osalta, joilla käydään kauppaa niiden kauppapaikoissa, eritellen pitkien ja lyhyiden positioiden määrä näiden luokkien mukaan sekä näissä määrissä edellisen ilmoituksen jälkeen tapahtuneet muutokset, avoinna olevien sopimusten kokonaismäärän prosenttiosuus kussakin luokassa sekä positioita hallussaan pitävien henkilöiden määrä kussakin luokassa 4 kohdan mukaisesti;
 - ii) kauppapaikkojen osalta, joissa ei käydä kauppaa optioilla, viikoittain ilmoituksen i alakohdassa säädetyistä seikoista;

▼B

- b) antaa toimivaltaiselle viranomaiselle vähintään päivittäin täydellisen erittelyn positioista, joita kullakin henkilöllä, mukaan lukien jäsenet tai osapuolet ja näiden asiakkaat, on kyseisessä kauppapaikassa.

Edellä olevan a alakohdan mukaista velvoitetta sovelletaan ainoastaan, jos sekä henkilöiden määrä että heidän avoimet positionsa ylittävät vähimmäiskynnysarvot.

▼ M8

Positiosta ilmoittamista ei sovelleta 4 artiklan 1 kohdan 44 alakohdan c alakohdassa tarkoitettuihin kaikkiin muihin arvopapereihin, jotka liittyvät liitteessä I olevan C osan 10 kohdassa tarkoitettuun hyödykkeeseen tai kohde-etuuteen.

▼ M11

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kauppapaikkaa ylläpitävä sijoituspalveluyritys tai markkinoiden ylläpitäjä, joka käy kauppaa hyödykejohdannaisilla tai päästöoikeusjohdannaisilla, toimittaa ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitettut ilmoitukset toimivaltaiselle viranomaiselle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle. Arvopaperimarkkinaviranomainen julkistaa keskitetysti näihin ilmoituksiin sisältyvät tiedot.

▼ M8

2. ► **M11** Jäsenvaltioiden on varmistettava, että hyödykejohdannaisilla tai päästöoikeusjohdannaisilla kauppapaikan ulkopuolella kauppaa käyvät sijoituspalveluyritykset antavat 57 artiklan 6 kohdassa tarkoitettulle toimivaltaiselle keskusviranomaiselle tai, mikäli toimivaltaista keskusviranomaista ei ole, sen kauppapaikan toimivaltaiselle viranomaiselle, jossa hyödykejohdannaisilla tai päästöoikeusjohdannaisilla käydään kauppaa, vähintään päivittäin täydellisen erittelyn taloudelliselta kannalta vastaaviin OTC-sopimuksiin liittyvistä positioistaan sekä positioista, joita on niiden asiakkailta ja näiden asiakkaiden asiakkailta aina loppuasiakkaaseen saakka, asetuksen (EU) N:o 600/2014 26 artiklan ja soveltuvin osin asetuksen (EU) N:o 1227/2011 8 artiklan mukaisesti. ◀

▼ B

3. Jotta 57 artiklan 1 kohdan noudattamista voidaan valvoa, jäsenvaltioiden on vaadittava, että säänneltyjen markkinoiden ja monenkeskisten kaupankäyntijärjestelmien jäsenet tai osapuolet ja organisoitujen kaupankäyntijärjestelmien asiakkaat ilmoittavat tätä kauppapaikkaa ylläpitävälle sijoituspalveluyritykselle tai markkinoiden ylläpitäjälle vähintään päivittäin yksityiskohtaiset tiedot positioista, jotka ovat niiden hallussa tässä kauppapaikassa kaupankäynnin kohteena olevien sopimusten kautta, sekä positioista, joita pitävät hallussaan niiden asiakkaat ja näiden asiakkaiden asiakkaat aina loppuasiakkaaseen saakka.

4. ► **M11** Kauppapaikkaa ylläpitävän sijoituspalveluyrityksen tai markkinoiden ylläpitäjän on luokiteltava henkilöt, joilla on hyödykejohdannaisen tai päästöoikeusjohdannaisen positioita, niiden pääasiallisen liiketoiminnan luonteen mukaan ja ottaen huomioon mahdolliset sovellettavat toimitukset joko ◀

- a) sijoituspalveluyrityksinä tai luottolaitoksina;
- b) sijoitusrahastoina, joko direktiivissä 2009/65/EY määriteltynä siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavana yrityksenä (yhteissijoitusyritys) tai direktiivissä 2011/61/EY määriteltynä vaihtoehtoisena sijoitusrahastojen hoitajana;
- c) muina rahoituslaitoksina, kuten direktiivissä 2009/138/EY määriteltynä vakuutus- ja jälleenvakuutusyrityksinä ja direktiivissä 2003/41/EY määriteltynä ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavina laitoksina;
- d) kaupallisina yrityksinä;

▼ M11

- e) päästöoikeusjohdannaisien tapauksessa toiminnanharjoittajina, joilla on direktiivin 2003/87/EY mukaisia velvoitteita.

▼ B

Edellä 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuissa ilmoituksissa on esitettävä pitkien ja lyhyiden positioiden määrä henkilöiden luokan mukaan, näissä määrissä edellisen ilmoituksen jälkeen tapahtuneet muutokset, avoimina olevien sopimusten kokonaismäärä kussakin luokassa sekä henkilöiden määrä kussakin luokassa.

Edellä 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuissa ilmoituksissa ja 2 kohdassa tarkoitetuissa erittelyissä on erotettava toisistaan

▼ B

- a) sellaisiksi positioiksi katsottavat positiot, jotka objektiivisesti mitattavalla tavalla vähentävät kaupalliseen toimintaan välittömästi liittyviä riskejä; ja
- b) muut positiot.

5. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen ilmoitusten ja 2 kohdassa tarkoitettujen erittelyiden muodon määrittämiseksi.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten täytäntöönpanostandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä tammi-kuuta 2016.

▼ M11

Päästöoikeusjohdannaisten tapauksessa ilmoituksen toimittaminen ei rajoita direktiivin 2003/87/EY mukaisten velvoitteiden täyttämistä.

▼ B

Päästöoikeuksien tai niiden johdannaisten tapauksessa ilmoituksen toimittaminen ei rajoita direktiivin 2003/87/EY mukaisten velvoitteiden täyttämistä.

6. Siirretään komissiolle valta hyväksyä 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla määritetään tämän artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetut kynnyksarvot ottaen huomioon avointen positioiden kokonaismäärä ja koko sekä positiota hallussaan pitävien henkilöiden kokonaismäärä.

7. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi, joilla määritellään toimenpiteet, joilla vaaditaan kaikkien 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen ilmoitusten toimittamista arvopaperimarkkinaviranomaiselle määräajakohtana viikoittain, jotta se voi julkistaa ne keskitetysti.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten täytäntöönpanostandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä tammi-kuuta 2016.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut tekniset täytäntöönpanostandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.

▼ M6**▼ B**

VI OSASTO

TOIMIVALTAISET VIRANOMAISET

I LUKU

Nimeäminen, valtuudet ja oikeussuojamenettelyt

67 artikla

Toimivaltaisten viranomaisten nimeäminen

1. Kunkin jäsenvaltion on nimettävä toimivaltaiset viranomaiset hoitamaan kutakin asetuksen (EU) N:o 600/2014 ja tämän direktiivin eri säännöksistä johtuvaa tehtävää. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle, arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille kunkin tehtävän täytäntöönpanosta vastaava toimivaltainen viranomainen ja viranomaisten mahdollinen tehtävänjako.

▼B

2. Edellä 1 kohdassa mainittujen toimivaltaisten viranomaisten on oltava julkisia viranomaisia. Tällä ei kuitenkaan rajoiteta mahdollisuutta siirtää tehtäviä muille yhteisöille silloin, kun siitä on nimenomaisesti säädetty 29 artiklan 4 kohdassa.

Tehtävien siirtäminen muille yhteisöille kuin 1 kohdassa tarkoitetuille viranomaisille ei ole mahdollista julkisen vallan tai harkintavallan käytön osalta. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että toimivaltaiset viranomaiset toteuttavat ennen siirtoa kaikki asianmukaiset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että yhteisöllä, jolle tehtävät aiotaan siirtää, on riittävä toimintakyky ja voimavarat kaikkien tehtävien tehokkaaseen hoitamiseen ja että tehtävät siirretään vain, jos siirrettyjen tehtävien hoitaminen on selkeästi määritelty ja vahvistettu asiakirjoin, joissa nimetään siirrettävät tehtävät ja edellytykset, joiden mukaisesti tehtävät on suoritettava. Mainittuihin edellytyksiin kuuluu lauseke, joka velvoittaa kyseisen yhteisön toimimaan ja järjestäytymään siten, että ei synny eturistiriitatilannetta ja että siirrettyjen tehtävien suorittamisesta saatuja tietoja ei käytetä epäoikeudenmukaisesti tai kilpailun estämiseen. Lopullinen vastuu tämän direktiivin ja sen täytäntöönpanotoimenpiteiden noudattamisen valvonnasta kuuluu 1 kohdan mukaisesti nimetyille yhdelle tai useammalle toimivaltaiselle viranomaiselle.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle, arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille kaikista tehtävien siirtoa koskevista järjestelyistä, tehtävien siirron tarkat edellytykset mukaan luettuina.

3. Arvopaperimarkkinaviranomainen julkistaa luettelon 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista toimivaltaisista viranomaisista verkkosivustollaan ja pitää sen ajan tasalla.

*68 artikla***Samassa jäsenvaltiossa olevien viranomaisten välinen yhteistyö**

Jos jäsenvaltio nimeää useamman kuin yhden toimivaltaisen viranomaisen panemaan täytäntöön jonkin tämän direktiivin tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 säännöksen, kunkin viranomaisen tehtävät on määriteltävä selvästi ja niiden on toimittava tiiviissä yhteistyössä.

Kunkin jäsenvaltion on edellytettävä, että tällaista yhteistyötä harjoitetaan myös tässä direktiivissä tai asetuksessa (EU) N:o 600/2014 tarkoitettujen toimivaltaisten viranomaisten ja sen luotto- ja muiden rahoituslaitosten, eläkerahastojen, yhteissijoitusyritysten, vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajien ja vakuutusyritysten valvonnasta vastaavien toimivaltaisten viranomaisten välillä.

Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että toimivaltaiset viranomaiset vaihtavat keskenään tietoja, jotka ovat olennaisia tai merkityksellisiä niille kuuluvien tehtävien ja velvollisuuksien hoitamiseksi.

*69 artikla***Valvontavaltuudet**

1. Toimivaltaisille viranomaisille on annettava kaikki valvontavaltuudet, mukaan lukien tutkintavaltuudet ja valtuudet määrätä korjaustoimenpiteitä, joita ne tarvitsevat tämän direktiivin ja asetuksen (EU) N:o 600/2014 mukaisten tehtäviensä hoitamiseksi.

▼B

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin valtuuksiin on kuuluttava vähintään valtuudet
- a) saada tutustua kaikkiin sellaisiin missä tahansa muodossa oleviin asiakirjoihin tai muihin tietoihin, joilla toimivaltainen viranomainen katsoo voivan olla merkitystä tehtäviensä suorittamisen kannalta, ja saada tai ottaa jäljennös niistä;
 - b) pyytää tai vaatia tietojen toimittamista kaikilta henkilöiltä ja tarvittaessa kutsua henkilö kuultavaksi tietojen saamiseksi;
 - c) suorittaa paikalla tehtäviä tarkastuksia tai tutkintoja;
 - d) pyytää sijoituspalveluyrityksen, luottolaitoksen tai muun tällä asetuksella tai asetuksella (EU) N:o 600/2014 säännellyn yhteisön hallussa olevia tallenteita puhelinkeskusteluista tai sähköisestä viestinnästä taikka muusta tietoliikenteestä;
 - e) vaatia varojen jäädyttämistä tai takavarikoimista tai sekä varojen jäädyttämistä että takavarikoimista;
 - f) vaatia ammattitoiminnan väliaikaista kieltämistä;
 - g) pyytää toimiluvan saaneiden sijoituspalveluyritysten, säänneltyjen markkinoiden ja raportointipalveluiden tarjoajien tilintarkastajia toimittamaan tietoja;
 - h) viedä asioita tuomioistuimeen syytetoimia varten;
 - i) sallia tilintarkastajien tai asiantuntijoiden suorittamat tarkastukset tai tutkinnat;
 - j) pyytää tai vaatia toimittamaan tietoja ja kaikkea merkityksellistä dokumentaatiota keneltä tahansa henkilöltä hyödykejohdannaissopimuksen tekemisen kautta muodostuneen position tai vastuun koosta ja käyttötarkoituksesta sekä kaikista varoista tai veloista kyseisellä markkinalla;
 - k) vaatia sellaisen käytännön tai menettelytavan tilapäistä tai pysyvää lopettamista, jonka toimivaltainen viranomainen katsoo olevan riskitiedassa asetuksen (EU) N:o 600/2014 säännösten ja tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi annettujen säännösten kanssa, ja estää kyseisen käytännön tai menettelytavan toistuminen;
 - l) toteuttaa kaikentyyppisiä toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että sijoituspalveluyritykset, säännellyt markkinat ja muut henkilöt, joihin tätä direktiiviä tai asetusta (EU) No 600/2014 sovelletaan, täyttävät jatkuvasti lakisääteiset vaatimukset;
 - m) vaatia rahoitusvälineellä käytävän kaupan keskeyttämistä;
 - n) vaatia rahoitusvälineen kaupan lopettamista joko säännellyillä markkinoilla tai muiden kauppajärjestelyjen puitteissa;
 - o) vaatia ketä tahansa henkilöä toteuttamaan toimenpiteitä position tai vastuun koon pienentämiseksi;
 - p) rajoittaa kenen tahansa henkilön mahdollisuuksia tehdä hyödykejohdannaissopimuksia muun muassa asettamalla rajoituksia, jotka koskevat niiden positioiden kokoa, jotka henkilö voi kaikkina aikoina pitää hallussaan tämän direktiivin 57 artiklan mukaisesti;

▼B

- q) antaa julkisia tiedonantoja;
- r) pyytää, siinä määrin kuin se sallitaan kansallisessa lainsäädännössä, teleoperaattorin hallussa olevia tietoliikennetietoja, jos voidaan perustellusti epäillä rikkomista ja jos tällaiset tiedot voivat olla merkityksellisiä tämän direktiivin tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 rikkomista koskevan tutkinnan kannalta;
- s) keskeyttää rahoitusvälineiden tai strukturoitujen talletusten markkinointi tai myynti, jos asetuksen (EU) N:o 600/2014 40, 41 tai 42 artiklassa säädetyt ehdot täyttyvät;
- t) keskeyttää rahoitusvälineiden tai strukturoitujen talletusten markkinointi tai myynti, jos sijoituspalveluyritys ei ole kehittänyt tai soveltanut tehokasta tuotteiden hyväksymistä koskevaa menettelyä tai ei ole muuten noudattanut tämän direktiivin 16 artiklan 3 kohtaa;
- u) vaatia luonnollisen henkilön erottamista sijoituspalveluyrityksen tai markkinoiden ylläpitäjän ylimmästä hallintoelimestä.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava viimeistään ►**M3** 3 päivänä heinäkuuta 2017 ◀ komissiolle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle lakinsa, asetuksensa ja hallinnolliset määräyksensä, joilla 1 ja 2 kohta saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä. Niiden on ilman aiheutonta viivytystä ilmoitettava komissiolle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle mahdollisista myöhemmistä muutoksista näihin.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että käytössä on järjestelmät, joilla varmistetaan kansallisen lainsäädännön mukaisesti korvauksen maksaminen tai muiden korjaustoimenpiteiden toteuttaminen sellaisten taloudellisten tappioiden tai muiden vahinkojen korvaamiseksi, joita sijoittajalle on aiheutunut tämän direktiivin tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 rikkomisesta.

*70 artikla***Rikkomisten johdosta määrättävät seuraamukset**

1. Jäsenvaltioiden on asetettava säännöt, jotka koskevat hallinnollisia seuraamuksia ja toimenpiteitä, ja varmistettava, että niiden toimivaltaiset viranomaiset voivat määrätä hallinnollisia seuraamuksia ja toimenpiteitä, joita sovelletaan kaikkeen tämän direktiivin tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 rikkomiseen ja tämän direktiivin ja asetuksen (EU) N:o 600/2014 täytäntöönpanemiseksi annettujen kansallisten säännösten rikkomiseen, ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen, että niitä sovelletaan, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 69 artiklan mukaisia toimivaltaiten viranomaisten valvontavaltuuksia, mukaan lukien tutkintavaltuudet ja valtuudet määrätä korjaustoimenpiteitä, ja jäsenvaltioiden oikeutta säätää ja määrätä rikosoikeudellisia seuraamuksia. Näiden seuraamusten ja toimenpiteiden on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia, ja niitä on sovellettava rikkomisiin, vaikka niihin ei olisi nimenomaisesti viitattu 3, 4 ja 5 kohdassa.

Jäsenvaltiot voivat päättää, että ne eivät säädä hallinnollisia seuraamuksia koskevia sääntöjä sellaisten rikkomisten osalta, joihin sovelletaan niiden kansallisen lainsäädännön nojalla rikosoikeudellisia seuraamuksia. Tässä tapauksessa jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle asianomaiset rikoslainsäädännön säännökset.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava viimeistään ►**M3** 3 päivänä heinäkuuta 2017 ◀ komissiolle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle lakinsa, asetuksensa ja hallinnolliset määräyksensä, joilla tämä artikla saatetaan

▼B

osaksi kansallista lainsäädäntöä, mukaan lukien mahdolliset asianomaiset rikoslainsäädännön säännökset. Jäsenvaltioiden on ilman aiheutonta viivytystä ilmoitettava komissiolle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle mahdollisista myöhemmistä muutoksista näihin.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos velvoitteita sovelletaan sijoituspalveluyrityksiin, markkinoiden ylläpitäjiin, raportointipalvelujen tarjoajiin, sijoituspalvelujen tai -toiminnan ja oheispalvelujen osalta luottolaitoksiin sekä kolmansien maiden yritysten sivuliikkeisiin, seuraamuksia ja toimenpiteitä voidaan rikkomistapauksessa soveltaa sijoituspalveluyritysten ja markkinoiden ylläpitäjien ylimmän hallintoelimen jäseniin ja keneen tahansa muuhun luonnolliseen henkilöön tai mihin tahansa muuhun oikeushenkilöön, joka kansallisen lainsäädännön nojalla on vastuussa rikkomisesta, jollei sellaisista kansallisessa lainsäädännössä säädettyistä ehdoista muuta johdu, joita sovelletaan aloilla, joita tämän direktiivin mukainen yhdenmukaistaminen ei koske.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vähintään seuraavien tämän direktiivin tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 säännösten rikkomista pidetään tämän direktiivin tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 rikkomisena:

a) tämän direktiivin

- i) 8 artiklan b alakohta;
- ii) 9 artiklan 1–6 kohta;
- iii) 11 artiklan 1 ja 3 kohta;
- iv) 16 artiklan 1–11 kohta;
- v) 17 artiklan 1–6 kohta;
- vi) 18 artiklan 1–9 kohta ja 10 kohdan ensimmäinen virke;
- vii) 19 ja 20 artikla;
- viii) 21 artiklan 1 kohta;
- ix) 23 artiklan 1, 2 kohta ja 3 kohta;
- x) 24 artiklan 1–5 ja 7–10 kohta sekä 11 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta;
- xi) 25 artiklan 1–6 kohta;
- xii) 26 artiklan 1 kohdan toinen virke sekä 26 artiklan 2 ja 3 kohta;
- xiii) 27 artiklan 1–8 kohta;
- xiv) 28 artiklan 1 ja 2 kohta;
- xv) 29 artiklan 2 kohdan ensimmäinen ja kolmas alakohta, 3 kohdan ensimmäinen virke, 4 kohdan ensimmäinen alakohta ja 5 kohta;
- xvi) 30 artiklan 1 kohdan toinen alakohta ja 3 kohdan toisen alakohdan ensimmäinen virke;
- xvii) 31 artiklan 1 kohta, 2 kohdan ensimmäinen alakohta ja 3 kohta;

▼ B

- xviii) 32 artiklan 1 kohta sekä 2 kohdan ensimmäinen, toinen ja neljäs alakohta;
- xix) 33 artiklan 3 kohta;
- xx) 34 artiklan 2 kohta, 4 kohdan ensimmäinen virke, 5 kohdan ensimmäinen virke ja 7 kohdan ensimmäinen virke;
- xxi) 35 artiklan 2 kohta, 7 kohdan ensimmäinen alakohta ja 10 kohdan ensimmäinen virke;
- xxii) 36 artiklan 1 kohta;
- xxiii) 37 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta ja toisen alakohdan ensimmäinen virke sekä 2 kohdan ensimmäinen alakohta;
- xxiv) 44 artiklan 1 kohdan neljäs alakohta, 2 kohdan ensimmäinen virke, 3 kohdan ensimmäinen alakohta ja 5 kohdan b alakohta;
- xxv) 45 artiklan 1–6 ja 8 kohta;
- xxvi) 46 artiklan 1 kohta sekä 2 kohdan a ja b alakohta;
- xxvii) 47 artikla;
- xxviii) 48 artiklan 1–11 kohta;
- xxix) 49 artiklan 1 kohta;

▼ M11**▼ B**

- xxx) 51 artiklan 1–4 kohta ja 5 kohdan toinen virke;
- xxxii) 52 artiklan 1 kohta ja 2 kohdan ensimmäinen, toinen ja viides alakohta;
- xxxiii) 53 artiklan 1, 2 ja 3 kohta, 6 kohdan toisen alakohdan ensimmäinen virke ja 7 kohta;
- xxxiv) 54 artiklan 1 kohta, 2 kohdan ensimmäinen alakohta ja 3 kohta;
- xxxv) 57 artiklan 1, 2 ja 8 kohta sekä 10 kohdan ensimmäinen alakohta;
- xxxvi) 58 artiklan 1–4 kohta; ja

▼ M6**▼ B**

b) asetuksen (EU) N:o 600/2014

- i) 3 artiklan 1 ja 3 kohta;
- ii) 4 artiklan 3 kohdan ensimmäinen alakohta;

▼ M11

ii a) 5 artikla;

▼ B

- iii) 6 artikla;
- iv) 7 artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan ensimmäinen virke;

▼ M11

- v) 8 artiklan 1 kohta;
- v a) 8 a artiklan 1 ja 2 kohta;
- v b) 8 b artikla;

▼ B

vi) 10 artikla;

▼ M11

vii) 11 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan ensimmäinen virke, 11 artiklan 1 a kohdan toinen alakohta, 11 artiklan 1 b kohta ja 11 artiklan 3 kohdan neljäs alakohta;

vii a) 11 a artiklan 1 kohdan toisen alakohdan ensimmäinen virke ja 11 a artiklan 1 kohdan neljäs alakohta;

▼ B

viii) 12 artiklan 1 kohta;

▼ M11

ix) 13 artiklan 1 ja 2 kohta;

x) 14 artiklan 1, 2 ja 3 kohta;

xi) 15 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta, toisen alakohdan ensimmäinen ja kolmas virke ja neljäs alakohta, 15 artiklan 2 kohta ja 15 artiklan 4 kohdan toinen virke;

▼ B

xii) 17 artiklan 1 kohdan toinen virke;

▼ M11

xiv) 20 artiklan 1 ja 1 a kohta ja 20 artiklan 2 kohdan ensimmäinen virke;

▼ B

xv) 21 artiklan 1, 2 ja 3 kohta;

xvi) 22 artiklan 2 kohta;

▼ M11

xvi a) 22 a artiklan 1 ja 5–8 kohta;

xvi b) 22 b artiklan 1 kohta;

xvi c) 22 c artiklan 1 kohta;

▼ B

xvii) 23 artiklan 1 ja 2 kohta;

xviii) 25 artiklan 1 ja 2 kohta;

xix) 26 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta, 2–5 kohta, 6 kohdan ensimmäinen alakohta sekä 7 kohdan ensimmäisestä viidenteen ja kahdeksas alakohta;

xx) 27 artiklan 1 kohta;

▼ M6

xxa) 27 f artiklan 1, 2 ja 3 kohta, 27 g artiklan 1–5 kohta ja 27 i artiklan 1–4 kohta, jos hyväksyttyä julkistamisjärjestelyä tai hyväksyttyä ilmoitusjärjestelmää koskee 2 artiklan 3 kohdan mukainen poikkeus;

▼ M11

xxi) 28 artiklan 1 kohta;

▼ B

xxii) 29 artiklan 1 ja 2 kohta;

xxiii) 30 artiklan 1 kohta;

xxiv) 31 artiklan 2 ja 3 kohta;

xxv) 35 artiklan 1, 2 ja 3 kohta;

▼ M11

xxiv) 31 artiklan 3 kohta;

▼ B

xxvii) 37 artiklan 1 ja 3 kohta;

▼ M11

xxvii a) 39 a artikla;

▼ B

xxviii) 40, 41 ja 42 artikla.

4. Sijoituspalveluiden tarjoamista tai sijoitustoiminnan harjoittamista ilman seuraavien tämän direktiivin tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 säännösten mukaisesti tarvittavaa toimilupaa tai hyväksyntää pidetään myös tämän direktiivin tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 rikkomisena:

▼ M6

- a) tämän direktiivin 5 artikla tai 6 artiklan 2 kohta tai 34, 35, 39 tai 44 artikla; tai
- b) asetuksen (EU) N:o 600/2014 7 artiklan 1 kohdan kolmas virke tai kyseisen asetuksen 11 artiklan 1 kohta, ja jos hyväksyttyä julkistamisjärjestelyä tai hyväksyttyä ilmoitusjärjestelmää koskee kyseisen asetuksen 2 artiklan 3 kohdan mukainen poikkeus, kyseisen asetuksen 27 b artikla.

▼ B

5. Tämän direktiivin rikkomisena pidetään myös kieltäytymistä yhteistyöstä tai tietojen toimittamisesta 69 artiklan mukaisen tutkinnan tai tarkastuksen taikka pyynnön yhteydessä.

6. Jäsenvaltioiden on kansallisen oikeuden mukaisesti säädettävä, että 3, 4 ja 5 kohdassa tarkoitetuissa rikkomistapauksissa toimivaltaisilla viranomaisilla on valta määrätä vähintään seuraavia hallinnollisia seuraamuksia ja toimenpiteitä:

- a) julkinen ilmoitus, josta käy ilmi luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön nimi sekä rikkomisen luonne 71 artiklan mukaisesti;
- b) määräys, jossa kyseistä luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä vaaditaan lopettamaan rikkominen ja olemaan toistamatta sitä;

▼ M6

c) laitoksen toimiluvan peruuttaminen tai voimassaolon keskeyttäminen tämän direktiivin 8 ja 43 artiklan mukaisesti, kun on kyse sijoituspalveluyrityksestä, markkinoiden ylläpitäjästä, jolla on toimilupa ylläpitää monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää, tai säännellyistä markkinoista, ja jos hyväksyttyä julkistamisjärjestelyä tai hyväksyttyä ilmoitusjärjestelmää koskee asetuksen (EU) N:o 600/2014 2 artiklan 3 kohdan mukainen poikkeus, toimiluvan peruuttaminen tai voimassaolon keskeyttäminen kyseisen asetuksen 27 e artiklan mukaisesti;

▼ B

- d) väliaikainen tai toistuvien vakavien rikkomisten tapauksessa pysyvä kieltäminen, jolla kielletään ketä tahansa sijoituspalveluyrityksen ylimmän hallintoelimen jäsentä tai muuta vastuussa olevana pidettyä luonnollista henkilöä hoitamasta johtotehtäviään sijoituspalveluyrityksissä;
- e) väliaikainen kieltäminen, jolla kielletään sijoituspalveluyritystä olemasta säänneltyjen markkinoiden tai monenkeskisten kaupankäyntijärjestelmien jäsen tai osapuoli tai organisoitujen kaupankäyntijärjestelmien asiakas;
- f) kun kyse on oikeushenkilöstä, hallinnollinen enimmäissakko, joka on vähintään 5 000 000 euroa, tai jäsenvaltioissa, joiden rahayksikkö ei ole euro, vastaava arvo kansallisena valuuttana 2 päivänä heinäkuuta 2014, tai enintään 10 prosenttia oikeushenkilön ylimmän hallintoelimen hyväksymän viimeisen käytettävissä olevan tilinpäätöksen mukaisesta vuotuisesta kokonaisliikevaihdosta; jos oikeushenkilö on emoyritys tai sellaisen emoyrityksen tytäryritys, jonka on laadittava direktiivin 2013/34/EU mukaisesti konsernitilinpäätös, merkityksellinen vuotuinen kokonaisliikevaihto on johtavan emoyrityksen ylimmän hallintoelimen hyväksymän viimeisen käytettävissä olevan konsernitilinpäätöksen mukainen vuotuinen kokonaisliikevaihto tai vastaava tulotyyppi asianomaisten tilinpäätössäästösten mukaisesti;
- g) kun on kyse luonnollisesta henkilöstä, hallinnollinen enimmäissakko, joka on vähintään 5 000 000 euroa, tai niissä jäsenvaltioissa, joiden rahayksikkö ei ole euro, vastaava arvo kansallisena valuuttana 2 päivänä heinäkuuta 2014;

▼B

h) hallinnollinen enimmäissakko, joka on vähintään kaksi kertaa suurempi kuin rikkomisesta saatu hyöty, jos se voidaan määrittää, vaikka määrä ylittäisi f ja g alakohdan mukaiset enimmäismäärät.

7. Jäsenvaltiot voivat antaa toimivaltaisille viranomaisille valtuudet määrätä myös muuntyyppisiä seuraamuksia 6 kohdassa tarkoitettujen seuraamusten lisäksi tai määrätä sakkoja, jotka ylittävät 6 kohdan f, g ja h alakohdassa tarkoitettuja määriä.

*71 artikla***Päätösten julkistaminen**

1. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että toimivaltaiset viranomaiset julkistavat kaikki asetuksen (EU) N:o 600/2014 rikkomisesta tai tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi annettujen kansallisten säännösten rikkomisesta määrättyjä hallinnollisia seuraamuksia tai toimenpiteitä koskevat päätökset virallisella verkkosivustollaan ilman aiheetonta viivytystä heti sen jälkeen, kun päätöksestä on ilmoitettu henkilölle, jolle seuraamus määrättiin. Julkistettavaan tietoihin on sisällyttävä vähintään tiedot rikkomisen tyypistä ja luonteesta sekä vastuullisten henkilöiden henkilöllisyys. Tätä velvollisuutta ei sovelleta päätöksiin, joissa määrätään luonteeltaan tutkinnallisista toimenpiteistä.

Jos toimivaltainen viranomainen kuitenkin katsoo, että oikeushenkilöiden henkilöllisyyden tai luonnollisten henkilöiden henkilötietojen julkistaminen on tällaisten tietojen julkistamisen oikeasuhteisuudesta tehdyn tapauskohtaisen arvioinnin perusteella kohtuutonta, tai jos julkistaminen vaarantaa rahoitusmarkkinoiden vakauden tai meneillään olevan tutkinnan, jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset

- a) lykkäävät seuraamuksen tai toimenpiteen määräämistä koskevan päätöksen julkistamista, kunnes ei enää ole perusteita olla julkistamatta näitä tietoja;
- b) julkistavat seuraamuksen tai toimenpiteen määräämistä koskevan päätöksen anonymisti kansallisen lainsäädännön mukaisella tavalla, jos asianomaiset henkilötiedot voidaan tehokkaasti suojata tällaisella anonymisella julkistamisella;
- c) jättävät seuraamuksen tai toimenpiteen määräämistä koskevan päätöksen kokonaan julkistamatta, jos katsotaan, etteivät a ja b alakohdassa määritetyt vaihtoehdot ole riittäviä varmistamaan,
 - i) ettei rahoitusmarkkinoiden vakaus vaarannu;
 - ii) että tällaisten päätösten julkistaminen on oikeasuhteista luonteeltaan vähäisiksi katsottaviin toimenpiteisiin nähden.

Jos seuraamus tai toimenpide päätetään julkistaa anonymisti, asiaankuuluvien tietojen julkistamista voidaan lykätä kohtuullisen pituinen aika, jos arvioidaan, että tuon ajan kuluttua ei enää ole perusteita anonymisella julkistamisella.

▼ B

2. Jos seuraamuksen tai toimenpiteen määräämistä koskevaan päätökseen haetaan muutosta asiaankuuluviissa oikeus- tai muissa viranomaisissa, toimivaltaisten viranomaisten on lisäksi viipymättä julkistettava virallisella verkkosivustollaan tällaiset tiedot ja kaikki tällaisen muutoksenhaun lopputulokseen liittyvät myöhemmät tiedot. Lisäksi on julkistettava kaikki päätökset, joilla kumotaan seuraamuksen tai toimenpiteen määräämistä koskeva aikaisempi päätös.

3. Toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava, että tämän artiklan mukaisesti julkistettavat tiedot pysyvät niiden virallisella verkkosivustolla vähintään viiden vuoden ajan niiden julkistamisen jälkeen. Julkistettavat henkilötiedot säilytetään toimivaltaisen viranomaisen virallisella verkkosivustolla ainoastaan kulloinkin sovellettavien tietosuojasääntöjen mukaisesti tarvittavan ajan.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle tiedot kaikista määrättyistä hallinnollisista seuraamuksista, joita ei ole julkistettu 1 kohdan c alakohdan mukaisesti, sekä mahdolliset niihin liittyvät muutoksenhaut ja niiden lopputulos. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset saavat mahdollisesti määrättyjä rikosoikeudellisia seuraamuksia koskevat tiedot ja lopulliset tuomiot ja toimittavat ne arvopaperimarkkinaviranomaiselle. Arvopaperimarkkinaviranomaisen on ylläpidettävä sille ilmoitetuista seuraamuksista keskustietokantaa pelkästään toimivaltaisten viranomaisten välistä tiedonvaihtoa varten. Tietokantaan on pääsy ainoastaan toimivaltaisilla viranomaisilla, ja sitä pidetään ajan tasalla toimivaltaisten viranomaisten toimittamien tietojen perusteella.

4. Jäsenvaltioiden on toimitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle vuosittain yhdistetyt tiedot kaikista 1 ja 2 kohdan mukaisesti määrättyistä seuraamuksista ja toimenpiteistä. Tätä velvollisuutta ei sovelleta luonteeltaan tutkinnallisiin toimenpiteisiin. Arvopaperimarkkinaviranomainen julkistaa nämä tiedot vuosikertomuksessa.

Jos jäsenvaltiot ovat päättäneet 70 artiklan mukaisesti määrätä rikosoikeudellisia seuraamuksia kyseisessä artiklassa tarkoitettujen säännösten rikkomisesta, niiden toimivaltaisten viranomaisten on annettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle vuosittain yhdistetyt anonymisoidut tiedot kaikista suoritetuista rikostutkinnoista ja määrättyistä rikosoikeudellisista seuraamuksista. Arvopaperimarkkinaviranomainen julkistaa määrättyjä rikosoikeudellisia seuraamuksia koskevat tiedot vuosikertomuksessa.

5. Jos toimivaltainen viranomainen on julkistanut hallinnollisen toimenpiteen, seuraamuksen tai rikosoikeudellisen seuraamuksen, sen on ilmoitettava tästä samanaikaisesti arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

▼ M6

6. Jos julkistettu rikosoikeudellinen tai hallinnollinen seuraamus koskee sijoituspalveluyritystä, markkinoiden ylläpitäjää, sijoituspalvelujen ja -toiminnan tai oheispalvelujen osalta luottolaitosta tai kolmannen maan yritysten sivuliikettä, joka on saanut toimiluvan tämän direktiivin mukaisesti, tai hyväksytyä julkistamisjärjestelyä tai hyväksytyä ilmoitusjärjestelmää, jolle on myönnetty toimilupa asetuksen (EU) N:o 600/2014 mukaisesti ja jota koskee mainitun asetuksen 2 artiklan 3 kohdan mukainen poikkeus, arvopaperimarkkinaviranomainen lisää maininnan julkistetusta seuraamuksesta asianomaiseen rekisteriin.

▼ B

7. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi, jotka koskevat tässä artiklassa tarkoitettujen tietojen toimittamismenettelyjä ja -muotoa.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten täytäntöönpanostandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä tammi-kuuta 2016.

▼B

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja tekniset täytäntöönpanostandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.

*72 artikla***Valvontavaltuuksien ja seuraamusten määräämistä koskevien valtuuksien käyttö**

1. Toimivaltaisten viranomaisten on käytettävä 69 artiklassa tarkoitettuja valvontavaltuuksia, mukaan lukien tutkintavaltuudet ja valtuudet määrätä korjaustoimenpiteitä, sekä 70 artiklassa tarkoitettuja seuraamusten määräämistä koskevia valtuuksia kansallisten oikeudellisten kehystensä mukaisesti

- a) suoraan;
- b) yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa;
- c) omalla vastuullaan antamalla valtuudet yhteisöille, joille tehtävät on siirretty 67 artiklan 2 kohdan nojalla; tai
- d) saattamalla asia toimivaltaisten oikeusviranomaisten käsiteltäväksi.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun toimivaltaiset viranomaiset päättävät 70 artiklan mukaisia seuraamusten määräämistä koskevia valtuuksia käyttämällä määräämänsä hallinnollisen seuraamuksen tai toimenpiteen tyypistä ja tasosta, ne ottavat huomioon kaikki merkittävät olosuhteet, mukaan lukien tapauksen mukaan seuraavat:

- a) rikkomisen vakavuus ja kesto;
- b) rikkomisesta vastuussa olevan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön vastuun aste;
- c) vastuussa olevan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön taloudellinen asema, jota osoittavat erityisesti vastuussa olevan oikeushenkilön kokonaisliikevaihto tai vastuussa olevan luonnollisen henkilön vuositulot ja nettovarat;
- d) vastuussa olevan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön saamien voittojen tai näiden välttämien tappioiden suuruus, jos ne ovat määritettävissä;
- e) rikkomisen kolmansille osapuolille aiheuttamat tappiot, jos ne ovat määritettävissä;
- f) se, missä määrin vastuussa oleva henkilö on tehnyt yhteistyötä toimivaltaisen viranomaisen kanssa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tarvetta varmistaa, että kyseinen henkilö joutuu luopumaan saamistaan voitoista tai välttämistään tappioista;
- g) vastuussa olevan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön aiemmat rikkomiset.

Päättyessään hallinnollisten seuraamusten ja toimenpiteiden tyypistä ja tasosta toimivaltaiset viranomaiset voivat ottaa huomioon ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen tekijöiden lisäksi muita tekijöitä.

*73 artikla***Rikkomisista ilmoittaminen**

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset luovat tehokkaat mekanismit, joilla voidaan ilmoittaa toimivaltaisille viranomaisille asetuksen (EU) N:o 600/2014 säännösten ja tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi annettujen kansallisten säännösten mahdollisista tai tosiasiallisista rikkomisista.

▼B

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuihin mekanismeihin on sisällytävää vähintään

- a) erityismenettelyt mahdollista tai tosiasiallista rikkomista koskevien ilmoitusten vastaanottamista ja niihin liittyviä jatkotoimia varten, mukaan lukien turvallisten viestintäkanavien luominen näitä ilmoituksia varten;
- b) rahoituslaitosten sellaisten työntekijöiden asianmukainen suojelu, jotka ilmoittavat rahoituslaitoksessa tehdyistä rikkomisista, ainakin kostotoimilta, syrjinnältä tai muuntyyppiseltä epäoikeudenmukaiselta kohtelulta;
- c) säännösten rikkomisesta ilmoittavan henkilön henkilöllisyyden suojaaminen ja sen luonnollisen henkilön henkilöllisyyden suojaaminen, jonka väitetään olevan vastuussa rikkomisesta, menettelyjen kaikissa vaiheissa, paitsi jos kansallisessa lainsäädännössä vaaditaan tällaista julkistamista lisätutinnan tai sitä seuraavan hallinnollisen tai oikeudellisen menettelyn yhteydessä.

▼M8

2. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyrityksillä, markkinoiden ylläpitäjillä, asetuksen (EU) N:o 600/2014 mukaisesti toimiluvan saaneilla hyväksytyillä julkistamisjärjestelyillä ja hyväksytyillä ilmoitusjärjestelmillä, joihin sovelletaan mainitun asetuksen 2 artiklan 3 mukaista poikkeusta, sijoituspalvelujen tai -toiminnan ja oheispalvelujen osalta luottolaitoksilla sekä kolmansien maiden yritysten sivuliikkeillä on käytössään asianmukaiset menettelyt työntekijöitään varten, jotta nämä voivat ilmoittaa mahdollisista tai tosiasiallisista rikkomisista sisäisesti erityisen riippumattoman ja itsenäisen kanavan kautta.

▼B*74 artikla***Muutoksenhakuoikeus**

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että asetuksen (EU) N:o 600/2014 säännösten nojalla tai tämän direktiivin mukaisesti annettujen lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten nojalla tehdyt päätökset on asianmukaisesti perusteltu ja että niiden osalta voidaan hakea muutosta tuomioistuimessa. Oikeus hakea muutosta tuomioistuimessa koskee myös tapauksia, joissa kaikki vaadittavat tiedot sisältäneestä toimilupahakemuksesta ei ole tehty päätöstä kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen jättämisestä.

2. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että kansallisen lainsäädännön mukaisesti myös yhdellä tai useammalla seuraavista elimistä on mahdollisuus kuluttajien etuja ajaakseen saattaa asia kansallista lainsäädäntöä noudattaen tuomioistuimen tai toimivaltaisen hallintoelimen käsiteltäväksi sen varmistamiseksi, että asetusta (EU) N:o 600/2014 ja tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi annettuja kansallisia säännöksiä sovelletaan:

- a) julkiset elimet tai niiden edustajat;
- b) kuluttajajärjestöt, joilla on oikeutettu intressi suojella kuluttajia;
- c) elinkeinoelämän järjestöt, joilla on oikeutettu intressi suojella jäseniään.

*75 artikla***Kuluttajien valitusten käsittely tuomioistuinten ulkopuolella**

1. Jäsenvaltioiden on mahdollisuuksien mukaan jo olemassa olevia elimiä käyttämällä varmistettava tuomioistuinten ulkopuolisten tehokaiden ja toimivien valitus- ja muutoksenhakumenettelyjen käyttöönotto sijoituspalveluyritysten tarjoamia sijoitus- ja oheispalveluja koskevien kuluttajariitojen käsittelyä varten. Jäsenvaltioiden on myös varmistettava, että kaikki sijoituspalveluyritykset liittyvät yhteen tai useampaan tällaiseen kyseisiä valitus- ja oikeussuojamenettelyjä toteuttavaan elimeen.

▼B

2. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että tällaiset elimet tekevät aktiivisesti yhteistyötä muiden jäsenvaltioiden vastaavien elinten kanssa rajat ylittävien riitojen ratkaisemiseksi.

3. Toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle 1 kohdassa tarkoitetuista valitus- ja muutoksenhaku-menettelyistä, jotka ovat käytettävissä niiden lainkäyttöalueella.

Arvopaperimarkkinaviranomainen julkistaa kaikista tuomioistuinten ulkopuolisista menettelyistä laaditun luettelon verkkosivustollaan ja pitää sen ajan tasalla.

*76 artikla***Salassapitovelvollisuus**

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset, kaikki henkilöt, jotka työskentelevät tai ovat työskennelleet toimivaltaisten viranomaisten tai sellaisten yhteisöjen palveluksessa, joille on siirretty tehtäviä 67 artiklan 2 kohdan nojalla, myös toimivaltaisten viranomaisten määräämät tilintarkastajat ja asiantuntijat, ovat salassapitovelvollisia. Ne eivät saa paljastaa näissä tehtävissä mahdollisesti saamiaan luottamuksellisia tietoja muutoin kuin tiivistetysti tai kootusti niin, ettei siitä voida tunnistaa yksittäisiä sijoituspalveluyrityksiä, markkinoiden ylläpitäjiä, säänneltyjä markkinoita tai muuta henkilöä, sanotun kuitenkin rajoittamatta kansallisen rikos- tai verolainsäädännön vaatimusten tai tämän direktiivin muiden säännösten tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 säännösten soveltamista.

2. Kun sijoituspalveluyritys, markkinoiden ylläpitäjä tai säännelty markkina on asetettu konkurssiin tai pakolliseen selvitystilaan, luottamuksellisia tietoja, jotka eivät koske kolmansia osapuolia, voidaan luovuttaa siviili- tai kauppaoikeudellisessa menettelyssä, jos se on tarpeen menettelyn toteuttamiseksi.

3. Tämän direktiivin tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 nojalla luottamuksellisia tietoja saavilla toimivaltaisilla viranomaisilla, elimillä sekä muilla luonnollisilla henkilöillä tai oikeushenkilöillä kuin toimivaltaisilla viranomaisilla on oikeus käyttää saamiaan tietoja ainoastaan tehtäviensä hoitamiseen, kun kyseessä ovat toimivaltaiset viranomaiset, ja tässä direktiivissä tai asetuksessa (EU) N:o 600/2014 tarkoitettujen tehtäviensä hoitamiseen tai, kun kyseessä ovat muut viranomaiset, elimet taikka luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, sitä tarkoitusta varten, johon kyseisiä tietoja niille toimitettiin ja/tai kyseisten tehtävien hoitoon nimenomaan liittyvän hallinnollisen tai oikeudellisen menettelyn yhteydessä, sanotun kuitenkin rajoittamatta kansallisen rikos- tai verolainsäädännön vaatimusten soveltamista. Tiedot vastaanottava viranomainen saa tiedot antavan toimivaltaisen viranomaisen tai muun viranomaisen, elimen tai henkilön suostumuksella kuitenkin käyttää niitä muihinkin tarkoituksiin.

4. Tämän direktiivin tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 nojalla saatuja, vaihdettuja tai toimitettuja luottamuksellisia tietoja koskee tässä artiklassa säädetty salassapitovelvollisuus. Tämä artikla ei kuitenkaan estä toimivaltaisia viranomaisia vaihtamasta tai toimittamasta tämän direktiivin tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 ja muiden sijoituspalveluyrityksiin, luottolaitoksiin, eläkerahastoihin, yhteissijoitusyrityksiin, vaihtoehdoisiin sijoitusrahastoihin, vakuutus- ja jälleenvakuutusdustajiin, vakuutusyrityksiin, säänneltyihin markkinoihin, markkinoiden ylläpitäjiin, keskusvastapuoliin tai arvopaperikeskuksiin sovellettavien direktiivien tai asetusten mukaisia tai muuten tiedot välittäneen toimivaltaisen viranomaisen tai muun viranomaisen tai elimen tai luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön suostumuksella annettuja luottamuksellisia tietoja.

▼B

5. Tämä artikla ei estä toimivaltaisia viranomaisia vaihtamasta tai toimittamasta kansallisen lainsäädännön mukaisesti luottamuksellisia tietoja, joita ei ole saatu muun jäsenvaltion toimivaltaiselta viranomaiselta.

*77 artikla***Suhteet tilintarkastajiin**

1. ►**M6** Jäsenvaltioiden on säädettävä vähimmäisvaatimuksena, että jokainen henkilö, joka on Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY ⁽¹⁾ mukaisesti valtuutettu ja joka suorittaa sijoituspalveluyrityksessä, säännellyllä markkinalla tai hyväksytyssä julkistamisjärjestelyssä tai hyväksytyssä ilmoitusjärjestelmässä, jolle on myönnetty toimilupa asetuksen (EU) N:o 600/2014 mukaisesti ja jota koskee mainitun asetuksen 2 artiklan 3 kohdan mukainen poikkeus, direktiivin 2013/34/EU 34 artiklassa tai direktiivin 2009/65/EY 73 artiklassa tarkoitettua tehtävää tai muuta lakisääteistä tehtävää, on velvollinen viipymättä ilmoittamaan toimivaltaisille viranomaisille tuota yritystä koskevista seikoista tai päätöksistä, jotka kyseinen henkilö on saanut tietoonsa tehtävänsä suorittaessaan ja jotka saattavat: ◀

- a) olennaisesti rikkoa lakeja, asetuksia tai hallinnollisia määräyksiä, joissa asetetaan toimiluvan edellytykset tai jotka koskevat erityisesti sijoituspalveluyritysten toiminnan harjoittamista;
- b) vaikuttaa sijoituspalveluyrityksen toiminnan jatkuvuuteen;
- c) johtaa tilien vahvistamatta jättämiseen tai varaumien esittämiseen.

Tällainen henkilö on velvollinen ilmoittamaan myös seikoista ja päätöksistä, jotka hän saa tietoonsa suorittaessaan jotakin ensimmäisessä kohdassa tarkoitettua tehtävää yrityksessä, jolla on läheiset sidokset siihen sijoituspalveluyritykseen, jossa hän suorittaa kyseistä tehtävää.

2. Tietojen luovuttamista koskevaan sopimukseen tai lainsäädäntöön sisältyvän rajoituksen rikkomisena ei pidetä sitä, että direktiivin 2006/43/EY mukaisella tavalla valtuutettu henkilö vilpittömässä mielessä luovuttaa 1 kohdassa tarkoitettun tiedon tai päätöksen toimivaltaiselle viranomaiselle, eikä tästä saa aiheutua kyseiselle henkilölle seuraamusvastuuta.

*78 artikla***Tietosuoja**

Tämän direktiivin mukaisten valvontavaltuuksien, mukaan lukien tutkintavaltuuksien, käyttämisen aikana tai sitä varten kerättyjä henkilötietoja on käsiteltävä soveltuvin osin direktiivin 95/46/EY täytäntöönpanemiseksi annetun kansallisen lainsäädännön ja asetuksen (EY) N:o 45/2001 mukaisesti.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/43/EY, annettu 17 päivänä toukokuuta 2006, tilinpäätösten ja konsolidoitujen tilinpäätösten lakisääteisestä tilintarkastuksesta, direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 84/253/ETY kumoamisesta (EUVL L 157, 9.6.2006, s. 87).

*II LUKU**Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten ja arvopaperimarkkinaviranomaisen välinen yhteistyö**79 artikla***Yhteistyövelvoite**

1. Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on toimittava yhteistyössä keskenään, kun se on niiden tämän direktiivin tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 mukaisten tehtävien suorittamiseksi tarpeen, käyttäen siihen kaikkia joko tässä direktiivissä tai asetuksessa (EU) N:o 600/2014 tai kansallisessa lainsäädännössä säädettyjä valtuuksiaan.

Jos jäsenvaltiot ovat päättäneet 70 artiklan mukaisesti määrätä rikosoikeudellisia seuraamuksia kyseisessä artiklassa mainittujen säännösten rikkomisesta, niiden on varmistettava, että on otettu käyttöön asianmukaisia toimenpiteitä, jotta toimivaltaisilla viranomaisilla on kaikki tarvittavat valtuudet olla yhteydessä oikeusviranomaisiin oikeudenkäyttöalueellaan saadakseen tietoja rikosoikeudellisista tutkinnoista ja menettelyistä, jotka on käynnistetty tämän direktiivin ja asetuksen (EU) N:o 600/2014 mahdollisista rikkomisista, ja toimittaa nämä tiedot muille toimivaltaisille viranomaisille ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle täyttääkseen velvoitteensa tehdä yhteistyötä keskenään ja arvopaperimarkkinaviranomaisen kanssa tätä direktiiviä ja asetusta (EU) N:o 600/2014 sovellettaessa.

Toimivaltaisten viranomaisten on avustettava muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisia viranomaisia. Niiden on erityisesti vaihdettava tietoja ja harjoitettava yhteistyötä tutkinta- tai valvontatoiminnassa.

Toimivaltaiset viranomaiset voivat myös tehdä yhteistyötä toisten jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa helpottaakseen sakkojen perimistä.

Yhteistyön ja erityisesti tietojen vaihdon helpottamiseksi ja nopeuttamiseksi jäsenvaltioiden on nimettävä yksi toimivaltainen viranomainen yhteysviranomaiseksi tämän direktiivin ja asetuksen (EU) N:o 600/2014 soveltamiseksi. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle, arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja muille jäsenvaltiolle niiden viranomaisten nimet, jotka on nimetty vastaanottamaan tietojenvaihto- tai yhteistyöpyyntöjä tämän kohdan nojalla. Arvopaperimarkkinaviranomainen julkistaa näistä viranomaisista laaditun luettelon verkkosivustollaan ja pitää sen ajan tasalla.

2. Jos kauppapaikka on toteuttanut järjestelyjä vastaanottavassa jäsenvaltiossa ja sen toiminnasta siellä on tullut kyseisen vastaanottavan jäsenvaltion arvopaperimarkkinoiden toiminnan ja sijoittajien suojan kannalta merkittävää vastaanottavan jäsenvaltion arvopaperimarkkinoiden tilanne huomioon ottaen, kauppapaikan kotijäsenvaltion ja vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten on otettava käyttöön oikeasuhteiset yhteistyöjärjestelyt.

3. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat hallinnolliset ja organisaatoriset toimenpiteet 1 kohdassa säädetyn avunannon edistämiseksi.

▼B

Toimivaltaiset viranomaiset voivat käyttää valtuuksiaan yhteistyön aikaansaamiseksi myös silloin, kun tutkinnan kohteena oleva toiminta ei riko mitään kyseisessä jäsenvaltiossa voimassa olevaa säännöstä.

4. Jos toimivaltaisella viranomaisella on perusteltu syy epäillä, että sen valvonnan piiriin kuulumattomat yhteisöt harjoittavat tai ovat harjoittaneet tämän direktiivin tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 säännösten vastaista toimintaa toisen jäsenvaltion alueella, tämän toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava tästä toisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle mahdollisimman seikkaperäisesti. Ilmoituksen vastaanottaneen toimivaltaisen viranomaisen on toteutettava aiheelliset toimenpiteet. Sen on ilmoitettava asiasta ilmoittaneelle toimivaltaiselle viranomaiselle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle asian ratkaisu ja mahdollisuuksien mukaan merkittävät välivaiheet. Tämä kohta ei rajoita ilmoituksen tehneen toimivaltaisen viranomaisen toimivaltaa.

5. Rajoittamatta 1 ja 4 kohdan soveltamista toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja muille toimivaltaisille viranomaisille tiedot

- a) 69 artiklan 2 kohdan o alakohdan mukaisista pyynnöistä pienentää position tai vastuun kokoa;
- b) mahdollisista 69 artiklan 2 kohdan p alakohdan mukaisista rajoituksista, joilla rajoitetaan henkilöiden mahdollisuuksia tehdä rahoitusvälinettä koskevia sopimuksia.

Ilmoituksen on sisällettävä tarvittaessa tiedot 69 artiklan 2 kohdan j alakohdan mukaisesta pyynnöstä tai vaatimuksesta, mukaan lukien sen henkilön tai niiden henkilöiden nimet, joille se on osoitettu, ja pyynnön perustelut, sekä 69 artiklan 2 kohdan p alakohdan mukaisesti asetettujen rajoitusten laajuudesta, mukaan lukien kyseinen henkilö, sovellettavat rahoitusvälineet, mahdolliset niiden positioiden kokoa koskevat rajoitukset, jotka henkilöllä voi olla kaikkina aikoina, siitä 57 artiklan mukaisesti mahdollisesti myönnettävät poikkeukset sekä niiden perustelut.

Ilmoitukset on tehtävä vähintään 24 tuntia ennen kuin toimien tai toimenpiteiden on määrä tulla voimaan. Poikkeuksellisissa tilanteissa toimivaltainen viranomainen voi antaa ilmoituksen alle 24 tuntia ennen ajankohtaa, jona toimenpiteen on määrä tulla voimaan, jos ilmoitusta ei ole mahdollista antaa vähintään 24 tuntia etukäteen.

Jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen, joka vastaanottaa tämän kohdan mukaisen ilmoituksen, voi toteuttaa toimenpiteitä 69 artiklan 2 kohdan o tai p alakohdan mukaisesti, jos se katsoo toimenpiteen tarpeelliseksi kyseisen toisen toimivaltaisen viranomaisen tavoitteen saavuttamiseksi. Toimivaltaisen viranomaisen on myös tehtävä ilmoitus tämän kohdan mukaisesti, jos se aikoo toteuttaa toimenpiteitä.

Jos tämän kohdan ensimmäisen alakohdan a tai b alakohdan mukainen toimi koskee tukkutasen energiatuotteita, toimivaltaisen viranomaisen on tehtävä ilmoitus myös asetuksella (EY) N:o 713/2009 perustetulle energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirastolle.

▼B

6. Toimivaltaisten viranomaisten on tehtävä päästöoikeusasioissa yhteistyötä spot- ja huutokauppamarkkinoiden valvonnasta vastaavien julkisten elinten ja toimivaltaisten viranomaisten, rekisterien valvojien ja muiden direktiivin 2003/87/EY noudattamisen valvonnasta vastaavien julkisten elinten kanssa sen varmistamiseksi, että ne saavat kokonaiskuvan päästöoikeuksien markkinoista.

7. Kun kyse on maatalousalan hyödykejohdannaisista, toimivaltaisten viranomaisten on raportoiva fyysisten maatalousmarkkinoiden valvonnasta, hallinnoinnista ja sääntelystä asetuksen (EU) N:o 1308/2013 nojalla vastaaville julkisille elimille ja tehtävä yhteistyötä niiden kanssa.

8. Siirretään komissiolle valta antaa 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla vahvistetaan perusteet, joiden nojalla kauppapaikan toiminnan vastaanottavassa jäsenvaltiossa voidaan katsoa olevan merkittävää kyseisen vastaanottavan jäsenvaltion arvopaperimarkkinoiden toiminnan ja sijoittajien suojan kannalta.

9. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi vakiomuotoisten lomakkeiden, mallien ja menettelyjen luomiseksi 2 kohdassa tarkoitettuja yhteistyöjärjestelyjä varten.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten täytäntöönpanostandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä tammi-kuuta 2016.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja tekniset täytäntöönpanostandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.

*80 artikla***Toimivaltaisten viranomaisten yhteistyö valvontatoimissa, paikalla tehtävissä tarkastuksissa tai tutkinnoissa**

1. Jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi pyytää toisen jäsenvaltion toimivaltaista viranomaista toimimaan yhteistyössä valvontatoimien tai paikalla tehtävän tarkastuksen tai tutkinnan yhteydessä. Jos sijoituspalveluyritykset ovat säänneltyjen markkinoiden etäkauppaa käyviä jäseniä tai osapuolia, säänneltyjen markkinoiden osalta toimivaltainen viranomainen voi päättää ottaa niihin suoraan yhteyttä, jolloin sen on ilmoitettava asiasta etäkauppaa käyvän jäsenen tai osapuolen kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

Toimivaltaisen viranomaisen saadessa paikalla tehtävää tarkastusta tai tutkintaa koskevan pyynnön, sen on valtuuksiensa sallimissa rajoissa

- a) suoritettava tarkastus tai tutkinta itse;
- b) annettava pyynnön esittäneen viranomaisen suorittaa tarkastus tai tutkinta;
- c) annettava tilintarkastajien tai asiantuntijoiden suorittaa tarkastus tai tutkinta.

▼B

2. Valvontakäytäntöjen lähentämiseksi arvopaperimarkkinaviranomainen voi osallistua valvontakollegioiden toimintaan, kahden tai useamman toimivaltaisen viranomaisen asetuksen (EU) N:o 1095/2010 21 artiklan mukaisesti yhteisesti suorittamat paikan päällä tehtävät tarkastukset ja tutkinnat mukaan luettuina.

3. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa määritetään tiedot, joita toimivaltaisten viranomaisten on vaihdettava tehdessään yhteistyötä valvontatoimien tai paikan päällä tehtävien tarkastusten ja tutkintojen yhteydessä.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä heinäkuuta 2015.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

4. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi vakiomuotoisten lomakkeiden, mallien ja menettelyjen vahvistamiseksi toimivaltaisten viranomaisten valvontatoimien, paikan päällä tehtävien tarkastusten ja tutkintojen yhteydessä harjoittamaa yhteistyötä varten.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa teknisten täytäntöönpanostandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä tammikuuta 2016.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut tekniset täytäntöönpanostandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.

*81 artikla***Tietojenvaihto**

1. Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten, jotka on tämän direktiivin 79 artiklan 1 kohdan mukaisesti nimetty yhteysviranomaisiksi tämän direktiivin tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 soveltamiseksi, on viipymättä toimitettava toisilleen tiedot, jotka ovat tarpeen tämän direktiivin 67 artiklan 1 kohdan mukaisesti nimetyille toimivaltaisille viranomaisille tämän direktiivin tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 nojalla annetuissa säännöissä osoitettujen tehtävien hoitamiseksi.

Toimivaltaiset viranomaiset, jotka vaihtavat tietoja toisten toimivaltaisten viranomaisten kanssa tämän direktiivin tai asetuksen (EU) N:o 600/2014 mukaisesti, voivat ilmoittaa tietoja välittäessään, ettei kyseisiä tietoja saa luovuttaa ilman niiden nimenomaista suostumusta, jolloin kyseisiä tietoja saa vaihtaa ainoastaan niitä tarkoituksia varten, joihin mainitut viranomaiset ovat antaneet suostumuksensa.

▼B

2. Toimivaltainen viranomainen, joka on nimetty yhteysviranomaiseksi 79 artiklan 1 kohdan mukaisesti, voi toimittaa tämän artiklan 1 kohdan sekä 77 ja 88 artiklan mukaisesti saadut tiedot 67 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuille viranomaisille. Ne eivät saa toimittaa tietoja muille elimille tai luonnollisille henkilöille tai oikeushenkilöille ilman tiedot luovuttaneiden toimivaltaisten viranomaisten nimenomaista suostumusta. Tiedot saa toimittaa ainoastaan niitä tarkoituksia varten, joihin mainitut viranomaiset ovat antaneet suostumuksensa, lukuun ottamatta asianmukaisesti perusteltuja olosuhteita. Viimeksi mainitussa tapauksessa yhteysviranomainen ilmoittaa tästä viipymättä sille yhteysviranomaiselle, joka tiedot on lähettänyt.

3. Edellä 71 artiklassa tarkoitettujen viranomaisten sekä muut elimet ja luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt, jotka saavat luottamuksellisia tietoja tämän artiklan 1 kohdan tai 77 ja 88 artiklan mukaisesti, voivat käyttää tietoja ainoastaan tehtäviensä hoitamiseen ja erityisesti

▼M4

a) tutkiakseen, täytyvätkö sijoituspalveluyritysten liiketoiminnan aloittamista koskevat edellytykset, ja helpottaakseen tämän toiminnan harjoittamisen valvontaa hallinto- ja kirjanpitojen sekä sisäisen tarkastuksen mekanismien osalta;

▼B

- b) valvoakseen kauppapaikkojen toiminnan asianmukaisuutta;
- c) määrätäkseen seuraamuksia;
- d) haettaessa muutosta toimivaltaisen viranomaisen päätökseen hallintovalitusteitse;
- e) tuomioistuinkäsittelyssä, joka on saatettu vireille 74 artiklan mukaisesti;
- f) 75 artiklan mukaisessa tuomioistuinten ulkopuolella tapahtuvassa sijoittajien valitusten käsittelyssä.

4. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandeiksi vakiomuotoisten lomakkeiden, mallien ja menettelyjen vahvistamiseksi tietojenvaihtoa varten.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten täytäntöönpanostandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä tammikuuta 2016.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten täytäntöönpanostandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.

5. Tämä artikla sekä 76 ja 88 artikla eivät estä toimivaltaista viranomaista toimittamasta arvopaperimarkkinaviranomaiselle, Euroopan järjestelmäriskikomitealle, keskuspankeille, EKPJ:lle ja EKP:lle, kun nämä toimivat rahapoliittisina viranomaisina, sekä tarvittaessa muille maksu- ja toimitusjärjestelmien valvonnasta vastuussa oleville viranomaisille niiden tehtävien suorittamista varten tarkoitettuja luottamuksellisia tietoja. Näitä viranomaisia tai elimiä ei myöskään saa estää toimittamasta toimivaltaisille viranomaisille tietoja, joita ne saattavat tarvita tässä direktiivissä tai asetuksessa (EU) N:o 600/2014 säädettyjen tehtäviensä suorittamiseksi.

▼B*82 artikla***Sitova sovittelu**

1. Toimivaltaiset viranomaiset voivat saattaa arvopaperimarkkinaviranomaisen käsiteltäväksi tilanteet, joissa jokin seuraavista pyynnöistä on hylätty tai pyyntöön ei ole vastattu kohtuullisessa ajassa:

- a) 80 artiklan mukaisen valvontatoimen, paikalla tehtävän tarkastuksen tai tutkinnan suorittamista koskeva pyyntö; tai
- b) 81 artiklan mukaista tietojen vaihtoa koskeva pyyntö.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa arvopaperimarkkinaviranomainen voi toimia asetuksen (EU) N:o 1095/2010 19 artiklan mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän direktiivin 83 artiklassa säädettyä mahdollisuutta kieltäytyä toimimasta tietojensaantipyynnön johdosta ja arvopaperimarkkinaviranomaisen mahdollisuutta toimia asetuksen (EU) N:o 1095/2010 17 artiklan mukaisesti.

*83 artikla***Yhteistyöstä kieltäytyminen**

Toimivaltainen viranomainen voi kieltäytyä pyydetystä yhteistyöstä 84 artiklan mukaisen tutkinnan, valvontatoimen tai paikalla tehtävän tarkastuksen yhteydessä tai 81 artiklassa säädetystä tietojenvaihdosta ainoastaan silloin, kun

- a) samoja toimia ja henkilöitä koskeva oikeudellinen menettely on jo pantu vireille pyynnön saaneen jäsenvaltion viranomaisissa;
- b) pyynnön saaneessa jäsenvaltiossa on jo annettu näitä henkilöitä ja näitä toimia koskeva lainvoimainen päätös.

Kieltäytyessään yhteistyöstä toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava tästä pyynnön esittäneelle toimivaltaiselle viranomaiselle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle sekä annettava mahdollisimman yksityiskohtaiset tiedot asiasta.

*84 artikla***Kuuleminen ennen toimiluvan myöntämistä**

1. Toisen jäsenvaltion toimivaltaisia viranomaisia on kuultava ennen toimiluvan myöntämistä sijoituspalveluyritykselle, joka on jokin seuraavista:

- a) toisessa jäsenvaltiossa toimiluvan saaneen sijoituspalveluyrityksen, markkinoiden ylläpitäjän tai luottolaitoksen tytäryritys;
- b) toisessa jäsenvaltiossa toimiluvan saaneen sijoituspalveluyrityksen tai luottolaitoksen emoyrityksen tytäryritys;
- c) yritys, jossa määräysvaltaa käyttävät samat luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, joilla on määräysvalta toisessa jäsenvaltiossa toimiluvan saaneessa sijoituspalveluyrityksessä tai luottolaitoksessa.

2. Luottolaitosten tai vakuutusyritysten valvonnasta vastaavia jäsenvaltion toimivaltaisia viranomaisia on kuultava ennen toimiluvan myöntämistä sijoituspalveluyritykselle tai markkinoiden ylläpitäjälle, joka on jokin seuraavista:

▼B

- a) unionissa toimiluvan saaneen luottolaitoksen tai vakuutusyrityksen tytäryritys;
- b) unionissa toimiluvan saaneen luottolaitoksen tai vakuutusyrityksen emoyrityksen tytäryritys;
- c) saman luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön määräysvallassa, jolla on määräysvalta unionissa toimiluvan saaneessa luottolaitoksessa tai vakuutusyrityksessä.

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen toimivaltaisten viranomaisten on kuultava toisiaan etenkin silloin, kun ne arvioivat osakkeenomistajien tai jäsenten soveltuvuutta sekä saman ryhmän toisen yhteisön johtoon osallistuvien yritystä tosiasiallisesti johtavien henkilöiden mainetta ja kokemusta. Niiden on annettava toisilleen kaikki tiedot, jotka liittyvät osakkeenomistajien tai jäsenten soveltuvuuteen ja yritystä tosiasiallisesti johtavien henkilöiden maineeseen ja kokemukseen ja joilla on merkitystä toisille toimivaltaisille viranomaisille toimilupien myöntämisen sekä meneillään olevan toimintaedellytysten täyttymistä koskevan arvioinnin yhteydessä.

4. Arvopaperiviranomainen laatii luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi vakimuotoisten lomakkeiden, mallien ja menettelyjen vahvistamiseksi muiden toimivaltaisten viranomaisten kuulemista varten ennen toimiluvan myöntämistä.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten täytäntöönpanostandardien luonnokset komissiolle viimeistään 3 päivänä tammikuuta 2016.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten täytäntöönpanostandardien asetuksen (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.

*85 artikla***Vastaanottavien jäsenvaltioiden valtuudet**

1. Vastaanottavien jäsenvaltioiden on säädettävä, että toimivaltainen viranomainen voi velvoittaa kaikki sijoituspalveluyritykset, joilla on sivuliike niiden alueella, toimittamaan niille määräajoin sivuliikkeiden liiketoimintaa koskeva kertomus tilastollisia tarkoituksia varten.

2. Hoitaessaan tämän direktiivin mukaisia velvollisuuksiaan vastaanottavien jäsenvaltioiden on säädettävä, että toimivaltainen viranomainen voi velvoittaa sijoituspalveluyritysten sivuliikkeet toimittamaan tarpeelliset tiedot sen valvomiseksi, että ne noudattavat niihin sovellettavia vastaanottavan jäsenvaltion asettamia sääntöjä 35 artiklan 8 kohdassa säädetyissä tapauksissa. Nämä vaatimukset eivät saa olla tiukempia kuin vaatimukset, jotka sama jäsenvaltio on asettanut alueelleen sijoitautuneille yrityksille valvoakseen, että ne noudattavat samoja sääntöjä.

*86 artikla***Vastaanottavien jäsenvaltioiden varotoimenpiteet**

1. Jos vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisella viranomaisella on selkeät ja todennettavissa olevat perusteet uskoa, että sen alueella palvelujen tarjoamisen vapauden perusteella toimiva sijoituspalveluyritys rikkoo tämän direktiivin nojalla annetuista säännöksistä johtuvia velvoitteita tai että sijoituspalveluyritys, jolla on sivuliike sen alueella, rikkoo sellaisia tämän direktiivin nojalla annetuista säännöksistä johtuvia velvoitteita, jotka eivät anna kyseiselle viranomaiselle toimivaltaa, sen on ilmoitettava tällaiset tiedot kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

▼B

Jos sijoituspalveluyritys kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen toteuttamista toimenpiteistä huolimatta tai toimenpiteiden osoittautuessa riittämättömiksi toimii edelleen tavalla, joka on selvästi vastaanottavan jäsenvaltion sijoittajien etujen vastainen tai haittaa markkinoiden asianmukaista toimintaa, sovelletaan seuraavaa:

- a) vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava tästä ensin kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle toteutettava kaikki aiheelliset toimenpiteet, jotka ovat tarpeen sijoittajien suojaamiseksi ja markkinoiden asianmukaisen toiminnan varmistamiseksi, mihin on kuuluttava mahdollisuus estää säännöksiä rikkovia sijoituspalveluyrityksiä aloittamasta uusia liiketoimia sen alueella. Tällaisista toimenpiteistä on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava komissiolle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle; ja
- b) vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi saattaa asian arvopaperimarkkinaviranomaisen käsiteltäväksi, ja tämä voi toimia sille asetuksen (EU) N:o 1095/2010 19 artiklan nojalla annettujen valtuuksien mukaisesti.

2. Jos vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset toteavat, että sijoituspalveluyritys, jolla on sivuliike sen alueella, rikkoo tuossa jäsenvaltiossa tämän direktiivin niiden säännösten nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä, joilla annetaan valtuuksia vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, näiden on vaadittava kyseistä sijoituspalveluyritystä korjaamaan sääntöjenvastainen tilanteensa.

Jos kyseinen sijoituspalveluyritys ei toteuta tarvittavia toimenpiteitä, vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten on toteutettava kaikki aiheelliset toimenpiteet varmistaakseen, että sijoituspalveluyritys korjaa sääntöjenvastaisen tilanteensa. Näiden toimenpiteiden luonteesta on ilmoitettava kotijäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille.

Jos sijoituspalveluyritys vastaanottavan jäsenvaltion toteuttamista toimenpiteistä huolimatta jatkaa vastaanottavassa jäsenvaltiossa voimassa olevien, ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen säännösten tai määräysten rikkomista, vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava tästä ensin kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle toteutettava kaikki aiheelliset toimenpiteet, jotka ovat tarpeen sijoittajien suojaamiseksi ja markkinoiden asianmukaisen toiminnan varmistamiseksi. Tällaisista toimenpiteistä on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava komissiolle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

Lisäksi vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi saattaa asian arvopaperimarkkinaviranomaisen käsiteltäväksi, ja tämä voi toimia sille asetuksen (EU) N:o 1095/2010 19 artiklan nojalla annettujen valtuuksien mukaisesti.

3. Jos säännellyn markkinan, monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän tai organisoidun kaupankäyntijärjestelmän vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisella viranomaisella on selkeät ja todennettavissa olevat perusteet uskoa, että niiden alueella toimiva säännelty markkina, monenkeskinen kaupankäyntijärjestelmä tai organisoitu kaupankäyntijärjestelmä rikkoo tämän direktiivin nojalla annetuista säännöksistä johtuvia velvoitteita, sen on ilmoitettava nämä tiedot säännellyn markkinan, monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän tai organisoidun kaupankäyntijärjestelmän kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

Jos säännellyt markkinat, monenkeskinen kaupankäyntijärjestelmä tai organisoitu kaupankäyntijärjestelmä kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen toteuttamista toimenpiteistä huolimatta tai toimenpiteiden osoittautuessa riittämättömiksi toimii edelleen tavalla, joka on selvästi vastaanottavan jäsenvaltion sijoittajien etujen vastainen tai haittaa markkinoiden asianmukaista toimintaa, vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava tästä ensin kotijäsenvaltion

▼B

toimivaltaiselle viranomaiselle toteutettava kaikki aiheelliset toimenpiteet, jotka ovat tarpeen sijoittajien suojaamiseksi ja markkinoiden asianmukaisen toiminnan varmistamiseksi, mihin kuuluu mahdollisuus estää tätä säänneltyä markkinaa tai monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää tarjoamasta järjestelyjään vastaanottavaan jäsenvaltioon sijoittautuneiden etäkaupankäyntiä harjoittavien jäsenten tai markkinaosapuolten käyttöön. Tällaisista toimenpiteistä on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava komissiolle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

Lisäksi vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi saattaa asian arvopaperimarkkinaviranomaisen käsiteltäväksi, ja tämä voi toimia sille asetuksen (EU) N:o 1095/2010 19 artiklan nojalla annettujen valtuuksien mukaisesti.

4. Edellä 1, 2 tai 3 kohdan mukaisesti toteutetut toimenpiteet, jotka käsittävät seuraamuksia tai sijoituspalveluyrityksen tai säännellyn markkinan toiminnan rajoittamista, on perusteltava asianmukaisesti ja niistä on ilmoitettava kyseiselle sijoituspalveluyritykselle tai kyseisille säännellylle markkinalle.

*87 artikla***Yhteistyö ja tietojen vaihto arvopaperimarkkinaviranomaisen kanssa**

1. Toimivaltaisten viranomaisten on tätä direktiiviä sovellettaessa tehtävä yhteistyötä arvopaperimarkkinaviranomaisen kanssa asetuksen (EU) N:o 1095/2010 mukaisesti.

2. Toimivaltaisten viranomaisten on toimitettava ilman aiheetonta viivytystä arvopaperimarkkinaviranomaiselle kaikki tiedot, jotka tämä tarvitsee tämän direktiivin ja asetuksen (EU) N:o 600/2014 mukaisten tehtäviensä suorittamiseksi ja asetuksen (EU) N:o 1095/2010 35 ja 36 artiklan mukaisesti.

▼M10*87 a artikla***Tietojen saatavuus eurooppalaisessa keskitetyssä yhteyspisteessä**

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava 10 päivästä tammikuuta 2030 alkaen, että kun sijoituspalveluyritykset, markkinoiden ylläpitäjät tai liikkeeseenlaskijat julkistavat tämän direktiivin 27 artiklan 3 ja 6 kohdassa, 33 artiklan 3 kohdan c, d ja f alakohdassa ja 46 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja tietoja, ne toimittavat kyseiset tiedot samanaikaisesti tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettulle asiaankuuluvalla tiedonkeruuelimelle niiden asettamiseksi saataville Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/2859 ⁽¹⁾ nojalla perustetussa eurooppalaisessa keskitetyssä yhteyspisteessä (ESAP).

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tiedot täyttävät seuraavat vaatimukset:

- a) tiedot toimitetaan asetuksen (EU) 2023/2859 2 artiklan 3 alakohdassa määritellyssä tietojen poiminnan mahdollistavassa muodossa tai, jos unionin oikeudessa niin edellytetään, mainitun asetuksen 2 artiklan 4 alakohdassa määritellyssä koneluettavassa muodossa;

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2023/2859, annettu 13 päivänä joulukuuta 2023, rahoituspalvelujen, pääomamarkkinoiden ja kestävyysden kannalta merkityksellisiin julkisesti saatavilla oleviin tietoihin keskitetyn pääsyn tarjoavan eurooppalaisen keskitetyn yhteyspisteen perustamisesta (EUVL L, 2023/2859, 20.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2859/oj>).

▼ M10

b) tietoihin liitetään seuraavat metatiedot:

- i) kaikki sen sijoituspalveluyrityksen, markkinoiden ylläpitäjän tai liikkeeseenlaskijan nimet, johon tiedot liittyvät;
- ii) asetuksen (EU) 2023/2859 7 artiklan 4 kohdan b alakohdan nojalla täsmennetty sijoituspalveluyrityksen, markkinoiden ylläpitäjän tai liikkeeseenlaskijan oikeushenkilötunnus;
- iii) mainitun asetuksen 7 artiklan 4 kohdan d alakohdan nojalla täsmennetty sijoituspalveluyrityksen, markkinoiden ylläpitäjän tai liikkeeseenlaskijan kokoluokka;
- iv) mainitun asetuksen 7 artiklan 4 kohdan c alakohdan nojalla luokiteltu tietojen tyyppi;
- v) maininta siitä, sisältyykö tietoihin henkilötietoja.

2. Sovellettaessa 1 kohdan b alakohdan ii alakohtaa jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyritykset, markkinoiden ylläpitäjät ja liikkeeseenlaskijat hankkivat oikeushenkilötunnuksen.

3. Tämän direktiivin 27 artiklan 3 ja 6 kohdassa ja 33 artiklan 3 kohdan c, d ja f alakohdassa tarkoitettujen tietojen asettamiseksi saataville ESAPissa jäsenvaltioiden on nimettävä viimeistään 9 päivänä tammikuuta 2030 vähintään yksi asetuksen (EU) 2023/2859 2 artiklan 2 alakohdassa määritelty tiedonkeruuelin ja ilmoitettava asiasta arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

Tämän direktiivin 46 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen tietojen asettamiseksi saataville ESAPissa asetuksen (EU) 2023/2859 2 artiklan 2 alakohdassa määritelty tiedonkeruuelin on toimivaltainen viranomainen.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava 10 päivästä tammikuuta 2030 alkaen, että tämän direktiivin 32 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa, 52 artiklan 2 kohdassa ja 71 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut tiedot asetetaan saataville ESAPissa. Tätä varten asetuksen (EU) 2023/2859 2 artiklan 2 alakohdassa määritelty tiedonkeruuelin on toimivaltainen viranomainen.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tiedot täyttävät seuraavat vaatimukset:

a) tiedot toimitetaan asetuksen (EU) 2023/2859 2 artiklan 3 alakohdassa määritellyssä tietojen poiminnan mahdollistavassa muodossa;

b) tietoihin liitetään seuraavat metatiedot:

- i) kaikki sen sijoituspalveluyrityksen tai markkinoiden ylläpitäjän nimet, johon tiedot liittyvät;
- ii) asetuksen (EU) 2023/2859 7 artiklan 4 kohdan b alakohdan nojalla täsmennetty sijoituspalveluyrityksen tai markkinoiden ylläpitäjän mahdollinen oikeushenkilötunnus;

▼ M10

iii) mainitun asetuksen 7 artiklan 4 kohdan c alakohdan nojalla luokiteltu tietojen tyyppi;

iv) maininta siitä, sisältyykö tietoihin henkilötietoja.

5. Tämän direktiivin 5 artiklan 3 kohdassa, 18 artiklan 10 kohdan neljännessä virkkeessä ja 58 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettut tiedot on asetettava saataville ESAPissa 10 päivästä tammikuuta 2030 alkaen. Tätä varten asetuksen (EU) 2023/2859 2 artiklan 2 alakohdassa määritelty tiedonkeruuelin on arvopaperimarkkinaviranomainen.

Tietojen on täytettävä seuraavat vaatimukset:

a) tiedot toimitetaan asetuksen (EU) 2023/2859 2 artiklan 3 alakohdassa määritellyssä tietojen poiminnan mahdollistavassa muodossa;

b) tietoihin liitetään seuraavat metatiedot:

i) kaikki sen sijoituspalveluyrityksen tai markkinoiden ylläpitäjän nimet, johon tiedot liittyvät;

ii) asetuksen (EU) 2023/2859 7 artiklan 4 kohdan b alakohdan nojalla täsmennetty sijoituspalveluyrityksen tai markkinoiden ylläpitäjän mahdollinen oikeushenkilötunnus;

iii) mainitun asetuksen 7 artiklan 4 kohdan c alakohdan nojalla luokiteltu tietojen tyyppi;

iv) maininta siitä, sisältyykö tietoihin henkilötietoja.

6. Jäsenvaltioiden on varmistettava 10 päivästä tammikuuta 2030 alkaen, että tämän direktiivin 29 artiklan 3 kohdassa tarkoitettut tiedot asetetaan saataville ESAPissa. Tätä varten asetuksen (EU) 2023/2859 2 artiklan 2 alakohdassa määritelty tiedonkeruuelin on julkinen rekisteri.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tiedot täyttävät seuraavat vaatimukset:

a) tiedot toimitetaan asetuksen (EU) 2023/2859 2 artiklan 3 alakohdassa määritellyssä tietojen poiminnan mahdollistavassa muodossa;

b) tietoihin liitetään seuraavat metatiedot:

i) kaikki sen sidonnaisasiamiehen nimet, johon tiedot liittyvät;

ii) asetuksen (EU) 2023/2859 7 artiklan 4 kohdan b alakohdan nojalla täsmennetty sidonnaisasiamiehen mahdollinen oikeushenkilötunnus;

iii) mainitun asetuksen 7 artiklan 4 kohdan c alakohdan nojalla luokiteltu tietojen tyyppi;

iv) maininta siitä, sisältyykö tietoihin henkilötietoja.

▼ M10

7. Jotta voidaan varmistaa 1 kohdan mukaisesti toimitettujen tietojen tehokas kerääminen ja hallinnointi, arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnoksia teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi, joissa täsmennetään seuraavat:

- a) muut tietoihin liitettävät metatiedot;
- b) tietoihin sisältyvän datan rakenne;
- c) mitkä tiedot on toimitettava koneluettavassa muodossa ja mitä koneluettavaa muotoa tällaisissa tapauksissa on käytettävä.

Edellä olevan c alakohdan soveltamiseksi arvopaperimarkkinaviranomainen arvioi erilaisten koneluettavien muotojen etuja ja haittoja ja suorittaa asianmukaisia käytännön testejä.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa kyseiset teknisten täytäntöönpanostandardien luonnokset komissiolle.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut tekniset täytäntöönpanostandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.

8. Arvopaperimarkkinaviranomainen antaa tarvittaessa ohjeita sen varmistamiseksi, että 7 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaisesti toimitetaan oikeat metatiedot.

▼ B*III LUKU**Yhteistyö kolmansien maiden kanssa**88 artikla***Tietojenvaihto kolmansien maiden kanssa**

1. Jäsenvaltiot ja asetuksen (EU) N:o 1095/2010 33 artiklan mukaisesti arvopaperimarkkinaviranomainen voivat tehdä tietojenvaihtoa koskevia yhteistyösopimuksia kolmansien maiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa ainoastaan, jos luovutettuun tietoon sovelletaan vähintään 76 artiklassa säädettyjä salassapitotakeita vastaavia takeita. Tällaisen tietojenvaihdon on palveltava näiden toimivaltaisten viranomaisten tehtävien suorittamista.

Jäsenvaltioiden ja kolmannen maan välisen henkilötietojen toimittamisen on tapahduttava direktiivin 95/46/EY IV luvun mukaisesti.

Arvopaperimarkkinaviranomaisen ja kolmannen maan välisen henkilötietojen toimittamisen on tapahduttava asetuksen (EY) N:o 45/2001 9 artiklan mukaisesti.

Jäsenvaltiot ja arvopaperimarkkinaviranomainen voivat tehdä myös tietojenvaihtoa koskevia yhteistyösopimuksia sellaisten kolmansien maiden viranomaisten, elinten sekä luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden kanssa, jotka hoitavat yhtä tai useampaa seuraavista tehtävistä:

- a) luottolaitosten, muiden rahoituslaitosten, vakuutusyriyten ja rahoitusmarkkinoiden valvonta;

▼B

- b) vastaaminen sijoituspalveluyritysten selvitys- ja konkurssimenettelyistä sekä muista samankaltaisista menettelyistä;
- c) valvontatehtävien hoidon yhteydessä sijoituspalveluyritysten ja muiden rahoituslaitosten, luottolaitosten sekä vakuutusyritysten lakisääteisistä tilintarkastuksista vastaaminen tai korvausjärjestelmien hallinnointi tehtäviensä yhteydessä;
- d) sijoituspalveluyritysten selvitys- ja konkurssimenettelyihin sekä muihin samankaltaisiin menettelyihin osallistuvien elinten valvonta;
- e) niiden henkilöiden valvonta, jotka suorittavat vakuutusyritysten, luottolaitosten, sijoituspalveluyritysten ja muiden rahoituslaitosten lakisääteisistä tilintarkastusta;
- f) päästöoikeuksien markkinoilla toimivien henkilöiden valvonta kokonaiskuvan saamiseksi rahoitus- ja spot-markkinoista;
- g) maatalousalan hyödykejohdannaisten markkinoilla toimivien henkilöiden valvonta kokonaiskuvan saamiseksi rahoitus- ja spot-markkinoista.

Kolmannessa alakohdassa tarkoitettuja yhteistyösopimuksia voidaan tehdä ainoastaan, jos luovutettuun tietoon sovelletaan vähintään 76 artiklassa säädettyjä salassapitotakeita vastaavia takeita. Tällaisen tietojenvaihdon on palveltava näiden viranomaisten tai elinten taikka luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden tehtävien hoitamista. Jos yhteistyösopimukseen sisältyy henkilötietojen toimittamista jäsenvaltiosta, siinä on noudatettava direktiivin 95/46/EY IV lukua sekä asetusta (EY) N:o 45/2001, jos arvopaperimarkkinaviranomainen osallistuu henkilötietojen toimittamiseen.

2. Jos tiedot ovat lähtöisin toisesta jäsenvaltiosta, ne saa luovuttaa ainoastaan tiedot antaneiden toimivaltaisten viranomaisten nimenomaisella suostumuksella ja soveltuvin osin ainoastaan niihin tarkoituksiin, joita varten viranomaiset ovat antaneet suostumuksensa. Samaa säännöstä sovelletaan kolmansien maiden toimivaltaisten viranomaisten toimittamiin tietoihin.

VII OSASTO

DELEGOIDUT SÄÄDÖKSET

*89 artikla***Siirretyn säädösvallan käyttäminen**

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.

▼M8

2. Siirretään komissiolle 2 päivästä heinäkuuta 2014 määräämättömäksi ajaksi 2 artiklan 3 ja 4 kohdassa, 4 artiklan 1 kohdan 2 alakohdan toisessa alakohdassa ja 2 kohdassa, 13 artiklan 1 kohdassa, 16 artiklan 12 kohdassa, 23 artiklan 4 kohdassa, 24 artiklan 13 kohdassa, 25 artiklan 8 kohdassa, 27 artiklan 9 kohdassa, 28 artiklan 3 kohdassa, 30 artiklan 5 kohdassa, 31 artiklan 4 kohdassa, 32 artiklan 4

▼M8

kohdassa, 33 artiklan 8 kohdassa, 52 artiklan 4 kohdassa, 54 artiklan 4 kohdassa, 58 artiklan 6 kohdassa, 64 artiklan 7 kohdassa, 65 artiklan 7 kohdassa ja 79 artiklan 8 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä.

3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 2 artiklan 3 ja 4 kohdassa, 4 artiklan 1 kohdan 2 alakohdan toisessa alakohdassa ja 2 kohdassa, 13 artiklan 1 kohdassa, 16 artiklan 12 kohdassa, 23 artiklan 4 kohdassa, 24 artiklan 13 kohdassa, 25 artiklan 8 kohdassa, 27 artiklan 9 kohdassa, 28 artiklan 3 kohdassa, 30 artiklan 5 kohdassa, 31 artiklan 4 kohdassa, 32 artiklan 4 kohdassa, 33 artiklan 8 kohdassa, 52 artiklan 4 kohdassa, 54 artiklan 4 kohdassa, 58 artiklan 6 kohdassa, 64 artiklan 7 kohdassa, 65 artiklan 7 kohdassa ja 79 artiklan 8 kohdassa tarkoitettua säädösvallan siirtoa. Peruuttamis päätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhemmänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamis päätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyyyteen.

4. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

5. Edellä olevien 2 artiklan 3 ja 4 kohdan, 4 artiklan 1 kohdan 2 alakohdan toisen alakohdan ja 2 kohdan, 13 artiklan 1 kohdan, 16 artiklan 12 kohdan, 23 artiklan 4 kohdan, 24 artiklan 13 kohdan, 25 artiklan 8 kohdan, 27 artiklan 9 kohdan, 28 artiklan 3 kohdan, 30 artiklan 5 kohdan, 31 artiklan 4 kohdan, 32 artiklan 4 kohdan, 33 artiklan 8 kohdan, 52 artiklan 4 kohdan, 54 artiklan 4 kohdan, 58 artiklan 6 kohdan, 64 artiklan 7 kohdan, 65 artiklan 7 kohdan tai 79 artiklan 8 kohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaika jatketaan kolmella kuukaudella.

▼M3*89 a artikla***Komiteamenettely**

1. Komissiota avustaa komission päätöksellä 2001/528/EY ⁽¹⁾ perustettu Euroopan arvopaperikomitea. Tämä komitea on Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 182/2011 ⁽²⁾ tarkoitettu komitea.

2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

⁽¹⁾ Komission päätös 2001/528/EY, tehty 6 päivänä kesäkuuta 2001, Euroopan arvopaperikomitean perustamisesta (EYVL L 191, 13.7.2001, s. 45).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

▼ **B****LOPPUSÄÄNNÖKSET***90 artikla***Kertomukset ja uudelleentarkastelu**

1. Komissio antaa ennen ► **M3** 3 päivää maaliskuuta 2020 ◀ arvo-paperimarkkinaviranomaista kuultuaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen, jossa käsitellään

a) organisoitujen kaupankäyntijärjestelmien toimintaa, mukaan lukien päämiehen lukuun täsmätetyn kaupankäynnin erityiskäyttö, ottaen huomioon toimivaltaisten viranomaisten valvonnasta saamat kokemukset, unionin toimiluvan saaneiden organisoitujen kaupankäyntijärjestelmien lukumäärä ja niiden markkinaosuus sekä selvittäen erityisesti, onko organisoidun kaupankäyntijärjestelmän määritelmää tarpeen muuttaa ja onko organisoidun kaupankäyntijärjestelmän luokan kattama rahoitusvälinevalikoima edelleen asianmukainen;

b) pk-yritysten kasvumarkkinoita koskevan järjestelmän toimintaa ottaen huomioon pk-yritysten kasvumarkkinoina rekisteröityjen monenkeskisten kaupankäyntijärjestelmien lukumäärän, niissä olevien liikkeeseenlaskijoiden lukumäärän ja asianomaiset kaupankäyntivoilymit;

Kertomuksessa on erityisesti arvioitava, onko 33 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettu alaraja edelleen asianmukainen vähimmäismäärä tässä direktiivissä asetettuihin pk-yritysten kasvumarkkinoiden tavoitteisiin pyrkimisessä;

c) algoritmista kaupankäyntiä, mukaan lukien huippunopeaa algoritmista kaupankäyntiä, koskevien vaatimusten vaikutusta;

d) tiettyjen tuotteiden tai käytäntöjen kieltämismenettelystä saatuja kokemuksia ottaen huomioon, kuinka monta kertaa menettelyä on jouduttu käyttämään ja tästä aiheutuneet vaikutukset;

e) hallinnollisten ja rikosoikeudellisten seuraamusten soveltamista ja erityisesti tarvetta yhdenmukaistaa entisestään tässä direktiivissä asetuksessa (EU) N:o 600/2014 asetettujen vaatimusten rikkomisesta määrättäviä hallinnollisia seuraamuksia;

f) positiolimiittien ja positioiden hoidon soveltamisen vaikutuksia hyödykejohdannaismarkkinoiden likviditeettiin, markkinoiden väärinkäyttöön ja asianmukaisiin hinnoittelu- ja toimitusedellytyksiin;

g) säännellyiltä markkinoilta, monenkeskisiltä kaupankäyntijärjestelmiltä, organisoiduilta kaupankäyntijärjestelmiltä ja hyväksytyiltä julkistamisjärjestelyiltä saatavien avoimuusvaatimusten mukaisten kauppaa edeltävien ja sen jälkeisten tietojen hintakehitystä;

h) vaikutusta, joka vaatimuksella välityspalkkioiden, provisioiden tai muiden rahallisten etujen ilmoittamisesta asiakkaalle sijoitus- tai oheispalvelun tarjoamisen yhteydessä 24 artiklan 9 kohdan mukaisesti on ollut, mukaan lukien vaatimuksen vaikutus rajatylittävän sijoitusneuvonnan sisämarkkinoiden asianmukaiseen toimintaan.

▼ **M8**

1 a. Komissio tarkastelee 31 päivään joulukuuta 2021 mennessä uudelleen 2 artiklan 1 kohdan j alakohdassa säädetyn poikkeuksen vaikutusta päästöoikeuksiin tai niiden johdannaisiin ja liittää kyseiseen uudelleentarkasteluun tarvittaessa lainsäädäntöehdotuksen kyseisen poikkeuksen muuttamiseksi. Tässä yhteydessä komissio arvioi päästöoikeuksien ja niiden johdannaisten kauppaa unionissa ja kolmansissa

▼ M8

maissa, 2 artiklan 1 kohdan j alakohdassa säädetyn poikkeuksen vaikutusta sijoittajansuojaan, päästöoikeuksien ja niiden johdannaisten markkinoiden eheyttä ja avoimuutta sekä sitä, olisiko hyväksyttävä toimenpiteitä kolmansien maiden kauppapaikoissa käytävän kaupan osalta.

▼ M6

▼ B

4. Komissio antaa viimeistään ► **M3** 1 päivänä tammikuuta 2019 ◀ arvopaperimarkkinaviranomaista ja energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirastoa kuultuaan kertomuksen, jossa arvioidaan potentiaalinen vaikutus energiahintoihin ja energiamarkkinoiden toimivuuteen samoin kuin toteutettavuus ja hyödyt vastapuoli- ja järjestelmäriskien pienentämisen kannalta sekä suorat kustannukset, joita aiheutuu C osan 6 kohdan energijohdannaissopimusten saattamisesta asetuksen (EU) N:o 648/2012 4 artiklassa tarkoitetun määrittelyvelvollisuuden ja mainitun asetuksen 11 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen riskienhallintamenetelyjen piiriin ja niiden ottamisesta huomioon mainitun asetuksen 10 artiklassa tarkoitettua määrittelykynnysarvoa laskettaessa.

Jos komissio katsoo, että näiden sopimusten huomioon ottaminen ei olisi toteutettavissa ja hyödyllistä, se antaa tarvittaessa lainsäädäntöehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Siirretään komissiolle valta antaa tämän direktiivin 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla tämän direktiivin 95 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua 42 kuukauden kautta jatketaan kerran kahdella vuodella ja toisen kerran yhdellä vuodella.

▼ M11

5. Komissio toimittaa arvopaperimarkkinaviranomaista, pankkiviranomaista ja energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirastoa kuultuaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksia, jotka sisältävät kattavan arvioinnin hyödyke johdannaisten, päästöoikeuksien ja päästöoikeus johdannaisten markkinoista. Näissä kertomuksissa on arvioitava ainakin kunkin seuraavan osatekijän vaikutusta unionin hyödyke johdannaisten, päästöoikeuksien tai päästöoikeus johdannaisten markkinoiden likviditeettiin ja asianmukaiseen toimintaan:

- a) positiolimiittejä ja positioiden hoidon valvontatoimenpiteitä koskevat järjestelmät toimivaltaisten viranomaisten arvopaperimarkkinaviranomaiselle 57 artiklan 5 ja 10 kohdan mukaisesti toimittamien tietojen perusteella;
- b) tämän direktiivin 2 artiklan 4 kohdan toisessa ja kolmannessa alakohdassa tarkoitetut osatekijät sekä perusteet sen määrittämiseksi, milloin toimintaa on pidettävä pääasiallisen liiketoiminnan oheistoimintana konsernitason komission delegoidun asetuksen (EU) 2021/1833 ⁽¹⁾ mukaisesti, ottaen huomioon tämän direktiivin 2 artiklan 1 kohdan j alakohdassa tarkoitettujen henkilöiden kyky toteuttaa liiketoimia vähentääkseen tehokkaasti liiketoimintaan tai rahoitustoimintaan suoraan liittyviä riskejä sekä asetuksessa (EU) 2019/2033 säädettyjen vaatimusten soveltaminen hyödyke johdannaisiin taikka päästöoikeuksiin tai niiden johdannaisiin erikoistuneisiin sijoituspalveluyrityksiin 26 päivästä kesäkuuta 2026 ja asetuksessa (EU) N:o 648/2012 säädettyjen finanssialalla toimivia vastapuolia koskevien vaatimusten soveltaminen;

⁽¹⁾ Komission delegoitu asetus (EU) 2021/1833, annettu 14 päivänä heinäkuuta 2021, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/65/EU täydentämisestä täsmentämällä perusteet sen määrittämiseksi, milloin toimintaa on pidettävä pääasiallisen liiketoiminnan oheistoimintana konsernitason (EUVL L 372, 20.10.2021, s. 1).

▼ **M11**

- c) hyödykejohdannaisten tai päästöoikeusjohdannaisten markkinoilla toteutettujen liiketoimien osalta keskeiset seikat, joiden avulla voidaan saada yhdenmukaistetut tiedot, liiketoimintatietojen keräys yhden yhteisön toimesta ja asiaankuuluvat tiedot ja soveltuvin muoto julkistettavien liiketoimitietojen osalta.

Komissio toimittaa

- tämän kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettun kertomuksen 31 päivään heinäkuuta 2024 mennessä ja
- tämän kohdan ensimmäisen alakohdan a ja c alakohdassa tarkoitettujen kertomukset 31 päivään heinäkuuta 2025 mennessä.

Näihin kertomuksiin liitetään tarvittaessa lainsäädäntöehdotus kohdennetuista muutoksista hyödykejohdannaisten, päästöoikeuksien tai päästöoikeusjohdannaisten kehystä koskeviin markkinasääntöihin.

▼ **M2**▼ **B**

92 artikla

Direktiivin 2011/61/EU muuttaminen

Muutetaan direktiivi 2011/61/EU seuraavasti:

- 1) Lisätään 4 artiklan 1 kohdan r alakohtaan alakohta seuraavasti:

”vii) jäsenvaltiota, joka ei ole kotijäsenvaltio ja jossa unioniin sijoittautunut vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitaja tarjoaa 6 artiklan 4 alakohdassa tarkoitettuja palveluja.”

- 2) Muutetaan 33 artikla seuraavasti:

- a) korvataan otsikko seuraavasti:

”Edellytykset, jotka koskevat niiden unioniin sijoittautuneiden vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitoa, jotka ovat sijoittautuneet muihin jäsenvaltioihin, sekä niiden muissa jäsenvaltioissa tarjoamia palveluja”;

- b) korvataan 1 ja 2 kohta seuraavasti:

”1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimiluvan saanut, unioniin sijoittautunut vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitaja voi suoraan tai perustamalla sivuliikkeen

- a) hoitaa unioniin sijoittautuneita vaihtoehtoisia sijoitusrahastoja, jotka ovat sijoittautuneet toiseen jäsenvaltioon, edellyttäen että sillä on toimilupa hoitaa kyseisentyypisiä vaihtoehtoisia sijoitusrahastoja;
- b) tarjota toisessa jäsenvaltiossa 6 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuja palveluja, edellyttäen että sillä on toimilupa tarjota kyseisiä palveluja.

2. Vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajan, joka aikoo ensimmäisen kerran tarjota 1 kohdassa tarkoitettua toimintaa ja palvelua, on toimitettava kotijäsenvaltionsa toimivaltaisille viranomaisille seuraavat tiedot:

▼ B

- a) jäsenvaltio, jossa se aikoo hoitaa vaihtoehtoisia sijoitusrahastoja suoraan tai perustaa sivuliikkeen ja/tai tarjota 6 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuja palveluja;
- b) toimintaohjelma, josta käyvät ilmi erityisesti palvelut, joita se aikoo tarjota, ja/tai vaihtoehtoiset sijoitusrahastot, joita se aikoo hoitaa.”

*93 artikla***Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä**

1. Jäsenvaltioiden on hyväksyttävä ja julkaistava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään ►**M3** 3 päivänä heinäkuuta 2017 ◀. Niiden on viipymättä toimitettava nämä säännökset kirjallisina komissiolle.

▼ M6

Jäsenvaltioiden on sovellettava näitä säännöksiä 3 päivästä tammikuuta 2018.

▼ B

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään. Niissä on myös mainittava, että voimassa olevissa laeissa, asetuksissa ja hallinnollisissa määräyksissä olevat viittaukset tällä direktiivillä kumottuihin direktiiveihin on katsottava viittauksiksi tähän direktiiviin. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset ja maininta tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on sovellettava 92 artiklassa tarkoitettuja säännöksiä 3 päivästä heinäkuuta 2015.

3. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

▼ M9

3 a. Jäsenvaltioiden on annettava ja julkaistava 4 artiklan 1 kohdan 15 alakohdan noudattamisen edellyttämät säännökset viimeistään 23 päivänä maaliskuuta 2023 sekä toimitettava ne komissiolle. Jäsenvaltioiden on sovellettava näitä säännöksiä 23 päivästä maaliskuuta 2023.

Poiketen siitä, mitä ensimmäisessä alakohdassa säädetään, jäsenvaltiot, jotka eivät voi antaa 4 artiklan 1 kohdan 15 alakohdan noudattamisen edellyttämiä säännöksiä viimeistään 23 päivänä maaliskuuta 2023, koska niiden kansalliset lainsäädäntömenettelyt kestävät yli yhdeksän kuukautta, saavat lisäaikaa enintään kuusi kuukautta 23 päivästä maaliskuuta 2023 edellyttäen, että ne ilmoittavat komissiolle tarpeestaan tähän lisäaikaan viimeistään 23 päivänä maaliskuuta 2023.

▼ B*94 artikla***Kumoaminen**

Kumotaan direktiivi 2004/39/EY, sellaisena kuin se on muutettuna tämän direktiivin liitteessä III olevassa A osassa tarkoitetuilla säädöksillä, ►**M3** 3 päivästä tammikuuta 2018 ◀, sanotun kuitenkin vaikuttamatta jäsenvaltioiden velvollisuuteen noudattaa määräaikoja, joiden kuussa niiden on saatettava tämän direktiivin liitteessä III olevassa B osassa mainitut direktiivit osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Viittauksia direktiiviin 2004/39/EY tai direktiiviin 93/22/ETY pidetään viittauksina tähän direktiiviin tai asetukseen (EU) N:o 600/2014 tämän direktiivin liitteessä IV olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

▼B

Viittauksia direktiivien 2004/39/EY ja 93/22/ETY artikloihin tai niissä annettuihin määritelmiin pidetään viittauksina tämän direktiivin artikloihin tai niissä annettuihin vastaaviin määritelmiin.

*95 artikla***Siirtymäsäännökset**

1. ►**M3** Tammikuun 3 päivään 2021 ◀ saakka
 - a) asetuksen (EU) N:o 648/2012 4 artiklassa tarkoitettua määräysvelvollisuutta ja mainitun asetuksen 11 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja riskienhallintamenettelyjä ei sovelleta sellaisiin C osan 6 kohdan energiajohdannaissopimuksiin, joita tekevät asetuksen (EU) N:o 648/2012 10 artiklan 1 kohdan mukaiset edellytykset täyttävät finanssialan ulkopuoliset vastapuolet tai finanssialan ulkopuoliset vastapuolet, jotka ensimmäisen kerran saavat toimiluvan sijoituspalveluyrityksinä ►**M3** 3 päivästä tammikuuta 2018 ◀; ja
 - b) tällaisia C osan 6 kohdan energiajohdannaissopimuksia ei katsota OTC-johdannaissopimuksiksi asetuksen (EU) N:o 648/2012 10 artiklassa tarkoitetun määrittämissä soveltamiseksi.

Ensimmäisessä alakohdassa säädetystä siirtymäjärjestelystä hyötyviin C osan 6 kohdan energiajohdannaissopimuksiin sovelletaan kaikkia muita asetuksessa (EU) N:o 648/2012 säädettyjä vaatimuksia.

2. Asiaankuuluvan toimivaltaisen viranomaisen on myönnettävä 1 kohdassa tarkoitettu poikkeus. Toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle C osan 6 kohdan energiajohdannaissopimuksista, joille on myönnetty poikkeus 1 kohdan mukaisesti, ja arvopaperimarkkinaviranomaisen on julkistettava verkkosivustollaan luettelo näistä C osan 6 kohdan energiajohdannaissopimuksista.

▼M4*95 a artikla***Asetuksen (EU) N:o 575/2013 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan b alakohdassa tarkoitettua luottolaitosta koskevan toimiluvan myöntämiseen liittyvä siirtymäsäännös**

Toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava direktiivin 2013/36/EU 8 artiklassa tarkoitettulle toimivaltaiselle viranomaiselle, jos sellaisen yrityksen arvioidut kokonaisvarat, joka on hakenut tämän direktiivin II osaston nojalla toimilupaa ennen 25 päivää joulukuuta 2019 liitteessä I olevan A osan 3 ja 6 kohdassa tarkoitetun toiminnan harjoittamiseksi, ovat 30 miljardia euroa tai enemmän, ja ilmoitettava tästä hakijalle.

▼B*96 artikla***Voimaantulo**

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

*97 artikla***Osoitus**

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

▼B*LIITE I***LUETTELO PALVELUISTA JA TOIMINNASTA SEKÄ RAHOITUSVÄLINEISTÄ****A OSA****Sijoituspalvelut ja -toiminta**

- 1) Yhtä tai useampaa rahoitusvälinettä koskevien toimeksiantojen vastaanottaminen ja välittäminen;
- 2) Toimeksiantojen toteuttaminen asiakkaiden lukuun;
- 3) Kaupankäynti omaan lukuun;
- 4) Salkunhoito;
- 5) Sijoitusneuvonta;
- 6) Rahoitusvälineiden merkinnän ja/tai rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskun järjestäminen merkintätakauksen perusteella;
- 7) Rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskun järjestäminen ilman merkintätakausta;
- 8) Monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ylläpito;
- 9) Organisoidun kaupankäyntijärjestelmän ylläpito.

B OSA**Oheispalvelut****▼M1**

- 1) Rahoitusvälineiden säilyttäminen ja hoito asiakkaiden lukuun, mukaan lukien säilytyspalvelut ja muut asiaan liittyvät palvelut, kuten kassan tai vakuuksien hallinta mutta pois lukien asetuksen (EU) N:o 909/2014 liitteessä olevan A jakson 2 kohdassa tarkoitettu arvopaperitilien ylläpito ylimmällä tasolla ("keskitetty tilinhoitopalvelu");

▼B

- 2) Luoton- tai lainananto sijoittajalle, jotta tämä voi toteuttaa liiketoimen yhdellä tai useammalla rahoitusvälineellä, silloin kun luottoa tai lainaa myöntävä yritys on mukana liiketoimessa;
- 3) Yrityksille annettava neuvonta pääomarakenteesta, teollisuusstrategiasta sekä muista näihin liittyvistä kysymyksistä sekä yritysten sulautumista ja yritysostoja koskeva neuvonta ja palvelut;
- 4) Valuuttapalvelut, jos nämä liittyvät sijoituspalvelujen tarjoamiseen;
- 5) Sijoitustutkimus ja rahoitusanalyysi tai muuntotyypiset yleiset suositukset, jotka liittyvät rahoitusvälineillä toteutettuihin liiketoimiin;
- 6) Merkintäsitoumuksia koskevat palvelut;
- 7) Liitteessä I olevassa A ja B osassa tarkoitettujen sijoituspalvelut ja -toiminta sekä oheispalvelut, jotka liittyvät C osan 5, 6, 7 ja 10 kohdassa tarkoitettujen johdannaisten kohde-etuuksiin, kun nämä johdannaiset ovat yhteydessä sijoitus- tai oheispalvelujen tarjoamiseen.

C OSA**Rahoitusvälineet**

- 1) Siirtokelpoiset arvopaperit;
- 2) Rahamarkkinavälineet;
- 3) Yhteissijoitusyritysten osuudet;
- 4) Optiot, futuurit, swapit, korkotermiinit ja muut johdannaissopimukset, joiden kohde-etuutena on arvopaperi, valuutta, korko tai tuotto, päästöoikeudet taikka toinen johdannaissopimus, rahoitusindeksi tai rahoitusmittari ja jotka voidaan toteuttaa kohde-etuus luovuttamalla tai nettoarvon tilityksellä;

▼ B

- 5) Optiot, futuurit, swapit, termiinit ja muut johdannaissopimukset, joiden kohde-etuus on hyödyke ja jotka on toteutettava nettoarvon tilityksellä tai jotka voidaan toteuttaa nettoarvon tilityksellä jonkin osapuolen niin halutessa (muutoin kuin maksukyvyttömyyden vuoksi tai sopimuksen päättyessä muusta syystä);
- 6) Optiot, futuurit, swapit ja muut johdannaissopimukset, joiden kohde-etuus on hyödyke ja jotka voidaan toteuttaa kohde-etuus luovuttamalla edellyttäen, että niillä käydään kauppaa säännellyillä markkinoilla, monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä, lukuun ottamatta johdannaissopimuksia, joiden kohde-etuutena on tukkutasoenergiatuote, jolla käydään kauppaa organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä, ja jotka on toteutettava kohde-etuus luovuttamalla;
- 7) Optiot, futuurit, swapit, termiinit ja muut johdannaissopimukset, joiden kohde-etuus on hyödyke ja jotka voidaan toteuttaa kohde-etuus luovuttamalla, mutta joita ei ole mainittu muuten tämän osan 6 kohdassa ja joita ei ole tarkoitettu kaupallisiin tarkoituksiin ja jotka ovat ominaisuuksiltaan muiden johdannaissopimusten kaltaisia;
- 8) Luottoriskin siirtoon tarkoitettut johdannaissopimukset;
- 9) Hinnanerosopimukset;
- 10) Optiot, futuurit, swapit, korkotermiinit ja muut johdannaissopimukset, joiden kohde-etuutena ovat ilmastonvaihtelut, kuljetusmaksut tai inflaatioasteet tai muut viralliset taloustilastot ja jotka on toteutettava nettoarvon tilityksellä tai jotka voidaan toteuttaa nettoarvon tilityksellä jonkin osapuolen niin halutessa (muutoin kuin maksukyvyttömyyden vuoksi tai sopimuksen päättyessä muusta syystä), sekä muut johdannaissopimukset, joiden kohde-etuutena ovat varat, oikeudet, velvoitteet, indeksit ja mittarit, joita ei ole mainittu tässä osassa ja jotka ovat ominaisuuksiltaan muiden johdannaissopimusten kaltaisia, kun otetaan huomioon muun muassa se, käydäänkö niillä kauppaa säännellyillä markkinoilla, organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä vai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä;
- 11) Sellaisista yksiköistä muodostuvat päästöoikeudet, jotka on tunnustettu direktiivin 2003/87/EY (päästökauppajärjestelmä) vaatimuksia vastaaviksi.

▼ M6

LIITE II

TÄSSÄ DIREKTIIVISSÄ TARKOITETUT AMMATTIMAISET ASIAKKAAT

Ammattimaisella asiakkaalla tarkoitetaan asiakasta, jolla on riittävästi kokemusta, tietämystä ja asiantuntemusta itsenäisten sijoituspäätösten tekemiseen ja niistä aiheutuvien riskien asianmukaiseen arviointiin. Jotta asiakasta voidaan pitää ammattimaisena asiakkaana, sen on täytettävä seuraavat perusteet:

I. AMMATTIMAIKSI SIJOITTAJIKSI KATSOTUT ASIAKASRYHMÄT

Tässä direktiivissä tarkoitetuiksi ammattimaisiksi sijoittajiksi on katsottava kaikkien sijoituspalvelujen ja investointitoiminnan sekä rahoitusvälineiden osalta seuraavat:

- 1) Yhteisöt, joilla on oltava toimilupa tai joita on säänneltävä, jotta ne voivat toimia rahoitusmarkkinoilla. Jäljempänä olevan luettelon on katsottava käsitettävien kaikki yhteisöt, joilla on toimilupa harjoittaa mainituille yhteisöille ominaista toimintaa: yhteisöt, joille jäsenvaltio on myöntänyt toimiluvan jonkin direktiivin nojalla, yhteisöt, joille jäsenvaltio on myöntänyt toimiluvan tai joita se sääntelee muuten kuin jonkin direktiivin nojalla, ja yhteisöt, joille toimiluvan on myöntänyt tai joita sääntelee jokin kolmas maa:
 - a) luottolaitokset
 - b) sijoituspalveluyritykset
 - c) muut toimiluvan saaneet tai säännellyt rahoituslaitokset
 - d) vakuutusyritykset
 - e) yhteissijoitusjärjestelyt ja niiden rahastoyhtiöt
 - f) eläkerahastot ja niiden rahastoyhtiöt
 - g) hyödykkeiden ja hyödykejohdannaisten välittäjät
 - h) paikalliset yritykset
 - i) muut yhteisösijoittajat
- 2) Suuryritykset, jotka täyttävät kaksi seuraavista kokovaatimuksista yhtiötasolla:
 - taseen loppusumma: 20 000 000 euroa
 - nettoliikevaihto: 40 000 000 euroa
 - omat varat: 2 000 000 euroa
- 3) Kansalliset ja alueelliset hallitukset, mukaan lukien valtionvelkaa kansallisella tai alueellisella tasolla hoitavat julkiset elimet, keskuspankit, kansainväliset ja monikansalliset yhteisöt, kuten Maailmanpankki, Kansainvälinen valuuttarahasto, Euroopan keskuspankki, Euroopan investointipankki ja muut vastaavat kansainväliset organisaatiot
- 4) Muut yhteisösijoittajat, joiden pääasiallisena tarkoituksena on rahoitusvälineisiin sijoittaminen, mukaan lukien varojen arvopaperistamiseen tai muihin rahoitustoimiin erikoistuneet yhteisöt.

Edellä tarkoitettuja yhteisöjä on pidettävä ammattimaisina sijoittajina. Niille on kuitenkin annettava mahdollisuus tulla pyynnöstä kohdelluksi ei-ammattimaisina sijoittajina, ja sijoituspalveluyritykset voivat tarjota niille kattavamman suojan. Jos sijoituspalveluyrityksen asiakas on edellä mainittu yritys, sijoituspalveluyrityksen on tiedotettava sille ennen palvelujen tarjoamista sijoituspalveluyrityksen saatavilla olevien tietojen perusteella, että asiakasta pidetään ammattimaisena sijoittajana ja kohdellaan sen mukaisesti, elleivät sijoituspalveluyritys ja asiakas toisin sovi. Sijoituspalveluyrityksen on myös ilmoitettava asiakkaalle, että asiakas voi pyytää sopimusehtojen muuttamista varmistaakseen kattavamman suojan.

▼B

Ammattimaiseksi sijoittajaksi katsotun asiakkaan vastuulla on pyytää kattavampaa suojaa, jos se katsoo, ettei se pysty arvioimaan tai hallitsemaan asianmukaisesti kyseessä olevia riskejä.

Ammattimaisena sijoittajana pidettävä asiakas saa kattavamman suojan, jos asiakas tekee kirjallisen sopimuksen sijoituspalveluyrityksen kanssa siitä, että sitä ei kohdella ammattimaisena sijoittajana kaupankäynnin menettelytapasääntöjä sovellettaessa. Tällaisessa sopimuksessa on täsmennettävä, sovelletaanko tätä yhteen vai useampaan palveluun tai liiketoimeen taikka yhden- tai useammantyyppiseen tuotteeseen tai liiketoimeen.

II. ASIAKKAAT, JOITA VOIDAAN PYYNNÖSTÄ KOHDELLA AMMATTIMAISINA SIOITTAJINA

II.1. Tunnistamisperusteet

Muille kuin I jaksossa mainituille asiakkaille, julkisen sektorin elimet, paikallisviranomaiset, kunnat ja yksityiset sijoittajat mukaan lukien, voidaan myös antaa mahdollisuus olla käyttämättä joitakin menettelytapasääntöjen soveltamisen tarjoamista suojatoimenpiteistä.

Sijoituspalveluyritysten on näin ollen voitava kohdella näitä asiakkaita ammattimaisina sijoittajina edellyttäen, että jäljempänä mainitut asianmukaiset perusteet täyttyvät ja menettelyä noudatetaan. Ei kuitenkaan saa olettaa, että näillä asiakkailla on I jaksossa lueteltuihin ryhmiin verrattavissa olevaa markkinoiden tuntemusta ja niistä hankittua kokemusta.

Luopuminen menettelytapasääntöjen tavanomaisen soveltamisen tarjoamasta suojasta katsotaan päteväksi ainoastaan silloin, kun sijoituspalveluyrityksen tekemä riittävän laaja arvio asiakkaan asiantuntemuksesta, kokemuksesta ja tietämyksestä antaa suunniteltujen liiketoimien tai palvelujen osalta kohtuulliset ta-keet siitä, että asiakkaalla on valmiudet tehdä sijoituspäätöksiä ja ymmärtää niihin liittyvät riskit.

Finanssialaa koskevien direktiivien nojalla toimiluvan saaneiden yhteisöjen omaisuudenhoitajia ja johtoa koskevia luotettavuus- ja soveltuvuusvaatimuksia voidaan pitää esimerkkeinä asiantuntemuksen ja tietämyksen arvioinnista. Pienten yhteisöjen osalta tämän arvioinnin kohteena on oltava henkilö, jolla on valtuudet toteuttaa liiketoimia yhteisön lukuun.

Tässä arvioinnissa vähintään kahden seuraavista perusteista on täytyttävä:

- asiakas on toteuttanut huomattavan suuria liiketoimia kyseisillä markkinoilla keskimäärin 10 kertaa neljännesvuodessa viimeksi kuluneen neljän vuosineljänneksen aikana;
- asiakkaan rahoitusvälinesalkku, joka määritelmän mukaan sisältää käteistalletuksia ja rahoitusvälineitä, on arvoltaan yli 500 000 euroa;
- asiakas työskentelee tai on työskennellyt finanssialalla ammattimaisesti vähintään vuoden tehtävässä, joka edellyttää tietämystä suunnitelluista liiketoimista tai palveluista.

Jäsenvaltiot voivat vahvistaa erityiset perusteet sellaisten kuntien ja paikallisviranomaisten asiantuntemuksen ja tietämyksen arvioimiseksi, jotka haluavat itseään kohdeltavan ammattimaisina asiakkaina. Kyseisiä perusteita voidaan soveltaa viidennessä kohdassa lueteltujen perusteiden sijasta tai lisäksi.

II.2. Menettely

Kyseiset asiakkaat voivat olla käyttämättä yksityiskohtaisten menettelytapasääntöjen soveltamisen tarjoamia etuja ainoastaan seuraavaa menettelyä noudattaen:

- niiden on ilmoitettava sijoituspalveluyritykselle kirjallisesti, että ne haluavat itseään kohdeltavan ammattimaisina asiakkaina joko yleensä tai tietyn sijoituspalvelun tai liiketoimen tai liiketoimi- tai tuotetyypin osalta;

▼B

- sijoituspalveluyrityksen on varoitettava niitä kirjallisesti ja selkeällä tavalla suojasta ja sijoittajien korvauksensaantioikeuksista, jotka ne voivat menettää;
- niiden on vahvistettava erillisessä asiakirjassa, että ne ovat tietoisia tällaisen suojan menettämisen seurauksista.

Ennen kuin sijoituspalveluyritys päättää hyväksyä tällaisen pyynnön, sen on toteutettava kaikki kohtuullisina pidettävät toimenpiteet varmistaakseen, että ammattimaisen sijoittajan kohtelua hakeva asiakas täyttää II 1. kohdassa esitetyt vaatimukset.

Jos asiakkaat on jo luokiteltu ammattimaisiksi sijoittajiksi edellä tarkoitettujen perusteiden ja menettelyjen kaltaisella tavalla, tämän liitteen nojalla annettujen uusien sääntöjen ei ole tarkoitus vaikuttaa niiden ja sijoituspalveluyritysten välisiin suhteisiin.

Yritysten on otettava käyttöön asianmukaiset ja kirjalliset sisäiset toimintalinjat ja menettelyt asiakkaiden luokitteluun. Ammattimaisten asiakkaiden vastuulla on tiedottaa sijoituspalveluyritykselle muutoksista, jotka voivat vaikuttaa niiden kulloiseenkin luokitukseen. Jos sijoituspalveluyritys kuitenkin saa tietää, ettei asiakas enää täytä alkuperäisiä edellytyksiä, joihin ammattimaisena sijoittajana kohtelu perustui, sijoituspalveluyrityksen on toteutettava aiheelliset toimet.

LIITE III

A OSA

Kumottu direktiivi ja luettelo sen myöhemmistä muutoksista

(94 artiklassa tarkoitettu)

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/39/EY (EUVL L 145, 30.4.2004, s. 1).

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/31/EY (EUVL L 114, 27.4.2006, s. 60).

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/44/EY (EUVL L 247, 21.9.2007, s. 1).

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/10/EY (EUVL L 76, 19.3.2008, s. 33).

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/78/EU (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 120).

B OSA

Osaksi kansallista lainsäädäntöä saattamista koskevat määräajat

(94 artiklassa tarkoitettu)

Direktiivi 2004/39/EY

Määräpäivä, joka koskee saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä 31 päivä tammikuuta 2007

Määräpäivä, joka koskee täytäntöönpanoa 1 päivä marraskuuta 2007

Direktiivi 2006/31/EY

Määräpäivä, joka koskee saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä 31 päivä tammikuuta 2007

Määräpäivä, joka koskee täytäntöönpanoa 1 päivä marraskuuta 2007

Direktiivi 2007/44/EY

Määräpäivä, joka koskee saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä 21 päivä maaliskuuta 2009

Direktiivi 2010/78/EY

Määräpäivä, joka koskee saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä 31 päivä joulukuuta 2011

LIITE IV

94 artiklassa tarkoitettu vastaavuustaulukko

Direktiivi 2004/39/EY	Direktiivi 2014/65/EU	Asetus (EU) N:o 600/2014
1 artiklan 1 kohta	1 artiklan 1 kohta	
1 artiklan 2 kohta	1 artiklan 3 kohta	
2 artiklan 1 kohdan a alakohta	2 artiklan 1 kohdan a alakohta	
2 artiklan 1 kohdan b alakohta	2 artiklan 1 kohdan b alakohta	
2 artiklan 1 kohdan c alakohta	2 artiklan 1 kohdan c alakohta	
2 artiklan 1 kohdan d alakohta	2 artiklan 1 kohdan d alakohta	
2 artiklan 1 kohdan e alakohta	2 artiklan 1 kohdan f alakohta	
2 artiklan 1 kohdan f alakohta	2 artiklan 1 kohdan g alakohta	
2 artiklan 1 kohdan g alakohta	2 artiklan 1 kohdan h alakohta	
2 artiklan 1 kohdan h alakohta	2 artiklan 1 kohdan i alakohta	
2 artiklan 1 kohdan i alakohta	2 artiklan 1 kohdan j alakohta	
2 artiklan 1 kohdan j alakohta	2 artiklan 1 kohdan k alakohta	
2 artiklan 1 kohdan k alakohta	2 artiklan 1 kohdan i alakohta	
2 artiklan 1 kohdan l alakohta	—	
2 artiklan 1 kohdan m alakohta	2 artiklan 1 kohdan l alakohta	
2 artiklan 1 kohdan n alakohta	2 artiklan 1 kohdan m alakohta	
2 artiklan 2 kohta	2 artiklan 2 kohta	
2 artiklan 3 kohta	2 artiklan 4 kohta	
3 artiklan 1 kohta	3 artiklan 1 kohta	
3 artiklan 2 kohta	3 artiklan 3 kohta	
4 artiklan 1 kohdan 1 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 1 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 2 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 2 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 3 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 3 alakohta	

▼B

Direktiivi 2004/39/EY	Direktiivi 2014/65/EU	Asetus (EU) N:o 600/2014
4 artiklan 1 kohdan 4 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 4 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 5 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 5 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 6 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 6 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 7 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 20 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 8 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 7 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 9 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 8 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 10 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 9 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 11 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 10 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 12 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 11 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 13 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 18 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 14 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 21 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 15 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 22 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 16 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 14 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 17 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 15 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 18 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 44 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 19 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 17 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 20 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 55 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 21 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 56 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 22 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 26 alakohta	

▼B

Direktiivi 2004/39/EY	Direktiivi 2014/65/EU	Asetus (EU) N:o 600/2014
4 artiklan 1 kohdan 23 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 27 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 24 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 28 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 25 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 29 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 26 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 30 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 27 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 31 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 28 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 32 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 29 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 33 alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 30 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 35 alakohta b alakohta	
4 artiklan 1 kohdan 31 alakohta	4 artiklan 1 kohdan 35 alakohta	
4 artiklan 2 kohta	4 artiklan 2 kohta	
5 artiklan 1 kohta	5 artiklan 1 kohta	
5 artiklan 2 kohta	5 artiklan 2 kohta	
5 artiklan 3 kohta	5 artiklan 3 kohta	
5 artiklan 4 kohta	5 artiklan 4 kohta	
5 artiklan 5 kohta	—	
6 artiklan 1 kohta	6 artiklan 1 kohta	
6 artiklan 2 kohta	6 artiklan 2 kohta	
6 artiklan 3 kohta	6 artiklan 3 kohta	
7 artiklan 1 kohta	7 artiklan 1 kohta	
7 artiklan 2 kohta	7 artiklan 2 kohta	
7 artiklan 3 kohta	7 artiklan 3 kohta	
7 artiklan 4 kohta	7 artiklan 4 ja 5 kohta	
8 artiklan a alakohta	8 artiklan a alakohta	
8 artiklan b alakohta	8 artiklan b alakohta	
8 artiklan c alakohta	8 artiklan c alakohta	
8 artiklan d alakohta	8 artiklan d alakohta	
8 artiklan e alakohta	8 artiklan e alakohta	
9 artiklan 1 kohta	9 artiklan 1 ja 3 kohta	
9 artiklan 2 kohta	9 artiklan 5 kohta	
9 artiklan 3 kohta	9 artiklan 4 kohta	
9 artiklan 4 kohta	9 artiklan 6 kohta	
10 artiklan 1 kohta	10 artiklan 1 kohta	
10 artiklan 2 kohta	10 artiklan 2 kohta	
10 artiklan 3 kohta	11 artiklan 1 kohta	
10 artiklan 4 kohta	11 artiklan 2 kohta	

▼B

Direktiivi 2004/39/EY	Direktiivi 2014/65/EU	Asetus (EU) N:o 600/2014
10 artiklan 5 kohta	11 artiklan 3 kohta	
10 artiklan 6 kohta	10 artiklan 3 kohta, 11 artiklan 4 kohta	
10 a artiklan 1 kohta	12 artiklan 1 kohta	
10 a artiklan 2 kohta	12 artiklan 2 kohta	
10 a artiklan 3 kohta	12 artiklan 3 kohta	
10 a artiklan 4 kohta	12 artiklan 4 kohta	
10 a artiklan 5 kohta	12 artiklan 5 kohta	
10 a artiklan 6 kohta	12 artiklan 6 kohta	
10 a artiklan 7 kohta	12 artiklan 7 kohta	
10 a artiklan 8 kohta	12 artiklan 8 ja 9 kohta	
10 b artiklan 1 kohta	13 artiklan 1 kohta	
10 b artiklan 2 kohta	13 artiklan 2 kohta	
10 b artiklan 3 kohta	13 artiklan 3 kohta	
10 b artiklan 4 kohta	13 artiklan 4 kohta	
10 b artiklan 5 kohta	13 artiklan 5 kohta	
11 artikla	14 artikla	
12 artikla	15 artikla	
13 artiklan 1 kohta	16 artiklan 1 kohta	
13 artiklan 2 kohta	16 artiklan 2 kohta	
13 artiklan 3 kohta	16 artiklan 3 kohta	
13 artiklan 4 kohta	16 artiklan 4 kohta	
13 artiklan 5 kohta	16 artiklan 5 kohta	
13 artiklan 6 kohta	16 artiklan 6 kohta	
13 artiklan 7 kohta	16 artiklan 8 kohta	
13 artiklan 8 kohta	16 artiklan 9 kohta	
13 artiklan 9 kohta	16 artiklan 11 kohta	
13 artiklan 10 kohta	16 artiklan 12 kohta	
14 artiklan 1 kohta	18 artiklan 1 kohta, 19 artiklan 1 kohta	
14 artiklan 2 kohta	18 artiklan 2 kohta	
14 artiklan 3 kohta	19 artiklan 4 kohta	
14 artiklan 4 kohta	18 artiklan 3 kohta, 19 artiklan 2 kohta	
14 artiklan 5 kohta	18 artiklan 6 kohta, 19 artiklan 3 kohta	

▼B

Direktiivi 2004/39/EY	Direktiivi 2014/65/EU	Asetus (EU) N:o 600/2014
14 artiklan 6 kohta	18 artiklan 8 kohta	
14 artiklan 7 kohta	18 artiklan 9 kohta	
15 artikla	—	
16 artiklan 1 kohta	21 artiklan 1 kohta	
16 artiklan 2 kohta	21 artiklan 2 kohta	
16 artiklan 3 kohta	—	
17 artiklan 1 kohta	22 artikla	
17 artiklan 2 kohta	—	
18 artiklan 1 kohta	23 artiklan 1 kohta	
18 artiklan 2 kohta	23 artiklan 2 kohta	
18 artiklan 3 kohta	23 artiklan 4 kohta	
19 artiklan 1 kohta	24 artiklan 1 kohta	
19 artiklan 2 kohta	24 artiklan 3 kohta	
19 artiklan 3 kohta	24 artiklan 4 kohta	
19 artiklan 4 kohta	25 artiklan 2 kohta	
19 artiklan 5 kohta	25 artiklan 3 kohta	
19 artiklan 6 kohta	25 artiklan 4 kohta	
19 artiklan 7 kohta	25 artiklan 5 kohta	
19 artiklan 8 kohta	25 artiklan 6 kohta	
19 artiklan 9 kohta	24 artiklan 6 kohta, 25 artiklan 7 kohta	
19 artiklan 10 kohta	24 artiklan 13 ja 14 kohta, 25 artiklan 8 kohta	
20 artikla	26 artikla	
21 artiklan 1 kohta	27 artiklan 1 kohta	
21 artiklan 2 kohta	27 artiklan 4 kohta	
21 artiklan 3 kohta	27 artiklan 5 kohta	
21 artiklan 4 kohta	27 artiklan 7 kohta	
21 artiklan 5 kohta	27 artiklan 8 kohta	
21 artiklan 6 kohta	27 artiklan 9 kohta	
22 artiklan 1 kohta	28 artiklan 1 kohta	
22 artiklan 2 kohta	28 artiklan 2 kohta	
22 artiklan 3 kohta	28 artiklan 3 kohta	
23 artiklan 1 kohta	29 artiklan 1 kohta	
23 artiklan 2 kohta	29 artiklan 2 kohta	

▼B

Direktiivi 2004/39/EY	Direktiivi 2014/65/EU	Asetus (EU) N:o 600/2014
23 artiklan 3 kohta	29 artiklan 3 kohta	
23 artiklan 4 kohta	29 artiklan 4 kohta	
23 artiklan 5 kohta	29 artiklan 5 kohta	
23 artiklan 6 kohta	29 artiklan 6 kohta	
24 artiklan 1 kohta	30 artiklan 1 kohta	
24 artiklan 2 kohta	30 artiklan 2 kohta	
24 artiklan 3 kohta	30 artiklan 3 kohta	
24 artiklan 4 kohta	30 artiklan 4 kohta	
24 artiklan 5 kohta	30 artiklan 5 kohta	
25 artiklan 1 kohta		24 artikla
25 artiklan 2 kohta		25 artiklan 1 kohta
25 artiklan 3 kohta		26 artiklan 1 ja 2 kohta
25 artiklan 4 kohta		26 artiklan 3 kohta
25 artiklan 5 kohta		26 artiklan 7 kohta
25 artiklan 6 kohta		26 artiklan 8 kohta
25 artiklan 7 kohta		26 artiklan 9 kohta
26 artiklan 1 kohta	31 artiklan 1 kohta	
26 artiklan 2 kohta	31 artiklan 2 ja 3 kohta	
27 artiklan 1 kohta		14 artiklan 1–5 kohta
27 artiklan 2 kohta		14 artiklan 6 kohta
27 artiklan 3 kohta		15 artiklan 1–4 kohta
27 artiklan 4 kohta		16 artikla
27 artiklan 5 kohta		17 artiklan 1 kohta
27 artiklan 6 kohta		17 artiklan 2 kohta
27 artiklan 7 kohta		17 artiklan 3 kohta
28 artiklan 1 kohta		20 artiklan 1 kohta
28 artiklan 2 kohta		20 artiklan 2 kohta
28 artiklan 3 kohta		20 artiklan 3 kohta
29 artiklan 1 kohta		3 artiklan 1, 2 ja 3 kohta
29 artiklan 2 kohta		4 artiklan 1, 2 ja 3 kohta
29 artiklan 3 kohta		4 artiklan 6 kohta
30 artiklan 1 kohta		6 artiklan 1 ja 2 kohta
30 artiklan 2 kohta		7 artiklan 1 kohta
30 artiklan 3 kohta		7 artiklan 2 kohta
31 artiklan 1 kohta	34 artiklan 1 kohta	
31 artiklan 2 kohta	34 artiklan 2 kohta	
31 artiklan 3 kohta	34 artiklan 3 kohta	
31 artiklan 4 kohta	34 artiklan 4 kohta	
31 artiklan 5 kohta	34 artiklan 6 kohta	
31 artiklan 6 kohta	34 artiklan 7 kohta	

▼B

Direktiivi 2004/39/EY	Direktiivi 2014/65/EU	Asetus (EU) N:o 600/2014
31 artiklan 7 kohta	34 artiklan 8 ja 9 kohta	
32 artiklan 1 kohta	35 artiklan 1 kohta	
32 artiklan 2 kohta	35 artiklan 2 kohta	
32 artiklan 3 kohta	35 artiklan 3 kohta	
32 artiklan 4 kohta	35 artiklan 4 kohta	
32 artiklan 5 kohta	35 artiklan 5 kohta	
32 artiklan 6 kohta	35 artiklan 6 kohta	
32 artiklan 7 kohta	35 artiklan 8 kohta	
32 artiklan 8 kohta	35 artiklan 9 kohta	
32 artiklan 9 kohta	35 artiklan 10 kohta	
32 artiklan 10 kohta	35 artiklan 11 ja 12 kohta	
33 artiklan 1 kohta	36 artiklan 1 kohta	
33 artiklan 2 kohta	36 artiklan 2 kohta	
34 artiklan 1 kohta	37 artiklan 1 kohta	
34 artiklan 2 kohta	37 artiklan 2 kohta	
34 artiklan 3 kohta	—	
35 artiklan 1 kohta	38 artiklan 1 kohta	
35 artiklan 2 kohta	38 artiklan 2 kohta	
36 artiklan 1 kohta	44 artiklan 1 kohta	
36 artiklan 2 kohta	44 artiklan 2 kohta	
36 artiklan 3 kohta	44 artiklan 3 kohta	
36 artiklan 4 kohta	44 artiklan 4 kohta	
36 artiklan 5 kohta	44 artiklan 5 kohta	
36 artiklan 6 kohta	44 artiklan 6 kohta	
37 artiklan 1 kohta	45 artiklan 1 ja 8 kohta	

▼B

Direktiivi 2004/39/EY	Direktiivi 2014/65/EU	Asetus (EU) N:o 600/2014
37 artiklan 2 kohta	45 artiklan 7 kohdan toinen alakohta	
38 artiklan 1 kohta	46 artiklan 1 kohta	
38 artiklan 2 kohta	46 artiklan 2 kohta	
38 artiklan 3 kohta	46 artiklan 3 kohta	
39 artikla	47 artiklan 1 kohta	
40 artiklan 1 kohta	51 artiklan 1 kohta	
40 artiklan 2 kohta	51 artiklan 2 kohta	
40 artiklan 3 kohta	51 artiklan 3 kohta	
40 artiklan 4 kohta	51 artiklan 4 kohta	
40 artiklan 5 kohta	51 artiklan 5 kohta	
40 artiklan 6 kohta	51 artiklan 6 kohta	
41 artiklan 1 kohta	52 artiklan 1 kohta	
41 artiklan 2 kohta	52 artiklan 2 kohta	
42 artiklan 1 kohta	53 artiklan 1 kohta	
42 artiklan 2 kohta	53 artiklan 2 kohta	
42 artiklan 3 kohta	53 artiklan 3 kohta	
42 artiklan 4 kohta	53 artiklan 4 kohta	
42 artiklan 5 kohta	53 artiklan 5 kohta	
42 artiklan 6 kohta	53 artiklan 6 kohta	
42 artiklan 7 kohta	53 artiklan 7 kohta	
43 artiklan 1 kohta	54 artiklan 1 kohta	
43 artiklan 2 kohta	54 artiklan 2 ja 3 kohta	
44 artiklan 1 kohta		3 artiklan 1, 2 ja 3 kohta
44 artiklan 2 kohta		4 artiklan 1, 2 ja 3 kohta
44 artiklan 3 kohta		4 artiklan 6 kohta
45 artiklan 1 kohta		6 artiklan 1 ja 2 kohta
45 artiklan 2 kohta		7 artiklan 1 kohta
45 artiklan 3 kohta		7 artiklan 2 kohta
46 artiklan 1 kohta	55 artiklan 1 kohta	
46 artiklan 2 kohta	55 artiklan 2 kohta	
47 artikla	56 artikla	
48 artiklan 1 kohta	67 artiklan 1 kohta	
48 artiklan 2 kohta	67 artiklan 2 kohta	

▼B

Direktiivi 2004/39/EY	Direktiivi 2014/65/EU	Asetus (EU) N:o 600/2014
48 artiklan 3 kohta	67 artiklan 3 kohta	
49 artikla	68 artikla	
50 artiklan 1 kohta	69 artiklan 1 kohta, 72 artiklan 1 kohta	
50 artiklan 2 kohta	69 artiklan 2 kohta	
51 artiklan 1 kohta	70 artiklan 1 ja 2 kohta	
51 artiklan 2 kohta	70 artiklan 5 kohta	
51 artiklan 3 kohta	71 artiklan 1 kohta	
51 artiklan 4 kohta	71 artiklan 4 kohta	
51 artiklan 5 kohta	71 artiklan 5 kohta	
51 artiklan 6 kohta	71 artiklan 6 kohta	
52 artiklan 1 kohta	74 artiklan 1 kohta	
52 artiklan 2 kohta	74 artiklan 2 kohta	
53 artiklan 1 kohta	75 artiklan 1 kohta	
53 artiklan 2 kohta	75 artiklan 2 kohta	
53 artiklan 3 kohta	75 artiklan 3 kohta	
54 artiklan 1 kohta	76 artiklan 1 kohta	
54 artiklan 2 kohta	76 artiklan 2 kohta	
54 artiklan 3 kohta	76 artiklan 3 kohta	
54 artiklan 4 kohta	76 artiklan 4 kohta	
54 artiklan 5 kohta	76 artiklan 5 kohta	
55 artiklan 1 kohta	77 artiklan 1 kohta	
55 artiklan 2 kohta	77 artiklan 2 kohta	
56 artiklan 1 kohta	79 artiklan 1 kohta	
56 artiklan 2 kohta	79 artiklan 2 kohta	
56 artiklan 3 kohta	79 artiklan 3 kohta	
56 artiklan 4 kohta	79 artiklan 4 kohta	
56 artiklan 5 kohta	79 artiklan 8 kohta	
56 artiklan 6 kohta	79 artiklan 9 kohta	
57 artiklan 1 kohta	80 artiklan 1 kohta	
57 artiklan 2 kohta	80 artiklan 2 kohta	
57 artiklan 3 kohta	80 artiklan 3 ja 4 kohta	
58 artiklan 1 kohta	81 artiklan 1 kohta	
58 artiklan 2 kohta	81 artiklan 2 kohta	

▼B

Direktiivi 2004/39/EY	Direktiivi 2014/65/EU	Asetus (EU) N:o 600/2014
58 artiklan 3 kohta	81 artiklan 3 kohta	
58 artiklan 4 kohta	81 artiklan 4 kohta	
58 artiklan 5 kohta	81 artiklan 5 kohta	
58 a artikla	82 artikla	
59 artikla	83 artikla	
60 artiklan 1 kohta	84 artiklan 1 kohta	
60 artiklan 2 kohta	84 artiklan 2 kohta	
60 artiklan 3 kohta	84 artiklan 3 kohta	
60 artiklan 4 kohta	84 artiklan 4 kohta	
61 artiklan 1 kohta	85 artiklan 1 kohta	
61 artiklan 2 kohta	85 artiklan 2 kohta	
62 artiklan 1 kohta	86 artiklan 1 kohta	
62 artiklan 2 kohta	86 artiklan 2 kohta	
62 artiklan 3 kohta	86 artiklan 3 kohta	
62 artiklan 4 kohta	86 artiklan 4 kohta	
62 a artiklan 1 kohta	87 artiklan 1 kohta	
62 a artiklan 2 kohta	87 artiklan 2 kohta	
63 artiklan 1 kohta	88 artiklan 1 kohta	
63 artiklan 2 kohta	88 artiklan 2 kohta	
64 artikla	—	—
64 a artikla	—	—
65 artikla	—	—
66 artikla	—	—
67 artikla	—	—
68 artikla	—	—
69 artikla	—	—
70 artikla	—	—
71 artikla	—	—
72 artikla	—	—
73 artikla	—	—
Liite I	Liite I	
Liite II	Liite II	